

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 16

Nr 1 1967

1) Angående ändring av vissa längdformulär

Riksskattenämnden har beslutat att formulären för taxeringslängderna S 13 I A, S 13 I B+C, S 13 I Aa och S 13 II, avsedda för Stockholms stad, skall fr. o. m. 1966 års taxering erhålla ändrad lydelse.

Riksskattenämnden har vidare beslutat att följande formulär till taxeringslängder skall fr. o. m. 1967 års taxering erhålla ändrad lydelse, nämligen fastighetslängderna 9 och 9 W¹ samt inkomstlängderna (ytterarken) 13 I A, 13 I B och 13 I C. Formulären 9 A D B och 9 W A D B skall icke vidare användas.

2) Nedskrivning å fartygskontrakt vid 1967 och 1968 års taxeringar

I anvisningar den 15 november 1965 (Meddelanden från Riksskattenämnden,

¹ Avsedd att användas i Floda, Gagnefs, Järna, Nås, Äppelbo, Leksands, Siljansnäs, Rättviks och Säfsnäs kommuner ävensom i samtliga kommuner i Mora fögderi.

Ser. I nr 7/1965 p. 2) till ledning för taxeringsmyndigheterna vid prövning av yrkanden om avdrag vid 1966 års taxering för nedskrivning av värdet av rättigheter till leverans av fartyg, uttalade riksskattenämnden bl. a., att vid beräkning av inkomst av rederirörelse avdrag enligt bestämmelserna i anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen, punkt 1, för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg borde — i den mån motsvarande nedskrivning skett i räkenskaper — medgivas för fartyg, beställda under år 1965, med 10 procent av avtalat pris om fartyget skulle levereras under år 1966 och med 15 procent av avtalat pris om fartyget skulle levereras under år 1967 eller senare. Beträffande fartyg beställda under år 1964 eller tidigare hänvisades till motsvarande anvisningar till ledning för 1965 års taxering samt angavs att, i den mån avdrag enligt sistnämnda anvisningar icke utnyttjats vid 1965 års taxering borde — då fråga var om fartyg som skulle leve-

R I: 1

reras år 1966 eller senare — avdrag med belopp, som sålunda inte utnyttjats, medgivas vid 1966 års taxering i den mån motsvarande nedskrivning skett i räkenskaperna för år 1965.

Genom förordning den 27 maj 1966, nr 172, som trätt i kraft den 4 juni 1966, har den som driver rederirörelse eller yrkesmässigt fiske och som under beskattningsår, för vilket taxering till statlig och kommunal inkomstskatt i första instans sker något av åren 1967—1974, slutit skriftligt avtal om leverans av fartyg med en bruttodräktighet av minst 20 registerton avsett för stadigvarande bruk i rörelsen medgivits rätt att utan hinder av punkt 1 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen vid taxeringen nämnda år åtnjuta avdrag för avskrivning på det ej fullgjorda köpekontraktet med sammanlagt högst 30 procent av det avtalade priset.

I samband med behandlingen av den till grund för förordningen liggande propositionen nr 88 upptog 1966 års bevillningsutskott till behandling den till utskottet hänvisade, i anledning av propositionen väckta motionen I:720, vari hemställdes att de nya reglerna skulle tillämpas vid 1967 års taxering även beträffande fartygskontrakt som tecknats under tidigare beskattningsår.

Med anledning av motionen framhöll bevillningsutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 37, att riksskattenämndens anvisningar innehållit bestämmelser av innebörd, att avdrag, som inte utnyttjats vid tidigare års taxeringar, fick förskjutas till det taxeringsår, som avsågs med de nya anvisningarna. Vidare uttalades i betänkandet följande: "Om förhållandena så påkallar är nämnden även oförhindrad att i anvisningar beträffande de senare taxeringsåren föreskriva en högre

avskrivningsprocent än som tillämpats tidigare för dessa fartygskontrakt. Det torde kunna förutsättas, att riksskattenämnden även framdeles har uppmärksamheten riktad på denna fråga. Utskottet finner därför att gällande lagstiftning är tillfyllest för de i motionen avsedda fartygskontrakten."

På grund av vad sålunda förekommit har riksskattenämnden — efter framställning från Sveriges redareförening och efter hörande av vissa förste taxeringsintendenter — den 28 oktober 1966 beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* vid prövning av yrkanden om *avdrag vid 1967 och 1968 års taxeringar för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg*.

Vid 1967 och 1968 års taxeringar bör — i den mån motsvarande nedskrivning skett i räkenskaperna — vid beräkning av *inkomst av rederirörelse* avdrag för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av fartyg, beställda före ingången av beskattningsåret 1966 för leverans efter utgången av nämnda år, medgivas med sammanlagt högst 30 procent av det avtalade priset med avdrag för den nedskrivning som medgivits vid tidigare års taxeringar.

Vid prövning av fråga om avdrag för nedskrivning å fartygskontrakt bör beaktas att — enligt bestämmelserna i 3 § förordningen den 19 februari 1954 (nr 40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg — skattskyldig, som medgivits avdrag för avsättning till dylik fond, må åtnjuta avdrag för nedskrivning å leveranskontrakt rörande fartyg allenast om och i den mån avdrag för sådan nedskrivning kunnat medgivas med belopp översti-

gande beloppet av fondavsättningen vid beskattningsårets utgång.

3) Normalbelopp för kalenderåret 1967 för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst

(Jfr nr 7/1965 p. 3 och där gjorda hänvisningar)

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 1 december 1966 beslutat att för kalenderåret 1967 såsom normalbelopp för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst fastställa ett belopp av 74 kronor, därav 33 kronor avser bostad, 37 kronor avser kost och återstående 4 kronor avser telefon, tidningar och dylika småutgifter.

I enlighet härmed — och efter en av praktiska skäl betingad avrundning av kvotdelstalen till hela krontal — skall för tjänsteresor under kalenderåret 1967, då traktamentena uppgår till eller överskrider de angivna beloppen, gälla följande avdragsbelopp:

Förrättningens art	Avdrag medges med	Avdragets fördelning		div. småutgifter
		bo-stad	kost	
Korttidsförrättning samt första 15 dyggen av varje långtidsförrättning	74	33	37	4
långtidsförrättning fr. o. m. 16 dygnet	44	20	22	2
endagsförrättning som varat mer än 4 men ej mer än 10 timmar i följd	15	—	15	—
endagsförrättning som varat mer än 10 timmar i följd	30	—	30	—

Då traktamentena utgått med lägre belopp än i ovanstående tabell angivna avdragsbelopp, föreligger enligt schablonregeln avdragsrätt allenast för belopp motsvarande de uppburna traktamentena.

4) Vissa beskattningsfrågor i samband med överlåtelse av aktier i AB Addo till Facit AB

Styrelserna för Facit AB och AB Addo hade under juli månad 1966 enats om att för de bägge bolagens aktieägare framlägga förslag om en total samordning mellan bolagen. Enligt förslaget skulle samordningen åstadkommas genom att Facit AB förvärvade aktier i AB Addo mot betalning i form av aktier i Facit AB, vilka skulle emitteras för detta ändamål. I överensstämmelse härmed hade styrelsen för Facit AB den 6 juli 1966 beslutat att bolagets aktiekapital, under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, skulle ökas genom nyteckning av högst 105.000 aktier, varav högst 15.000 aktier av serien 1 och högst 90.000 aktier av serien 2 mot betalning i form av aktier i AB Addo. Varje aktie i Facit AB av serien 1 medförde 10 röster och varje aktie av serien 2 en röst. I övrigt medförde aktierna lika rätt. Genom meddelande i augusti 1966 hade aktieägarna i AB Addo erbjudits att delta i nyteckningen. De nya aktierna skulle få likvideras endast genom överlämnande till Facit AB av aktier i AB Addo med tillhörande kuponger fr. o. m. nr 12 (avseende utdelning för räkenskapsåret 1966), varvid varje helt femtal Addoaktier av serien A skulle berättiga till erhållande av två Facitaktier av serien 1 och tre Facitaktier av serien 2, medan varje Addoaktie av serien B skulle berättiga till erhållande av en Facitaktie av serien 2. För överskjutande antal Addoaktier av serien A skulle styrelsen för Facit AB besluta huruvida tilldelning skulle ske utav Facitaktier av serien 1 eller av serien 2. De nya Facitaktierna skulle vara berättigade till utdelning fr. o. m. det innevarande räkenskapsåret. Teckning skulle ske under

tiden 15 september—31 oktober 1966. Vid extra bolagsstämma den 29 november 1966 med aktieägarna i Facit AB godkändes styrelsens ovannämnda beslut om ökning av aktiekapitalet.

I framställning till riksskattenämnden har Skånska Banken hemställt, att riksskattenämnden till främjande av en riktig och enhetlig taxering ville meddela taxeringsmyndigheterna anvisningar om tillämpningen av realisationsvinstbeskattningsreglerna såvitt gällde *dels* frågan till vilket pris Addoaktierna skulle anses vara överlåtna respektive till vilket pris de nytecknade Facitaktierna skulle anses vara förvärvade *dels ock* frågan vilken dag Addoaktierna skulle anses vara överlåtna respektive vilken dag de nytecknade Facitaktierna skulle anses vara förvärvade. I framställningen har anmärkts, att Kungl. Maj:t genom resolutioner den 4 augusti och den 23 september 1966 med stöd av 35 § 2 mom. femte stycket kommunalskattelagen medgivit aktieägarna i AB Addo befrielse från *beskattning enligt fjärde stycket* anförda lagrum vid i resolutionerna angivna överlåtelser av aktier till Facit AB.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 14 december 1966 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Ifrågavarande aktieteckning har skett under förutsättning att bolagsstämma i Facit AB godkände styrelsens i bolaget beslut om ökning av aktiekapitalet. Något för Facit AB bindande ställningstagande till frågan om aktieteckningen har sålunda icke skett förrän i och med att dylikt godkännande lämnats på extra bolagsstämma den 29 november 1966. På grund härav bör de aktier i AB Addo, som i enlighet med ifrågavarande erbjudande överlåtits

på Facit AB, anses avyttrade den 29 november 1966.

Avyttringen bör i fråga om varje aktie i AB Addo anses ha skett till det pris, som motsvarar den på Stockholms fondbörs den 29 november 1966 noterade betalkursen på aktier i Facit AB, 327 kronor för aktie.

De nytecknade aktierna i Facit AB bör efter motsvarande grund anses ha förvärvats den 29 november 1966 och till ett anskaffningsvärde av 327 kronor för varje ny aktie.

5) Vissa beskattningsfrågor i samband med överlåtelse av aktier i AB Svensk Filmindustri till Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden

På extra bolagsstämma den 26 maj 1966 med aktieägarna i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden beslöts, att bolagets aktiekapital genom nyteckning skulle ökas från 40.000.000 kronor med högst 3.000.000 kronor genom utgivande av högst 60.000 nya aktier, var och en lydande på nominellt 50 kronor. För nyteckningen skulle bl. a. gälla följande villkor. De nya aktierna skulle få tecknas endast av ägare till aktier i AB Svensk Filmindustri. Fastighetsaktiebolaget Hufvudstadens helägda dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Diplo skulle icke äga rätt att delta i emissionen. Tre aktier i AB Svensk Filmindustri skulle berättiga till teckning av två aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden. Bundna aktier i AB Svensk Filmindustri skulle därvid berättiga till nya aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden av serien A och fria aktier till nya aktier av serien B. Det tecknade belopp, för vilket tilldelning av nya aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden skulle ske, skulle uppgå till minst 2.000.000

kronor för att aktieteckningen skulle bli bindande. Betalning för tecknade aktier skulle erläggas genom att aktieägare i AB Svensk Filmindustri för varje tecknat tvåtal aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden överlämnade tre aktier i AB Svensk Filmindustri med tillhörande kuponger fr. o. m. nr 2. Teckning skulle ske under tiden från och med den 6 juni till och med den 31 augusti 1966, men teckningstiden hade genom senare beslut utsträckts till och med den 30 september 1966. Minimiteckningen uppnåddes i slutet av augusti 1966.

I framställning till riksskattenämnden har Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden hemställt, att riksskattenämnden till främjande av en riktig och enhetlig taxering ville meddela taxeringsmyndigheterna anvisningar om tillämpningen av realisationsvinstbeskattningsreglerna såvitt gällde *dels* det pris på aktierna i AB Svensk Filmindustri, efter vilket överlåtelsen till Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden skulle anses ha skett, *dels ock* det pris efter vilket vederbörande skulle anses ha förvärvat nya aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 14 december 1966 beslutat att såsom *anvisning till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalande.

Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden har för sin del å bolagsstämma den 26 maj 1966 fattat beslut om ökning av aktiekapitalet med högst 3.000.000 kronor genom emission av högst 60.000 nya aktier mot likvid av aktier i AB Svensk Filmindustri, därvid dock såsom förutsättning för att aktieteckningen skulle bli bindande angivits att det tecknade beloppet uppgick till minst 2.000.000 kronor. Innehavare av aktier i AB Svensk Filmindustri, som begagnat sig av teckningserbjudandet, har

för sin del på ett bindande sätt tagit ställning till frågan om aktieteckningen i och med att han verkställt densamma. I och med aktieteckningen har sålunda viljeöverensstämmelse förelegat mellan Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden och aktietecknaren om överlåtelse av aktier i AB Svensk Filmindustri till Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden. Vad sålunda angivits ändras icke av det förhållandet att avtalet gjorts beroende av villkoret, att det tecknade beloppet sammanlagt kom att uppgå till minst 2.000.000 kronor. Såvitt angår tidsfristerna vid realisationsvinstbeskattning är ett dylikt s. k. suspensivt villkor enligt rådande rättspraxis utan betydelse. På grund av det anförda bör — vid tillämpningen av reglerna om realisationsvinstbeskattning — aktie i AB Svensk Filmindustri, som enligt ovan angivna villkor överlåtits till Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden, anses avyttrad den dag teckning av de nya aktierna i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden skett. Avyttringen bör i fråga om varje aktie i AB Svensk Filmindustri anses ha skett till det pris, som motsvarar två tredjedelar av den å Stockholms fondbörs teckningsdagen noterade lägsta betalkursen på aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden — dock lägst två tredjedelar av den noterade köpkursen. Anskaffningsvärdet å varje ny aktie i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden bör beräknas efter den å Stockholms fondbörs teckningsdagen noterade lägsta betalkursen på aktier i bolaget — dock lägst den noterade köpkursen.

De under tiden 6 juni—30 september 1966 å Stockholms fondbörs noterade lägsta betalkurserna samt köpkurserna å aktier i Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden framgår av nedanstående uppställning:

R I : 5

Månad	Dag	Serie A		Serie B		Månad	Dag	Serie A		Serie B			
		Lägsta betalkurs Kr	Köpkurs Kr	Lägsta betalkurs Kr	Köpkurs Kr			Lägsta betalkurs Kr	Köpkurs Kr	Lägsta betalkurs Kr	Köpkurs Kr		
Juni	6	—	165	—	165	Augusti	15	—	145	—	147		
	7	165	160	160	155		16	148	145	—	145		
	8	160	160	160	160		17	—	150	—	150		
	9	—	160	162	160		18	151	151	151	151		
	10	—	161	—	161		19	—	151	—	151		
	13	—	162	—	162		22	—	151	—	151		
	14	165	164	—	164		23	—	150	—	151		
	15	—	162	—	162		24	—	150	—	150		
	16	163	164	163	163		25	—	148	—	149		
	17	164	160	—	161		26	—	148	—	149		
	20	160	155	160	155		29	—	148	—	148		
	21	150	149	150	150		30	144	142	146	144		
	22	155	155	—	155		31	143	142	143	142		
	23	157	155	157	156		September	1	143	142	—	142	
	27	160	160	—	160			2	—	142	145	142	
	28	165	165	—	165			5	143	142	—	140	
	29	—	162	—	162			6	—	140	—	140	
	30	167	160	166	166			7	—	140	—	140	
	Juli	1	—	165	170			170	8	—	—	—	—
		4	—	162	—			165	9	—	120	—	122
		5	—	165	—			170	12	140	130	—	130
		6	170	160	—			165	13	—	140	—	140
		7	170	165	—			170	14	—	140	145	140
		8	—	160	170			165	15	—	140	—	140
		11	—	160	—			160	16	—	141	—	140
		12	—	160	—			160	19	—	142	—	142
		13	160	155	—			155	20	—	143	—	143
		14	160	158	160		159	21	—	141	—	143	
		15	165	162	—		160	22	145	141	—	141	
		18	—	160	—		155	23	—	141	—	141	
19		—	155	—	155		26	—	140	—	140		
20		160	156	—	156	27	145	140	—	140			
21	158	158	—	158	28	—	140	—	140				
22	—	155	158	158	29	—	140	—	140				
25	—	156	—	155	30	—	140	—	140				
26	156	156	—	156									
27	—	155	—	155									
28	—	156	—	155									
29	—	155	—	155									
Augusti	1	—	155	—	155								
	2	156	156	—	156								
	3	155	152	—	152								
	4	—	150	—	150								
	5	155	153	—	153								
	8	—	155	154	154								
	9	155	155	155	155								
	10	—	155	—	155								
	11	155	155	155	155								
	12	152	152	—	152								

6) Angående den kapitaliseringsprocent, som vid 1967 års taxering bör tillämpas vid värdering av icke börsnoterade aktier vid beräkning av skattepliktig förmögenhet

Riksskattenämnden — som den 16 november 1965 beslutat att nämndens den 27 november 1963 (Meddelanden från Riksskattenämnden Ser. I nr 1/1964 p. 6) meddelade anvisning angående den kapi-

taliseringsprocent, som vid 1964 års taxering borde tillämpas vid värdering av icke börsnoterade aktier vid beräkning av skattepliktig förmögenhet, skulle gälla även vid 1966 års taxering — har vid sammanträde den 15 november 1966 beslutat uttala, att vad nämnden i sagda anvisning förordnat bör tillämpas jämväl vid 1967 års taxering.

7) Uppgifter å effektiv förräntning å aktier i börsnoterade aktiebolag m. fl. till ledning för aktievärdering vid 1967 års taxering

Riksskattenämnden har den 15 november 1966 beslutat att till förste taxeringsintendenterna överlämna en genom nämndens försorg utarbetad förteckning, utvisande den effektiva förräntningen å aktier i vissa börsnoterade bolag och bolag noterade å den s. k. fria listan. Förteckningen är avsedd att tjäna till ledning för värdering av icke börsnoterade aktier av ifrågavarande slag vid 1967 års taxering. Förräntningen är — i enlighet med den princip som tillämpats vid utarbetande av motsvarande förteckningar för tidigare år — i regel beräknad med hänsyn till den år 1966 beslutade utdelningen å stamaktier. I förteckningen angivna procenttal utgör medeltalet av den effektiva förräntningen i förhållande till köpkurserna per den 1 september och 3 oktober 1966.

I förteckningen har angivits följande *genomsnittliga förräntning* å aktier avseende nedan angivna branscher:

Malmbrytning, järn- och stålverk, metallverk	5,2 %
Järn- och stålmanufaktur, mekaniska verkstäder	4,2 %
Trä- och cellulosaindustri	5,0 %
Pappersbruk och grafisk industri .	4,9 %

Livsmedelsindustri	6,0 %
Textilindustri	6,0 %
Kemisk-teknisk industri	3,8 %
Varuhandel	3,2 %
Rederier	6,4 %
Fastighetsbolag	1,9 %
Holdingbolag	3,9 %

8) Fråga om beskattning av vissa stipendier

a) I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har Kungl. skogsstyrelsen hemställt om nämndens uttalande angående beskattningen av vissa stipendier. I skrivelsen har anförts bl. a. följande.

Huvudmän för skogsbruksskolorna är skogsvårdsstyrelserna. Enligt 3 § kungörelsen den 21 maj 1954 (nr 427) angående statsunderstödda skogsbrukskurser må skogsvårdsstyrelse anordna skogsbrukskurser med statsbidrag. Dessa kurser anordnas vid skogsvårdsstyrelsernas skogsbruksskolor. Under begreppet skogsbrukskurser faller bl. a. skogliga vidareutbildningskurser och förmanskurser.

I 6 § nämnda kungörelse i dess lydelse enligt kungörelsen den 29 april 1965 (nr 266) stadgas att vid skoglig vidareutbildningskurs och förmanskurs må under vissa förutsättningar utgå bl. a. stipendium för förlorad arbetstid med vissa belopp. Enligt samma lagrum må sådant stipendium dock utgå blott vid kurs där studiehjälp enligt studiehjälpsreglementet inte utgår. Studiehjälp av sistnämnt slag utgår enligt 7 § reglementet endast vid heltidsundervisning omfattande minst åtta veckor om inte Kungl. Maj:t för visst fall förordnar annorlunda. Sådant förordnande har inte meddelats beträffande skogsbrukskurser. De skogliga vidareutbildningskurserna och vissa förmanskurser är kortare än åtta veckor.

Vidare har skogsstyrelsen upplyst, att stipendium för förlorad arbetstid i enligt

R I:7

het med bestämmelserna i 6 § fjärde stycket nämnda kungörelse utgår till kursdeltagare utan försörjningsplikt med 12 kronor per dag om han är 18 år eller mer, med 9 kronor per dag om han är 17 år och med 7 kronor per dag om han är 16 år. Till kursdeltagare med försörjningsplikt mot hustru (husföreståndarinna) utgår stipendium för förlorad arbetstid med 16 kronor per dag. Om deltagaren har försörjningsplikt mot familj, som omfattar 1—2 barn under 16 år, utgör ifrågavarande stipendium 18 kronor per dag och, om familjen består av 3 eller flera barn under 16 år, 20 kronor per dag. Deltagare, som under kurstiden uppbär sin vanliga lön, erhåller inte något stipendium.

Jämlikt 6 § tredje stycket förenämnda kungörelse utgår till deltagare i kurs med minst fem undervisningsdagar även ersättning för nödiga utgifter för tåg-, båt- och bussresor mellan hemmet och kursplatsen samt, om han ej kan vistas i sitt hem under kursen, traktamentsstipendium med 8 kronor om dagen. I särskild skrivelse har skogsstyrelsen hemställt, att riksskattenämndens uttalande måtte avse jämväl frågan om skattskyldigheten för dessa ersättningar.

Efter att ha inhämtat yttranden från vissa förste taxeringsintendenter och där- efter förehaft ärendet vid plenisammanträde har riksskattenämnden i skrivelse till skogsstyrelsen den 6 december 1966 anfört följande.

Med hänsyn till de omständigheter, under vilka ifrågavarande stipendier för förlorad arbetstid utgår, får dessa anses utgöra sådana för mottagarens utbildning avsedda stipendier, som åsyftas i 19 § kommunalskattelagen. Stipendierna bör förty icke räknas till skattepliktig inkomst.

Jämlikt 32 § 3 mom. första stycket kommunalskattelagen skall resekostnads- och traktamentsersättning, som anvisats av staten, icke upptagas såsom skattepliktig intäkt. Såsom framgår av andra stycket samma moment skall detsamma gälla i fråga om motsvarande kostnadsersättning, som anvisats av skogsstyrelse.

b) I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har Byggnadsindustrins yrkesnämnd hemställt om riksskattenämndens uttalande angående beskattningen av vissa stipendier. I skrivelsen har anförts bl. a. följande.

Yrkesnämnden, som är ett samarbetsorgan mellan Svenska Byggnadsindustriförbundet och Svenska Byggnadsarbetareförbundet, lät år 1961 instifta ett stipendium om högst 3.000 kronor att utdelas till sådana blivande yrkeslärare inom byggnadsindustrin som genomgår av Kungl. Överstyrelsen för Yrkesutbildning — numera Kungl. Skolöverstyrelsen — anordnade pedagogiska kurser.

Eleverna är med få undantag byggnadsarbetare och deras yrkeskunskande inom respektive kategori genom minst 7 års allsidig praktik i yrket är en förutsättning för inträde i kursen, som varar 33 veckor. Efter att såsom byggnadsarbetare ha åtnjutit inkomst i form av ackordslön och timlön med varierande belopp från fall till fall, inplaceras eleverna i lönegrad Ag 13. Efter kursens slut erhåller eleverna lön efter lönegrad 15 i reglerad befordringsgång. Utbildningen sker centralt i någon av följande 6 städer: Stockholm, Göteborg, Malmö, Linköping, Sundsvall och Umeå. En förutsättning för ordinarie anställning är att ifrågavarande kurs genomgått och endast i mån av brist på utbildad yrkeslärare kan icke kompetent lärarkraft erhålla tillförordnad anställning, dock mot lön högst enligt lönegrad 13.

Stipendiet har icke främst tagit sikte på att kompensera ett inkomstbortfall. Stipendiesumman har nämligen hållits oförändrad till sitt högsta belopp, ehuru in-

komsten för yrkesläraren under utbildningstiden ökats från 1.020 kronor/mån. vid instiftandet av stipendiet till nuvarande 1.690 kronor/mån. i ortsgrupp V (Ag 13). Vidare kan anföras, att stipendiet icke är obligatoriskt utan endast utdelas till de kursdeltagare, som yrkesnämnden för sin del funnit kvalificerade.

Vidare har yrkesnämnden upplyst, att ifrågavarande elever efter genomgången kurs regelmässigt antager anställning som yrkeslärare vid av stat eller kommun driven yrkesskola.

Efter att ha inhämtat yttranden från vissa förste taxeringsintendenter och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde har riksskattenämnden i skrivelse till yrkesnämnden den 6 december 1966 anfört följande.

Med hänsyn till de omständigheter, under vilka ifrågavarande stipendier utgår, får dessa anses utgöra sådana för mottagarens utbildning avsedda stipendier, som åsyftas i 19 § kommunalskattelagen. Stipendierna bör förty icke räknas till skattepliktig inkomst.

9) Fråga om avdrag för ökade levnads-kostnader för befattningshavare vid SJ som åtnjutit s. k. tågtraktamente

I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har en tågmästare hemställt om anvisningar från nämnden angående avdrag för ökade levnads-kostnader för befattningshavare i lok- och tåg-tjänst vid statens järnvägar, vilka åtnjutit s. k. tåg-traktamente.

Efter att ha inhämtat yttranden i ärendet från förste taxeringsintendenten i Göteborgs och Bohus län samt statens järnvägar och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde, har riksskattenämnden

i skrivelse till vederbörande den 27 december 1966 anfört följande.

Enligt 2 § 1 mom. tredje stycket allmänna resereglementet den 21 november 1952 (nr 735) äger Kungl. Maj:t utfärda bestämmelser och meddela beslut, enligt vilka i vissa fall resekostnadsersättning och traktamente skall utgå med lägre belopp än i allmänna resereglementet sägs eller icke utgå eller traktamente skall helt eller delvis utbytas mot förmåner av traktamentes natur. Med stöd av nämnda stadgande har Kungl. Maj:t genom brev den 6 mars 1953 utfärdat särskilt resereglemente för statens järnvägar. Enligt sistnämnda reglemente utgår bl. a. följande förmåner under tåg-tjänstgöring.

4 §

1 mom. Vid tåg-tjänstgöring, som sträcker sig utom tjänstgöringszonen, äger tjänsteman åtnjuta traktamente (tågtraktamente)

dels för tiden från det tjänstemannen enligt tidtabell eller särskild order lämnar avgångsstationen inom tjänstgöringszonen till dess han enligt tidtabell eller särskild order dit återkommer,

dels för tid, som användes för klargöring, avlämning och avsyning, där sådan tid enligt gällande bestämmelser angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar skall anses ingå i tjänstgöringstiden,

dels, efter järnvägsstyrelsens bestämmande, för avbrott i tjänstgöring å tåg inom tjänstgöringszonen, dock endast för så vitt avbrottet icke överstiger 2 timmar,

dels ock för resa med tåg såsom passagerare för inställelse till tåg-tjänstgöring å ort utom tjänstgöringszonen eller, efter avslutad sådan tjänstgöring, för återresa till densamma.

Tågtraktamente må i förekommande fall utgå jämväl för förlängning av den för tjänstgöringen ianspråktaga tiden på

R I:9

grund av inträffad försening av i 3 § 1 mom. avsett färdmedel, dock endast om förseningen uppgår till minst 1 timme.

2 mom. Tågtraktamentet beräknas på sätt närmare anges i 3 och 4 mom. nedan efter 69 öre per timme.

Anm. 2 mom. har ovanstående lydelse fr. o. m. den 1 juli 1966.

5 §

Tjänsteman, som i samband med tåg-tjänstgöring nödgas begagna sig av nattkvarter å överliggningsort, äger, därest överliggningsrum eller annat nattkvarter icke tillhandahålles honom av myndighet, för varje sålunda tillbragt natt åtnjuta natttraktamente med tillämpning av bestämmelserna i allmänna resereglementet, minskat med ett belopp motsvarande tågtraktamente enligt 4 § 2 mom. för 6 timmar.

6 §

1 mom. Om vid tågtjänstgöring i ordinarie tur tages i anspråk mer än 36 timmar i följd — tiden beräknad på sätt i 4 § 1 mom. sägs — utgår för varje påbörjad period av 24 timmar av den ianspråktagna tiden ett tillägg till tågtraktamente av 5 kronor 60 öre.

Anm. 1 mom. har denna lydelse fr. o. m. den 1.7.1966.

2 mom. Därest vid tågtjänstgöring i ordinarie tur tages i anspråk minst 72 tim-

mar eller vid sådan tjänstgöring i extra tur minst 36 timmar i följd — tiden beräknad på sätt i 4 § 1 mom. sägs — utgår för den ianspråktagna tiden traktamente med tillämpning av bestämmelserna i allmänna resereglementet. Sådant traktamente skall dock minskas med belopp motsvarande det tågtraktamente, som för den ifrågavarande tiden tillkommer vederbörande.

Med hänsyn särskilt till vad statens järnvägar uttalat i ärendet finner riksskattenämnden, att ifrågavarande tågtraktamente får anses vara avsett att täcka merkostnaderna vid tågtjänstgöring. Vid sådant förhållande skall på grund av bestämmelserna i punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen tågtraktamentet icke upptagas som intäkt av tjänsten men får å andra sidan de kostnader, som skall bestridas med traktamentet, ej avföras som utgift, även om traktamentet inte förslår till kostnadernas gäldande.

Varken riksskattenämnden eller annan myndighet äger att, i strid mot nämnda bestämmelse i kommunalskattelagen, meddela sådana anvisningar angående utökad avdragsrätt som Ni i Eder skrivelse begärt.

(Stockholm den 9 januari 1967)

R I: 10

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Ärg. 16

Nr 2 1967

1) Ändrade regler angående avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst (jfr nr 1/1964 p. 3)

Beträffande avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst har riksskattenämnden den 10 december 1963 meddelat *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna*, avsedda att tillämpas fr. o. m. 1965 års taxering. Den 14 december 1966 har riksskattenämnden beslutat, att ifrågavarande *anvisningar* skall erhålla följande ändrade lydelse.

Enligt punkt 3 av *anvisningarna* till 33 § kommunalskattelagen äger i enskild tjänst anställd skattskyldig, som i sin tjänst verkställt resa utom den vanliga verksamhetsorten, rätt att åtnjuta avdrag ej blott för kostnaden för själva resan utan även för den *ökning* i levnadskostnaden, som den skattskyldige kan ha fått vidkännas på grund av att han vistats utom sin vanliga verksamhetsort, såsom för hotellrum och ökad kostnad för mat

och dryck samt för av resan föranledda småutgifter såsom för telefonsamtal, tidningar o. s. v. Avdrag för ökade levnadskostnader är däremot icke medgivet enbart på den grund att den skattskyldige har sitt arbete på annan ort än den, där han har sin bostad.

Med resa, som berättigar till avdrag för ökade levnadskostnader (tjänsteresa), bör förstås sådan resa, som är föranledd av förrättning utom den vanliga verksamhetsorten och som är beordrad av arbetsgivaren.

Begreppet den vanliga verksamhetsorten har en i viss mån obestämd innebörd. Vad som bör omfattas av *den vanliga verksamhetsorten* framgår inte heller av lagtexten eller av uttalanden under förarbetena. Följande allmänna riktlinjer torde emellertid få tjäna till ledning för bedömningen.

I första hand bör avgöras huruvida den skattskyldige kan anses ha ett *särskilt*

R I: 11

tjänsteställe eller inte. Finns särskilt tjänsteställe, bör den vanliga verksamhetsorten bestämmas med utgångspunkt från tjänstestället. I allmänhet torde av omständigheterna framgå var detta är beläget. För anställda på kontor och verkstäder, i butiker o. dyl. är sålunda tjänstestället den byggnad, där vederbörande i regel har sin arbetsplats. Vissa anställda såsom serviceingenjörer, inspektörer, chaufförer m. fl., vilkas tjänstgöring är mera rörlig, har inte alltid fast arbetslokal. För dessa bör som tjänsteställe betraktas den lokal, där vederbörande hämtar och inlämnar arbetsmaterial, mottager arbetsorder och redovisar för deras utförande etc. — För en del anställda saknas dock särskilt tjänsteställe. Så torde exempelvis vara fallet för flertalet anställda inom byggnads- och anläggningsbranscherna. I dylika fall bör den vanliga verksamhetsorten bestämmas med utgångspunkt från den anställdes bostad.

Därest skattskyldig i enlighet med vad nyss sagts kan anses ha särskilt tjänsteställe, bör den vanliga verksamhetsorten anses omfatta ett område, vars yttre gräns är belägen på ett *vägavstånd* av 10 kilometer från tjänstestället. Är tjänstestället beläget inom en tätort, bör dock den vanliga verksamhetsorten i förekommande fall anses omfatta även den del av tätorten, som är belägen utanför nyssnämnda område. Med tätort förstås därvid varje samlad bebyggelse — stad, köping eller annat samhälle — oavsett om tätorten omfattar en kommun eller del därav eller flera kommuner eller delar därav. I respektive länsanvisningar bör lämpligen angivas, vilka samhällen som i enlighet härmed är att anse som tätorter. Är den skattskyldiges tjänsteställe och bostad belägna på olika orter och ligger bostaden inom en tätort,

bör som vanlig verksamhetsort även räknas denna tätort.

Saknar skattskyldig särskilt tjänsteställe, bör som vanlig verksamhetsort räknas ett område, vars yttre gräns är belägen på ett *vägavstånd* av 10 kilometer från bostaden. Är bostaden belägen inom en tätort, bör dock den vanliga verksamhetsorten i förekommande fall anses omfatta även den del av tätorten, som är belägen utanför nyssnämnda område.

För skattskyldig i enskild tjänst — d. v. s. *annan tjänst* än statlig och kommunal tjänst, tjänst hos hushållningssällskap eller skogsvårdsstyrelse samt tjänst hos sådan offentlig institution, som enligt särskilt beslut av riksskattenämnden skall anses jämställd med nämnda organisationer — gäller i första hand den schablonregeln, att av tjänsteresa föranledd ökning i levnadskostnaden skall anses uppgå till ett belopp, motsvarande den ersättning som arbetsgivaren utgivit för kostnadens täckande (*traktamente*), dock *högst* till det belopp för största normala ökning i levnadskostnaden (*normalbelopp*) som riksskattenämnden för varje kalenderår fastställer. Härvid bör emellertid observeras, att ett oeftergivligt villkor för att avdrag skall få åtnjutas enligt schablonregeln är, att fråga verkligen är om ”traktamente” d. v. s. ersättning som arbetsgivaren — vid sidan av lön eller arvode — utgivit för täckande av den anställdes ökade kostnader under tjänsteresa. Den omständigheten, att vad som i realiteten är lön eller arvode av skatteskäl betecknas som traktamente, medför sålunda icke rätt till avdrag enligt schablonregeln.

Som nyss angivits gäller i första hand, att den anställda vid tjänsteresa äger åtnjuta avdrag enligt schablonregeln. Emellertid gäller vidare att, om den anställda

på ett godtagbart sätt kan *visa*, att ökningen i levnadskostnaden varit större än som motsvarar avdragsrätten enligt schablonregeln, han äger rätt till avdrag med belopp motsvarande verkliga merkostnaden.

Normalbeloppet avser i första hand s. k. *korttidsförrättningar* d. v. s. förrättningar som medfört övernattning på främmande ort och där vistelsen på en och samma främmande ort icke överstigit 15 dygn i följd. Då resan varit förenad med övernattning, skall den anses ha varat det antal dygn, som motsvarar antalet övernattningar. Detta innebär sålunda att, om en tjänsteresa varat två dagar och en mellanliggande natt, resan anses ha varat allenast ett dygn. Har tjänsteresan å andra sidan, förutom övernattningen, tagit blott några få timmar i anspråk, får avdrag enligt schablonregeln likväl åtnjutas med helt normalbelopp (förutsatt givetvis att traktamentet uppgår till nämnda belopp).

Vid *långtidsförrättningar* d. v. s. förrättningar, där vistelsen på en och samma främmande ort varat mer än 15 dygn i följd, gäller att såsom största normala ökning i levnadskostnaden skall fr. o. m. det sextonde dygnet räknas $\frac{6}{10}$ av normalbeloppet.

Vad åter angår *endagsförrättningar* d. v. s. förrättningar på främmande ort, som icke är förenade med övernattning utom hemmet, skall såsom största normala ökning i levnadskostnaden räknas, om förrättningen varat mer än 4 timmar men ej mer än 10 timmar i följd, $\frac{2}{10}$ av normalbeloppet samt, om förrättningen varat mer än 10 timmar i följd, $\frac{4}{10}$ av normalbeloppet. Har förrättningen ej varat mer än 4 timmar i följd, medges intet avdrag.

För att avdrag skall få åtnjutas med normalbelopp respektive ovan angivna kvotdelar därav förutsättes, att den skatt-

skyldige — och sålunda icke arbetsgivaren — under tjänsteresorna bestritt utgifterna för mat och bostad m. m. Har arbetsgivaren direkt betalat vissa kostnader, föreligger icke avdragsrätt för större belopp än som motsvarar den del av normalbeloppet som — enligt vad nedan sägs — är avsedd att täcka de återstående, av den skattskyldige bestridda utgifterna. Har t. ex. genom arbetsgivarens försorg eller på hans bekostnad bostad erhållits utan kostnad för den anställde gäller följaktligen såsom normalbelopp det med bostadsfaktorn minskade normalbeloppet. Såsom tillhandahållande av fri bostad bör även anses tillhandahållande av sovvnagsbiljett. Har den anställde förutom traktamente uppburit ersättning för exempelvis måltider i samband med representation, bör reduktion av normalbeloppet (kostfaktorn) inte ske annat än då sådana måltider varit ofta förekommande (genomsnittligt minst en gång i veckan).

Har en anställd under tjänstgöring utom den vanliga verksamhetsorten rest hem för att besöka familjen och har han uppburit traktamente jämväl under vistelsen i hemmet, bör vid bestämmande av avdraget för hemresor nämnda förhållande beaktas och föranleda reducering av reseavdraget.

Inom exempelvis byggnads- och anläggningsbranscherna är det ofta svårt att avgöra om en resa skall anses som tjänsteresa eller som resa till och från arbetsplatsen. Utgår traktamentsersättning enligt gällande kollektivavtal bör i allmänhet antagas att fråga är om tjänsteresa. I dylika fall bör — såvida i kollektivavtalet angivna ersättningsgrunder följts — avdrag medgivas med belopp motsvarande den uppburna ersättningen, dock högst normalbeloppet eller vederbörlig kvotdel där-

av. Som förutsättning härför bör emellertid gälla, att resan företagits utom den vanliga verksamhetsorten.

Avdrag såsom för tjänsteresa utom den vanliga verksamhetsorten bör i regel inte medgivas skattskyldig, som haft fortlöpande anställning på en och samma ort under längre tid än två år.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 16 november 1965 beslutat att för kalenderåret 1966 såsom normalbelopp

fastställa¹ ett belopp av 66 kronor, därav 29 kronor avser bostad, 33 kronor avser kost och återstående 4 kronor avser telefon, tidningar och dylika småutgifter.

I enlighet härmed — och efter en av praktiska skäl betingad avrundning av kvotdelstalen till hela krontal — skall för tjänsteresor under kalenderåret 1966, då traktamentena uppgår till eller överskrider de angivna beloppen, gälla följande avdragsbelopp:

Förrättningens art	Avdrag med-gives med	Avdragets fördelning å delposterna		
		bostad	kost	div. små-utgifter
Korttidsförrättning samt första 15 dyggen av varje långtidsförrättning	66	29	33	4
Långtidsförrättning fr. o. m. 16 dygnet	40	18	20	2
Endagsförrättning som varat mer än 4 men ej mer än 10 timmar i följd	13	—	13	—
Endagsförrättning som varat mer än 10 timmar i följd ..	26	—	26	—

Då traktamentena utgått med lägre belopp än i ovanstående tabell angivna avdragsbelopp, föreligger enligt schablonregeln avdragsrätt allenast för belopp motsvarande de uppburna traktamentena.

Såsom inledningsvis nämnts gäller emellertid vidare att — om den skattskyldige på ett godtagbart sätt kan visa, att ökningen i levnadskostnaden varit större än som motsvarar avdragsrätten enligt tabellen respektive regeln i föregående stycke — den skattskyldige äger rätt till avdrag med belopp motsvarande verkliga merkostnaden. Om den skattskyldige vill visa, att kostnadsökningen i en och samma tjänst varit större än de schablonmässigt beräknade avdragen, skall utredningen avse den skattskyldiges *samtliga* förrättningar i nämnda tjänst under beskattningsåret; att några enstaka förrättningar dragit kostnader, som överstigit det schablonmässigt

beräknade avdraget för samma förrättningar, föranleder sålunda icke till att schablonregeln för beräkningen av avdragen frångås. Dock gäller här den undantagsbestämmelsen att, i fråga om långtidsförrättningar fr. o. m. sextonde dygnet i följd på en och samma ort samt i fråga om tjänsteresor till utrikes ort, levnadskostnadsökningen må beräknas för varje förrättning för sig.

Såsom i föregående stycke angivits skall *tjänsteresor till utlandet* behandlas för sig vid prövning av avdrag på grundval av faktiskt havda merkostnader. Då avdrag för tjänsteresa till utlandet yrkas med belopp överstigande normalbeloppet bör — där ej särskilda skäl till annat föranleder — avdrag medges enligt de traktamentsregler, som gäller för högsta traktaments-

¹ Beträffande normalbelopp för tjänsteresor under kalenderåret 1967, se 1/1967 p. 3.

klassen enligt det statliga utlandsresereglementet. Detta innebär att avdrag i regel medges för styrkta utgifter för hotellrum och därjämte med ett traktamente, som varierar olika länder emellan och som f. n. utgör högst 90 kronor och lägst 40 kronor för dag, varav mer än 8 timmar tagits i anspråk. Enligt bilagan till utlandsresereglementet den 27 november 1953 (nr 666)¹ i dess lydelse enligt kungörelse den 21 januari 1966, nr 3, utgår för nedan angivna länder statligt utlandstraktamente med följande belopp.

Afrika:

Algeriet	75	
Etiopien	45	
Kenya	}	
Kongo (Léopoldville)		
Libyen		
Marocko		60
Rhodesia		
Sudan		
Tunisien	}	
Tanzania		65
Väst- och Ekvatorialafrika		70
Övriga områden	50	

Amerika:

Amerikas förenta stater	90
Argentina	80
Brasilien	60
Canada	80
Colombia	40
Cuba	}
Mexico	
Paraguay	60
Peru	70
Salvador	60

¹ Bilagan har senast ändrats den 2 december 1966 (nr 607). De ändrade beloppen gäller med avseende å resor företagna efter utgången av år 1966.

Venezuela	80
Övriga områden	50

Asien:

Hongkong	55
Indien	60
Indonesien	55
Iran	75
Israel	70
Irak	55
Japan	70
Kina	40
Kuwait	70
Libanon	60
Sovjetunionen	70
Turkiet	55
Övriga områden	50

Australien och Oceanien:

Australiska statsförbundet	60
Nya Zeeland	55
Övriga områden	50

Europa:

Belgien	80	
Bulgarien	50	
Danmark	65	
Finland	60	
Frankrike	80	
Grekland	55	
Irland	45	
Island	}	
Italien		70
Jugoslavien	50	
Luxemburg	70	
Nederländerna	60	
Norge	65	
Polen	75	
Portugal	50	
Rumänien	}	
Schweiz		70
Sovjetunionen		
Spanien		

Storbritannien	65
Tjeckoslovakien	60
Turkiet	55
Ungern	50
Västtyskland	60
Österrike	50
Östtyskland	45

I arbetsgivares kontrolluppgifter skall lämnas sådana uppgifter angående utgivna traktamenten, som erfordras för kontroll av att avdrag icke sker med för höga belopp. Detta innebär i korthet, att traktamentsersättningar avseende förrättningar inom och utom riket skall redovisas var för sig. Beträffande förrättningar inom riket skall endagsförrättningar, korttidsförrättningar och långtidsförrättningar redovisas var för sig.

För *endagsförrättningar* skall uppges det hopsummerade antalet förrättningsdagar och beloppet av utgiven traktamentsersättning. Vid hopsummeringen av antalet dagar räknas förrättning, som varat mer än 10 timmar, som hel dag och förrättning, som varat mer än 4 men högst 10 timmar, som halv dag, medan förrättning, som varat 4 timmar eller mindre, icke medräknas. I uppgiften om det *utgivna* traktamentsbeloppet skall dock, i förekommande fall, traktamenten för förrättning som varat högst 4 timmar inräknas.

För *korttidsförrättningar och långtidsförrättningar* skall uppges utgiven traktamentsersättning och antalet nätter övernattning skett. För varje långtidsförrättning räknas de första 15 dagarna som korttidsförrättning.

Arbetsgivaren skall i kontrolluppgiften särskilt anmärka om han, utöver traktamentsersättningen, haft utgifter för den anställdes bostad eller uppehälle under resorna. Detta innebär bl. a., att uppgift i

förekommande fall skall lämnas om att sovvnagnsbiljetter tillhandahållits åt den anställda eller att ersättning utgått för dylika biljetter eller för kost under förrättning.

Därest den under beskattningsåret till viss skattskyldig utgivna traktamentsersättningen vid vistelse i tjänsten utom tjänstgöringsorten sammanlagt icke överstiger 500 kronor, föreligger icke uppgiftsskyldighet; förutsättningen för tillgodonjutande av denna befrielse är dock, att arbetsgivaren i kontrolluppgiften anmärker *att* traktamentsersättning utgått. Detsamma gäller beträffande traktamentsersättning, som visserligen överstiger 500 kronor men som icke avser mer än 24 dagar *för helt år räknat* (12 dagar vid anställning, som varat ett halvt år, o. s. v.). Vid denna beräkning av antalet dagar, för vilka traktamente utgått, gäller icke de ovan angivna reglerna för hopsummering av förrättningsdagar. I stället skall varje dag eller del av dag, för vilken traktamente utgått, räknas som en dag. Detta betyder alltså att, om en anställd uppburit (reducerade) traktamenten för 25 dagar eller mera, därvid varje dags förrättning varat mindre än 4 timmar, kontrolluppgift skall lämnas därest det sammanlagda beloppet överstigit 500 kronor. Vid *ifyllandet* av kontrolluppgiften skall däremot rutan för antalet endagsförrättningar ifyllas med noll, eftersom summeringsregeln då träder i funktion; därjämte skall den för ifrågasvarande förrättningar sammanlagt utgivna traktamentsersättningen uppgivas.

Ovanstående anvisningar är avsedda att tillämpas *fr. o. m. 1967 års taxering*, dock med den inskränkning som följer av att prövningsnämnderna i sina anvisningar till ledning för 1967 års taxering icke har

möjlighet att angiva vilka samhällen, som i enlighet med det förut sagda är att anse som tätorter.

Riksskattenämnden avser att följa verkningarna av anvisningarna samt att, sedan tillräcklig erfarenhet därom vunnits, föranstalta om de ändringar och tillägg däri, som kan finnas erforderliga.

2) Fråga om vilka grunder som vid inkomsttaxeringen skulle i visst fall tillämpas i fråga om värdering av nötkreatursbesättning

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde sökanden (A) bl. a.:

År 1965 försålde av mina söner ett större säteri, på vilket jag drivit jordbruk. Besättningen, 2—300 djur, har jag ej försålt utan hyrt in i en närbelägen gård i samma socken. Jordbruket har alltså upphört att vara förvärvskälla för mig, bortsett från att besättningen finns kvar. Vid mina taxeringar har inkomsten beräknats enligt bokföringsmässiga grunder.

Jag har för avsikt att yrkesmässigt idka handel med levande djur och kommer härvid att överföra den kvarvarande besättningen till den nystartade rörelsen. Djuren kommer att upptagas till de värden, till vilka de upptagits i jordbruksbilagan vid 1966 års taxering, vilka värden alltså utgör anskaffningskostnaden av lagret i rörelsen. Vid kommande årsskiften kommer i rörelsen beståndet av djur att redovisas såsom utgående lager.

Sökanden hade träffat ett i nedan intagna delar så lydande avtal angående skötsel m. m. av de inhysta djuren.

Avtal

Mellan undertecknade, B och A, har denna dag träffats följande avtal.

§ 1.

A äger ett antal dräktiga kvigor och kor. B åtager sig att t. v. ombesörja djurens skötsel och mjölkning.

§ 2.

Djuren skall mjölkas i av B arrenderade gårdar i trakten av — — —. Djuren skall utsläppas på av B arrenderade betesmarker.

§ 3.

B åtager sig att väl sköta och utfodra de inhysta djuren. Alla kostnader för skötseln såsom foder, arbetslöner för skötsel, veterinär, betäckning m. m., skall betalas av B ensam. För betäckning skall användas tjur efter överenskommelse mellan parterna.

§ 4.

Såsom ersättning för skötseln och utfodringen av djuren skall B erhålla den mjölmängd, som djuren producerar.

§ 5.

Allt efter det djuren inkalvar tillfaller kalvarna A, som har att avhämta dessa cirka en vecka efter födseln. Dör en kalv under den tid den är hos B åligger det honom att betala 80 % av värdet till A. Är kalv dödfödd utgår ingen ersättning. Om A önskar att B för längre eller kortare tid skall omhänderha kalv skall särskild överenskommelse träffas härom.

Sökanden hemställde om förhandsbesked enligt följande:

- a) Får vid kommande år det utgående lagret, som består av levande djur, vid inkomsttaxeringen värderas enligt gängse regler för varulager i rörelse, d. v. s. får lagret upptagas till 40 % av vad som återstår av anskaffnings- eller återanskaffningsvärdet, sedan detta värde minskats med för närvarande 5 % för inkurans?
- b) Får vidare de alternativa varulagervärderingsreglerna tillämpas (KL anv. till 41 § 6 st)?
- c) Om fråga a) besvaras nekande, vilka värderingsregler skola i så fall gälla för värderingen i rörelse av varulager, bestående av levande djur?

Den 26 september 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att ifrågovarande nötkreatursbesättning hålles uppstallad på jordbruksfastighet samt att besättningen icke har karaktär av omsättningstillgång utan tvärtom utgör en typisk mjölkdjursbesättning. På grund härav förklarar riksskattenämnden, jämlikt grunderna för 41 § kommunalskattelagen jämte anvisningarna till samma paragraf, att värdet av djuren skall vid inkomstberäkningen upptagas lägst till de värden, som för olika slag av djur i skilda åldersgrupper årligen fastställas av riksskattenämnden.

Vad riksskattenämnden sålunda förklarar skall lända till efterrättelse vid sökandens taxeringar åren 1967—1969 under de förutsättningar, som angives i 8 § förordningen den 1 juni 1951 (nr 442) om rätt att av riksskattenämnden erhålla förhandsbesked i taxeringsfrågor.

Med hänsyn till vad riksskattenämnden ovan förklarar föranleder ansökningen i övrigt icke något riksskattenämndens vidare yttrande.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att de av honom hos riksskattenämnden framförda frågorna a) och b) måtte besvaras jakande.

Regeringsrätten meddelade den 10 januari 1967 följande utslag: Även om den

av sökanden bedrivna verksamheten skulle anses hänförlig till rörelse, bör likväl vid beräkning av inkomsten därav kreatursbesättningen på grund av dess särskilda natur icke behandlas på annat sätt än motsvarande tillgångar vid inkomstberäkning för jordbruk enligt bokföringsmässiga grunder.

På grund av det anförda lämnar Kungl. Maj:t besvären utan bifall.

Två regeringsråd anförde: Vad i målet förekommit innefattar ej tillräckligt underlag för bedömande av huruvida sökandens innehav av ifrågovarande kreatursbesättning och därav härflytande intäkter vid taxeringar åren 1967—1969 bör hänföras till rörelse eller till annat inkomstslag. Om innehavet och intäkterna skulle befinnas vara att hänföra till rörelse är besättningen emellertid icke såvitt framgår av utredningen att anse såsom i punkt 1 fjärde stycket anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen angivna tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning (lager). Inkomsten av verksamheten får därför icke beräknas med tillämpning av de i 5—10 styckena samma anvisningspunkt upptagna reglerna i vad avser värdering av besättningen.

Utredningen i målet föranleder icke till att sökanden vid beräkning av inkomst av verksamheten är berättigad att tillgodogöra sig avdrag för värdeminskning eller nedskrivning i vidare mån än som framgår av det meddelade förhandsbeskedet.

På grund härav lämnar vi besvären utan bifall.

(Stockholm den 10 februari 1967)

R I: 18

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 16

Nr 3 1967

---

1) Extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer

Riksskattenämnden har beslutat meddela följande *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* angående extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer, avsedda att tillämpas *fr. o. m. 1967 års taxering*.

Enligt 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen skall — om särskilda omständigheter icke till annat föranleder — skattskyldig, vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension, anses ha haft nedsatt skatteförmåga, som berättigar till extra avdrag. Enligt anvisningarna till samma paragraf bör i fråga om skattskyldig, som för sin försörjning varit *helt* beroende av vad han uppburit i folkpension, den taxerade inkomsten regelmässigt minskas med ett belopp motsvarande vad han sålunda uppburit, även om det i 50 § 2 mom. andra stycket angivna beloppet 4.500 kronor därigenom

överskrides. Om den skattskyldige mot låg avgift vistats på sjukhus eller annan anstalt eller om hans levnadskostnader rönt inverkan av annan därmed jämförlig omständighet, bör dock det belopp, varmed den taxerade inkomsten enligt vad nyss sagts må minskas, jämkas med hänsyn därtill. Om skattskyldig haft jämväl annan inkomst (sidoinkomst) men folkpensionen likväl utgjort den *huvudsakliga* delen av hans inkomst, bör den skattskyldige regelmässigt medgivas ett med hänsyn till omständigheterna jämkat avdrag. Därest folkpensionen icke uppgått till minst hälften av den sammanlagda inkomsten, bör extra avdrag medgivas allenast då särskilda skäl därtill föranleder.

Enligt 9 § 2 mom. andra stycket förordningen om statlig inkomstskatt gäller enahanda regler vid taxeringen till statlig inkomstskatt.

Det är av vikt att största möjliga likformighet uppnås vid bedömandet av folk-

R I:19

Skattelindringsavdrag för folkpensionärer. Ogifta

Sido- inkomst	Folkpension												
	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100
0	—	300	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600
200	200	500	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800
400	400	700	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000
600	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200
800	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400
1 000	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600
1 200	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 500	4 800
1 400	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600
1 600	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400
1 800	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200
2 000	500	800	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000
2 200	300	600	900	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800
2 400	100	400	700	1 000	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 500
2 600	—	200	500	800	1 100	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 300
2 800	—	—	300	600	900	1 200	1 500	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 100
3 000	—	—	100	400	700	1 000	1 300	1 600	1 800	2 100	2 400	2 700	2 900
3 200	—	—	—	200	500	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 200	2 500	2 700
3 400	—	—	—	—	300	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 300	2 500
3 600	—	—	—	—	100	400	700	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 300
3 800	—	—	—	—	—	200	500	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 100
4 000	—	—	—	—	—	—	300	600	900	1 200	1 500	1 800	1 900
4 200	—	—	—	—	—	—	100	400	700	1 000	1 300	1 600	1 700
4 400	—	—	—	—	—	—	—	200	500	800	1 100	1 400	1 500
4 600	—	—	—	—	—	—	—	—	300	600	900	1 200	1 300
4 800	—	—	—	—	—	—	—	—	100	400	700	1 000	1 000
5 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	500	800	800
5 200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	600	600
5 400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	400	400
5 600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	200
5 800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sido- inkomst	Folkpension												
	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900	8 200	8 500	8 800	9 100	9 400	9 700	10 000
0	3 900	4 200	4 500	4 800	5 100	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500
200	4 100	4 400	4 700	5 000	5 300	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700
400	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900
600	4 500	4 800	5 100	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500	7 800	8 100
800	4 700	5 000	5 300	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700	8 000	8 300
1 000	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900	8 200	8 500
1 200	5 100	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500	7 800	8 100	8 400	8 700
1 400	4 900	5 200	5 500	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500	7 700	8 000	8 300
1 600	4 700	4 900	5 200	5 500	5 800	6 000	6 300	6 600	6 800	7 100	7 400	7 700	7 900
1 800	4 400	4 700	5 000	5 200	5 500	5 700	6 000	6 300	6 500	6 800	7 000	7 300	7 600
2 000	4 200	4 500	4 700	5 000	5 200	5 500	5 700	5 900	6 200	6 400	6 700	6 900	7 200
2 200	4 000	4 200	4 500	4 700	5 000	5 200	5 400	5 600	5 900	6 100	6 300	6 600	6 800
2 400	3 800	4 000	4 200	4 400	4 700	4 900	5 100	5 300	5 500	5 800	6 000	6 200	6 400
2 600	3 500	3 800	4 000	4 200	4 400	4 600	4 800	5 000	5 200	5 400	5 600	5 800	6 100
2 800	3 300	3 500	3 700	3 900	4 100	4 300	4 500	4 700	4 900	5 100	5 300	5 500	5 700
3 000	3 100	3 300	3 500	3 700	3 800	4 000	4 200	4 400	4 600	4 700	4 900	5 100	5 300
3 200	2 900	3 100	3 200	3 400	3 600	3 700	3 900	4 100	4 200	4 400	4 600	4 700	4 900
3 400	2 700	2 800	3 000	3 100	3 300	3 400	3 600	3 800	3 900	4 100	4 200	4 400	4 500
3 600	2 400	2 600	2 700	2 900	3 000	3 200	3 300	3 400	3 600	3 700	3 900	4 000	4 200
3 800	2 200	2 300	2 500	2 600	2 700	2 900	3 000	3 100	3 300	3 400	3 500	3 700	3 800
4 000	2 000	2 100	2 200	2 300	2 500	2 600	2 700	2 800	2 900	3 100	3 200	3 300	3 400
4 200	1 800	1 900	2 000	2 100	2 200	2 300	2 400	2 500	2 600	2 700	2 800	2 900	3 000
4 400	1 600	1 600	1 700	1 800	1 900	2 000	2 100	2 200	2 300	2 400	2 500	2 600	2 600
4 600	1 300	1 400	1 500	1 600	1 600	1 700	1 800	1 900	2 000	2 000	2 100	2 200	2 300
4 800	1 100	1 200	1 200	1 300	1 400	1 400	1 500	1 600	1 600	1 700	1 800	1 800	1 900
5 000	900	1 000	1 000	1 000	1 100	1 100	1 200	1 300	1 300	1 400	1 400	1 500	1 500
5 200	700	700	700	800	800	900	900	1 000	1 000	1 000	1 100	1 100	1 100
5 400	400	500	500	500	500	600	600	600	700	700	700	700	800
5 600	200	200	200	300	300	300	300	300	300	300	400	400	400
5 800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

R I: 20

Skattelindringsavdrag för folkpensionärer. Gifta (ena eller båda makarna har folkpension)

Sidoink (makarnas sammanl.)	Folkpension (makarnas sammanlagda folkpensioner)																						
	4 000	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900	8 200	8 500	8 800	9 100	9 400				
0	—	—	—	—	300	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 500				
200	—	—	—	—	200	500	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400				
400	—	—	100	400	700	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600	4 900				
600	—	—	300	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 500	4 800	5 100				
800	—	200	500	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400	4 700	5 000	5 300				
1 000	100	400	700	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500				
1 200	300	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 500	4 800	5 100	5 400	5 700				
1 400	500	800	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400	4 700	5 000	5 300	5 600	5 900				
1 600	700	1 000	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100				
1 800	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 400	4 700	5 000	5 300	5 600	5 900	6 200				
2 000	1 100	1 400	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400	4 700	5 000	5 300	5 600	5 900	6 200	6 500				
2 200	1 300	1 600	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100	6 400	6 700				
2 400	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 500	4 800	5 100	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900				
2 600	1 700	2 000	2 300	2 600	2 900	3 200	3 500	3 800	4 100	4 400	4 700	5 000	5 300	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100				
2 800	1 900	2 200	2 500	2 800	3 100	3 400	3 700	4 000	4 300	4 600	4 900	5 200	5 500	5 800	6 100	6 400	6 700	7 000	7 300				
3 000	2 100	2 400	2 700	3 000	3 300	3 600	3 900	4 200	4 500	4 800	5 100	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500				
3 200	2300	2600	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4700	5000	5300	5600	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700				
3 400	2500	2800	3100	3400	3700	4000	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900				
3 600	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100				
3 800	2900	3200	3500	3800	4100	4400	4700	5000	5300	5600	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300				
4 000	3100	3400	3700	4000	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500				
4 200	3300	3600	3900	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700				
4 400	3500	3800	4100	4400	4700	5000	5300	5600	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900				
4 600	3700	4000	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100				
4 800	3900	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300				
5 000	4100	4400	4700	5000	5300	5600	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500				
5 200	4300	4600	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700				
5 400	4500	4800	5100	5400	5700	6000	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900				
5 600	4700	5000	5300	5600	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100				
5 800	4900	5200	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300				
6 000	5100	5400	5700	6000	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500				
6 200	5300	5600	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700				
6 400	5500	5800	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900				
6 600	5700	6000	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500	10 800	11 100				
6 800	5900	6200	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700	11 000	11 300				
7 000	6100	6400	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500				
7 200	6300	6600	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500	10 800	11 100	11 400	11 700				
7 400	6500	6800	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700	11 000	11 300	11 600	11 900				
7 600	6700	7000	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500	11 800	12 100				
7 800	6900	7200	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500	10 800	11 100	11 400	11 700	12 000	12 300				
8 000	7100	7400	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700	11 000	11 300	11 600	11 900	12 200	12 500				
8 200	7300	7600	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500	11 800	12 100	12 400	12 700				
8 400	7500	7800	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500	10 800	11 100	11 400	11 700	12 000	12 300	12 600	12 900				
8 600	7700	8000	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700	11 000	11 300	11 600	11 900	12 200	12 500	12 800	13 100				
8 800	7900	8200	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500	11 800	12 100	12 400	12 700	13 000	13 300				
9 000	8100	8400	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500	10 800	11 100	11 400	11 700	12 000	12 300	12 600	12 900	13 200	13 500				
9 200	8300	8600	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700	11 000	11 300	11 600	11 900	12 200	12 500	12 800	13 100	13 400	13 700				
9 400	8500	8800	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500	11 800	12 100	12 400	12 700	13 000	13 300	13 600	13 900				
9 600	8700	9000	9300	9600	9900	10 200	10 500	10 800	11 100	11 400	11 700	12 000	12 300	12 600	12 900	13 200	13 500	13 800	14 100				
9 800	8900	9200	9500	9800	10 100	10 400	10 700	11 000	11 300	11 600	11 900	12 200	12 500	12 800	13 100	13 400	13 700	14 000	14 300				
10 000	9100	9400	9700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500	11 800	12 100	12 400	12 700	13 000	13 300	13 600	13 900	14 200	14 500				

Sidoink (makarnas sammanl.)	Folkpension (makarnas sammanlagda folkpensioner)															
	9 700	10 000	10 300	10 600	10 900	11 200	11 500	11 800	12 100	12 400	12 700	13 000	13 300	13 600	13 900	14 200
0	4 800	5 100	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500	7 800	8 100	8 400	8 700	9 000	9 300
200	5 000	5 300	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700	8 000	8 300	8 600	8 900	9 200	9 500
400	5 200	5 500	5 800	6 100	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900	8 200	8 500	8 800	9 100	9 400	9 700
600	5 400	5 700	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500	7 800	8 100	8 400	8 700	9 000	9 300	9 600	9 900
800	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700	8 000	8 300	8 600	8 900	9 200	9 500	9 800	10 100
1 000	5 800	6 100	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900	8 200	8 500	8 800	9 100	9 400	9 700	10 000	10 300
1 200	6 000	6 300	6 600	6 900	7 200	7 500	7 800	8 100	8 400	8 700	9 000	9 300	9 600	9 900	10 200	10 500
1 400	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700	8 000	8 300	8 600	8 900	9 200	9 500	9 800	10 100	10 400	10 700
1 600	6 400	6 700	7 000	7 300	7 600	7 900	8 200	8 500	8 800	9 100	9 400	9 700	10 000	10 300	10 600	10 900
1 800	6 600	6 900	7 200	7 500	7 800	8 100	8 400									

pensionärernas extra avdrag. I sådant syfte har förestående tabeller utarbetats.

Tabellerna är avsedda att tjäna till ledning vid bestämmande av det avdrag, som bör tillerkännas en folkpensionär med sidoinkomst. I folkpensionen inräknas bl. a. barnstillägg, hustrustillägg och kommunalt bostadstillägg, däremot icke invaliditetstillägg och invaliditetsersättning. Kommunalt bostadstillägg utgår enligt de grunder, vederbörande kommun bestämmer, och dess storlek varierar avsevärt inom olika kommuner.

Det bör understrykas, att tabellerna endast är avsedda som hjälpmedel. Vid fastställande av det extra avdraget bör hänsyn således tagas till de särskilda förhållanden, som kan föreligga i det enskilda fallet. Såsom av de förut återgivna anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen framgår, bör exempelvis avdraget minskas, då den skattskyldiges levnadskostnader varit låga till följd av att han mot låg avgift vistats på sjukhus eller annan anstalt. Å andra sidan kan det finnas skäl att höja avdraget om den skattskyldige haft kostnader för sjukdom.

Förmögenhet av ringa storlek bör i allmänhet icke föranleda minskning av avdraget. Sålunda bör exempelvis likvida medel såsom kontanter, bankmedel, fordringar och andra värdepapper icke överstigande 15.000 kronor ävensom sådan egnahemsfastighet eller mindre jordbruksfastighet, som är belånad till en tredjedel av taxeringsvärdet eller mera, icke påverka avdragets storlek. Räntelös fordran, som icke kunnat helt eller delvis uppsägas till betalning under beskattningsåret, bör i regel icke heller föranleda nedsättning av avdraget. Ej heller bör en mindre ökning av förmögenheten under beskattningsåret på grund av särskilt sparsamt

levnadssätt eller på grund av ett mindre arv eller en mindre gåva i och för sig föranleda reducering av det extra avdraget.

Förmögenhet av större betydelse än vad ovan sagts, exempelvis likvida tillgångar överstigande 15.000 kronor och fastighet av ovan nämnt slag, som är belånad till mindre än en tredjedel av taxeringsvärdet, bör däremot i regel medföra minskning av avdraget. Uppgår förmögenhet som nu avses till belopp överstigande 15.000 men icke 35.000 kronor, bör avdraget minskas på sätt framgår av följande tabell. Därvid bör förmögenhet, som är nedlagd i fastighet av ovan nämnt slag, beräknas till skillnaden mellan å ena sidan en tredjedel av taxeringsvärdet och å andra sidan det belopp, vartill fastigheten är belånad.

Förmögenhet, kronor	Avdraget bör minskas med, procent
15.100—18.000	10
18.100—21.000	20
21.100—23.000	30
23.100—25.000	40
25.100—27.000	50
27.100—29.000	60
29.100—31.000	70
31.100—33.000	80
33.100—35.000	90

Exempel: En folkpensionär äger bankmedel till ett belopp av 23.000 kronor samt en enfamiljsfastighet taxerad till 45.000 kronor och belånad till 10.000 kronor. Förmögenheten beräknas till

$$23.000 + \frac{45.000}{3} \cdot 10.000 = 28.000.$$

Enligt reduceringstabellen ovan skall det avdrag, som skulle ha medgivits om förmögenhet icke funnits, minskas med 60 %.

Överstiger förmögenheten 35.000 kro-

nor bör i regel avdrag för nedsatt skatteförmåga icke medgivas.

Har folkpensionär under beskattningsåret haft icke obetydliga kostnader till följd av sjukdom (200—300 kronor) bör tabellavdraget ökas med ett belopp svarande mot kostnadsbeloppet. Såsom folkpensionärs sjukdomskostnad bör därvid anses endast hans nettokostnad d. v. s. utgifterna efter avdrag för belopp som återbekommit från försäkringskassa eller annan.

Med sidoinkomst avses i tabellerna i princip all inkomst utom folkpension och däri ingående invaliditetstillägg och invaliditetsersättning. Således inräknas i sidoinkomsten allmän tilläggspension (ATP), ävensom inkomster av icke skattepliktig natur såsom exempelvis den icke skattepliktiga delen av livränta enligt 32 § 2 mom. kommunalskattelagen, den del av inkomst av kapital och schablontaxerad fastighet, som motsvaras av utnyttjat extra avdrag i förvärvskällan i fråga, hyresinkomst av fastighet, där inkomsttaxeringen sker efter schablon, inkomst såsom delägre i dödsbo etc.

Den för gifta upprättade tabellen är avsedd för skattskyldiga, som äger rätt till ortsavdrag för gifta, medan tabellen för ogift är avsedd för ensamstående skattskyldig. Talen längst till vänster i tabellen för gifta avser makarnas *sammanlagda* sidoinkomster. Tabellerna är upprättade med 300-kronors intervaller för folkpensionen och 200-kronors intervaller för sidoinkomsten. Då folkpensionen utgår med annat belopp än som upptagits i kolumnhuvudena respektive då sidoinkomsten uppgår till annat belopp än som upptagits i kolumnen för sidoinkomst, bör avdraget bestämmas med ledning av vad som gäller för *närmast* liggande, i tabellen upptagen

folkpension respektive sidoinkomst. Då folkpension utgår med belopp, som ligger mitt emellan i kolumnhuvudena upptagna belopp, respektive då sidoinkomst uppgår till belopp, som ligger mitt emellan i kolumnen för sidoinkomst upptagna belopp, bör avdraget bestämmas med ledning av vad som gäller för närmast *lägre* folkpension respektive sidoinkomst.

Skulle med tillämpning av vederbörlig tabell de beskattningsbara inkomsterna bliva mycket låga såväl vid den statliga som den kommunala taxeringen (något hundratal kronor) bör avdraget höjas å att den beskattningsbara inkomsten blir 0.

Därest endast den ene maken har folkpension, bör avdraget i första hand tillgodoföras nämnde make och vad som därefter må återstå av avdraget tillgodoföras den andre maken. Om båda makarna har folkpension men endast den ene av dem har sidoinkomst, skall avdraget i första hand tillgodoföras den make som saknar sidoinkomst. I övriga fall skall avdraget fördelas i förhållande till deras till kommunal inkomstskatt taxerade inkomster.

Bestämmelserna om avdrag för nedsatt skatteförmåga bör iakttagas utan att särskilt yrkande därom framställes i vederbörandes självdeklaration.

2) Ett aktiebolag har medgivits årliga avdrag för värdeminskning av byggnad enligt avskrivningsplan på grundval av ett beräknat anskaffningsvärde. Fråga om rätt till avdrag för utrangering av byggnaden

I ärende angående framställning om förhandsbesked från ett aktiebolag anfördes bl. a.:

Bolaget bedriver sedan många år — — rörelse i X-stad. Den 1 oktober 1952 förvärvade bolaget en fastighet i kvarteret A

för 200.000 kronor. Vid tiden för förvärvet förhyrde bolaget lokaler i annan fastighet, vilka alljämt förhyras. Avsikten med fastighetsförvärvet var att bolaget där skulle erhålla lokaler för sin rörelse. Fastigheten var emellertid vid förvärvet helt uthyrd. Hyresgäster voro till 330 m² en — — — rörelse, till 70 m² en — — — affär och till 190 m² en — — — affär. Totala ytan utgjorde således 590 m². Den 30 mars 1954 erhöll bolaget — — — affärens lokaler om 190 m². Den 31 december 1961 erhöll bolaget därjämte — — — rörelsens lokaler, varefter bolaget således disponerade tillhoppa 520 m². Bolaget har å byggnaden gjort planenlig avskrivning, därvid byggnadens värde fastställdes till 78.000 kronor. Å nämnda belopp har avskrivning skett dels i förvärvskällan rörelse och dels i förvärvskällan annan fastighet. Den 15 september 1964 utgjorde byggnadens och de fasta inventariernas restvärde 71.413 kronor. Vid taxeringen har schablonmässigt beräknats att 50 % av fastigheten ingått i rörelsen. Rätteligen borde från den 1 januari 1962 520/590-delar av fastigheten upptagits i rörelsen. Den på fastigheten befintliga byggnaden revs år 1964. Därefter har uppförts en ny byggnad, vari inflyttning skett år 1965. I den nya fastigheten uthyres en lokal. I övrigt disponerar bolaget självt byggnaden.

Sökandebolaget hemställde att riksskattenämnden måtte i förhandsbesked förklara, att bolaget i bokslutet per den 15 september 1965 var berättigat till avdrag för utrantering av ifrågavarande byggnad med 520/590-delar av 71.413 kronor.

Det antecknades, att sökandebolaget som bilaga nr 3 till den år 1953 avlämnade självdeklarationen fogat plan (formulär nr 8 b) för värdeminskningssavdrag å ifråga-

varande byggnad samt att bolaget å planen angivit bl. a. följande:

”Beräknat anskaffningsvärde	} uppdelningen har skett i förhållande till respektive taxeringsvärden.”
å byggnaden .. 80.000	
å mark 120.000	

Den 5 april 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandebolaget icke förebragt tillförlitlig utredning om ifrågavarande byggnads anskaffningsvärde. Vid sådant förhållande förklarar riksskattenämnden att bolaget — oavsett att bolaget, på grundval av ett påstått sådant värde, tidigare fått åtnjuta årliga värdeminskningssavdrag enligt avskrivningsplan — icke är berättigat att njuta avdrag för utrantering av byggnaden.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget, att Kungl. Maj:t måtte meddela förhandsbesked i enlighet med bolagets framställning till riksskattenämnden.

I utslag den 23 november 1966 lämnade Regeringsrätten besvären utan bifall.

3) Fråga om rätt till avdrag för kostnader för planering och iordningställande av mark, som innehades med tomträtt

I ärende angående framställning om förhandsbesked från ett aktiebolag anfördes bl. a.:

X stad har till bolaget med tomträtt upplåtit den staden tillhöriga fastigheten A, inalles 16.993,4 m², för en tidsperiod om åttio år räknat från den 1 juli 1963. Tomträttsavgäld utgår f. n. med 7:30 kr per m² tomtmark, vilket belopp fastställs med hänsyn till fastighetens skick vid tomträttsavtalets ingång.

Under år 1965 har bolaget för planering och iordningställande av tomtmarken nedlagt ca 100.000 kr och därutöver uppfört industribyggnader till en kostnad av ca 4.000.000 kr. Då nämnda arbeten för planering och iordningställande av tomtmarken utförts i syfte att möjliggöra en i tomträttskontraktet förutsatt industriell bebyggelse, anser bolaget kostnaderna för dessa arbeten vara att jämföras med kostnader för sådana arbeten på annans mark, som enligt vanliga arrendekontrakt förutsättes icke skola utföras av jordägaren. Även om de anläggningar, varom fråga är, väsentligen utförts i bolagets intresse och kommit bolaget tillgodo, får likväl den nyttjanderättsavgift bolaget erlägger antagas vara avpassad med hänsyn till att bolaget har att bestrida kostnaderna för dessa arbeten. För det fall X stad bestridit kostnaderna, torde en väsentligt högre avgift ha bestämts, i vilket fall den sålunda beräknade högre tomträttsavgälden blivit för respektive år avdragsgill vid beskattningen. Mot denna bakgrund anser därför bolaget kostnaderna för planering och iordningställande av den aktuella fastigheten för industriell bebyggelse vara avdragsgill.

Bolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida ifrågakomna kostnader för planering och iordningställande av tomtmarken var avdragsgilla för bolaget vid inkomsttaxeringen.

Riksskattenämnden, som fann förhandsbesked i frågan vara av vikt för enhetlig lagtolkning och rättstillämpning, meddelade den 19 april 1966 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandebolaget innehar fastigheten A i X stad med tomträtt samt att bolaget jämlikt 64 § kommunalskattelagen och 3 § förord-

ningen om statlig inkomstskatt jämförda med 47 § kommunalskattelagen vid inkomsttaxeringen skall likställas med ägare av fastigheten. På grund härav och då jämlikt 29 § kommunalskattelagen avdrag icke får göras för grundförbättring å rörelseidkaren tillhörig, i rörelsen använd fastighet eller annan anläggning förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget icke äger vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för bolagets kostnader för grundförbättring å ifrågavarande fastighet.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Enär den historiska bakgrunden till stadgandet i 64 § 1 mom. kommunalskattelagen anger dess omedelbara samband med den kommunala fastighetsbeskattningen och därutöver endast med beskattning av inkomst av fastighet samt uttrycket "rörelseidkaren tillhörig, i rörelsen använd fastighet" i 29 § 4 mom. samma lag anger den företagsekonomiska grunden för kapitalvinstbegreppet vid beräkning av inkomst av rörelse, finner jag att riksskattenämnden bort förklara sökandebolaget berättigat till avdrag för planerings- och iordningställandekostnader. För denna ståndpunkt talar jämväl tomträttsinstitutets utformning.

Tillämpningen har hittills också följt denna linje och det föreligger icke något rättspolitiskt skäl att nu frångå den särskilt som hela frågan om avskrivningsreglerna för markanläggningar m. m. är under omprövning inom företagsskatteutredningen.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade bolaget att Kungl. Maj:t måtte förklara ifrågavarande kostnader för planering och iordningställande av mark vara avdragsgilla vid taxering.

Regeringsrätten fann i utslag den 18 oktober 1966 ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

(Stockholm den 8 mars 1967)

R I: 25

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Arg. 16

Nr 4 1967

1) Angående ändring av vissa för taxeringsarbetet avsedda formulär, m. m.

Riksskattenämnden har beslutat, att följande formulär skall fr. o. m. 1967 års taxering erhålla ändrad lydelse.

Anmaningar: 5 och 7. Redan tryckta exemplar av blanketterna i deras hittills gällande lydelse må fortfarande begagnas.

Underrättelser: 11, 11a, 13, 16 och 18. Redan tryckta exemplar av 16 och 18 i deras hittills gällande lydelse må fortfarande begagnas.

Formulär för: Uppgifter för samtaxering, uppgifter för skönstaxering, skrivelse till åklagarmyndigheten med överlämnande av deklareringshandlingar för åtal, meddelande om delgivningsförsändelse, kallelse till taxeringsnämndens sammanträde, uppgift enligt 40 § taxeringsförordningen från bankaktiebolag, sparbank eller annan penninginrättning samt assis-

tentkort. Redan tryckta exemplar av uppgifter för skönstaxering, meddelande om delgivningsförsändelse och kallelse till taxeringsnämndens sammanträde i deras hittills gällande lydelse må fortfarande begagnas.

Taxeringslängder: 13 I Aa, 17, 18 A och 18 B.

Riksskattenämnden har beslutat att formuläret för taxeringslängd 9 a skall utgå.

Vidare har riksskattenämnden — i samråd med centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden — beslutat fastställa anvisningar för 1967 års särskilda fastighetstaxering.

Riksskattenämnden har beslutat fastställa formulär för länsstyrelsens förteckning över beslut i ärenden rörande investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten och för länsstyrelsens beslut i fråga om investeringsavgift för sådana arbeten.

R I: 27

2) Realisation eller löpande försäljning av svin? (Jfr nr 7/1954 p. 1 och 4/1966 p. 4 c).

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

Sedan år 1945 arrenderade sökanden tillsammans med en broder en jordbruks-egendom i X kommun. Fastigheten omfattade 48 hektar åker. Till samtliga tillgångar i förvärvskällan förelåg samäganderätt mellan sökanden och brodern. Djurbesättningens sammansättning vid utgången av ettvar av nedannämnda år ävensom omfattningen av försäljning av nötkreatur och mjölk under respektive år hade varit följande:

År	Antal				Försäljning, kronor	
	Hästar	Kor	Ungnöt	Suggor	Nötkreatur	Mjök
1958	1	20	20	8	25.580	32.068
1959	1	20	20	8	23.805	28.083
1960	1	22	33	8	23.921	31.476
1961	1	22	35	8	26.962	36.632
1962	1	22	35	8	30.248	26.676
1963	1	22	35	20	14.690	20.735
1964	1	22	42	24	7.920	29.630

Vid tiden för ansökningen bestod besättningen av en häst, 26 kor, 45 ungnöt (varav 6 kvigor över 2 år, 10 kvigor mellan 1 och 2 år, 7 kvigor under 1 år samt 22 tjurar och tjurkalvar) och 25 suggor. Till följd av ohälsa ämnade sökanden under våren 1966 frånträda delägarskapet i jordbruket, vilket helt skulle övertagas av brodern. Samäganderätten till djurbesättningen skulle upphävas genom att de enskilda djuren delades mellan sökanden och brodern. På sökandens lott skulle falla omkring 13 kor, 11 à 12 kvigor, 11 tjurar och tjurkalvar samt 12 à 13 suggor. Sökanden avsåg därefter att försälja dessa djur. För sin andel i hästen skulle sökanden antingen uppbära ersättning av

brodern eller också skulle hästen säljas och likviden fördelas mellan sökanden och brodern.

Sökanden, som redovisade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen, anhöll om förhandsbesked, huruvida ”någon del av de djurlikvider jag kommer att uppbära blir att hänföra till skattepliktig intäkt för mig, därest jag förfar i enlighet med det anförda”.

Den 23 augusti 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Beträffande svinbesättningen på egendomen finner riksskattenämnden, att sådana omständigheter ej visats föreligga i ärendet att den del av nämnda besättning, som är att anse som stamdjur, bör beräknas omfatta mer än 8 suggor.

På grund härav och vad i övrigt upplysts förklarar riksskattenämnden att, om sökanden i samband med att han frånträder delägarskapet i jordbruket försäljer sin andel i en häst samt den vid upplösning av samäganderätten honom tilldelade nötkreaturs- och svinbesättningen — bestående av omkring 13 kor, 11 à 12 kvigor, 11 tjurar och tjurkalvar samt 12 à 13 suggor — avyttringen i vad avser andelen i hästen samt högst 13 kor och lika många ungdjur av normal ålderssammansättning ävensom 4 suggor är att anse som sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehaft besättningen mer än fem år skall vid avyttringen uppkommande vinst, i vad den belöper på den som realiserad anses, dela den av besättningen, icke heller utgöra skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår avyttringen av övriga djur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Ungsvin, som avses till avel, utfodras på samma sätt som slaktsvinen tills de väger 50—55 kg. Därefter ändras både utfodringstakten och sammansättningen av fodret. Vid åtta månaders ålder bör avelssvinet vara uppe i en vikt på 100 kg. Första betäckning sker vid sju—åtta månaders ålder. Dräktighetstiden är tre månader, tre veckor och tre dagar eller nära fyra månader. De dräktiga suggorna utfodras helst individuellt, vilket fordrar effektiva avskiljningsanordningar. Likaså kräver vården och tillsynen av suggbesättningar större sakkunskap och intresse hos djurvårdaren än i slaktdjursbesättningar och jämväl särskild inredning i suggstall för grisning m. m. Efter en avvänjningsperiod på upp till två månader kan ny betäckning ske, när brunsten återkommit inom 21 dagar eller tre veckor därefter.

Vid en övergång från slaktdjursbesättning till avelsbesättning ifråga om svin, måste en noggrann desinficering av stallutrymmet ske. Denna tager i anspråk en tid av en à två månader, då stallarna måste vara helt utrymda. Slaktdjursbesättningen måste sålunda helt utgå först, innan detta arbete kan verkställas.

En omläggning av driften från gödsvin till avelssvin tar alltså i anspråk minst femton månader. En utökning av en avelsbesättning måste också planeras långt i förväg. En omläggning av driften kräver stort kapital och medför kostnadsökningar och minskning av bruttoinkomster. En producent överväger därför länge för- och nackdelar av en omläggning.

För gödsvinen gäller en normal tid av fem à sex månader från födsel till lämplig slakttid och för svinproducent, som från svinuppfödare köper gödgrisar — i regel två månader gamla — en omloppstid av tre à fyra månader. Av ovanstående torde framgå, att en övergång från slaktdjursbesättning tarvar lång tid för förberedelser m. m., särskilda investeringar i djurstallar, anställandet av utbildad vårdpersonal, särskild utfodring, kostnadsökningar och inkomstminskningar.

Med hänsyn till det anförda anser jag, att sökanden bort få tillgodoräkna sig som stamdjur i svinavelsbesättningen sin andel därav eller 12 suggor, då utökningen av besättningen fram till försäljningstillfället icke varit endast tillfällig.

I övrigt instämmer jag med majoriteten.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att avyttringen av 12 suggor måtte bedömas såsom realisation.

Regeringsrätten meddelade den 31 januari 1967 följande utslag:

Av föreliggande utredning kan icke tillförlitligen bedömas om fler än 8 suggor av svinbesättningen å egendomen är att anse som stamdjur. På grund härav lämnar Kungl. Maj:t besvären utan bifall.

3) Jordstyckningsrörelse? (Jfr. nr 5/1963 p. 5 d.)

I ärenden angående framställningar om förhandsbesked förekom i huvudsak följande:

a) Sökandena A, B, C och D var syskon och delägare i dödsboet efter sin fader. Fadern avled år 1932. Han hade år 1912 köpt fastigheterna X och Y. År 1925 hade därjämte fadern och sökandenas moder köpt fastigheten Z. Fastigheten X såldes genom offentlig auktion år 1944. På fastigheten Y, som efter sammanläggning med ett mindre markområde erhållit registerbeteckningen Y:1, hade sedan år 1926 bedrivits jordstyckningsrörelse först av fadern och därefter av dödsboet efter fadern. Av fastigheten återstod nu cirka 30.000 kvadratmeter tomtmark, fördelad på 28 tomter, och cirka 60.000 kvadratmeter grönområde m. m.

Under dödsboets innehav av fastigheterna hade i viss omfattning skett överföringar av tomtmark till sökandena. Så-

lunda hade A genom köp år 1953 av dödsboet förvärvat två tomter, som bebyggts och alltjämt var i A:s ägo. A hade därjämte genom partiella arvskiften tillskiftats dels år 1954 fastigheten Z, som sålts år 1961, dels ock år 1964 en tomt på vilken en son till A uppfört familjebostad åt sig. Delägaren B hade från dödsboet genom köp år 1954 förvärvat en tomt, som år 1957 avyttrats i obebyggt skick. C hade år 1953 av dödsboet förvärvat en tomt, som bebyggdes med familjebostad. Sedan C år 1963 sålt nyssnämnda fastighet tillskiftades han genom partiellt arvskifte år 1964 en tomt, som bebyggts med en familjebostad som disponerades av C. Delägaren D tillskiftades år 1965 genom partiellt arvskifte en obebyggd tomt, som samma år såldes av D.

Arvskifte skulle nu ske antingen på så sätt att envar av sökandena erhöll en ideell andel av hela fastigheten Y:1 eller också på så sätt att envar av sökandena tillskiftades sju tomter på fastigheten.

Sökandena hemställde om förhandsbesked, huruvida en avyttring enligt någotdera av följande alternativ utgjorde led i jordstyckningsrörelse.

1) Genom arvskifte erhåller vi gemensamt äganderätten till fastigheten Y:1, varefter densamma avyttras till tomtexploator eller byggföretag.

2) Var och en av oss erhåller genom arvskifte äganderätten till sju tomter, vilka därefter på en gång säljes till en och samme köpare.

3) Var och en av oss erhåller genom arvskifte äganderätten till sju tomter, vilka därefter var för sig säljes till skilda köpare.

Den 6 september 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked:

Riksskattenämnden finner, att sökandenas fader bedrivit jordstyckningsrörelse på fastigheten Y, att dödsboet efter fadern fortsatt nämnda rörelse samt att fastigheten Y efter sammanläggning erhållit registerbeteckningen Y:1. Riksskattenämnden finner vidare att, om sökandena vid arvskifte i dödsboet efter fadern tillskiftas antingen gemensamt hela fastigheten Y:1 eller vardera sju tomter på fastigheten och sökandena därefter till en köpare med vilken de icke står i intressegemenskap försäljer fastigheten eller tomterna i den ordning som angivits under 1) och 2) i ansökningen, avyttringen icke kan anses hänförlig till rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingen vid en dylik försäljning icke utgör för sökandena skattepliktig intäkt av rörelse.

Riksskattenämnden finner åter att, om sökandena vid arvskifte i förenämnda dödsbo tillskiftas vardera sju tomter på fastigheten och envar sökande därefter försäljer de honom tillskiftade tomterna på sätt angivits under 3) i ansökningen, sökandena därigenom får anses ha var för sig fortsatt den av dödsboet bedrivna rörelsen. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingarna vid dylika tomtförsäljningar utgör för respektive sökande skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande förste taxeringsintendent, att köpeskillingen vid försäljning enligt samtliga de i ansökningen angivna alternativen måtte förklaras utgöra skattepliktig intäkt av jordstyckningsrörelse.

Regeringsrätten meddelade den 7 februari 1967 följande utslag:

Av handlingarna framgår, att dödsboet bedrivit tomtstyckningsrörelse under av-

sevärt längre tid och i större omfattning än som är normalt vid en avveckling av dödsbo. Dödsbodelägarerna — som därjämte i viss utsträckning sålt egna tomter — får under sådana förhållanden anses ha själva bedrivit sådan rörelse genom dödsboet. Om detta skiftas enligt något av de i ansökningen angivna alternativen, utgör därför den fasta egendomen alltså om-sättningsstillgångar i sådan rörelse.

På grund härav prövar Kungl. Maj:t rättvist att, med ändring av förhandsbeskedet, i vad det överklagats, förklara, att köpeskillingen jämväl vid försäljning av fastigheten eller tomterna i den ordning som angivits under 1) och 2) i ansökningen till riksskattenämnden utgör för sökandena skattepliktig intäkt av jordstyckningsrörelse.¹

b) Sökande i ärendet var dödsboet efter A samt delägarna B, C och D i nämnda dödsbo. A:s make E förvärvade år 1921 X gård i — — — kommun. Egendomen omfattade omkring 793 hektar. Under åren 1932—1945 försålde E från egendomen tomter om sammanlagt 729,5 hektar och under åren 1951—1954 tomter om sammanlagt cirka 11.000 kvadratmeter, varjämte han till församlingens kyrka genom gåva överlämnade cirka 11.000 kvadratmeter. E beskattades för inkomsten av markförsäljningarna såsom för inkomst av rörelse. År 1931 förvärvade E aktiemajoriteten i ett år 1905 bildat tomtförsäljningsföretag, Z Aktiebolag. Bolaget exploaterade huvudsakligen fastigheten Y samt delar av några i X gård ingående fastigheter, vilka fastighetsdelar

¹ 1963 års pleniavgörande, enligt vilket jordstyckningsrörelse avbrytes genom arvskifte, torde alltså vara tillämpligt då fråga är om mera normala fall av dödsboavveckling.

E överfört till bolaget. E avled år 1956. Av X gård återstod då omkring 61,3 hektar. Under åren 1958—1964 sålde A, som var enda delägare i dödsboet efter E, fem tomter från X gård, varjämte hon till kyrkan genom gåva överlämnade cirka 9.700 kvadratmeter. Försäljningarna beskattades såsom inkomst av rörelse vid A:s taxeringar för berörda år. A avled år 1965. Enda delägare i dödsboet efter henne var B, C och D. Av X gård återstod vid A:s frånfälle 59,7 hektar fördelade på 12 registerfastigheter. Av bolagets markinnehav återstod numera omkring 324.000 kvadratmeter fördelade på 25 fastigheter. Aktierna i bolaget ägdes av dödsboet samt B och C. D hade tidigare — före år 1963 — ägt aktier i bolaget. Dödsboet önskade nu avyttra de kvarvarande fastigheterna av X gård. Dödsboet hade icke tidigare sålt någon mark. Dödsbodelägarerna hade icke tidigare bedrivit jordstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter.

Sökandena anhöll om förhandsbesked, huruvida köpeskillingen vid en försäljning av X gård utgjorde för dödsboet skattepliktig intäkt av rörelse i följande fall:

”1. Allt säljes på en gång till en och samma köpare.

2. Allt säljes men sålunda, att först säljes vissa fastigheter till en köpare och, inom loppet av sex månader eller högst ett år, återstoden till en annan köpare.

3. Försäljning sker av all mark under i punkt 2 angiven tidsperiod men till tre eller flera köpare, som envar köper viss eller vissa fastigheter.”

Sökandena anhöll vidare om förhandsbesked, huruvida, därest efter arvskifte de tre dödsbodelägarerna tillsammans försålde

envar honom eller henne tillskiftade ideella andelar i de olika fastigheterna på ettdera av ovan i punkterna 1—3 angivet sätt, köpeskillingen vid dylik försäljning utgjorde för respektive dödsbodelägare skattepliktig intäkt av rörelse.

Den 21 juni 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att E under sin livstid bedrivit jordstyckningsrörelse å egendomen X gård, att A efter E:s frånfälle fortsatt denna rörelse samt att, om dödsboet efter A försäljer kvarvarande mark å egendomen, försäljningen är att anse som en avveckling av den av A bedrivna rörelsen. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, därest dödsboet efter A försäljer återstoden av egendomen X gård, köpeskillingen vid försäljningen — oavsett om densamma sker enligt alternativ 1, 2 eller 3 i ansökningen — utgör för dödsboet skattepliktig intäkt av rörelse.

Riksskattenämnden finner vidare, att delägarna i dödsboet efter A i stor omfattning bedrivit jordstyckningsrörelse genom Z Aktiebolag. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, därest dödsbodelägarna genom arvskifte tillskiftas ideella andelar i de i X gård ingående fastigheterna och därefter samtidigt försäljer dem tillskiftade andelar, köpeskillingen vid försäljningen — oavsett om densamma sker enligt alternativ 1, 2 eller 3 i ansökningen — utgör för envar av delägarna skattepliktig intäkt av rörelse.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökandena, att köpeskillingen vid försäljning av återstoden av egendomen X gård enligt de i ansökningen angivna alternativen måtte förklaras icke utgöra skattepliktig intäkt av jordstyckningsrörelse

vare sig för dödsboet eller för de tre delägarna.

Regeringsrätten meddelade den 7 februari 1967 följande utslag:

Kungl. Maj:t finner ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet i vad därigenom förklarats, att om dödsboet efter A försäljer återstoden av egendomen X gård, köpeskillingen vid försäljningen — oavsett om densamma sker enligt alternativ 1, 2 eller 3 i ansökningen — utgör för dödsboet skattepliktig intäkt av rörelse.

Om Z Aktiebolag är i målet upplyst, att av bolagets 400 aktier 360 äges av dödsboet och endast 33 av dödsbodelägare personligen, att icke någon av dödsbodelägarna aktivt deltagit i bolagets löpande verksamhet samt att bolaget efter A:s frånfälle sålt endast cirka 2.000 kvadratmeter vägmark. Dödsbodelägarna kan därför icke genom sitt aktieinnehav i bolaget eller genom att deltaga i bolagets skötsel anses ha bedrivit jordstyckningsrörelse. För det fall, att dödsbodelägarna genom arvskifte erhåller ideella andelar i de i X gård ingående fastigheterna och därefter samtidigt försäljer dem tillskiftade andelar, prövar Kungl. Maj:t, på grund av vad sålunda anförts och då de icke heller eljest, såvitt handlingarna utvisar, bedrivit jordstyckningsrörelse, rättvist att, med ändring av förhandsbeskedet i denna del, förklara att köpeskillingen vid en försäljning enligt något av alternativen 1 eller 2 under nu angivna förutsättningar icke skall utgöra skattepliktig inkomst för dödsbodelägarna. Beträffande försäljning enligt alternativet 3 finner Kungl. Maj:t däremot, att förutsättningar saknas för att meddela förhandsbesked.

Två regeringsråd anförde:

Vi finner ej skäl att göra ändring i för-

handsbeskedet i vad därigenom förklarats, att om dödsboet efter A försäljer återstoden av egendomen X gård, köpeskillingen vid försäljningen — oavsett om densamma sker enligt alternativ 1, 2 eller 3 i ansökningen — utgör för dödsboet skattepliktig intäkt av rörelse.

Vad åter angår det fall, att dödsbodelägarna genom arvskifte erhåller ideella andelar i de i X gård ingående fastigheterna och därefter samtidigt försäljer dem tillskiftade andelar, kan dödsbodelägarna icke genom sitt aktieinnehav i Z Aktiebolag eller genom att deltaga i detta bolags

skötsel anses ha bedrivit jordstyckningsrörelse. Då de icke heller eljest, såvitt handlingarna utvisar, bedrivit sådan rörelse, prövar vi rättvist att, med ändring av förhandsbeskedet i denna del, förklara att köpeskillingen vid en försäljning enligt något av alternativen 1 eller 2 under nu angivna förutsättningar icke skall utgöra skattepliktig inkomst för dödsbodelägarna. Beträffande försäljning enligt alternativet 3 finner vi däremot, att förutsättningar saknas för att meddela förhandsbesked.

(Stockholm den 13 april 1967)

R I: 33

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 16

Nr 5 1967

1) Procenttal för beräkning av ränta å aktiebolags eller ekonomisk föreningsfordran hos delägare (Jfr nr3/1957 p. 2)

Riksskattenämnden har den 20 april 1967 beslutat, att nämndens den 21 mars 1957 meddelade *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* angående procenttal för beräkning av ränta å aktiebolags eller ekonomisk föreningsfordran hos delägare skall, *med tillämpning från och med 1968 års taxering*, erhålla följande ändrade lydelse.

Underlåtenhet att uttaga ränta å aktiebolags eller ekonomisk föreningsfordran hos delägare måste anses innebära en överföring av medel från bolaget eller föreningen till delägaren. Då denna överföring har särskild betydelse i skattehänseende, såsom då överföringen utgör förtäckt utdelning för vilken mottagaren är skattskyldig, brukar bolaget eller föreningen vid inkomsttaxeringen påföras ränta å fordringen ifråga. I *anvisningar* den 21 mars 1957 uttalade riksskatte-

nämnden, att denna ränta borde beräknas efter 4 procent, därest inte särskilda omständigheter föranledde till annat. Med hänsyn till numera rådande förhållanden bör räntan, därest inte särskilda omständigheter föranleder till annat, beräknas efter 5 procent.

2) Angående beskattningen av vissa premier

I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag anfört bl. a. följande:

I samband med en företagsomfattande skyddskampanj, bestående av "riktade skyddsåtgärder", "förmansträffar" och "skydds-PR-verksamhet" för att sänka antalet olycksfall i LKAB:s gruvor och anläggningar har man dessutom, för att stimulera till goda skyddsåtgärder, ställt upp en slutpremie som skall utfalla vid skyddskampanjens slut, om förbättringarna överstiger en viss statistiskt fastställd signifikansgräns om 9 à 10 %. För varje procent ytterligare förbättring erhålles

R I: 35

4.000 kr per procent, vilket samlas i en gemensam pott för ca 3.000 arbetare och förmän i Kiruna. Resultatet av kampanjen ser ut att bli mycket gott, varför premien kan bli 60.000—80.000 kr. Fördelningen av premierna sker därefter genom lottning bland de deltagande.

Vi har föreslagit följande form av premier.

Alt. I

1. Studieresa i grupp till något av de kontinentala verk, som är LKAB:s kunder, bl. a. som ett led i utbildningen inom den företagskurs som pågått i tre år inom företaget. Premievärdet per deltagare uppskattas till 800 à 900 kronor.
2. Studieresa i grupp till ett antal inhemska stålverk i Mellansverige. Premievärdet ca 500 kr.
3. Småpremier i form av nyttosaker till ett värde av ca 40 à 60 kr/st och vinnare.

Alt. II

Uppdelning av slutpremien i resestipendier à 300—400 kr, som lottas ut bland deltagarna i kampanjen. Stipendierna utgår endast i form av biljetter etc. De som ej vill resa erbjudes 60 à 70 % av resans värde i pengar.

Bolaget har hemställt om riksskattenämndens uttalande, huruvida premier enligt något av de i framställningen angivna alternativen utgjorde för mottagarna skattepliktig inkomst.

Efter att ha inhämtat yttrande från förste taxeringsintendenten i Norrbottens län och därefter förehaft ärendet vid plenisammanträde, har riksskattenämnden i skrivelse till bolaget den 13 april 1967 anfört följande.

En premie i form av en studieresa enligt alternativ I punkt 1 eller 2 i framställningen kan enligt riksskattenämndens mening icke anses tillföra den anställda skattepliktig förmån utöver värdet av inbesparade levnadskostnader under tiden

för resan. Då premievärdet per deltagare uppskattas till endast 800 à 900 kronor respektive 500 kronor kan det antagas, att ifrågakomna resor är av så kort varaktighet att värdet av inbesparade levnadskostnader under resorna kommer att uppgå till allenast obetydliga belopp. Riksskattenämnden anser därför att man i deklara-tions- och taxeringssammanhang av praktiska skäl bör kunna bortse från värdet av ifrågakomna inbesparade levnadskostnader.

Småpremier i form av nyttosaker enligt alternativ I punkt 3 i framställningen har ett obetydligt ekonomiskt värde för mottagaren. De bör enligt riksskattenämndens mening anses hänförliga till sådana naturaförmåner av mindre värde, vilka överhuvud icke bör anses som skattepliktiga.

Vad slutligen angår under alternativ II i framställningen angivna resestipendier kan dessa icke bedömas annorlunda än som ett av arbetsgivaren lämnat bidrag till semester- eller rekreationsresa. Resestipendierna bör följaktligen, oavsett om de utgår i form av biljetter eller i form av kontanter, anses utgöra skattepliktig in-täkt av tjänst för mottagaren.

3) Ägare av skogsfastighet avser att köpa en intilliggande fastighet med avverkningsbar skog. Fråga huruvida avdrag för värdeminskning av skog må beräknas enbart med hänsyn till förhållandena på sistnämnda fastighet.

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden, som ägde och brukade jordbruksfastigheten A, avsåg att inom en nära framtid köpa hela eller del av den intilliggande fastigheten B. På sistnämnda fastighet fanns avverkningsbar skog.

Sökanden hemställde om förhandsbesked enligt följande.

”Om jag på fastigheten B avverkar skog i sådan omfattning, att en minskning av skogens ingångsvärde eller ingående virkesförråd uppstår, är jag då berättigad till avdrag för värdeminskning, beräknad enbart med hänsyn till fastigheten B eller måste även mitt skogsinnehav på fastigheten A beaktas vid beräkningen av värdeminskningens avdraget? Frågan önskas besvarad vid följande alternativa förutsättningar i övrigt.

1. Om avverkning och avdragsyrkande sker i nära anslutning till förvärvet av fastigheten B, innan sammanläggning eller samtaxering skett.
2. Om fastigheterna A och B sammanlagts till en registerfastighet med gemensam registerbeteckning.
3. Om fastigheterna A och B blivit åsatta ett gemensamt taxeringsvärde.
4. Påverkas svaren på frågealternativen 1—3 och i så fall hur, om den tillköpta fastigheten B endast utgjorde en del av en registerfastighet?

För samtliga ovan nämnda fall förutsättes att för avdragsberäkningen erforderliga data finnes tillgängliga för fastigheten B separat, utan någon sammanblandning med fastigheten A.”

Den 28 oktober 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att, om sökanden förvärvar fastigheten B eller del därav, omständigheterna icke föranleder till annat antagande än att den sålunda förvärvade fasta egendomen och den sökanden redan tillhöriga fastigheten A kommer att tillsammans utgöra en förvärvskälla. På grund härav förklarar riksskattenämnden att sökanden — oavsett vilket av de i ansökningen uppställda alternativen som väljes — icke äger beräkna avdraget för värdeminskning av skog enbart med hänsyn till förhållandena på fastig-

heten B respektive den av sökanden förvärvade delen därav.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden att Kungl. Maj:t måtte förklara, att avdrag för värdeminskning av skog fick beräknas enbart med hänsyn till förhållandena på fastigheten B och under de olika alternativa förutsättningar, som angivits i ansökningen.

I utslag den 9 maj 1967 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

4) Fråga om beräkning av avdrag för substansminskning av grusfyndighet (jfr nr 2/1965 p. 5 och där gjord hänvisning)

I ärende angående gemensam framställning från dödsboet efter A samt vissa delägare i dödsboet anförde sökandena:

Å sterbhusets jordbruksfastighet finnes en grusås, från vilken sterbhuset under ett antal år försålt grus. Då A, som varit död i många år, inköpt fastigheten för en efter nutida penningvärde mycket låg köpeskilling, erhåller sterbhuset mycket låga avdrag för substansminskning vid taxeringarna för det år då grus försäljes från grustaget. Detta medför, att fastighetens verkliga värde i verkligheten årligen minskas med mycket större belopp än de av taxeringsmyndigheterna medgivna avdragen för substansminskning, vilket i sin tur betyder att inkomstskatt drabbar icke blott avkastningen från fastigheten utan även realisation av arvfallen egendom.

För att råda bot för dessa uppenbara missförhållanden har ifrågasatts att från fastigheten avstycka det område, som inritats på kartan, och att till vissa av sterbhusdelägarna, nämligen till de sju barnen, antingen utskifta nu ifrågavarande grusås eller också att sterbhuset efter avstyckning försäljer området i fråga antingen till vissa sterbhusdelägare eller också till ett av dem nybildat aktiebolag med upp-

gift att exploatera grusfyndigheten på området.

Efter dessa upplysningar anhåller vi om svar på följande frågor.

1. Om grusfyndigheten avstyckas och utskiftas till barnen med verkan från och med den 1.1.1967, äger dessa då rätt att vid beskattningen av försålt grus från fyndigheten erhålla avdrag för substansminskning beräknat på grundval av fyndighetens allmänna saluvärde den 1.1.1967.
2. Om sterbhuset försäljer det avstyckade området till barnen för en köpeskilling, som icke överstiger områdets allmänna saluvärde vid tidpunkten för köpeavtalets undertecknande, äger köparna då vid sin beskattning för inkomst av försålt grus rätt att erhålla avdrag för substansminskning av grusfyndigheten beräknat på grundval av den stipulerade köpeskillingen.
3. Om sterbhuset försäljer det avstyckade området till ett av barnen nybildat aktiebolag för en köpeskilling icke överstigande områdets allmänna saluvärde vid tidpunkten för köpeavtalets undertecknande, äger bolaget då vid sin beskattning av intäkt härrörande från försäljning av grus på området rätt att åtnjuta avdrag för substansminskning, beräknat på grundval av den av bolaget erlagda köpeskillingen.
4. Därest sterbhuset skulle försälja området till någon av de i punkterna 2 eller 3 angivna köparna för en köpeskilling överstigande den avlidnes anskaffningspris kan uppkommen vinst i så fall beskattas? All inkomst av försålt grus har hos sterbhuset hittills beskattats som inkomst i förvärvskällan "jordbruksfastighet".

Det bör slutligen framhållas, att ingen av sterbhusdelägarna personligen bedrivit försäljning av grus vare sig i förvärvskällan "jordbruksfastighet" eller i förvärvskällan "rörelse".

Den 13 februari 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked:

R I : 38

Riksskattenämnden finner att, om barnen genom arvskifte tillskiftas berörda grusfyndighet å fastigheten, avdrag för substansminskning genom utvinning av grus från fyndigheten skall för ifrågavarande sökande beräknas med utgångspunkt från deras anskaffningsvärde av fyndigheten. Riksskattenämnden finner vidare att nämnda anskaffningsvärde — enär fyndigheten sålunda bekommit genom arv — får anses motsvara den del av fastighetens taxeringsvärde vid arvfallet, som kan anses belöpa på grusfyndigheten. På grund härav besvarar riksskattenämnden nekande den i ansökningen under 1. framställda frågan.

Riksskattenämnden förklarar åter att — om dödsboet efter A för en köpeskilling icke överstigande grusfyndighetens allmänna saluvärde vid tidpunkten för köpeavtalets undertecknande säljer fyndigheten i avstyckat skick antingen till barnen eller till ett av dem nybildat aktiebolag — avdrag för substansminskning genom utvinning av grus från fyndigheten skall för barnen respektive det nybildade aktiebolaget beräknas med utgångspunkt från den på dylikt sätt bestämda köpeskillingen.

Riksskattenämnden finner slutligen, att dödsboet icke bedrivit jordstyckningsrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter. På grund härav och då förutsättningar för realisationsvinstbeskattning icke föreligger förklarar riksskattenämnden, att köpeskillingen vid ifrågakomma markförsäljning icke utgör för dödsboet skattepliktig intäkt annat än i den mån köpeskillingen jämlikt 21 § första stycket c) kommunalskattelagen må vara att hänföra till intäkt av skogsbruk.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande förste taxeringsintendent,

att förhandsbeskedet så tillvida ändrades, att svaret jämväl på frågorna 2 och 3 blev nekande.

I utslag den 9 maj 1967 lämnade Regeringsrätten besvären utan bifall.

5) Fråga om avdrag för nedskrivning å fordran på ett statligt indiskt företag

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked anfördes bl. a.:

Bolaget slutförhandlar för närvarande med ett statligt indiskt företag om leverans av utrustning för framställning av diverse mellanprodukter för framställning av — — — till ett värde av cirka 10 miljoner kronor. Vårt anbud har accepterats med undantag av att några kreditfrågor återstår att lösa. På grund av den hårda internationella konkurrensen är priset hårt pressat och förmånliga krediter måste lämnas. Vi räknar med att få 10 % kontant och återstoden amorterat på 10 år med 6 % ränta. De första 70 procenten garanteras av Exportkreditnämnden och lika stor del bör kunna rebelånas i något svenskt kreditinstitut till cirka 8,5 %. De sista 30 procenten, som motsvarar vår vinst, står vi själva risken för och med hänsyn till förhållandena i Indien bedömer vi risken vara stor att dessa betalningar uteblir.

Sökandebolaget hemställde om förhandsbesked, huruvida bolagets fordran på det indiska företaget å cirka 9 milj. kronor fick nedskrivas ”med 100 % av självrisken”.

Den 26 januari 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner väl att sökandebolaget icke visat, att ifrågavarande fordran är osäker. Emellertid bör med hänsyn till omständigheterna — och i enlighet med den praxis som tillämpas av

mellankommunala prövningsnämnden i fall sådana som det nu förevarande — avdrag för nedskrivning av fordringen det oaktat medgivas med den del av vinstpålägget, som belöper på den icke garanterade delen av fordringsbeloppet, eller sålunda med 30 procent av 2,7 milj. kronor. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget vid inkomsttaxeringen äger åtnjuta avdrag för nedskrivning av ifrågavarande fordran med 810.000 kronor.

Tre ledamöter var skiljaktiga och anförde:

På fordringar i politiskt eller ekonomiskt instabila länder, till vilken kategori bl. a. Indien räknas, bör nedskrivning medgivas med den del av fordringarna, som svarar mot vinstpålägget vid export till sådana länder. Om pålägget uppgår till viss procent av fakturapriset, godkännes alltså nedskrivning med motsvarande del av utestående fordringar. Om exportören minskat sin kreditrisk genom exportkreditförsäkring, om han erhållit god säkerhet för sin fordran eller om försäljningen skett mot rembours, skall sådana säkrade fordringsbelopp frånräknas, innan nedskrivning verkställs.

Vi anser därför att Riksskattenämnden bort förklara, att nedskrivning i enlighet med yrkandet i ansökningen får ske med 100 % av självrisken.

I besvär hos Regeringsrätten fullföljde bolaget sin talan i vad den icke vunnit bifall.

Regeringsrätten meddelade den 3 maj 1967 följande utslag:

Enär med hänsyn till omständigheterna i målet bolaget icke kan anses berättigat till avdrag för avskrivning å fordringen med större belopp än det av riksskattenämnden medgivna, lämnar Kungl. Maj:t besvären utan bifall.

6) Fråga vid varulagervärdering om tillämpning av den s. k. supplementärregeln I (Jfr nr 2/1963 p. 11 och där gjord hänvisning)

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde sökandebolaget (X AB) bl. a.:

Y AB är sedan år 1960 helägt dotterbolag till X AB. Såsom framgår av bifogade årsredovisning övertog moderbolaget från och med den 1 september 1964 Y AB:s rörelse. Dotterbolagets fastigheter och övriga anläggningstillgångar arrenderas av moderbolaget. Någon fusion har icke skett.

X AB har bokslut per den 31 augusti.

Det har under de senaste åren varit bolagets målsättning att nedbringa varulagret i möjligaste mån. Man uppskattar att koncernens utgående varulager innevarande räkenskapsår kommer att ha ett anskaffningsvärde, som betydligt understiger motsvarande värde de båda närmast föregående åren. Med hänsyn härtill avser bolaget att tillämpa den s. k. supplementärregeln i sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen.

På grund av att en del av X AB:s nuvarande rörelse tidigare låg i Y AB skulle en tillämpning av supplementärregeln behöva ske så att i Y AB, som nu icke har något lager men det första av jämförelseåren hade ett lager av 56 milj. kr finge göra en avsättning till lagerregleringskonto med 16,8 milj. kr. Denna kostnad i Y AB:s vinst- och förlusträkning finge då motsvaras av ett koncernbidrag av samma storleksordning från X AB. X AB skulle härigenom kunna tillgodogöra sig nedskrivning även på Y AB:s varulager under det första av de två jämförelseåren, vilket måste anses skäligt. På följande räkenskapsår finge lagerregleringskontot hos Y AB återföras och ett koncernbidrag från Y AB till X AB på motsvarande belopp lämnas.

Med hänsyn bl. a. till att X AB lämnar en årsredovisning att distribueras till samtliga aktieägare synes emellertid detta tillvägagångssätt mindre tilltalande. Års-

redovisningarna skulle bli svårredigerade och kanske delvis missvisande. Det skulle förmodligen icke vara möjligt att lämna en för flertalet aktieägare begriplig förklaring till dessa transaktioner. Även redovisningstekniskt synes det vara en onödig omgång att behöva göra dessa koncernbidrag mellan moder- och dotterbolag.

Med hänsyn härtill hemställer X AB att bolaget vid 1967 års taxering får vid tillämpning av ovannämnda supplementärregel för varulagervärdering i 1963/1964 års varulager inräkna Y AB:s varulager uppgående till ett anskaffningsvärde av 59.580.907 kr före inkuransavdrag i enlighet med bifogade uppställning över lagervärdena. Förutsättning härför är givetvis att Y AB icke gör någon avsättning till varuregleringskonto.

Den 1 december 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar, att sökandebolaget icke är berättigat att vid tillämpningen av punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen beräkna i lagrummet avsett medeltalsvärde som om bolaget ägt det från Y AB förvärvade varulagret redan före det beskattningsår, då lagret av sökandebolaget förvärvades.

I besvär hos Regeringsrätten fullföljde sökandebolaget sin talan.

I utslag den 14 mars 1967 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

7) Organisationsandelar eller ej?

I ärende angående gemensam framställning från en bank och en fastighetsförening om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Banken ägde samtliga andelar i fastighetsföreningen. År 1937 förvärvade föreningen genom köp fastigheten A i X-stad. Avsikten med förvärvet var att bereda banken lokaler för dess rö-

relse i X-stad. Banken hade emellertid senare funnit fastigheten mindre lämpad för det avsedda ändamålet och planerna på att inrymma bankens kontor i fastigheten hade därför uppgivits någon gång under 1940-talet. Föreningen förvärvade genom köp år 1957 fastigheten B i X-stad, i vilken fastighet banken ännu hade sitt kontor. För år 1965 hade föreningen uppburit hyror för fastigheten A från utomstående med 85.141 kronor samt för fastigheten B med från utomstående 11.634 kronor och från banken 70.539 kronor. Staden, som erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att expropriera båda fastigheterna, hade instämt banken till vederbörande expropriationsdomstol. Förhandlingar pågick nu om en eventuell försäljning till staden av fastigheterna eller föreningsandelarna.

Sökandena hemställde om förhandsbesked i följande frågor.

- A. Föreningen säljer båda fastigheterna till staden genom frivillig försäljning under det aktuella expropriationshotet. Är föreningen skattskyldig för eventuellt uppkommen vinst vid försäljningen?
- B. Föreningen överlåter båda fastigheterna till staden genom expropriation eller genom frivillig försäljning under expropriationshot. Föreningen utdelar erhållen vinst vid försäljningen och tidigare balanserad vinst till banken som andelsägare. Är banken skattskyldig för den erhållna utdelningen?
- C. Föreningen överlåter en av fastigheterna och utdelar vinsten till banken under i punkt B skisserade förhållanden. Vid senare tillfälle säljer föreningen frivilligt den andra fastigheten och förfar på enahanda sätt med vinsten. Är banken skattskyldig för den erhållna utdelningen?
- D. Banken säljer, innan försäljning av fastigheterna skett, samtliga förenings-

andelar till staden. Är banken skattskyldig för uppkommen vinst vid försäljningen?

Den 28 oktober 1966 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att fastigheterna A och B icke utgör omsättningstillgång i någon av föreningen bedriven rörelse. Riksskattenämnden finner vidare, att föreningen innehaft fastigheten A mer än tio år samt att en försäljning av fastigheten B till staden får anses såsom sådan tvångsförsäljning, som avses i 35 § 4 mom. kommunalskattelagen. På grund härav och då det icke skäligen kan antagas, att försäljning av fastigheten B skulle äga rum även om tvång icke föreläge, förklarar riksskattenämnden att vinst, som uppkommer för föreningen vid försäljning av fastigheterna till staden, icke utgör för föreningen skattepliktig inkomst.

Vad angår den under B i ansökningen framställda frågan finner riksskattenämnden, att föreningens ifrågavarande fastigheter till huvudsaklig del används för annat ändamål än för bankens rörelse samt att banken förty icke kan anses inneha andelarna i föreningen såsom ett led i organisationen av bankens verksamhet till den del denna avser annat än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om föreningen till banken utdelar tidigare balanserad vinst samt vinst som uppkommit genom expropriation eller tvångsförsäljning av fastigheterna, utdelningen utgör för banken skattepliktig inkomst.

Vidkommande frågan under D i ansökningen förklarar riksskattenämnden — på grund av vad ovan anförts angående karaktären av bankens innehav av för-

eningsandelarna — att om banken försäljer samtliga andelar i föreningen till staden, innan överlåtelse av fastigheterna skett, vinst på grund av överlåtelsen av andelarna utgör för banken skattepliktig inkomst.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Fastigheten A inköptes av Fastighetsföreningen helt i avsikt att bereda banken lokaler, vilket bl. a. framgår av utförda ombyggnadsritningar. Banken fann sedan fastigheten mindre lämpad för det tänkta ändamålet, att inrymma kontoret, dock utan att låta sälja fastigheten och därmed inte helt släppa tanken på att använda den i rörelsen.

Senare inköpte Fastighetsföreningen fastigheten B, där banken har sin verksamhet. Av de båda fastigheternas sammanlagda taxeringsvärden 1965, kronor

2.400.000: — har den senare fastigheten, B, kronor 1.300.000: — eller 54 %.

På grund av dessa omständigheter anser jag, att Riksskattenämnden bort förklara, att andelarna i Fastighetsföreningen är organisationsandelar och att banken därför icke är skattskyldig för erhållen utdelning från föreningen eller för vinst, som uppkommer vid överlåtelse av andelarna i föreningen till staden.

I övrigt instämmer jag med majoriteten.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade banken, att Kungl. Maj:t måtte förklara banken icke vara skattskyldig för utdelning från ifrågavarande fastighetsförening och för vinst vid försäljning av andelarna i föreningen.

I utslag den 25 april 1967 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i riksskattenämndens förhandsbesked.

(Stockholm den 15 juni 1967).

R I: 42

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Arg. 16

Nr 6 1967

1) Fråga om tillämpning av bestämmelserna om förlustutjämnning när en kommun helt införlivats med annan kommun

I en till riksskattenämnden inkommen skrivelse har förste taxeringsintendenten i Göteborgs och Bohus län anfört följande.

I punkt 3 av anvisningarna till 2 § förordningen om rätt till förlustutjämnning stadgas bland annat, att icke utnyttjat underskott i förvärvskälla inom viss kommun grundar rätt till förlustavdrag endast vid taxering av inkomst från förvärvskälla, som enligt bestämmelserna om beskattningsort är att hänföra till samma kommun.

En allt vanligare företeelse är att en kommun genom inkorporering uppgår i annan kommun. Fråga har nu uppkommit i vad mån med hänsyn till angivna anvisningspunkt förlust, som före inkorporeringen uppkommit i förvärvskälla inom viss kommun, efter inkorporeringen kan berättiga till förlustavdrag inom den inkorporerade kommunen. Ett par exempel må belysa frågeställningen.

1. Torslanda kommun har den 1 januari

1967 inkorporerats med Göteborgs stad. En i Göteborgs stad bosatt person har drivit rörelse från fast driftställe i Torslanda. I de till ledning för 1966 års taxering avlämnade självdeklarationerna har för beskattningsåret 1965 redovisats ett underskott i rörelsen om 10.000 kronor. Någon inkomst i Torslanda att avräkna underskottet från har icke funnits vid 1966 och 1967 års taxeringar. Från och med år 1967 utgör Torslanda en del av Göteborg. Kan ifrågakvarande person inom den i 3 § stycke 1 förlustutjämningsförordningen angivna tiden erhålla avdrag för underskottet å 10.000 kronor vid taxeringen till kommunal inkomstskatt i Göteborg?

2. En person, som är bosatt å en honom tillhörig fastighet i Torslanda, har drivit rörelse i Göteborg. Å fastigheten har under en följd av år uppkommit underskott överstigande 1.000 kronor per år. Underskotten har icke kunnat utnyttjas till avdrag vid taxeringen till kommunal inkomstskatt i Torslanda. Äger personen efter inkorporeringen av Torslanda vid taxeringen till kommunal inkomstskatt i Göteborg erhålla avdrag för de i Torslanda före inkorporeringen uppkomna underskotten?

R I: 43

Då inkorporering av smärre kommuner numera är vanlig, synes önskvärt att riksskattenämnden meddelar anvisningar i ämnet så att tillämpningen i hela landet blir så likformig som möjligt.

Den 20 april 1967 har riksskattenämnden beslutat att såsom *anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna* göra följande uttalanden.

Enligt förordningen om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst gäller att — om en skattskyldigs verksamhet ett år lämnat underskott, som inte kunnat skattemässigt avräknas mot överskott samma år av annan verksamhet — underskottet får utnyttjas såsom förlustavdrag när som helst vid taxering för de följande sex åren. Vid taxeringen till kommunal inkomstskatt gäller emellertid därjämte, att underskott i förvärvskälla inom viss kommun grundar rätt till förlustavdrag allenast vid taxering av inkomst från förvärvskälla, som enligt bestämmelserna om beskattningsort är att hänföra till samma kommun. Detta gäller i fråga om underskott å jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse utövad från fast driftställe.

Ifrågavarande begränsning är föranledd av den för den kommunala beskattningen gällande principen om det kommunala beskattningsområdets slutenhet. Principen innebär, att inkomstberäkningen för en skattskyldig skall verkställas särskilt för varje kommun och avse hans inom kommunen förefintliga förvärvskällor utan hänsyn till sådana förvärvskällor som han kan ha haft inom annan kommun. Den skattskyldiges intresse har alltså såtillvida underordnats kommunens beskattningsintresse att kommunen ej går miste om sin beskattningsrätt till skattskyldigs inom kommunen befintliga beskattningsföremål av den anledningen att någon hans för-

värvs-källa inom annan kommun lämnat negativt resultat.

För det fall att en kommun helt införlivas med annan kommun kan emellertid i det sammanhang, varom här är fråga, skäl icke anses föreligga att upprätthålla principen om det kommunala beskattningsområdets slutenhet. Det må härvid erinras om, att då kommun helt införlivats med annan kommun gäller — enligt 6 § förordningen den 17 december 1948 (nr 766) angående taxering och debitering av skatt vid ändring i kommunal eller ecklesiastik indelning, m. m. — att fordran hos eller skuld till statsverket, som uppkommer vid avräkning av förskött å kommunal inkomstskatt mot den allmänna kommunalskatt vilken påföres på grund av taxering under året innan indelningsändringen träder i kraft eller under det nästföljande året, skall övertagas av den ökade kommunen. Det bör också framhållas att, om principen om det kommunala beskattningsområdets slutenhet skulle upprätthållas jämväl efter det förlustkommunen helt införlivats med annan kommun, skulle den skattskyldige slutgiltigt gå miste om möjligheten att genom upparbetande av en ny vinstgivande förvärvskälla i den förutvarande förlustkommunen skapa förutsättning för utjämning av den tidigare förlusten.

Med hänsyn till det anförda bör, om en kommun helt införlivats med annan kommun, de båda förutvarande kommunerna vid tillämpning av bestämmelserna om förlustutjämning betraktas som en och samma kommun. Underskott i förvärvskälla i den införlivade kommunen bör sålunda — om förutsättningar för förlustutjämning i övrigt föreligger — få utnyttjas vid senare års taxeringar i den ökade kommunen.

2) Realisation eller löpande försäljning av kreatur? (Jfr nr 4/1966 p. 4 och där gjorda hänvisningar)

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden bedrev jordbruk på en egendom i Malmöhus län. Produktionen

var huvudsakligen inriktad på växtodling och mjölkproduktion. Nötkreatursbesättningens sammansättning vid utgången av ettvarv av nedannämnda år ävensom omfattningen av försäljning och inköp av nötkreatur under respektive år hade varit följande.

År	Antal djur				Sålt under året					Köpt under året		
	Tjur	Kor	Ungdjur	S:a st	Tjur	Kor	Ungdjur	Födda kalvar	Summa Kronor	Kor	Ungdjur	Summa Kronor
1961	1	12	19	32		3	3	12	5.312			
1962	1	14	22	37	2	2	3	14	10.927			
1963	1	14	22	37	2	5	6	14	16.850	2		3.530
1964	1	14	23	38	1	6	6	15	18.560	2		4.550
1965	1	16	26	43	3	6	6	15	19.065			
1966	1	16	32	49	2	6	4	16	19.324		3	2.190

Nötkreatursbesättningen utgjordes av en avelsdjursbesättning. Denna var sedan år 1945 ansluten till X-ortens kontrollkrets. Kontrollböckerna utvisade ett medelresultat under en 10-årsperiod av 267 kilogram smörfett och 4,1 procent fetthalt. Motsvarande 5-års resultat var 276 kilogram smörfett och 4,1 procent fetthalt. Vidare hade 6 nötkreatur exporterats till Italien, 5 stycken till Finland och ett till Sovjet. År 1966 var hälften av de 32 ungdjuren 1—12 månader gamla och återstoden mer än 1 år gamla. Av de sistnämnda ungdjuren var 3 stycken högdräktiga och beräknades inkalva under januari—februari 1967. Ett ungdjur beräknades inkalva under september 1967. De resterande 12 ungdjuren över ett år skulle betäckas före betesgången, d. v. s. senast april—maj 1967, och kom att inkalva under januari 1968. Sökanden ämnade nu i samband med omläggning av jordbruksdriften till smågrisproduktion försälja samtliga nötkreatur. Under år 1966 hade vallarealen minskats från 8 till 4 hektar. Att

hela vallarealen inte på en gång uteslutits ur växtodlingen berodde på att de ungdjur, som kom att hänföras till löpande försäljning, skulle på grund av deras avelsvärde uppfödats till kalvfärdiga kvi-gor innan de försålde. Det kunde därför dröja två år, d. v. s. till och med år 1969, innan hela nötkreatursbesättningen var såld. Då den löpande försäljningen var slutförd, skulle den resterande vallarealen utgå ur växtföljden.

Sökanden, som deklarerade inkomsten av jordbruket enligt kontantprincipen, hemställde såvitt nu är i fråga om förhandsbesked enligt följande.

1. Hur många kor och ungnöt får ingå i realisationen?

— — — —

3. Eftersom realisationen gäller en avelsbesättning i vilken samtliga djur har ett högt ekonomiskt värde, önskar jag sälja det av riksskattenämnden angivna rekryteringsunderlaget vid en tidpunkt som ligger nära dessa djurs inkalvning. När måste realisationen vara slutförd? Senast

R I:45

vid kalenderåret 1967 års utgång, eller 3 månader in på det efterföljande året d. v. s. mars—april 1968.

Den 8 mars 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, med hänsyn till intensiteten i och kvaliteten av den djurproduktion som under en längre tid bedrivits av sökanden, att rekryteringsunderlaget för ifrågavarande mjölkdjursbesättning bör beräknas till ett och en fjärdedels ungdjur per ko.

I enlighet härmed förklarar riksskattenämnden att, om sökanden i samband med en stadigvarande omläggning av jordbruksdriften från mjölkproduktion till smågrisproduktion försäljer hela nötkreatursbesättningen under år 1967 samt under januari—april månader år 1968, avyttringen i vad avser en tjur, 16 kor och 20 ungdjur av normal ålderssammansättning är att anse såsom sådan realisation, därav intäkten icke skall upptagas såsom intäkt av jordbruksfastighet. Eftersom sökanden innehaft besättningen mer än fem år skall vid avyttringen uppkommande vinst, i vad den belöper på den såsom realiserad ansedda delen av besättningen, icke heller utgöra skattepliktig realisationsvinst. Vad åter angår försäljningen av övriga djur förklarar riksskattenämnden, att intäkten därav skall upptagas såsom intäkt genom löpande försäljning.

3) Beskattningsfrågor i samband med förhyrning av traktor genom ett s. k. leasingavtal eller genom avtal om korttidsuthyrning

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde sökanden:

Undertecknad, som arrenderar en jordbruksfastighet, får härmed anhålla om för-

handsbesked i följande taxeringsfrågor. Jag deklarerar enligt den s. k. kontantprincipen.

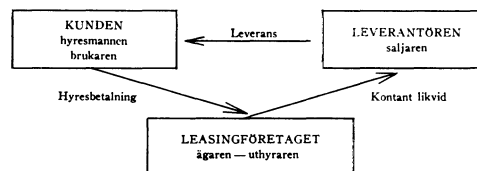
Mellan åren 1947 och 1958 arrenderade jag fastigheten tillsammans med en farbror. Sedan 1958 är jag ensam arrendator. Fastigheten omfattar ca 200 ha.

Ett maskinföretag erbjuder mig att hyra en traktor enligt ett "leasingförfarande". Hyrestiden är 36—60 månader, alternativt korttidsuthyrning på 12 månader.

Flera skattemässiga frågor uppstår därigenom.

A. Leasing

Finansiering av investeringsobjekt genom Leasing (förhyrning) är en idé, som alltmer börjar tillämpas i Europa och på senare tid även i Sverige. Leasing bygger på tanken att det är nyttjandet och inte ägandet av produktionsmedel, som ger omsättning och vinst. Alternativet till ägande är förhyrning och det är här leasingföretaget kommer in i bilden som såväl köpare som uthyrare enligt nedanstående schema:

Kunden överenskommer som vanligt om objektets pris, leveranstid och andra därmed sammanhängande detaljer med leverantören. För att sedan lösa finansieringsfrågan kontaktas leasingföretaget, som köper objektet samt träffar avtal med kunden om förhyrningen. Förhyrningsavtalet gäller i allmänhet i 3—5 år med möjlighet till därefter förlängd förhyrning till kraftigt reducerad kostnad.

Hyran omfattar ersättning för: Värde-minskning, fraktkostnad, garanti, reklamationkostnader och resor samt försäkrings- och räntekostnader.

Följande frågor önskar jag i det här sammanhanget få besvarade:

- I. Om jag hyr en traktor av leasingföretaget utan att sälja någon på gården befintlig traktor:
  - a) är hyran då helt avdragsgill?
  - b) om jag efter hyrestidens utgång från leverantören köper den av leverantören från leasingföretaget återköpta traktorn för ett reducerat pris är hela den under tidigare år betalda hyran även då avdragsgill?
- II. Om jag hyr en traktor av leasingföretaget och samtidigt säljer någon på gården befintlig likvärdig traktor och intäkten betraktas som skattepliktig inkomst:
  - a) se I a.
  - b) se I b.
  - c) kvarstår rätten till bytesavdrag för den 3, 4 eller 5 år tidigare sålda traktorn om jag upphör att hyra traktor och en helt ny traktor anskaffas?
- III. Om jag helt övergår till att hyra en traktor av leasingföretaget och därför säljer någon på gården befintlig traktor:
  - a) kan försäljningen betraktas såsom skattefri realisation?

B. Korttidsuthyrning

Det andra systemet för uthyrning går ut på att leverantören säljer en maskin till sin återförsäljare, som i sin tur hyr ut maskinen på 1 år till mig. Efter hyrestidens utgång (1 år) byts maskinen ut mot en annan ny maskin som hyres på 1 år. Jag får i detta fall aldrig hyra samma maskin mer än 1 år i taget.

I detta fall uppstår följande frågor:

- I. Om jag hyr en traktor av återförsäljaren utan att sälja någon på gården befintlig traktor är hyran då helt avdragsgill?
- II. Om jag hyr en traktor av återförsäljaren och samtidigt säljer någon på gården befintlig likvärdig traktor och intäkten betraktas som skattepliktig inkomst, kvarstår då rätten till bytes-

avdrag om jag senare vill återgå till ägande i st. för hyrande?

- III. Om jag helt övergår till att hyra en traktor av återförsäljaren och därför säljer någon på gården befintlig traktor, kan intäkten av försäljningen betraktas som skattefri realisation?

Sökanden uppgav vidare bl. a., att leasingföretaget och hyresmannen icke var identiska eller hade gemensamma ekonomiska intressen, att leasingföretaget var ett helt fristående finansieringsföretag, som i princip erbjöd sina tjänster till vilken hyresman som helst, samt att bakom ett leasingföretag alltid stod en eller flera affärsbanker.

Riksskattenämnden, som fann förhandsbesked i frågan vara av vikt för enhetlig lagtolkning och rättstillämpning, meddelade den 20 april 1967 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att, om sökanden genom ett s. k. leasingavtal eller genom avtal om korttidsuthyrning förhyr en traktor utan att i anslutning härtill träffa avtal om framtida köp av traktorn, det erlagda hyresbeloppet i sin helhet utgör för sökanden avdragsgill kostnad, oavsett om sökanden samtidigt försäljer någon på gården befintlig traktor eller icke och oavsett om sökanden — efter det leasingavtalet upphört och leasingföretaget till sin leverantör återsålt traktorn — av leverantören köper traktorn i fråga.

Vad angår det fall, att sökanden i samband med förhyrning av traktor på något av de i ansökningen angivna sätten försäljer en på gården befintlig, likvärdig traktor — därvid försäljningssumman upptages såsom skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet — och inom tre, fyra eller fem år efter försäljningen upphör med förhyrningen och i samband därmed

köper en ny traktor, finner riksskattenämnden, att sökanden är berättigad till avdrag för den nya traktorn enligt reglerna för ersättningsanskaffning.

Vidkommande slutligen det fall, att sökanden helt övergår till att hyra traktor på något av de i ansökningen angivna sätten och i anledning härav försäljer någon på gården befintlig traktor utan att köpa annan traktor som ersättning för den avyttrade, finner riksskattenämnden att — om sökanden innehaft traktorn mer än fem år — vinst på grund av försäljningen utgör för sökanden icke skattepliktig realisationsvinst.

Under ovan angivna förutsättningar besvarar riksskattenämnden förty samtliga de i ansökningen framställda frågorna jakande.

4) Författare avser att genom gåva överlåta hela upphovsrätten till visst verk. Uttag av omsättningstillgång ur rörelse?

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde sökanden bl. a.

Min huvudsakliga förvärvsverksamhet består dels i medarbetarskap i en tidning, dels i visst författarskap. För anställningen som tidningsskribent uppbär jag fast lön. Under 1965 uppgick årslönen till ca ... kronor. Författarskapet, som sedan åtskillig tid tillbaka föranlett utgivande av regelmässigt en bok per år, brukar inbringa årsinkomster i storleksordningen — — kronor. Avtalet med förläggaren är så utformat, att jag erhåller ersättning i proportion till försäljningens omfattning.

Under innevarande år kommer ytterligare ett av mig producerat arbete att utgivas. De rättigheter, som följer härav, överväger jag att överlåta genom gåva till mina myndiga barn. Att sådan överlåtelse kan ske framgår av 27 § lagen om upphovsrätt. Gåvan till barnen avses komma

att bli villkorlös. Vad upphovsrätten kan komma att inbringa skulle således gåvotagarna få disponera över efter gottfinnande.

Innan några åtgärder i berörda hänseende vidtages, är det angeläget att få de skattemässiga konsekvenserna klarlagda. Från möjligen uppkommande gåvoskatteeffekt kan i detta sammanhang bortses. Den i förevarande fall väsentliga frågan gäller hos vem — givaren eller gåvotagarna — inkomstbeskattning kommer att ske för ersättning som följer av upphovsrätten.

Jag får därför anhålla att riksskattenämnden måtte genom förhandsbesked uttala, att beskattning för ifrågavarande inkomst icke skall ske hos mig, om upphovsrätten på ovan angivet sätt överlåtes genom gåva till mina myndiga barn, vilka därefter uppbär med rättigheten förenad ersättning.

Den 17 februari 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner väl att sökandens författarverksamhet i beskattningshänseende är att bedöma som rörelse. Riksskattenämnden finner emellertid vidare, att i förevarande ärende fråga är om överlåtelse genom gåva av hela upphovsrätten till visst verk samt att en dylik överlåtelse icke är att anse såsom uttag av omsättningstillgång ur rörelse. På grund härav förklarar riksskattenämnden att, om sökanden till sina myndiga barn genom gåva överlåter upphovsrätten till ifrågakomna verk, sökanden icke är skattskyldig för den ersättning, som barnen må komma att uppbära på grund av upphovsrätten till verket.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade vederbörande förste taxeringsintendent, att sökanden måtte förklaras vara skattskyldig för den ersättning, som barnen kunde komma att uppbära på grund av upphovsrätten till verket.

R I: 48

Den 7 juni 1967 meddelade Regeringsrätten följande utslag:

Sökandens författarverksamhet är, såsom riksskattenämnden funnit, att hänföra till rörelse. De verk, som han skapar i rörelsen och till vilka han har upphovsrätt, får i beskattningshänseende anses likställda med omsättningstillgångar. Därest han genom gåva överlåter upphovsrätten till visst verk, får detta betraktas som uttag av omsättningstillgång ur rörelsen. Värdet av det bortgivna vid gåvotillfället utgör då skattepliktig intäkt av rörelse för sökanden.

På grund härav förklarar Kungl. Maj:t, med ändring av riksskattenämndens förhandsbesked, att värdet av gåvan vid gåvotillfället utgör för sökanden skattepliktig intäkt av rörelse.

5) Fråga om avdrag för avsättning för framtida kostnader för återställningsarbeten på grustäktsfastigheter

I ärende angående framställning från ett aktiebolag om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Bolaget hade under ett 10-tal år bedrivit grustäktsverksamhet å fastigheterna X och Y. Fastigheterna ägdes av fabrikören A, vilken även ägde 494 av 500 aktier i bolaget. Mellan bolaget och A hade den 11 januari 1967 träffats följande avtal:

”Emellan undertecknade parter bekräftas tidigare träffad överenskommelse, innebärande att bolaget svarar för samtliga kostnader för återställande av grustäktsområdet inom fastigheterna X och Y, vilka enligt naturvårdslag av den 11 december 1964 kunna åläggas fastighetsägaren.”

Bolaget beräknade preliminärt kostnaderna för ifrågakvarande återställningsarbeten till omkring 30.000 kronor. Grus-

utvinningen på de båda ovannämnda fastigheterna skulle inom kort upphöra. Bolaget önskade därför göra avsättning i räkenskaperna för berörda återställningskostnader.

Bolaget bedrev grustäktsverksamhet i stor omfattning även å andra fastigheter, vilka icke ägdes av A. Bolagets omsättning hade för ettvar av de fyra senaste räkenskapsåren uppgått till mellan 2,5 och 3,5 miljoner kronor.

Sökandebolaget anhöll om förhandsbesked, huruvida bolaget vid 1968 års taxering kunde medgivas avdrag med 30.000 kronor för avsättning till framtida kostnader för ifrågakvarande återställningsarbeten.

Den 14 juni 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökandebolagets kostnader för ifrågakvarande återställningsarbeten å fastigheterna X och Y beräknats till omkring 30.000 kronor. Riksskattenämnden finner vidare, att bolaget bedriver grustäktsverksamhet i stor omfattning på vissa andra fastigheter och att bolagets genomsnittliga årsomsättning de senaste fyra åren uppgått till bortåt 3 milj. kronor. Vid angivna förhållanden förklarar riksskattenämnden, att sökandebolaget icke är berättigat att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning för framtida kostnader för återställningsarbeten å fastigheterna X och Y.

6) Fråga angående värdesättningen vid inkomsttaxeringen av lager i jordstyckningsrörelse

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden hade för avsikt att förvärva ett tomtplanerat område för cirka 800.000

R I:49

kronor. Exploateringskostnaden för området beräknades till ungefär samma belopp. Av likviditetsskäl skulle exploateringen komma att ske etappvis på så sätt, att vägar och brunnar iordningställdes för en del av området, varefter de färdiga tomterna såldes. De sålunda uppkomna intäkterna skulle användas för exploatering av nästa del av marken och så vidare.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida han var berättigad att nedskrivna lagret i jordstyckningsrörelsen med högst 60 procent.

Den 8 mars 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: I punkt 1 åttonde stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen stadgas, att vad i femte stycket av samma anvisningspunkt sägs angående rätt för skattskyldig att nedskrivna lagret till 40 procent av anskaffnings- eller återanskaffningsvärdet icke är tillämpligt å skattskyldigs lager av fastigheter och liknande tillgångar, utan skall värdet å lager av dylika tillgångar upptagas till belopp som med hänsyn till risk för förlust, prisfall m. m. framstår såsom skäligt. På grund härav besvarar riksskattenämnden nekande den av sökanden i ansökningen framställda frågan.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden ändring.

I utslag den 7 juni 1967 fann Regeringsrätten ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet.

7) Beskattningsfrågor vid likvidation av bostadsrättsförening och utskiftning av radhus jämte tomträtt till medlem i föreningen

I ärende angående gemensam framställning från en bostadsrättsförening och en medlem därav, här benämnd A, anfördes bl. a.:

Föreningen omfattar 8 radhus med tomträtt. Av olika anledningar har övervägts att föreningen skulle träda i likvidation och utskifta radhusen med tillhörande tomträtt till respektive bostadsrättsinnehavare. I sammanhanget antecknas, att tillstånd torde kunna erhållas till uppdelning av föreningens tomträttskontrakt i 8 individuella kontrakt genom delning av tomträtten.

Av bifogade årsredovisning för år 1966 framgår bl. a. att föreningens fastighet är bokförd till kronor 168.000 och taxerad till kronor 428.000. Av taxeringsvärdet utgör kronor 68.000 tomträttsvärde. Föreningen bildades och förvärvade fastigheten på 1930-talet.

Sökandena hemställde om förhandsbesked enligt följande:

Fråga 1

Kan föreningen utskifta fastigheten till bokfört värde, även om taxeringsvärdet är högre?

Fråga 2

Uppkommer beskattningsbar intäkt för A för utskiftade tillgångar överstigande inbetalda insatser?

Fråga 3

Kommer vid eventuell framtida enskild försäljning av utskiftade radhus innehavet i beskattningshänseende att räknas från föreningens anskaffningstidpunkt eller från utskiftningstidpunkten?

Fråga 4

Om innehavet enligt fråga 3 skulle räknas från utskiftningstidpunkten, vilket värde skall i så fall anses vara anskaffningsvärde i samband med eventuell realisationsvinstberäkning?

Den 14 juni 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden förklarar att, om föreningen vid likvidation till A utskiftar ett radhus jämte tomträtt, ett belopp motsva-

rande skillnaden mellan allmänna saluvärdet av sålunda utskiftade tillgångar och av A till föreningen inbetald insats utgör för A skattepliktig utdelning från föreningen.

Då förvärv genom utskiftning utgör ett med köp och byte jämförligt fång förklarar riksskattenämnden vidare att, om A i sin tur överlåter tomträtten med tillhörande byggnad, A vid beräkning av skattepliktig realisationsvinst skall anses ha innehåft den överlåtna egendomen från utskiftningsdagen. Slutligen förklarar riksskattenämnden, att såsom anskaffningsvärde för A skall räknas det värde, till vilket tomträtten med tillhörande byggnad upptagits vid beräkning av den för A genom utskiftningen uppkomna skattepliktiga utdelningen från föreningen.

8) Fideikommissarie avser att begära Kungl. Maj:ts tillstånd att ur fideikommisskapitalet erhålla gottgörelse för honom påförd förmögenhetsskatt. Fråga — därest aktier avyttras — om vem som blir skattskyldig för realisationsvinst på aktierna

I ärende angående framställning om förhandsbesked anförde sökanden, som var innehavare av ett fideikommiss, bl. a. följande:

Jag har under en följd av år — i likhet med ett flertal andra fideikommissinnehavare — erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att ur fideikommisskapitalet erhålla gottgörelse för mig påförd statlig förmögenhetsskatt, i den mån den belöpt på sådan egendom, som utgör fideikommiss. Ofta har det därvid tillgått så, att den bank, som förvaltar fideikommisskapitalet, försålt i fideikommisskapitalet ingående börsnoterade aktier, varefter den influtna valutan tillställts mig såsom ersättning för utlagd förmögenhetsskatt. Hittills har i samband med dylika försäljningar något inkomst-

skatteproblem icke uppstått, då de försålda aktierna antingen förvärvats redan under föregående fideikommiss innehavares tid och alltså blivit föremål för arv, eller förvärvats under min tid genom köp, som ägt rum mer än fem år före försäljningen.

På grund av den under 1966 genomförda ändrade lagstiftningen om inkomstskatt i samband med aktieförsäljningar blir läget i fortsättningen ett annat; alla framtida försäljningar av i fideikommisskapitalet ingående aktier kommer i princip att resultera i en skattepliktig inkomst.

Sökanden anhöll om förhandsbesked, huruvida han själv eller fideikommisskapitalet (fideikommissstiftelsen) skulle räknas som skattskyldig för ifrågavarande slag av intäkter.

Den 8 mars 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att, om sökanden erhåller Kungl. Maj:ts tillstånd att ur fideikommisskapitalet erhålla gottgörelse för honom påförd statlig förmögenhetsskatt och fideikommissstiftelsen på grund därav avyttrar aktier därvid skattepliktig realisationsvinst uppkommer, dylik realisationsvinst utgör för stiftelsen skattepliktig inkomst. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att fideikommissstiftelsen och icke sökanden är skattskyldig för vinst vid ifrågakomna försäljning av aktier.

9) Fråga om ortsavdrag för här i riket bosatt norsk medborgare, vilkens hustru kvarbodde i Norge

I ärende angående framställning om förhandsbesked förekom i huvudsak följande. Sökanden, som var norsk medborgare, hade sedan den 13 december 1965 haft anställning vid A sjukhus i — — — län. Sökandens familj — hustru och tre barn i åldern 17—20 år — hade under anställ-

ningstiden bott i makarnas gemensamma bostad i B i Norge. Avståndet mellan A och B uppgick till 641 kilometer. Sökandens hustru hade icke haft någon egen inkomst under den tid sökanden arbetat i Sverige. Under år 1966 hade sökanden sammanträffat med sin familj 16 gånger och under år 1967 beräknade sökanden besöka sin familj eller sammanträffa med sin hustru åtminstone en gång per månad.

Sökanden hemställde om förhandsbesked, huruvida han vid 1968 års taxering skulle "taxeras som gift och därvid erhålla ortsavdrag och tillämplig skattetariff som för gift skattskyldig".

Den 14 juni 1967 meddelade riksskattenämnden följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att sökanden är att anse såsom här i riket bosatt skattskyldig. Riksskattenämnden finner vidare, att sökanden väl är gift men att sökandens hustru icke är här i riket bosatt eller här stadigvarande vistas. På grund härav förklarar riksskattenämnden, att sökanden icke är berättigad till högre ortsavdrag än som tillkommer ensamstående skattskyldig.

I den mån framställningen icke blivit besvarad genom vad riksskattenämnden sålunda förklarat finner riksskattenämnden förhandsbesked icke böra meddelas

och avvisar förty framställningen härutinnan.

Två ledamöter var skiljaktiga och anförde:

Vi anser, att riksskattenämnden bort förklara att sökanden är berättigad till ortsavdrag enligt för gift med hustru sammanlevande skattskyldig. I övrigt instämmer vi med majoriteten.

I besvär hos Regeringsrätten yrkade sökanden, att hans inkomster vid 1968 års inkomsttaxering måtte beräknas enligt de för gift med makan sammanlevande skattskyldig gällande reglerna.

Regeringsrätten meddelade den 7 september 1967 följande utslag:

Kungl. Maj:t — som upptager besvären till prövning endast i vad avser frågan om sökanden tillkommande ortsavdrag — finner att sökanden under de av honom angivna omständigheterna får anses alltså jämt sammanleva med sin hustru och att han vid sådant förhållande bör, oaktat hustrun ej är bosatt här i riket, erhålla ortsavdrag såsom gift, med andra maken sammanlevande skattskyldig. På grund härav förklarar Kungl. Maj:t, med ändring av överklagade förhandsbeskedet, att sökanden är berättigad till sådant ortsavdrag.

(Stockholm den 4 oktober 1967)

R I: 52

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 16

Nr 7 1967

1) Angående ändring av vissa för taxeringsarbetet avsedda blanketter, m. m.

Riksskattenämnden har beslutat att formulären för taxeringslängderna S 13 I A, S 13 I Aa, S 13 I B+C och S 13 II avsedda för Stockholms stad, skall fr. o. m. 1967 års taxering erhålla ändrad lydelse.

Riksskattenämnden har vidare beslutat fastställa formulär för underrättelse i anledning av ansökan om särskild skatteberäkning för makar (frivillig särbeskattning), för uppgifter för frivillig särbeskattning samt för taxeringsavi.

2) Avdrag för representation och liknande ändamål (Jfr nr 1/1966 p. 1)

Den 30 november 1965 meddelade riksskattenämnden anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående avdrag för representation och liknande ändamål. Anvisningarna skulle tillämpas beträffande representation, som skedde ef-

ter utgången av år 1965. Riksskattenämnden har vid sammanträde den 26 oktober 1967 beslutat att *ifrågavarande anvisningar skall erhålla följande ändrade lydelse att tillämpas beträffande representation, som sker efter utgången av år 1967.*

I. Allmänna synpunkter

Såsom allmän regel gäller enligt 20 § kommunalskattelagen att vid beräkning av inkomst av särskild förvärvskälla skall från bruttointäkten avräknas alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. Avdrag får enligt samma lagrum icke ske för den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, härunder inbegripet vad den skattskyldige utgivit såsom gåva.

Begreppet representation har en i viss mån obestämd innebörd. I allmänhet torde emellertid därmed avses den gästfrihet, som på grund av sedvänja förekommer i kommersiella och liknande sammanhang.

R I: 53

Denna kommersiella gästfrihet tager sig merendels uttryck i samma former som dem som förekommer i det privata livet personliga vänner emellan. Representationskostnaden är sålunda oftast en kostnad för mat, dryck, betjäning, hotellrum, teaterbiljetter och dylikt. En gränsdragning måste därför ske mellan avdragsgilla representationskostnader å ena samt icke avdragsgilla levnadskostnader å andra sidan.

På sätt framgår av stadgandet i andra stycket av punkt 1 av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen är utgifter för representation och liknande ändamål att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast under förutsättning att utgifterna har *omedelbart samband med verksamheten i förvärvskällan*. Därmed har i lagen markerats, att avdragsrätten icke omfattar kostnader för sällskapsliv av personlig natur, personlig gästfrihet och dylikt.

Representationen kan rikta sig antingen utåt gentemot den skattskyldiges affärsförbindelser och liknande eller också inåt gentemot företagets personal i form av personalfester och dylikt (intern representation). Fråga kan också vara om s. k. indirekta representationskostnader t. ex. kostnader för underhåll, löner etc. avseende fastighet, inventarier m. m. som helt eller huvudsakligen används för representationsändamål eller liknande.

En förutsättning för att den skattskyldige vid taxeringen skall kunna påräkna avdrag för kostnader för representation och liknande ändamål är att han fullgör den deklarationsplikt med avseende å hit hörande kostnader, som föreskrives i 25 a § taxeringsförordningen. Denna deklarationsplikt gäller såväl för rörelseidkare (arbetsgivare) som för anställda.

II. *Representation i samband med affärsförhandlingar och liknande*

För att det i kommunalskattelagen för avdragsrätt uppställda kravet på omedelbart samband mellan representationen och verksamheten i förvärvskällan skall anses uppfyllt, bör dylikt samband föreligga såväl med avseende å tiden för representationen och platsen för densamma som med avseende å den eller de personer gentemot vilka representationen riktar sig. Representationen skall — för att kostnaden vid inkomsttaxeringen skall anses såsom avdragsgill — ingå såsom ett naturligt led i affärsförhandlingar; representationen skall med andra ord vara ett uttryck för sedvanlig gästfrihet i form av värdskap vid inledande av affärsförhandlingar, under förhandlingarna eller såsom en avslutning å desamma. Till affärsförhandlingar bör därvid hänföras ej blott förhandlingar om köp eller försäljning utan även andra förhandlingar i och för verksamheten, t. ex. förhandlingar med konsulter och experter av olika slag samt förhandlingar angående kollektivavtal och liknande. För avdragsrätten är det utan betydelse om förhandlingarna ifråga föres med representanter för visst annat företag eller om vederbörande vid ett och samma tillfälle förhandlar med en grupp av affärsförbindelser, t. ex. då ett grossistföretag i anledning av förändringar i marknadsläget inbjudit sina återförsäljare till gemensamma överläggningar angående verksamhetens fortsatta bedrivande. Vidare är det för avdragsrätten utan betydelse om inledda förhandlingar resulterar i ett avtal eller om förhandlingarna blir resultatlösa.

Gästfrihet mot affärsförbindelser *utan* ett mera direkt samband med affärsför-

handlingar bör däremot icke anses såsom en avdragsgill omkostnad i förvärvskällan. En bjudning för affärsförbindelser utan ett mera direkt samband med affärsförhandlingar bör sålunda icke anses avdragsgill utan bör betraktas som ett utslag av personlig gästfrihet. Lagens krav på omedelbart samband mellan representationen och verksamheten är icke uppfyllt i ett dylikt fall.

Såsom avdragsgill representationskostnad bör icke heller anses kostnad, som hänför sig till andra personer än dem som har en mera direkt anknytning till affärsförhandlingarna i fråga. Om till en representationsmåltid inbjudits även anhöriga eller goda vänner till de av förhandlingarna berörda personerna, är kostnaden för dessa utomstående icke en avdragsgill utgift i förvärvskällan. Det omedelbara sambandet mellan utgiften och verksamheten saknas i ett dylikt fall.

Naturligt är att representationen utövas på ort, där någon av de förhandlande parterna driver verksamhet, eller på närbelägen större ort eller på annan närbelägen ort med goda representationsmöjligheter. Om representationen förlagts till annan ort än nyss sagts, bör avdrag för kostnaden för representationen som regel icke medgivas.

Enligt lagtexten och uttalanden under förarbetena får i det enskilda fallet avdrag icke medgivas med större belopp än som kan anses skäligt; detta betyder att i den mån utgiften avser representation, som innebär en mera lyxbetonad livsföring, avdrag regelmässigt icke medgives för denna del av utgiften. För att härutinnan vinna en likformig lagtillämpning i olika delar av landet anser riksskatteutskottet — ehuru nämnden är väl medveten om svårigheterna att fixera några

belopp, som ur alla synpunkter är fullt godtagbara — det likväl vara nödvändigt att ange vissa prisramar för representationsmåltider, vilka ramar icke får överskridas när ej särskilda skäl till annat föranleder. I enlighet härmed bör, om utgift för representation enligt det förut sagda överhuvud är avdragsgill, avdrag i regel icke medgivas med högre belopp än nedan sägs:

a) för representation utom hemmet i form av *middag* eller *supé* bör avdrag medges med högst 75 kronor per person;

b) för representation utom hemmet i form av *lunch* bör avdrag medges med högst 35 kronor per person.

De angivna beloppen är bestämda med visst beaktande av under år 1968 förutsebar prisstegring.

Vederbörlig prisram skall tillämpas med avseende å varje representationstillfälle för sig; en billig representation vid ett tillfälle får sålunda icke ”kvittas” mot representation vid annat tillfälle med kostnader överstigande prisramen.

I de fall, då representationen riktas mot i utlandet bosatt person, vilken besöker Sverige i egenskap av representant för ett stort utländskt företag, bör ovan angivna prisramar icke tillämpas. Icke heller bör i sådana fall gälla den i det föregående angivna inskränkningen, att avdrag icke medgives för representationskostnader avseende anhöriga till de av förhandlingarna direkt berörda personerna.

Beträffande representation, som förlägges till den skattskyldiges hem och där kostnaden sålunda icke kan verifieras genom restaurangnota (jfr vad nedan under avdeln. VI sägs), bör förenämnda prisramar icke heller tillämpas utan bör avdrag medgivas med belopp, som på

grundval av företedd utredning framstår som skäligt. *Högre* avdrag än enligt förenämnda prisramar bör icke medgivas.

Vissa former av representation får i och för sig anses ha sådan karaktär, att de är att anse som uttryck för en mera lyxbetonad livsföring. Hit bör räknas representation i form av t. ex. semesterresor, särskilt arrangerade jaktutflykter och specialarrangerad underhållning samt hållande av lustjakter och lantställen för representationsändamål; även villor och andra, helt eller huvudsakligen för representationsändamål avsedda byggnader bör räknas till ifrågavarande kategori, dock med undantag för bruksvillor (brukshotell) och jämförliga byggnader i brukssamhällen, där bostadsfrågan för besökande affärsförbindelser eljest icke kan ordnas på ett tillfredsställande sätt. Avdrag för kostnad för dylik representation bör sålunda icke medgivas, ej ens om det göres sannolikt att representationen har visst samband med den skattskyldiges verksamhet.

III. *Representation i samband med jubileum, invigning av anläggning, stapelavloppning och jämförliga händelser.*

Händelser av här angivna slag utgör viktiga data i ett företags utveckling och verksamhet och brukar sedvanemässigt vara förenade med vissa festligheter.

För att en jubileumskostnad skall kunna anses såsom avdragsgill bör fråga vara om en mera betydande milstolpe i företagets verksamhet såsom 25-, 50-, 75- och 100-årsjubileum etc. Avdrag bör i regel icke medgivas för kostnad för tidigare jubileumsfest än 25-årsjubileum. Den form av jubileumsfestlighet, som sedvanemässigt förekommer i här avsedda sammanhang, riktar sig merendels inte

enbart mot företagets huvudsakliga affärsförbindelser utan har även ett vidare syfte såsom en form av personalvård eller såsom ett led i företagets publicrelationsverksamhet. I jubileumsfestligheterna brukar därför deltaga företagets anställda, eventuellt jämte fruar, samt representanter för myndigheter och pressen. Även den del av kostnaden, som hänförs till dessa utomstående personer, bör regelmässigt anses såsom avdragsgill.

Kostnad för representation i samband med invigning av anläggning bör anses som avdragsgill endast under förutsättning att fråga är om en anläggning, som med hänsyn till det ifrågavarande företagets storlek och omfattning är att anse som mera betydande.

Förhållandena med avseende å jubiléer, invigningar och stapelavloppningar torde vara så växlande, att några prisramar här icke bör angivas. Självfallet gäller emellertid den allmänna regeln, att avdrag bör vägras i den mån fråga är om utgifter för en mera lyxbetonad livsföring. De under avdeln. II angivna prisramarna bör härvid kunna tjäna till viss ledning.

Till representation av under denna rubrik hänförlig karaktär får även anses höra representation i samband med industrivisningar och liknande. I syfte att göra tekniska nyheter eller dylikt kända för en bredare allmänhet förekommer att företag inbjuder t. ex. representanter för tidningsvärlden, husmodersföreningar m. fl. för demonstrationer och visningar och i anslutning därtill utövar viss gästfrihet; i den mån fråga är om förtäring av relativt enkelt slag bör avdrag för kostnaden medgivas.

Demonstrationen eller visningen kan även rikta sig mot grupp eller grupper av företag eller yrkesutövare, som i och för

den egna verksamheten är direkt intresserade av det representerande företags produkter eller tjänster. I dylika fall bör kostnaden för representation i anslutning till demonstrationen eller visningen anses avdragsgill inom de i avdeln. II angivna prisramarna. Detsamma gäller då demonstrationen eller visningen riktar sig mot grupp eller grupper av yrkesutövare, vilka visserligen icke själva har anledning träda i affärsförbindelse med det representerande företaget men vilkas inställning till företags produkter eller tjänster likväl är av ekonomisk betydelse för företaget, i det att dess omsättning direkt påverkas av om yrkesutövarna i fråga hos sina kunder rekommenderar eller underlåter att rekommendera det representerande företags produkter eller tjänster.

Det förekommer också att, i anslutning till ett företags publicrelationverksamhet, gästfrihet utövas mot t. ex. riksdagsutskott, till landet officiellt inbjudna utländska journalister m. fl. som besöker företaget i studiesyfte. Exportföretag torde vidare ha anledning att, i anslutning till diskussioner med svenska diplomater på besök i Sverige eller med svenska handelsdelegater och liknande, utöva representation gentemot dem. Kostnader för dylik representation bör såsom regel anses såsom en i förvärvskällan avdragsgill utgift. Beträffande prisramar bör härvid gälla vad ovan under avdeln. II anförts.

IV. Representation gentemot anställda i samband med personalfester, informationsmöten och dylikt

I begreppet personalvård ingår bl. a. personalfester — t. ex. jul- eller nyårsfester — och informationsmöten för anställda. Hit hör även representation gentemot

företagsnämnder i samband med nämndsammanträden. Avdragsrätt för dylika kostnader föreligger i princip oavsett omfattningen av den verksamhet, som den skattskyldige bedriver, och utan avseende på om representationen vänder sig till en större eller mindre krets. Fråga får dock inte vara om sällskapsliv eller gästfrihet av personlig art.

Mera påkostade firmafester torde i allmänhet ha ett sådant drag av personlig gästfrihet, som enligt vad nyss sagts utsluter eller reducerar avdragsrätten. För att kostnaden skall anses avdragsgill bör representationen sålunda regelmässigt avse endast enklare former av traktering — därvid kostnaden per person icke bör överstiga två tredjedelar av det högsta avdragsbelopp, som för bjudning av motsvarande slag medgives enligt de i avdeln. II angivna prisramarna — och icke vara oftare återkommande än som kan anses normalt. Om även anställdas familjemedlemmar eller pensionerade befattningshavare inbjudes att delta i personalfest, bör jämväl den på dem belöpande andelen av kostnaden anses avdragsgill.

Såsom avdragsgill representationskostnad bör icke räknas kostnad för måltider i samband med styrelsesammanträde, revision, bolagsstämma eller föreningsstämma. Detta uttalande syftar dock ej på s. k. arbetsluncher av enklare beskaffenhet utan vin- eller spritförtäring.

V. Representation i form av gåvor

Gåvor är regelmässigt en icke avdragsgill utgift i förvärvskälla. Undantag från denna huvudregel är gåvor i form av reklam samt, i viss utsträckning, gåvor i form av representation.

Reklamgåvorna är såsom regel artiklar

av förhållandevis ringa värde, som överlämnas till ett större antal personer och som antingen har direkt anknytning till givarens produktion eller utgöres av enkla s. k. presentartiklar såsom almanackor, pennknivar, plånböcker o. s. v. Kostnaden för dylika reklamgåvor bör anses som avdragsgill.

Representationsgåvan är en i kommersiella sammanhang förekommande gåva från ett företag till annat företag eller representant för detsamma, avsedd att bidra till goda personliga förbindelser mellan företagen. För att representationsgåva skall kunna anses såsom en avdragsgill omkostnad i förvärvskälla måste fråga *uteslutande* vara om att inleda eller bibehålla affärsförbindelser och liknande. Gåvan bör med andra ord ha ett omedelbart samband med verksamheten i förvärvskällan såsom t. ex. då en leverantör uppvaktar ett kundföretag med en blomsteruppsats eller bokgåva i anledning av av kundföretaget öppnar en ny filial eller firar ett jubileum eller dylikt eller då ett företag i stället för restaurangbesök i samband med affärsuppgörelse till motpartens (kvinnliga) representant överlämnar en chokladkartong, en fruktkorg eller dylikt.

Även beträffande representationsgåvor gäller, att avdrag icke bör i det enskilda fallet medgivas med större belopp än som kan anses skäligt. Detta innebär — då avdrag icke får ske för utgifter för mera lyxbetonad livsföring — att avdrag icke bör medges för dyrbarare gåvor. Utan hinder av det nyss sagda bör emellertid — med hänsyn till de särskilda förhållanden som föreligger i fråga om sjösättningssmycken — avdrag medgivas för dylik gåva, dock endast i den mån kostnaden för smycket icke uppgår till större

belopp än som är skäligt i förhållande till bl. a. det avtalade fartygspriset.

Kostnad för gåvor av sådana konsumtionsvaror som t. ex. rökt lax, renkött, starköl, sprit, klädespersedlar eller dylikt, som icke har samband med givarens verksamhet, bör i intet fall anses såsom en vid taxeringen avdragsgill utgift.

Representationsgåvor till affärsförbindelser vid *helger* eller *personliga* högtidsdagar bör icke anses som avdragsgill omkostnad i förvärvskälla. Ej heller bör kostnad för kransar eller blommor i samband med dödsfall anses avdragsgill. Representationsgåvor, varom nu sagts, får nämligen anses ha ett sådant inslag av personlig natur, som utesluter avdragsrätt.

Vad i denna avdelning sägs har icke avseende å sedvanliga gåvor från arbetsgivare med karaktär av personalomkostnader (t. ex. en klocka efter 25 års anställning eller s. k. julpaket av mindre värde till samtliga anställda eller till en större grupp av dem.

VI. Utredning och bevisning

Skattskyldig, som vid inkomstberäkningen gjort avdrag för kostnader för representation och liknande ändamål, skall vid självdeklarationen foga uppgift utvisande huru kostnaderna fördelar sig å de huvudgrupper som anges i 25 a § taxeringsförordningen (härför användes deklarationsblankett 13). Underlåtenhet från den skattskyldiges sida att redovisa ifrågavarande kostnader i enlighet med vad i nämnda paragraf anges är att anse som underlåtenhet att behörigen avlämna självdeklaration.

I likhet med vad som gäller i fråga om samtliga övriga i deklarationen yrkade avdrag åligger det den skattskyldige att ef-

ter anmaning lämna de ytterligare upplysningar, som erfordras i och för bedömande av befogenheten av yrkat avdrag. Den i berörda deklarationsbilaga gjorda fördelningen av representationskostnaderna torde i vissa fall endast kunna utgöra en stomme för taxeringsmyndighetens bedömande, varför ytterligare upplysningar i dylika fall kan komma att bli erforderliga. För att yrkat avdrag för representationskostnader skall kunna godkännas bör den skattskyldige kunna verifiera sådana kostnader, beträffande vilka sedvanemässigt erhålles kvitto, samt i övrigt genom förlöpande förda anteckningar kunna göra sannolikt kostnadernas storlek. Vidare bör den skattskyldige kunna genom anteckningar eller upplysningar bekräfta sambandet mellan de i representationen deltagande personerna och den skattskyldiges förvärvsverksamhet. Restaurangnota eller liknande verifikat bör godkännas i bevishänseende endast om på densamma finnes på varaktigt sätt antecknat år och dag för representationen ävensom namn samt titel eller yrke å samtliga de personer, mot vilka representationen utövats, samt det eller de företag som de företrädere.

Har avdrag yrkats för representation i hemmet bör för avdragsrätt krävas, att den skattskyldige genom förda anteckningar eller verifikat för varje särskilt representationstillfälle kan specificera kostnaden samt ange vilka som deltagit i representationen och vilka företag de representerar ävensom sambandet mellan representationen och verksamheten. Har avdrag yrkats för representationsgåva eller reklamgåva av mer än obetydligt värde bör avdrag icke medgivas om icke uppgift beträffande mottagaren av gåvan kan lämnas.

3) Angående beskattningen av bostadsföreningar och bostadsaktiebolag samt av delägare i sådant företag (Jfr nr 2/1958 p. 1)

Den 9 oktober 1957 meddelade riksskattenämnden anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående beskattningen av bostadsföreningar och bostadsaktiebolag samt av delägare i sådant företag. Riksskattenämnden har vid sammanträde den 26 oktober 1967 beslutat att *ifrågavarande anvisningar skall, med tillämpning fr. o. m. 1968 års taxering, erhålla följande ändrade lydelse.*

Intäkt av fastighet, som äges av bostadsförening eller bostadsaktiebolag, skall — oberoende av hur fastigheten använts — beräknas enligt schablon, därest fråga är om sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag, som avses i punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen (så kallade "äkte" bostadsföretag). I nämnda anvisningspunkt stadgas: "Med bostadsförening och bostadsaktiebolag förstås ekonomisk förening och aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller huvudsakligen består i att åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare bereda bostäder i hus, som äges av föreningen eller bolaget. Som bostadsförening eller bostadsaktiebolag anses även ekonomisk förening eller aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att tillhandahålla föreningens medlemmar eller bolagets delägare garage eller annan för deras personliga räkning avsedd gemensamhetsanläggning i byggnad som äges av föreningen eller bolaget."

I. För att en bostadsförening eller ett bostadsaktiebolag, vars verksamhet består

i att *tillhandahålla bostäder*, skall anses vara ett sådant bostadsföretag, varom sägs i punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen ("äkta" bostadsföretag), bör krävas *dels* att företagets fastighet (fastigheter) inrymmer minst tre bostadslägenheter *dels* att minst 60 procent av hela taxeringsvärdet för företagets fastighet (fastigheter) belöper på de till medlemmar eller delägare med bostads- eller hyresrätt upplåtna bostadslägenheterna. Fördelningen av taxeringsvärdet bör därvid ske i förhållande till hyresvärdena eller — då fråga är om bostadsrättsföreningar enligt 1930 års lag om bostadsrättsföreningar — i förhållande till andelsvärdena för de olika lägenheterna. Om en medlem eller delägare själv bebor sin lägenhet eller hyr ut den, bör i princip icke inverka på bedömningen. Skulle emellertid en medlem eller delägare inneha flera bostadslägenheter i företagets fastighet (fastigheter) bör sådana lägenheter, som medlemmen eller delägaren uthyr till andra än barn eller andra närstående, icke anses använda för beredande av bostad åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare; dylika lägenheter bör således icke anses upplåtna till medlemmar eller delägare med bostads- eller hyresrätt. Under tid då bostadsrättsförening icke ägt att i fastigheten (fastigheterna) upplåta lägenheter med bostadsrätt av den anledningen, att ekonomiskt plan för föreningens verksamhet ännu icke kunnat upprättas, eller av liknande anledning, bör såsom till medlemmar med bostadsrätt upplåtna lägenheter anses sådana lägenheter, som innehaves av personer med vilka föreningen avtalat, att bostadsrätt skall till dem upplåtas, så snart detta lagligen kan ske.

Skulle det förhållandet, att bostadslä-

genheterna i viss omfattning av föreningen eller bolaget uthyres till utomstående, visas bero på att företaget ännu icke lyckats förvärva det erforderliga antalet medlemmar eller delägare eller på andra jämförliga omständigheter, bör företaget kunna anses såsom "äkta" bostadsföretag även om en något mindre del av lägenheterna än som svarar mot 60 procent av taxeringsvärdet för företagets fastighet (fastigheter) upplåtits till medlemmar eller delägare med bostads- eller hyresrätt.

Beträffande ekonomisk förening eller aktiebolag, vars verksamhet består i att *tillhandahålla garage eller annan gemensamhetsanläggning*, bör för att företaget skall anses som "äkta" bostadsföretag krävas, att minst 90 procent av hela taxeringsvärdet för företagets fastighet (fastigheter) belöper på de till medlemmar eller delägare för deras personliga bruk upplåtna garageplatserna eller, i fråga om gemensamhetsanläggning av annat slag, att anläggningen till minst 90 procent användes för medlemmarnas eller delägarnas personliga räkning. — I det följande avses med uttrycket "bostadsföretag" även förening eller aktiebolag varom i detta stycke sägs.

Bedömningen av frågan om ett bostadsföretag är att anse som "äkta" eller "oäkta" bör hänföras till förhållandena vid beskattningsårets utgång.

I gränsfall och i tveksamma fall bör företaget anses såsom "äkta" bostadsföretag.

II. Om företaget är ett "äkta" bostadsföretag, skall intäkten av samtliga dess fastigheter vid inkomsttaxeringen beräknas efter schablon på sätt i 24 § 3 mom. kommunalskattelagen stadgas. Om företaget innehar jämväl en- eller tvåfa-

miljfastighet, bör dock intäkt av dylik fastighet vid inkomsttaxeringen beräknas enligt bestämmelserna i 24 § 2 mom.

Om beskattning av medlem eller delägare i "äkta" bostadsföretag för förmån, som uppburits från företaget, stadgas i punkt 2 av anvisningarna till 38 § samt punkt 3 av anvisningarna till 39 § kommunalskattelagen.

III. Om företaget är ett "oäkta" bostadsföretag, skall beskattning av företaget och dess delägare ske enligt allmänna regler i enlighet med vad i det följande angives. Därvid iakttages att vad som sägs om "lägenhet" skall, då fråga är om garageföretag eller likställt företag, äga motsvarande tillämpning beträffande garageplats eller annan från företaget upplåten förmån.

a) Intäkt av fastighet, som äges av ett "oäkta" bostadsföretag, skall — där fråga icke är om en- eller tvåfamiljsfastighet — av *företaget* redovisas enligt deklara-tionsblankett 6 a. Därvid iakttages att, om lägenhet varit upplåten till medlem eller delägare utan ersättning, såsom intäkt för företaget upptages värdet av förmånen enligt i orten gällande hyrespris, värmetillägg inberäknade (normalhyra). Har ersättning utgått för dylik lägenhet men med lägre belopp än som svarar mot normalhyran — och fråga ej är om allenast ett obetydligt skillnadsbelopp — upptages såsom intäkt, förutom den uppburna hyran (avgiften) jämväl skillnaden mellan normalhyran och den uppburna hyran (avgiften). För lägenhet, som är upplåten till annan än medlem eller delägare, upptages den verkliga hyran som intäkt, Såsom intäkt för företaget upptages vidare sådana inbetalningar från medlemmar eller delägare, som icke är att anse såsom

kapitaltillskott. — Vad nu sagts angående normalhyra gäller under förutsättning att företaget såsom sådant svarar jämväl för inre reparationer av de till medlemmar och delägare upplåtna lägenheterna. Om medlem eller delägare själv svarar för reparation av till honom upplåten lägenhet, bör vid beräkning av företagets intäkt av fastigheten på sätt ovan angivits i stället för normalhyra för upplåten lägenhet räknas med 90 procent av normalhyran respektive, i fråga om hus färdigställda år 1942 eller senare, 95 procent av normalhyran.

Företaget är berättigat till avdrag — förutom för övriga omkostnader för fastigheten — dels för värdeminskning för hela fastigheten och dels för hela garanti-beloppet för fastigheten.

b) *Medlem* i sådan ekonomisk förening eller *aktieägare* i sådant aktiebolag, som är att anse som "oäkta" bostadsföretag, är skattskyldig för vad han uppbar eller åtnjuter på grund av sitt medlems- eller delägarskap. Sådan intäkt upptages såsom intäkt av kapital. Såsom skattepliktig intäkt räknas därvid — förutom eventuell annan utdelning från föreningen eller bolaget oavsett om denna utgått i förhållande till innehavda andelar (aktier) eller efter annan grund — uppburna hyra för av medlemmen eller delägaren uthyrd lägenhet samt normalhyra (utan reduktion) för av medlemmen eller delägaren för egen räkning begagnad eller på annat sätt disponerad lägenhet. Avdrag medges för sådan avgift till föreningen eller bolaget, som icke är att anse såsom kapitaltillskott, för medlemmens eller delägarens egna kostnader för reparation och underhåll av lägenheten, för eventuella förvaltningskostnader för uthyrd lägenhet samt för

R I: 61

ränta på medel, upplånade för förvärv av bostadsrätten.

4) Angående beskattningen av vissa naturaförmåner (Jfr nr 1/1958 p. 1)

Den 22 november 1957 meddelade riksskattenämnden anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående beskattningen av vissa naturaförmåner. Riksskattenämnden har vid sammanträde den 26 oktober 1967 beslutat att *ifrågavarande anvisningar skall, med tillämpning fr. o. m. 1968 års taxering, erhålla följande ändrade lydelse.*

Enligt 32 § 3 mom. sista stycket kommunalskattelagen skall förmån av mindre värde, som utgått i annat än penningar, icke upptagas såsom intäkt, därest förmånen kan antagas icke vara avsedd att utgöra direkt vederlag för utfört arbete. I anvisningarna till detta stadgande anges att, vid bedömning om förmånen skall upptagas såsom intäkt, hänsyn skall tagas till det sammanlagda värdet av de förmåner av ifrågavarande slag, som den skattskyldige åtnjutit från samme arbetsgivare. Hänsyn skall ock tagas till den besparing i normala levnadskostnader, som förmånen kan ha inneburit. För att en förmån skall vara skattefri kräves vidare, att förmånen icke framstår som ett med lön eller pension jämförbart vederlag utan som en åtgärd för att bereda trivsel i arbetet eller liknande eller ock utgår på grund av sedvänja inom yrket eller verksamheten ifråga. Slutligen anges att, om den skattskyldige mot avstående av förmånen äger erhålla ersättning i penningar, förmånen i regel bör betraktas såsom skattepliktig.

Dessa bestämmelser måste av praktiska skäl ses i samband med stadgandet i 37

§ taxeringsförordningen, att kontrolluppgift, som lämnas av arbetsgivare, icke behöver innehålla uppgift om förmåner i annat än penningar, om förmånernas sammanlagda värde, efter avdrag för eventuellt vederlag, uppenbarligen icke överstigit 400 kronor för helt år räknat.

A. Allmänna synpunkter

Det har ej sällan förekommit, att arbetsgivare vid tillämpning av bestämmelserna i 37 § 1 mom. f) taxeringsförordningen om undantag från eljest föreliggande skyldighet att i kontrolluppgift redovisa naturaförmåner misstolkat bestämmelserna i nedan angivna två avseenden. I anledning härav göres vederbörande uppmärksamma på följande detaljbestämmelser rörande uppgiftsskyldigheten.

1) Undantaget från uppgiftsskyldighet avser naturaförmåner, vilkas värde uppenbarligen icke överstigit 400 kronor för helt år räknat. Om kontrolluppgift avser anställning, som inte varat hela inkomståret, skall alltså motsvarande reduktion av beloppsgränsen göras. Om anställningen varat halva inkomståret, är beloppsgränsen sålunda 200 kronor och om den varat en månad 33 kronor.

2) Nyss angivna beloppsgräns av 400 kronor för helt år räknat avser det *sammanlagda* värdet av de naturaförmåner som den anställde uppburit från arbetsgivaren ifråga. Hänsyn skall alltså — dock endast i den mån ej annat följer av vad nedan under B sägs — tagas till värdet av samtliga till den anställde lämnade naturaförmåner vid bedömning om förmånerna behöver redovisas i kontrolluppgift.

I detta sammanhang må vidare framhållas, att det vid bedömningen av frågan om skatteplikt för en viss förmån förelig-

ger är utan betydelse, huruvida rätten till förmånen grundas på kollektivavtal eller på individuell överenskommelse med arbetsgivaren.

Därest arbetsgivare, i samband med firmajubiläum eller eljest, till anställd överlämnar obligation, aktie eller presentkort, bör dylik förmån icke betraktas som naturaförmån utan anses jämställd med kontanta medel.

Slutligen må erinras om att, därest en skattskyldig i sin självdeklaration redovisat en naturaförmån såsom skattepliktig ehuru det av omständigheterna framgår att skatteplikt icke föreligger, vederbörande taxeringsmyndighet bör självmant rätta deklarationen i angivna hänseende. Med hänsyn till att ifrågavarande lagbestämmelser tillkommit bl. a. i syfte att förenkla kontrollarbetet bör däremot icke förekomma, att taxeringsmyndigheterna nedlägger ett kanske betydande arbete på att undersöka huruvida förmåner, som uppgivits såsom skattepliktiga och beträffande vilka särskild anledning icke föreligger till antagande att förmånerna blivit felredovisade, verkligen är skattepliktiga enligt nedan angivna regler.

B. Anvisningar rörande olika slag av naturaförmåner

Med hänsyn till den i 32 § 3 mom. sista stycket kommunalskattelagen meddelade bestämmelsen — och för att i praktiken möjliggöra den förenkling i fråga om deklaration och taxeringskontroll för de stora löntagargrupperna, som främst motiverat nyssnämnda lagbestämmelse — bör naturaförmånerna indelas i nedan angivna tre grupper. För förmåner inom resp. grupper bör tillämpas de regler med avseende å frågan om skatteplikt, som för varje grupp anges.

I. Förmåner vilka överhuvud icke bör anses såsom skattepliktiga

Till denna grupp hänföres förmåner av obetydligt ekonomiskt värde för mottagaren, s. k. trivselförmåner. Hit räknas även vissa förmåner, vilkas värde visserligen kan vara större, men som tidigare ej ansetts såsom skattepliktiga och av praktiska skäl även fortsättningsvis bör undantagas.

Exempel:

fria överdrags- och skyddskläder samt fri tvätt av dylika;
förfriskningar under arbetet (kaffe och dylikt) av beskaffenhet att icke kunna anses som måltid;
sedvanliga rabatter åt anställda vid inköp av varor, som saluhålles eller produceras av arbetsgivaren;
sedvanliga gåvor från arbetsgivare (t.ex. en klocka efter 25 års anställning) med karaktär av personalomkostnader;
fria bad på arbetsplatsen;
rätt för skogsarbetare m. fl. till fri avfallsved;
lärare tillkommande fri lunch vid övervakning av skolmåltid;
fria resor för järnvägspersonal och deras familjer.

Med hänsyn till att de till grupp I hänförliga naturaförmånerna överhuvud icke bör anses såsom skattepliktiga intäkter för mottagarna bör icke krävas, att arbetsgivarna på kontrolluppgifterna upptager dylika förmåner; vid tillämpning av beloppsgränsen 400 kronor bör dylika förmåner sålunda icke medräknas. Skulle kontroll i visst fall anses erforderlig, bör arbetsgivaren emellertid anmanas att, i den mån så är möjligt, inkomma med uppgifter jämväl angående naturaförmånerna ifråga.

R I : 63

II. Förmåner vilkas skatteplikt beror av värdet

De till denna grupp hänförliga förmånerna har i regel ett något större värde än de under grupp I avsedda. De bör anses såsom skattefria endast om *deras sammanlagda värde icke överstigit 400 kronor* för helt år räknat. Härvid bör iakttagas att sammanläggning endast sker av förmåner, som erhållits från en och samme arbetsgivare, samt att vid beräkandet av förmånernas sammanlagda värde hänsyn icke tages till förmåner, som tillhör grupp I eller III. Om den skattskyldige äger utbyta naturaförmånen mot ersättning i penningar, bör förmånen emellertid regelmässigt anses som skattepliktig oavsett förmånens större eller mindre värde.

Exempel:

subventionerad kost, såsom lunch till nedsatt pris;
subventionerad bostad, såsom hyresbillig tjänstebostad;
rätt för arbetstagare att själv avverka husbehovsved å arbetsgivarens skog;
elektrisk ström till nedsatt pris;
tillhandahållande till nedsatt pris av beklädnad i och för tjänsten (annat än överdrags- och skyddskläder);
fri eller subventionerad telefon i bostaden.

Värderingen av förmån av subventionerad lunch bör lämpligen — för att för arbetsgivarna underlätta bedömandet huruvida uppgiftsskyldighet föreligger eller icke — ske med utgångspunkt från det i källskattetabellerna för inkomståret angivna värdet för fri kost, ett mål om dagen, vid korttidsanställning. Detta värde anges i 1967 års tabeller, sid. 1, till 3 kronor 50 öre. Vid 1968 års taxering bör därför förmånen av subventionerad lunch

beräknas till ett belopp per dag, som motsvarar skillnaden mellan 3 kronor 50 öre och det pris den anställde erlagt för lunchen.

Beträffande värderingen av andra till denna grupp hörande förmåner bör av prövningsnämnderna fastställda värden, i den mån sådana finnes, läggas till grund. Finnes icke dylikt värde fastställt, bör värderingen ske med utgångspunkt från vad det skulle kostat mottagaren att själv förskaffa sig förmånen i allmänna marknaden.

III. Förmåner vilka alltid bör anses såsom skattepliktiga

Här avses förmåner, som icke kan hänföras till åtgärder från arbetsgivarens sida för att bereda trivsel i arbetet eller dylikt utan som regelmässigt måste betraktas som direkt vederlag för utfört arbete. Dessa förmåner bör därför anses såsom skattepliktiga oavsett det värde, var till de uppskattas.

Exempel:

hyresfri bostad;
fri kost, ett eller flera mål om dagen;
fritt bränsle (i andra fall än ovan sägs);
fri elektrisk ström;
rätt att för privat bruk använda arbetsgivaren tillhörig bil;
rabatt åt anställda överstigande vad som sedvanligen förekommer;
fri beklädnad i och för tjänsten (annat än överdrags- och skyddskläder).

Med åtnjutande av *fri* förmån bör jämföras sådana fall, där den anställde visserligen betalar ersättning till arbetsgivaren för att få åtnjuta förmånen, men där ersättningen motsvarar en så obetydlig del av förmånens värde att förfarandet

får anses ha tillkommit för att kringgå bestämmelsen om ovillkorlig skatteplikt för den helt fria förmånen.

Förmånen att få — fritt eller mot visst vederlag — för privat bruk använda arbetsgivaren tillhörig bil har regelmässigt ett värde överstigande 400 kronor för helt år räknat. Skulle i undantagsfall bilen av den anställde användas i så ringa omfattning att förmånens värde uppenbarligen understiger 400 kronor för helt år räknat, blir frågan om skatteplikt för förmånen att bedöma enligt reglerna ovan under II.

Den under A här ovan angivna begränsning i arbetsgivarens uppgiftsskyldighet, som gäller för naturaförmåner med ett värde uppenbarligen icke överstigande 400 kronor för helt år räknat, omfattar i princip även de till grupp III hörande förmånerna. Den omständigheten att arbetsgivaren i visst fall må ha underlåtit att i kontrolluppgift redovisa en till grupp III hörande förmån, medför emellertid *icke* — lika litet som i fråga om andra skattepliktiga förmåner — befrielse

för den skattskyldige att i självdeklarationen upptaga förmånen.

5) Normalbelopp för kalenderåret 1968 för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst (Jfr nr 1/1967 p. 3 och där gjorda hänvisningar)

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 26 oktober 1967 beslutat, att det för kalenderåret 1967 (Meddelanden från Riksskattenämnden Ser. I nr 1/1967 p. 3) såsom normalbelopp för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst fastställda beloppet av 74 kronor skall gälla såsom normalbelopp för dylik kostnad jämväl för *kalenderåret 1968* med samma fördelning av beloppet mellan delposterna bostad, kost och diverse småutgifter som i nämnda meddelande angivits.

I enlighet härmed — och efter en av praktiska skäl betingad avrundning av kvotdelstalen till hela krontal — skall för tjänsteresor under kalenderåret 1968, då traktamentena uppgår till eller överskrider de angivna beloppen, gälla följande avdragsbelopp:

Förrättningens art	Avdrag medgives med	Avdragets fördelning		
		bostad	kost	diverse småutgifter
Korttidsförrättning samt första 15 dyggen av varje långtidsförrättning	74	33	37	4
Långtidsförrättning fr. o. m. 16 dygnet	44	20	22	2
Endagsförrättning som varat mer än 4 men ej mer än 10 timmar i följd	15	—	15	—
Endagsförrättning som varat mer än 10 timmar i följd	30	—	30	—

Då traktamentena utgått med *lägre* belopp än i ovanstående tabell angivna avdragsbelopp, föreligger enligt schablon-

regeln avdragsrätt allenast för belopp motsvarande de uppburna traktamentena.

(Stockholm den 10 november 1967)

R I: 65

I

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 16

Nr 8 1967

Värden å djur och inventarier vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder

För beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder har riksskattenämnden att årligen fastställa värden å djur och inventarier. Dessa värden är avsedda att användas som ingångsvärden vid övergång till ifrågavarande redovisningsmetod. Värdena å djur är därjämte avsedda att ligga till grund för värdesättningen av djur för skattskyldiga, som redan tillämpar bokföringsmässig redovisning.

För ifrågavarande ändamål har riksskattenämnden med verkan från och med den 25 november 1967 fastställt de värden å djur och inventarier, som anges i efterföljande förteckning. De däri upptagna värdena motsvarar 80 procent av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1966—den 30 september 1967.

Beträffande tillämpningen av värdena gäller följande

a) för skattskyldig, som övergår till bokföringsmässig redovisning

För skattskyldig, som övergår till beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skall — enligt övergångsbestämmelserna till lagen den 7 december 1951 (nr 790) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) — djur och inventarier vid beskattningsårets *ingång* värderas till belopp motsvarande den ursprungliga kostnaden för nyuppsättning av djuren och inventarierna. Därest nämnda kostnad icke kan visas, skall värdet å befintliga djur och inventarier, där icke särskilda omständigheter till annat föranleder, upptagas till belopp, som motsvarar de värden, som av riksskattenämnden fastställts närmast före det första räkenskapsårets ingång. Har riksskattenämnden icke fastställt värde å djur, bestämmes värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med det procenttal, varmed de av nämnden närmast före nyssnämnda tidpunkt fastställda

R I: 67

värdena å olika slag av djur understiger motsvarande genomsnittspriser å dessa djurslag.

Häraf framgår att beträffande såväl djur som inventarier två olika metoder ifrågakommer för fastställande av ingångsvärdet. I första hand skall såsom ingångsvärde upptagas den skattskyldiges ursprungliga nyuppsättningskostnad och detta oavsett om den skattskyldige köpt inventarierna nya eller i andra hand. Om denna kostnad icke *kan* visas — exempelvis därför att nyuppsättningen ligger långt tillbaka i tiden — må en schablonmässig värdering ske enligt de av riksskattenämnden fastställda värdena; dock bör den omständigheten, att den ursprungliga nyuppsättningskostnaden icke kan visas beträffande en i sammanhanget relativt betydelslös del av djurbeståndet resp. inventariebeståndet, icke föranleda till schablonmässig värdering av beståndet i fråga. Då förhållandena därtill föranleder, må värderingen av djur ske enligt den ena metoden och värderingen av inventarier enligt den andra metoden. Däremot kan icke båda metoderna användas samtidigt för värdering *inom* den ena respektive andra gruppen. Den värderingsmetod, som kommer till användning, skall sålunda — med den avvikelse som följer av det nyss sagda — avse *hela* djurbeståndet respektive *hela* inventariebeståndet.

De av riksskattenämnden fastställda värdena för *djur* utgör medelvärden. Jämkning av värdena kan ifrågakomma, där särskilda omständigheter därtill föranleder, exempelvis om djurbesättningen är särskilt god eller särskilt dålig. Vid bedömning av huruvida jämkning bör komma i fråga bör värdet å besättningen jämföras med de verkliga genomsnittspriserna under nämnda tidsperiod d. v. s. de i

förteckningen angivna värdena ökade med 25 procent. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, som icke upptages i förteckningen, bestämes värdet till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

Värdena för *inventarier* kan likaledes jämkas i särskilda fall, t. ex. om befintligt inventarium avsevärt skiljer sig från i förteckningen upptaget. Däremot skall någon jämkning av värdena icke ske med hänsyn till inventariernas ålder eller det skick vari de befinner sig. Icke heller påverkas värderingen enligt schablonmetoden av den omständigheten att ett redskap inköpts i begagnat skick. Självfallet må dock värde upptagas allenast för i bruk varande inventarier (inklusive erforderliga reservmaskiner) och sålunda icke för utrangerade inventarier.

De i förteckningen upptagna värdena avser icke *fasta maskiner* och *andra fasta inventarier*. Värdet å sådana maskiner och inventarier skall — enligt punkt 2 b) sista stycket i nämnda övergångsbestämmelser — upptagas till belopp, motsvarande anskaffningskostnaden, minskad med beloppet av åtnjutna å maskinerna belöpande värdeminskingsavdrag. Kan anskaffningskostnaden icke visas, skall värdet bestämmas till skäligt belopp, motsvarande uppskattat saluvärde.

Oavsett om värderingen av djur och inventarier sker till den ursprungliga nyuppsättningskostnaden eller till de av riksskattenämnden fastställda värdena gäller slutligen — enligt punkt 2 d) i ovannämnda övergångsbestämmelser — att därest det i något fall skulle finnas, att den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärd för att skattskyldig skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt, och

det kan antagas att detta skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, anskaffningsvärdet skall i skälig mån jämkas. Jämkning bör sålunda ske t. ex. om den skattskyldige i sådant syfte, som nyss sagts, i betydande utsträckning köpt inventarier i andra hand.

b) för skattskyldig, som redan tillämpar bokföringsmässig redovisning

Nedan upptagna värden å djur skall — i enlighet med bestämmelserna i punkt 1 trettonde stycket anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen — ligga till grund för värdesättningen av djur vid *utgången* av beskattningsår, för vilket taxering sker år 1968. (Om räkenskapsåret gått till ända före den 25 november 1967 tillämpas dock de av riksskattenämnden tidigare fastställda, i meddelande nr 8/1966 upptagna värdena å djur.) De nedan upptagna värdena å djur skall i vissa fall till-

lämpas även med avseende å 1969 års taxering, nämligen då räkenskapsåret går till ända före den dag (hösten 1968), per vilken riksskattenämnden fastställer nya värden med ledning av genomsnittspriserna under tiden den 1 oktober 1967—30 september 1968.

Värdena är minimivärden, vilka icke får underskridas, såvida icke särskilda förhållanden därtill föranleder. Sådana särskilda förhållanden kan anses föreligga om den skattskyldige kan visa, att djurbeståndet i sin helhet har lägre värde än det som skulle framkomma om minimivärdena tillämpades, t. ex. då det verkliga värdet till följd av kreaturssjukdom eller annan liknande orsak ligger under minimivärdet. — Beträffande sådana djur, exempelvis dyrbarare avelsdjur, å vilka riksskattenämnden icke fastställt värden, må värdet icke upptagas lägre än till allmänna saluvärdet, reducerat med 20 procent.

VÄRDEN Å DJUR

(värdena avser kastningssjukefria och reaktionsfria djur)

<i>Hästar</i>				Föl	25 %
Draghästar				Ett-åringar	45 %
<i>Levande vikt, kg</i>	<i>4—7 år, kr</i>	<i>över 15 år, kr</i>		Två-åringar	70 %
550	2020—2180	1200		Tre-åringar	90 %
650	2100—2270	1410			
750	2180—2350	1640			

För Norrland jämte Kopparbergs och Värmlands län beräknas i gruppen 4—7 år 300 kr högre pris.

För draghästar fr. o. m. det åttonde t. o. m. det femtonde levnadsåret bör värdet för varje år nedsättas med en åttondel av skillnaden mellan yngre och äldre hästars värde i den ifrågasvarande viktklassen.

För *unghästar* upptages värdet till följande procent av värdet å motsvarande klass av 4—7-åringar:

<i>Svin</i>			
Smågrisar	< 2 mån.	60—85 kr	
Gödsvin	2—4 »	75—105 »	
»	4—6 »	155—185 »	
»	> 6 »	260—300 »	
» per kg levande vikt		2:70 »	

Värdet å *tackor* upptages till 120 å 140 kr för mindre, 140 å 185 kr för medelstora samt 185 å 215 kr för större raser.

Värdet å *höns* upptages till 1:90 å 3:— kr per styck.

Nötkreatur, kronor per ko, vid olika levande vikt och mjölkavkastning

	Levande vikt, kg	Avkastning per ko och år, kg 4 %-ig mjölk				
		2.000	3.000	4.000	5.000	6.000
Yngre kor (upp till 7 år)	300	900	1.080	1.240	1.420	1.600
	400	1.120	1.260	1.420	1.560	1.700
	500	1.330	1.450	1.570	1.700	1.830
	600	1.570	1.650	1.740	1.830	1.920
Äldre kor (över 7 år)	300	750	940	1.120	1.310	1.500
	400	1.010	1.160	1.320	1.490	1.660
	500	1.250	1.380	1.510	1.640	1.770
	600	1.510	1.600	1.710	1.810	1.910
Ungnöt						Värde i % av medelvärde å yngre kor
Kvigor	Åldersklass					
	> 2½ år					100
	2—2½ »					90
	1½—2 »					75
	1—1½ »					60
	9—12 mån.					45
Kvigkalvar	6—9 »					35
	4—6 »					25
	2—4 »					17
	< 2 »					10

VÄRDEN Å LANTBRUKSINVENTARIER

(I nedanstående värden har allmän varuskatt inräknats)

I. Lantbrukstraktorer

Fabrikat och modell ¹	Max. eff. på kraftuttag hk (DIN)	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ²	Värde kronor
1	2	3	4
Bolinder-Munktell/Volvo:			
BMV 400 Buster	43	a c e f g (o) g (d)	14.400
BMV 350 Boxer	55	a c e f g (k)	17.360
BMV 470 Bison	73	a c e f g (k)	24.160
BMV 800 Bison	90	a c e f g (o) g (d)	32.080
David Brown:			
880 A	41	a b c e f g (o)	14.880
990	52	a b c e f g (o)	17.920
Ford:			
2000	32	a b c e f g (k)	10.880
3000	40	a b c e f g (k)	12.800
4000	45	a b c e f g (o)	16.080
5000	56	a b c e f g (o)	18.720

¹ Samtliga traktorer med dieselmotor

² Standardutrustning:

a = skyddsram

b = ställbar framaxel

c = styrbromsar

d = belastningsvikter

e = hydraulisk lyft

f = anordn. f. viktöverför. fr. redskap t. traktor

g (k) = kraftuttag, kopplingsberoende

g (o) = » , oberoende

g (d) = » , drivhjulsberoende

1	2	3	4
John Deere:			
4020	94	abcdefg (o)	40.320
Massey-Ferguson:			
MF 130	29	abcdefg (k)	10.640
MF 135	43	abcdefg (o) g (d)	14.080
MF 165	54	abcdefg (o) g (d)	18.000
MF 175	63	abcdefg (o) g (d)	22.560
Mc Cormick International:			
B-275	31	abcdefg (o)	12.160
B-434	37	abcdefg (o)	13.680
B-523	46	abcdefg (o) g (d)	17.520
B-624	56	abcdefg (o) g (d)	20.320
Nuffield:			
10/42 Universal	42	abcdefg (k)	14.000
10/60 Special	57	abcdefg (k)	16.880
Valmet:			
565	46	abcdefg (k)	14.160
Zetor:			
3011	35	abcdefg (o) g (d)	11.840

Om de traktorer, som skall värderas, är försedda med utrustningsdetaljer i mindre eller större omfattning än som ovan angivits, skall värdena i motsvarande grad minskas eller ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Värden för vissa utrustningsdetaljer till traktorer:

	Värde kr		Värde kr
Hydraulisk lyft	1.520-2.160	Skyddshytt	400-1.600
Kraftuttag		Hyttkompletteringsatts	280-1.600
frontmonterat	180	Traktorsits, spec.modell, merkostnad	240
kopplingsberoende	240- 320	Värmeanläggning för traktorhytter	480- 640
oberoende	560- 880	Defrosteranläggning	200- 320
drivhjulberoende, merkostnad ..	180	Mätare (varv- och timräknare) ...	80- 120
Remskiva	480- 880	Draganordning	
Hydraulisk hjälpstyrning	640-1.280	lantbruksdrag	160- 240
Utrustning för fjärrmanövrering för bogserade redskap	320	lyftdragkrok (hitchdrag)	240- 400
Vakuumbroms med pump	560	kombinationsdrag	480- 720
Handreglagesats	160- 240	skogsdrag	560- 720
Tryckluftsbroms	960-1.200	hydr. släpvagnskoppling	240- 320
Manöverventil, enkelverkande	160	Belastningskoppling	160
dubbelverkande	360	Däck, specialdimensioner, pristillägg	80- 800
Manövercylinder	440	Slirskydd, per par	320- 960
Ställbar framaxel	240	Kedjor, per par	
Skyddsram	400- 960	Standard	240- 320
		Special	320- 480
		Halvbandsutrustning, monterad	
		jordbruks- och snöband, lätt typ	2.560-2.960
		skogsband, lätt typ	2.960-3.360

	Värde kr		Värde kr
<i>Sladdar och vältar:</i>			
Cambridgevält			
1 sekt. 19— 47 ringar	320— 720		
3 » 57—141 »	1.200—2.800		
Kuggvält			
3 sekt. 30 ringar	1.840		
5 » 50 »	3.280		
<i>Hack- och kupredskap:</i>			
Traktorhacka			
buren hel knivbalk 5—7 rader ..	1.600—1.840		
3-delad » 6—9 » ..	2.160—2.720		
tillägg för			
individuell radlyft	480		
självensande UNIK-skaft ...	80		
uttunnare per st.	80		
Fronthacka 6—9 rader	1.760—2.800		
		Fronthacka med hydraulisk regle- ring av arbetsorgan 6—12 rader	6.000—9.440
		Kupredskap	
		buret 2—4 rader med stödhjul ...	480— 800
		2—4 » utan » ...	360— 560
		Redskapsbärare med hackaggregat	
		6—9 rader	7.440—8.960
		<i>Extra tillbehör för harvar och hackor:</i>	
		belastningslåda	80— 160
		harvlyft	120— 200
		dragbom	80— 240
		» med gummihjulsutrustn.	320— 480
		centrumdrag för hydraulisk lyft .	240— 400
		upphängningsanordning	240
		vinsch för yttersektion	240

III. Maskiner för sådd och sättnig

Radsåmaskin för traktor		Frösåmaskin	
buren 17—21 raka billar	2.160—2.720	för handkraft, på kärra	160
17—21 dubbla skivbillar	2.880—3.600	Maskin för enkorssådd, buren, di- rekt driven 4—12 rader	2.880—6.400
bogserad 23—33 släpbillar hydr.		Så- och gallringsmaskin, buren, di- rekt driven 6—9 rader	4.160—5.520
manövr.	4.640—6.000	Uttunnare, aggregat t. hacka, per rad	280
23—33 skivbillar hydr.		Potatisättare	
manövr.	5.440—6.800	för traktor, buren 2—4 rader	1.440—5.920
extra tillbehör:		bogserad 3 »	2.400
spårluckrare efter traktorhjulen	80— 160	Planteringsmaskin, buren	
arealmätare	160	för plantor 2—7 rader	1.280—4.240
frölåda	320— 800	potatis 2—4 »	1.360—2.400
tillsatsharv	200— 320		
transportanordning	320		
hydr. lyft	240— 320		

IV. Maskiner och redskap för gödselspridning

<i>För handelsgödsel:</i>		<i>För stallgödsel:</i>	
Handelsgödselspridare	arbetsbredd mtr	Stallgödselspridare för traktor	
Bredspridare		markdriven 20—26 hl rågat mått	2.720—3.040
för häst	2,0—3,7	direkt driven 25—38 » » »	4.240—4.640
» traktor		lossningselevator	800—1.200
buren, tallr.- utmatning	2,0—2,5	Kombinationsvagn (stallgödselspr. o. självloss. trpt.vagn), lastkapac.	
bogserad, tallr.- utmatning	3,8—4,8	3—4 ton direkt driven	4.000—5.200
Rotationsspridare		Gödselvattenpump exkl. motor	
centrifugalspridning,		turbinpump, uppfordringshöjd	
rymd 200—500 l	480—1.200	3,0—6,0 m	160— 240
pendelspridning rymd 400 l	1.040	Gödselpump m. omrörare	
Bulkspridare rymd 2.000 l	3.360	exkl. motor kapac. 1.500—6.000 l/min	960—3.760

	Värde kr		Värde kr
Gödselvatentunnor med kran och bladspridare		Spridarvagn, markdriven, rymd 3.000—5.000 l	1.600—2.160
600— 800 l	240— 280	kraftuttagsdriven	
1.000—3.000 l	320— 720	rymd 4.000—8.000 l	4.960—10.400

V. Maskiner och redskap för bekämpning av ogräs, växtsjukdomar och skadedjur

Tryckluftsspruta		Fläktspruta för traktor	
ryggburen, rymd 10—20 l	120— 240	rymd 75 l puder, utan pump	2.400
Spruta för kontinuerlig handpump-		» 150—900 l vätska med pump	1.200—5.200
ning ryggburen, rymd 15—25 l ..	160— 280	Traktordriven spruta, monterad	
tunnspruta med kärra, rymd 65 l	440	på traktorn	
Puderspridare för kontinuerlig		arbetsbredd	
handpumpning		6 m, rymd 200 l	800
ryggburen, rymd 8—12 l	160— 200	8 » » 400 l	1.360—1.840
Motordriven fläktspruta		10 » » 600 l	2.400—3.200
ryggburen, rymd 10—18 l	800—1.120	Traktordriven spruta, bogserad	
Motorspruta		arbetsbredd	
handbogserad, rymd 100—150 l..	2.000—3.200	10 m, rymd 1.000 l	4.560—9.600
självgående, rymd 200 l	4.400	12 » » 1.500 l med dubbel-	
		hydraulik	8.800—11.200
		Sprututrustning för enkorns såma-	
		skin (6-radig)	960

VI. Självgående skördetröskor

Fabrikat och typ	Skärvidd cm	Motor- bränsle	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ¹	Värde kr. (med tank)
Aktiv				
M 2 S	212	diesel	b c d e f h	24.720
M 89	300	»	a b d e f h	36.640
M 133	360	»	a b d e f h	44.480
M 140	540	»	a b d e f h	59.120
BM-Volvo				
ST 257	198	bensin	b d e f h	22.320
	236	diesel	b d e f h	23.840
S 950 A	305	»	a b d e f h	45.440
	488	»	a b d e f h	48.000
Claas				
Columbus	210	bensin	a b d e f h	22.080
Europa	240	diesel	a b d e f h	28.800
Mercur	260	»	a b d e f h	34.000
Matador-Stand.	305	»	a b d e f h	40.480
Matador-Gigant	480	»	a b d e f h	48.640
Senator	600	»	a b d e f h	58.800
John Deere				
330	210	»	b d e f h	30.960
430	260	»	a b d e f h	36.480
730	488	»	a b d e f h	59.440
Massey-Ferguson				
MF 31	215	bensin	b d e f g h	21.280
MF 87	297	diesel	b d e f h	34.480
MF 400	366	»	a b d e f h	44.160
MF 510	427	»	a b d e f h	51.600
Mc Cormick Internat.				
Dronningborg	229	»	b d e f g h i	29.280
8-41	305	»	b d e f h	37.520
S 8-413	396	»	b d e f h	44.160
Sampo				
657 LP	182	bensin	b d f g h i	17.840
10 LPS	214	diesel	b d e f h	24.400
892 LPS	244	»	a b d e f h	29.280

¹ Standardutrustning:

a = steglös cylindervariator
b = » drivhjulsvariator
c = gummiduk
d = hydraulisk manövr. av bord
e = » » » haspel

f = kamhaspel
g = ogräsavskiljare
h = stenficka
i = säckuttag f. avskiljt ogräsfrö

R I:75

VII. Bogserade skördetröskor

Fabrikat och typ ¹	Skärvidd cm	I standardutrustningen ingår bl. a. följande ²	Värde kronor	
			med säckuttag	med tank
Aktiv				
M	150	a c	8.400	9.840
JF, MS 5	150	f g h	7.920	8.480
BM-Volvo				
BT-45A	152	c d e f h	11.440	11.600
BT-66	180	c d e f h	13.680	15.040
Claas				
Junior Automatic	180	a c d e f g h i		12.960
Super Automatic	210	a c d e f g h i	14.080	15.200
IH Dronningborg				
5'	145	c f g h i	10.480	12.240
6'	175	c d e f g h i	12.080	13.760
Saxonia				
5½'	167	c f g h i	10.240	11.760
VETV				
5'	146	c d e f h		11.600

¹ Samtliga skördetröskor utan hjälpmotor.

² Standardutrustning: Se not föreg. sida.

Om de skördetröskor, som skall värderas, utöver standardutrustningen är försedda med utrustningsdetaljer m. m. som nedan angivits, skall värdena i motsvarande grad ökas. Till ledning för sådan justering av värdena meddelas följande

Värden för vissa utrustningsdetaljer till skördetröskor:		Värde kr
Halmhack, buren		1.200–3.200
Halmbuntare, buren		2.400
Halmpress, buren		1.600–4.400
Hydraulisk hjälpstyrning		800–1.760
Hydraulisk lyft f. skärbord och haspel, merpris		560– 800
Utväxling till kraftuttag		200
Pick-up utrustning		800–4.800
Roterande stråskiljare, merpris		400– 800
Kamhaspel, merpris		560– 720
Haspelvariator		720
Kompletteringsplåtar på haspeln		280– 320
Luftsorterare		800
Utrustning för frötröskning		200– 640
Spannmålstank		1.600–2.400
Säckningsanordning för tanktröska		120– 800
Säckplattform		1.360
Kombination sädestank/säckning		800–1.200
Ställbar ogräsavskiljare		720–1.360
Drivhjul, spec.dim.		3.600
Däck, spec.dim., merpris		400–1.600
Slirskydd för däck, per par		240
Vikter för styrhjul		200
Transportanordning för skärbord		1.280–2.560
» » haspel		240
Förarhytt		3.840
Belysning		200
Timräknare		160
VIII. Tröskverk		
Enkelrensande, stationärt	375 mm cyl. bredd	1.600
transportab.	375 » » »	2.000
Helrensande, stationärt	375—500 » » »	2.000–2.800
transportab.	375—500 » » »	2.400–4.000
Dubbelrensande, stationärt	500 » » »	3.200
transportab.	500—700 » » »	4.400–5.200
Extra utrustning och tillbehör för tröskverk:		
Bossfläkt, med 10 m rör		720
Returfläkt		400– 480
Självmatare		1.120–1.760
Dammfläkt, med 3 m rör		520– 640
Spännrulle		120
Skruvbroms		320
Säcklyftare		160
Luftgummihjul (i st. f. järnhjul)		480– 640
Utrustning för frötröskning		200
Motorhylla		600
Kilremsdrift		240
Presenning		200– 240
Spannmålsfläkt		320– 480
Domkraft		120
Skoställanordning		200

R I : 77

IX. Övriga maskiner för skörd och rensning

	Värde kr		Värde kr
<i>För höskörd och ensilering:</i>		<i>För sädesskörd:</i>	
Traktorslättermaskin		Självbindare, för traktor	
buren, direktdriven skärvidd 5—7'	1.200-1.440	järnhjul och vinghaspel 5—6' ...	3.200
do med anslutning till stjäلكkross	1.440-1.600	direktdriven 5—7' ...	2.800-4.400
Ärtbalk	480	Pick-up-press	
Strängläggare, bogserad	3.200-4.000	löspress, kapacitet	
Hövändare		4—6 ton halm/tim.	6.400
med 6 gafflar, för häst	1.040	hårdpress, kapacitet	
» 6—8 » , » traktor	1.040-1.280	6—10 ton halm/tim.	10.000
rotorvändare, med 6 rotorer	2.400-3.600	ballastare, motordriven	4.400
roterande cylinder 2,6 m arb.bredd	3.200	ballastningsbrygga	280
Höluckrare		Spannmålsväg 3—12 ton/tim.	400-1.360
buren, 3—6 m. arb.bredd	640-1.120	<i>För spannmålsrensning:</i>	
bogser., markdriven 2—6 m arb.-		Aspiratör med motor 8—40 ton/tim.	1.200-3.840
bredd	640-2.080	Sädesrensmaskin	
Hjulräfsa		med motor 5—6 ton/tim.	2.000-2.800
för häst 32 pinnar ..	520	<i>För potatis- och rotfruktsskörd:</i>	
» traktor, buren 36 » ..	560	Potatisupptagare, kasthjulsmaskin	
Släpräfsa		för traktor, buren	1.120
för häst	200	kastgaller	80
» traktor, buren 12—23 pinnar	360- 600	strängläggare	400
Högaffel och transporträfsa		Sållmatteupptagare, buren och di-	
för hydr. lyft eller frontlastare ..	560- 640	rektdriven	2.000
med höglyft	960	med gummihjul och gummiklädd	
Fingerhjulräfsa, frontmonterad,		elevatormatta	2.240
med 4—5 hjul	1.440-1.600	Helautomatisk potatisupptagare	
Kombinerad sidräfsa och hövändare		lätt, —1.000 kg	6.000-6.800
frontmonterad 4—6 fingerhjul ..	1.280-1.760	tung, 1.000— » , 1-radig ...	12.000-16.000
5—6 » ,		Potatissorterare, exkl. motor	
länkade	2.800-3.040	för hand- eller motordrift	360- 600
med pinnsektioner	2.000	motordrift	1.400
Räfsvändare 1,7—1,9 m arb.bredd ..	1.600-1.760	Potatissorterare, exkl. motor, med	
Stjäلكkross, bogserad 6—7'	4.400-6.800	pålastningselevator och rullbord..	4.000-6.000
Fälthack		Elevator till potatissorterare	
bogserad, kapac. max. 20 ton/tim.	2.800	bordssorterare, inkl. såll	640
25 »	4.000	rullbord	1.120
35—45 »		Betlossare för traktor,	
med knivhjulskraft, jämte skär-		buren 3—4 radig	960
aggregat och pick-up-aggregat	24.000-32.000	Betlyftare för traktor,	
Pick-up-press		buren 3—4 radig	1.200
löspress, kapac. 8—14 ton hö/tim.		Betupptagare m. elevator 1—2 radig	3.200-6.400
(skulltorkning)	6.400-7.200	Betupptagare m. elevator 3 radig	
hårdpress, kapac. 14—19 ton hö/tim.		direktdriven buren	9.600
(skulltorkning)	10.800-16.000	bogserad	14.000
balkastare, motordriven	5.600	Betskördemaskin, bogserad och	
ballastningsbrygga	320	direktdriven	12.000-17.600
Balsamlingsvagn	960-1.600	Betlastare, buren o. direktdriven ..	2.000-4.000
Motorgräsklippare	280- 640		

X. Vagnar, kälkar och kärror

	Värde kr			Värde kr
<i>Vagn med gummihjul</i>		<i>Med broms och tipp</i>		
<i>Utan broms och utan tipp</i>		vagn med mekanisk broms		
enaxlig med flak		enaxlig med flak		
lastförmåga 2 ton	1.360	lastförmåga		
2,5 »	1.520	2 ton, enkelmonterade hjul,		
3 »	1.680	bakåt-tipp	2.160	
3,5 »	1.840	3 » , enkelmonterade hjul,		
4 »	2.080	3-vägs-tipp	2.560	
4,5 »	2.320	4 » , enkelmonterade hjul,		
5 »	2.560	3-vägs-tipp	3.600	
		5 » , enkelmonterade hjul,		
		3-vägs-tipp	4.160	
tvåaxlig med flak		6 » , enkelmonterade hjul,		
lastförmåga 2 ton	1.600	3-vägs-tipp	4.720	
2,5 »	1.760	8 » , boggiemonterade hjul,		
3 »	1.920	3-vägs-tipp	6.880	
3,5 »	2.160	10 » , boggiemonterade hjul,		
4 »	2.400	3-vägs-tipp, LP-däck ..	9.200	
4,5 »	2.640	tvåaxlig med flak		
5 »	2.880	lastförmåga		
		2 ton, enkelmonterade hjul,		
		bakåt-tipp	2.400	
<i>Med broms och utan tipp</i>		3 » , enkelmonterade hjul,		
vagn med mekanisk broms		bakåt-tipp	2.800	
enaxlig med flak		4 » , enkelmonterade hjul,		
lastförmåga		3-vägs-tipp	4.240	
2 ton, enkelmont. hjul	1.680	5 » , enkelmonterade hjul,		
3 » , » »	2.000	3-vägs-tipp	4.800	
4 » , » »	2.320	6 » , enkelmonterade hjul,		
5 » , » »	2.880	3-vägs-tipp	5.440	
6 » , » »	3.360	8 » , enkelmonterade hjul,		
8 » , boggiemont. »	5.280	3-vägs-tipp, LP-däck ..	6.960	
10 » , » » , LP-däck	7.360	tillägg för:		
		mekanisk broms	280	
tvåaxlig med flak		hydraulisk broms å bakhjulen..	400	
lastförmåga		alla hjulen .	640	
2 ton, enkelmont. hjul	1.920	vakuumbroms å bakhjulen..	200	
3 » , » »	2.240	alla hjulen .	480	
4 » , » »	2.720	hydr. 1-vägs-tipp (bakåt-tipp) .	400- 480	
5 » , » »	3.200	» 2-vägs-tipp	960-1.600	
6 » , » »	3.760	» 3-vägs-tipp	1.120-1.760	
8 » , » » , LP-däck	5.120	boggiemont. hjul, tillkommer ..	640- 800	
tillägg för:		lågtrycksdäck (LP) » ..	160- 320	
hydraulisk broms å bakhjulen. .	400	Kombinationsvagn, självavlastande,		
alla hjulen .	640	direkt driven		
vakuumbroms å bakhjulen..	200	3-4 ton	4.000-4.800	
alla hjulen .	480	grönfoderhäck	560	
		avlastningselevator	960-1.120	

R I :79

	Värde kr		Värde kr
Redskapskärra för traktor	320- 480	Hjulrede	320
Släpkärra till personbil	400-1.600	Lastbankar, per st.	160- 800
Släpsax, för häst	80	<i>Kärror:</i>	
traktor	160- 280	Skottkärra, gummihjul	100
Släpkälke, för häst	200- 320	Skyffelkärra	140
traktor	400- 480	Cykelkärra	120
Övriga kälkar, för häst	160- 240	Transportmoped 3-hjulig, lastförmåga 100—150 kg	1.680
traktor	360	Dragkärra	140
Källkärra, för häst	400	Säckkärra, stål hjul	80
traktor	480	gummihjul	120
Släprede	160	Fodervagn 2-3 hjulig 180-500 l	200- 360
Massavedsrede	160		

XI. Motorer

El-motor, trefas, komplett med 10 m kabel		Förgasarmotor	
helkapslad, mantelkyld, remskiva, utan startapparat	1 — 2 hk 240- 320	2- 2,5 hk	440- 480
	3,5- 5 » 440- 520	3- 5 »	600- 640
	8 —10 » 800- 960	6-10 »	1.040
	15 —20 » 1.200-1.440	Dieselmotor	
	25 —30 » 1.920-2.240	9 hk	2.000
		18 »	3.200
		27 »	4.800
		36 »	5.600

XII. Lastapparater för traktor

Frontlastare		räfsa	440- 640
med automatiskt återg. redskap		betgrep	560-1.600
Medelvärde		lyftgaffel	160- 320
lyftkapac. 600-1.000 kg	1.360(1.040-1.600)	snöskopa	440- 640
» 1.100-1.500 »	1.600(1.200-1.600)	schaktblad	480- 960
med separat oljepump och hydrauliskt manövrerade redskap		diagonalblad	800
lyftkapac. 1.000-1.500 kg	2.800(1.600-5.600)	jordplåt	80
» 1.600-2.500 »	5.200(4.000-5.600)	Transportbox för traktor	120
utrustning:		Kran, monter. till traktorns hydraul lyftkraft 500 kg	240-1.200
gödselgrep	320- 480	Vinsch, frontmonterad	
» och insatsskopa ...	520- 600	dragkraft 1.100—2.000 kg	800- 960
grusskopa	320- 560	monterad till traktorns hydraul	
högrep	560- 920	dragkraft 1.000 kg	880

XIII. Inventarier för foderberedning m. m.

Hammarkvarn, utan motor och fläkt		Sädeskross, utan motor	
avverkning spannmål		avverkning 0,5—2,5 ton/tim.	1.360
0,2-0,5 ton/tim.	800-1.200	Foderblandare, utan motor	
1,0-2,0 »	1.600-2.800	av galvan. plåt 650-3.900 l	800-2.320
Gröpkvarn, utan motor		Hackelsemaskin, för handdrift ...	120- 160
avverkning 0,4-2,0 ton/tim.	800-2.000	eldrift	640- 800

R I: 80

	Värde kr		Värde kr
Fodervåg, max. 20 kg	80	Vattenvärmare	
Rotfruktsskärare och -rivare		el-uppvärmning	
för handkraft	80- 240	30—110 l öppet system	320- 560
eldrift	200- 400	30—250 l slutet »	400- 800
Foderkokare 160—400 l	480- 640	ved-uppvärmning	
		85—200 l kopparkittel	200- 360
		85—200 l rostfri kittel	240- 400

XIV. Inventarier för transport av foder m. m.

Injektorfläkt, lös, utan motor		Skruvtransportör längd 3—12 m	
för rör 500—600 mm	720-1.120	diam. 4" med motor	640-1.120
rör per m	15- 30	utan »	320- 640
½-böj 310—600 mm per st	20- 40	5" med »	880-1.520
¾- » 310—600 » » »	20- 25	utan »	480- 800
munstycke 310—600 » » »	40- 80	6" med »	1.120-1.920
		utan »	640- 960
Spannmålsfläkt		påfyllningstratt till 4—6"	160- 200
för rör 150—225 mm utan motor	720-1.120	skruvrens	160
med »	1.040-2.160	transportställning	160
fläktrör	10- 20	Säcklyftare (träkonstruktion)	120
½-böj för säd	40- 70	Säckhållare	80
grenrör	180- 280	Gripklo	280
Hö-, halm- och kärvtransportör,		Hissvåg	280
med motor		Hissblock (spel)	360
bandtransportör 4—15 m	1.440-3.680	Silofläkt,	
kedjetransportör		kapacitet grönfoder 10—20 ton/tim.	3.200-4.640
träkonstr., enkel kedja, 4—10 m	960-1.520	Avlastarbord, med motor 4,0—5,6 m .	8.000-8.800
» , dubbel » , 4—10 »	1.200-2.000		
järnkonstr., » » , 4—10 »	1.400-2.240		
för längre transportör, pris per m	120- 140		
transportörvagn	480-1.200		

XV. Inventarier för djurskötsel

Mjölkmaskinsaggregat		Äggkläckningsmaskin	
med el-motor	640	1.500-10.000 ägg	2.240-5.200
förbränningsmotor	960	Kycklingbatteri (helt av metall)	
mjölkningsmaskin,		200-1.000 kycklingar	160- 880
spann av aluminium	480	Kallbatteri (av järn och plåt)	
rostfritt stål	560	100-500 kycklingar	160- 640
Mjölkkylare utan elektriskt		Kallbatteri med automat. utgöds-	
kylaggregat		ling 4 våningar, 6—15 m längd ..	1.600-3.200
med el-motor	320	Värprede, löst, 6 fack	40
utan »	80- 160	Kullhus	240
Diskapparat	120- 240	Utfodringsmaskin för fjäderfä	
Klippapparat		kapacitet 150-175 kg	1.200-2.800
vakuüm-drift	160	Fodertråg, löst, 2 m	20
el-drift	240		
Elstängselapparat	160		

R I : 81

	Värde kr		Värde kr
Vattentråg av stål, hopfällbart	200– 240	Pump för betesmark (självbetjä-	
Svinvåg	440– 640	ning)	240
Foderautomat 30–300 l	120– 400	Plåttunnor 600–3.000 l	240– 720
Värmelampa	80– 120	Trätunnor 500–3.000 l	220– 720

XVI. Inventarier för markanläggningar och vägar

Jordborrmaskin, för hydr. lyft	640–1.360	Schaktblad, kompl. m. ram	
Täckdikningsplog		200–240 cm	1.200–2.000
buren	1.280	Vägsladd, snöplog och schaktblad	
bogsrad	800	f. hydr. lyft 200 cm	320
direktdriven	3.040	Väghyvelblad, kompl. med kantskär	
Dikningsmaskin,		200–240 cm	800– 960
kopplad t. traktor, direktdriven	9.200–13.600	Röjningskrok, stenuppdragare	480– 640
Grävmaskin, för hydr. lyft	12.000–14.400		
Snöplog för traktor			
diagonalplog 200–250 cm	640–1.440		
spetsplog 220 »	1.120–1.680		

XVII. Diverse inventarier för växtodling, brandskydd m. m.

Trädgårdstraktor		Automatisk spannmålsvåg	
Enaxlig traktor med standard-		kapacitet 3–12 ton	400–1.600
utrustning		Fuktighetsmätare	240
Motor-		Presenning av väv per m ² ...	7
styrka		plastfolie » » ...	2
hk	Drivmedel	Luftkompressor	
2– 5 bensin	1.200–3.600	direktdriven från traktorns	
6– 7 bensin, diesel	1.600–5.200	kraftuttag	160
8–15 bensin, diesel, fotogen	3.600–8.800	med motor och utjämningsstank..	560
Transportvagn, tillägg	400–1.600	» » , helautomatisk	680
Drivmedelstank, 2.000–5.000 l	560– 960	Brandsläckningsapparat	
Kapsåg för hydr. lyft	880	kolsyresnösläckare	100– 160
Slipsten, för motordrift	400	pulverdimpläckare	200– 280
Decimalvåg, med vikter	200		

XVIII. Bevattningsanläggningar

Elmotordriven pump, med motor,		Snabbkopplingsrör, varmgalvanise-	
startapparat och sugledning		rade	
kapacitet 100– 150 l/min.	1.200	50 mm	8
200– 300 »	1.600	70 »	10
400 »	2.400	90 »	13
600 »	3.200	150 »	32
1.200 »	4.000	Spridare	
Traktordriven pump		långsam spridare per st	40– 200
kapacitet 1.500 l/min.	2.400	spridare för snabb-bevattning	
		per st	160–1.280

R I : 82

XIX. Specialinventarier för maskin- och byggnadsunderhåll

	Värde kr		Värde kr
Skruvstycke	20- 200	Kompressoraggregat	160- 400
Städ	40- 80	Sprutmålningspistol, rymd 1 lit. ..	80- 120
Slipmaskin, för handkraft	80- 120	Laddningsaggregat	160
motordrift, med		Likriktare	160
motor	320- 480	Bandsåg	560-1.200
Slip- och smärgelmaskin	560	Cirkelsåg, enkel klyvsåg	400
Fältässja	80- 200	Hyvelbänk	160
Järnsvarv	720-1.760	Hyvelmaskin	480- 640
Träsvarv	640-1.600	Hylsnyckelsats	80- 200
Borrmaskin, lös, eldriven	240	Maskinvårdsanläggning	2.080
stativ till borrmaskin	100	Tvättaggregat med el-motor o. pump	1.680-2.320
Gängmaskin	1.600-2.000		
Fast avbitare	80- 240	Domkraft	
Svetsaggregat		mekanisk, 1 — 5 ton	20- 40
för eldrift	560-1.200	hydraul. 1,5—15 »	80- 120
gas	240- 800	Domkraft med dubbel bromsanord-	
gastubkärna	160- 240	ning 1,5—10 ton	160- 400
behållare	480		

XX. Torkar och silor¹

Varmluftstorkar sid. R I : 84

Kall-luftstorkar sid. R I : 86

Silor:

Spannmålssilo (luftningssilo)

tornsilo av

betong omonterad, per m ³ ..	55- 95
trä » » » ..	25- 80
galv. plåt » » » ..	100- 140

Spannmålssilo (lagersilo)

tornsilo av

betong, omonterad, per m ³ ..	30- 50
galv. plåt » » » ..	40- 65
aluminium » » » ..	40- 100

Kraftfodersilo, med skruvutrustning

för lätt rinnande foder 11-14 m³.. 2.400-2.800

» svår rinnande » 11-20 » .. 3.600-4.400

Ensilagesilo

tornsilo av

trä omonterad, per m ³ ..	30- 50
aluminium » » » ..	40- 100
betong » » » ..	40- 80

gravsilo av

trä omonterad, per m ³ ..	30- 40
betong » » » ..	25- 30

plansilo av

trä omonterad, per m ³ ..	30- 40
betong » » » ..	25- 30

gropsilo av

betong omonterad, per m ³ ..	20- 65
---	--------

Utrustning till torkar och silor

Varmluftspanna, oljeeldad

för varmluftstork

kapacitet 50-150 tkcal/h 3.200-8.800

för kall-luftstork

kapacitet 10-40 tkcal/h 2.000-4.000

Oljeeldat värmeaggregat

helautomatiskt,

portabelt kapac. 35- 70 tkcal/h	3.600-4.400
stationärt » 30-115 »	3.600-6.400

halvautomatiskt

portabelt kapac. 35- 70 »	3.600-4.400
---------------------------	-------------

¹ Såsom framgår av texten sid. R I : 68 ovan avses här icke sådana silor, som är att hänföra till fasta maskiner (och givetvis ej heller silor som i och för sig är att anse som byggnader).

	Värde kr		Värde kr
El-luftvärmare		Spannmålsskruv, med motor	
10-30 KW	640- 960	4" 3-6 m	560- 880
		6" 3-6 »	1.040-1.600
El-varmluftsaggregat		Skopelevator	
15 KW	2.160	12 ton 8-20 m	2.000-3.600
20 KW	3.200	24 » 8-20 »	3.200-5.200
		elevatorvakt	280
Gasol-varmluftsaggregat		Plantransportör med motor	
kapacitet 53 tkcal/h	3.200	12 ton 4-30 m	1.600-4.800
		25 » 4-30 »	2.000-5.600
Varmvattenbatteri med fläkt		40 » 4-30 »	2.800-7.600
torkens avverkning 1-6 ton/tim. ...	2.000-10.400	60 » 4-30 »	4.000-11.200
Propellerfläkt		Aspiratör	
2.850 v/min., motor 1,5- 7,5 hk ...	480-1.040	kapacitet 5-7 ton/tim.	1.440
1.450 » » 5,5-10 » ...	1.040-1.600	med körnare	2.400
		» körnare, bossfläkt och motor	2.800
Spannmålsfläkt		Cyklon 8-25 ton/tim.	320- 400
direkt driven, motor 5,5-15 hk	1.120-2.240	Elevatorgrop 15-100 hl	1.600-3.200
fläktrör, raka per m	10- 20	Själv tömmande bottenkon 10-25 hl.	1.200-2.000
cyklon	280	Spannmålsvåg med stativ	
luftavskiljare	200	3-12 ton/tim.	560-1.920

Varmluftstorkar

Fabrikat	Arbetsätt	Material	Torkzonens rymd hl	Avverkning per timme		Utrustning (S=standard, ingår i värdet)				Värde (vid gården, omonterad) kronor
				dt	när vattenhalten nedgår	varmvattenpanna	varmlufts-panna	värmeaggregat	fläkt med motor	
Allgårds	sats	järn	30	10	3-4 %		×			7.200
			60	20	»		×			9.600
Evaporator	kontin. el. sats	plåt	27	12,5	3-4 %	×	×			8.800
			35	25	»	×	×			12.000
Gårdsjö	sats	stål	45	12	3-4 %		×			8.000
			75	25	»		×			10.000
			125	50	»		×			16.800
			50	15	3-4 %			S	S	9.600
			90	30	»			S	S	18.000
			140	60	»			S	S	27.200
Juno	sats	plåt	66	4	3-4 %			×	×	2.240
			118	10	»			×	×	3.600
	sats	plåt	90	15	3-4 %			×	×	6.400
			200	36	»			×	×	11.200
			290	60	»			×	×	16.000

R I: 84

Fabrikat	Arbetsätt	Material	Torkzonens rymd hl	Avverkning per timme		Utrustning (S=standard, ingår i värdet)				Värde (vid gården, omonterad) kronor	
				dt	när vattenhalten nedgår	varmvattenpanna	varmlufts-panna	värmeaggregat	fläkt med motor		
Juno	kontin.	plåt	55	22	från 20 %		×		S	10.800	
			200	94	till 16 %		×		S	29.600	
			310	151	»		×		S	44.000	
			55	22	»	×		S	S	12.800	
			200	94	»	×		S	S	38.400	
			310	151	»	×		S	S	59.200	
Linde	sats	stål	55	5	3—4 %		×	S	S	8.800	
			120	12	»		×	S	S	12.400	
			170	17	»		×	S	S	15.200	
			55	5	»		×			5.600	
			120	12	»		×			8.400	
			170	17	»		×			10.000	
		kontin. el. sats	stål	35	12,5	från 21 %		×	S	S	16.400
				400	150	till 17—18 %		×	S	S	96.000
				700	300	»		×	S	S	160.000
	OT	kontin.	plåt	30	10	3—4 %	×	×			4.400
				140	50	»	×	×			32.000
	SERA	sats	plåt	70	15	3—4 %		×			4.800
85				25	»		×			5.200	
145				30	»		×			8.000	
SF	kontin. el. sats	stål	30	12,5	från 18 %			S		15.200	
			60	25	till 14 %			S		19.200	
			150	60	»			S		44.000	
		kontin.	trä	30	20	»	×				16.800
				60	40	»	×				26.400
				90	60	»	×				34.400
				200	75	»	×				49.600
				225	90	»	×				56.000
				250	105	»	×				62.400
		kontin. svävtork	stål	15	24	från 19,6 %	×				20.000
				30	48	till 16 %	×				36.000
				40	64	»	×				44.000
Vara	sats	trä	130	35	3—4 %	×	×			6.400	
			226	58	»	×	×			8.800	
			290	78	»	×	×			10.400	

R I: 85

Kall-luftstorkar utan el. med tillsatsvärme

Fabrikat	Typ	Material	Luftväg	Tork- zonens rymd hl	Uppvärmning med	Värde, kronor (vid gården, omonterad)		
						utan fläkt	med fläkt (+ motor)	med fläkt o. tillsats- värme
Assentoft	silotorn	trä	centralrör	94	högtrycksfläkt	1.440	—	3.200
				283	»	2.400	—	4.160
				503	»	3.200	—	4.960
				754	»	4.400	—	6.160
Betongbolaget	silotorn	betong	centralrör	330	värmeaggregat	2.400		
				650	»	4.000		
FM	silotorn	trä	centralkanal	80	värmeaggregat	2.160	2.880	4.240
				150	»	3.360	4.320	6.000
				250	»	4.560	5.760	7.680
Harbonäs Herrljunga	planbotten silotorn	trä	från botten	165	el-batteri	1.200	2.000	2.800
		trä	centralrör	230	varmluftspanna	3.200	4.000	7.600
					325	»	3.360	4.160
Kongskilde	silotorn	trä	centralkanal 28 cm	375	»	3.760	4.560	8.960
				75	värmeaggregat	1.360	3.120	4.400
				275	»	3.040	4.800	6.000
			525	»	4.560	5.520	6.800	
			825	»	5.920	7.680	8.800	
				centralkanal 50 cm	75	värmeaggregat	2.000	3.760
MF	silotorn	stål	från botten trumma	110	»	2.640	4.400	5.600
				150	»	3.200	4.960	6.160
				50	värmeaggregat	6.240	8.000	11.600
				80	»	8.560	10.800	14.400
				100	»	12.560	15.200	18.400
SF	säcksilos	järn, trä, ny- lonväv	centralkanal	200	»	28.400	32.000	36.000
				260	»	40.800	44.000	48.000
				110	el-aggregat		3.600	4.800
Svea	silotorn	klipp- nät	centralrör	80	el-värmare	1.200	1.760	2.400
				160	»	2.240	3.360	4.400
				240	oljeeld. luftv.	3.200	4.400	8.400
				430	»	4.000	5.600	10.000
Vara	silotorn	trä	centralkanal	140		1.600	2.240	
				280		3.200	4.000	
				409		3.600	4.800	
				655		5.600	7.200	
Igass	vagtork	plåt	från botten		varmluftspanna		med tork- botten f. vagn	10.400
UMA	vagtork	plåt	från botten		oljeeld. luft- värmare		»	6.000

XXI. Vattenspumpar och hydroforer

	Värde kr			Värde kr
Vattenspump för eldrift, med motor,		kolvpump	100 l hydrofor	800- 960
¾-1 hk	320- 360	»	150 l »	880-1.040
		»	200 l »	960-1.120
Hydroforanläggning, med motor				
vattenringpump 300 l hydrofor	640- 800			
» 500 l »	720- 880			
» 750 l »	960			

XXII. Mekaniska anläggningar i djurstallar

Spannmjölkningsanläggning, inkl. motor		Mjölkkylningsanläggning med elektriskt kylaggregat	
1 maskin, för 5- 6 kor	1.440-1.520	mindre typ, med el-motor	600- 800
2 maskiner, » 10-20 »	2.400-2.800	större » , » »	1.440
3 » , » 50 »	4.800-5.200	Elektrisk vattenvärmare	
extra maskin, aluminium	560	öppet system 30- 50 l	320- 400
» » , rostfri	640	» » 80-110 l	480- 560
Rörmjölkningsanläggning med plaströr, inkl. motor		slutet » 30- 60 l	400- 480
med 2 st mjölkn.organ, för 4-12 kor	3.440-3.760	» » 100-250 l	560- 800
med 2 st mjölkn.organ, för 20 kor	6.000-6.400	Utgödslingsanordning (exkl. montering)	
» 2 » » , » 30 »	6.800-7.200	Helautomatisk med 15 m ränna + bana och drivspel 1 hk	
» 3 » » , » 50 »	8.800-9.600	returkätting i taket	3.360
» 6 » » , » 100 »	16.800-18.400	» i golvkanal	2.640
extra mjölkningsorgan	480	Helautomatisk med max. 45 m ränna + bana och drivspel 2-3 hk	
Pumpaggregat, drivet från traktor	320	för 15-20 djur (1 ränna)	6.000
Diskapparat	120	» 40-50 » (2 rännor)	8.400

XXIII. Inventarier för skogsbruket

Motorsåg	Medelvärde	Barkningsmaskin,	
-4 hk	880 (600-1.040)	bärbar motorsågdriven	640
4-6 »	880 (680-1.040)	traktorburen kraftuttagsdriven ..	4.000
6- »	1.040 (960-1.200)	mobil » ...	6.800
Röjningssåg, utan motor	560- 640	Skogskultivator	
med »	880-1.440	buren	1.200-1.600
		bogserad, enkel	3.200
		dubbel	6.800

R I: 87

	Värde kr		Värde kr
Cirkelsågklinga, 600–1.000 mm	80– 260	försänkta bankar (för griplastn.) dubbelmonterade hjul, LP-däck	
Skogsgödselaggregat rymd 450–2.000 l	7.200–8.960	frontgrind tryckluftsbromsar	
Trädfällningsvinsch	320	lastförmåga 12 ton	14.800
Lastapparat, handdriven	40– 160	<i>Skogsutrustning för lantbruks- traktorer:</i>	
Sten- och stubb-brytare	320– 440	Specialframaxel	480–1.040
<i>Skogsvagnar</i>		Skyddsram	800–1.200
Tvåaxlig		Hyttutrustning och skyddsplåtar ..	880–1.360
häst- eller traktordragen		Halvband	2.000–3.200
raka bankar,		d:o med hydraulisk sträckanordn.	3.200–4.800
lastförmåga 2,5 ton	1.200	Hydraulpump	1.360–1.760
» 3 »	1.360	Hydrauliskt uttag för vagnbroms ..	400
Enaxlig		<i>Lastkran för traktor eller vagn</i>	
raka bankar,		Traktorkran	
enkelmonterade hjul		mekanisk svängning	
lastförmåga 4 ton	1.360	max. lyftförmåga 500–600 kg ..	240–1.200
extra utrustning:		hydraulisk svängning	
medar	680	max. lyftförmåga 600–700 kg ..	2.400–3.200
boggieställ	1.600	Traktor- eller vagnkran	
lastflak	480	hydraulisk svängning	
fällbara stakar, merpris	480	fjärrmanövrering med eller	
dubbelmonterade hjul		alternativt radio	
lastförmåga 6 ton	4.000	max. lyftförmåga 500–2.500 kg	2.400–6.400
extra utrustning:		<i>Vinsch för traktor</i>	
frontgrind	640	med mekanisk drivning	
hydraulisk tippbanke	1.200	dragkraft 900–1.800 kg	640–1.200
dubbelmonterade hjul, LP-däck		2.500–5.000 »	3.200–6.400
frontgrind		med hydraulisk drivning	
lastförmåga 6 ton	4.400–4.800	dragkraft 600– 2.000 kg	2.000–2.800
dubbelmonterade hjul, LP-däck		2.000–10.000 »	2.400–10.400
frontgrind		<i>Griplastare för traktor, vagn eller</i>	
lastförmåga 10 ton	7.200–7.600	lastbil	
tryckluftsbromsar, tillkommer ..	2.000	för traktor	
försänkta bankar (för griplastn.)		lyftförmåga 500–600 kg	8.000–11.200
dubbelmonterade hjul, LP-däck		för traktor eller vagn	
frontgrind		lyftförmåga 500–1.000 kg	8.000–13.600
lastförmåga 10 ton	8.400	för vagn eller lastbil	
		lyftförmåga 1.000–2.000 kg ...	16.000–32.000

R I : 88

<i>Specialtraktorer för skogsbruk:</i>	Band- utrust- ning	Skydds- ram	Last- kran	Vinsch	Grip- lastare	Värde kr
<i>a) Värde under 40 tusen kronor:</i>						
Drabant	×	×	—	—	—	11.200
Kvicke	×	×	×	—	—	34.400
Timmerbjörn 12	×	×	—	—	—	8.800
<i>b) Värde över 40 tusen kronor:</i>						
BM "Lill-Nalle" SM 460	×	×	—	×	×	56.000
BM "Nalle" SM 661	×	×	—	×	×	80.000
BM "Timmer-Kalle" SM 871	×	×	—	×	×	104.000
David Brown 990 Special, trekvartsband	×	×	—	—	—	44.000
Ford Brunett 5.000 ekonomi	—	×	—	—	×	68.000
Ford Brunett 5.000 special	—	×	—	—	×	78.400
International BTD-6	×	×	—	—	—	60.000

XXIV. Inventarier för övrig verksamhet

	Värde kr		Värde kr
<i>Markförbättringsredskap:</i>		<i>Betongblandare:</i>	
Kompressor		Stationär, 150 l, utan motor	480-1.200
hydraulburen 1.500-3.300 1/min. ..	4.800-5.600	Transportabel, 150 l, utan motor	
Kompressorvagn	5.600-8.800	med gummihjul	1.360
Bergborrmaskin	960-1.280	tillägg för elmotor	440
Motorborrmaskin, bensindriven	2.640	» » bensinmotor	640
slipmaskin	560		

R I: 89

XXV. Lastbilar, dragbilar och kombivagnar

Märke, modell, typ	Antal hk	Lastför- måga kg	Bränsle	Typ	Värde kr
BMC 850 stationsvagn	37 SAE	225	bensin	kombi	8.240
Ford					
17 M Super stationsvagn	78 SAE	490	bensin	kombi	12.240
20 M stationsvagn	95 SAE	470	»	»	14.320
Transit 1100 skåp	73 SAE	1.020	»	skåp	13.120
Opel					
Caravan stationsvagn	84 SAE	500	bensin	kombi	13.360
300-42	82 SAE	1.925	»	hytt	12.720
Peugeot					
204 herrgårdsvagn	58 SAE	425	bensin	kombi	11.760
Renault					
4 stationsvagn	32 SAE	225	bensin	kombi	7.200
Saab herrgårdsvagn	46 SAE	500	bensin	kombi	11.040
Scania-Vabis					
B 5658 130	140 SMMT	6.500	diesel	hytt	40.240
Volkswagen					
231 Kombi	44 DIN	825	bensin	skåp	11.680
Volvo					
P 210 Duett	85 SAE	550	bensin	kombi	12.080
Amazon herrgårdsvagn	85 SAE	500	»	»	14.880
F 83-30	65 SAE	4.500	diesel	hytt	21.200
N 84-41	105 SMMT	6.500	»	»	27.840

(Stockholm den 27 november 1967)

R I: 90

Sakregister till Meddelanden från Riksskattenämnden ser. I år 1967

(Beträffande åren 1952—1960 hänvisas till det i nr 6 år 1960 införda registret. För åren 1961—1966 finns register i meddelandena nr 6 år 1961, nr 8 år 1962, nr 8 år 1963, nr 6 år 1964, nr 8 år 1965 och nr 8 år 1966.)

- Aktier*, effektiv förräntning å börsnoterade, 1967 års taxering 1:7
— kapitaliseringsprocenten vid värdering av icke börsnoterade, 1967 års taxering 1:6
— överlåtelse av, i AB Addo till Facit AB 1:4
— d:o i AB Svensk Filmindustri till Fastighetsaktiebolaget Hufvudstaden 1:5
Andelar, organisationsandelar eller ej? 5:7
- Blanketter*, formulär m. m. för taxeringsarbetet, se *Formulär*
- Bostadsföreningar*, -aktiebolag samt av delägare i sådant företag, beskattningen av 7:3
- Bostadsrättsförening*, likvidation av, och utskiftning av radhus jämte tomträtt till medlem i föreningen 6:7
- Byggnad*, utrangering av, i aktiebolags rörelse, fråga om avdrag i visst fall 3:2
- Byggnadsindustrin*, vissa stipendier för blivande yrkeslärare 1:8
- Djur och inventarier*, värden å, vid bokföringsmässig redovisning 8
- Extra avdrag* för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer 3:1
- Fartygskontrakt*, nedskrivning å, vid 1967 och 1968 års taxeringar 1:2
- Fastighet*, tomtmark med tomträtt, planering och iordningställande av, fråga om avdrag i rörelse 3:3
— utrangering av byggnad i aktiebolags rörelse, fråga om avdrag i visst fall 3:2
- Fideikommissarie* avser begära gottgörelse för påford förmögenhetsskatt. Fråga — därest aktier avyttras — om vem som blir skattskyldig för realisationsvinsten 6:8
- Folkpensionärer*, extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga 3:1
- Fordran*, nedskrivning å, på ett statligt indiskt företag 5:5
- Formulär* m. m. för taxeringsarbetet 1:1, 4:1, 7:1
- Författare* avser att genom gåva överlåta hela upphovsrätten till visst verk. Uttag av omsättningstillgång ur rörelse? 6:4
- Förlustutjämning*, fråga om tillämpning av bestämmelserna när en kommun helt införlivats med annan kommun 6:1
- Grusfyndighet*, fråga om avdrag för aktiebolag för avsättning för framtida kostnader för återställningsarbeten på grustäktsfastigheter 6:5
— substansminskning 5:4
- Jordbruksfastighet*, grusfyndighet, fråga om substansminskning 5:4
— realisation eller löpande försäljning av kreatur 6:2
— d:o av svin 4:2
— traktor, förhyrning av genom ett s. k. leasingavtal eller genom avtal om korttidsuthyrning 6:3
— värdeminskningsavdrag för ägare av skogsfastighet vid köp av intilliggande fastighet med avverkningsbar skog 5:3
— värden å djur och inventarier vid bokföringsmässig redovisning 8
— värdering av nötkreatursbesättning, fråga om grunderna i visst fall 2:2
- Jordstycningsrörelse* eller ej, fråga om 4:3
— värdesättningen av lager 6:6
- Kreatur*, fråga om värdering av nötkreatursbesättning i visst fall 2:2
— realisation eller löpande försäljning? 6:2
- Levnadskostnader*, ökade, för befattningshavare vid SJ som åtnjutit s. k. tågtraktamente 1:9
— vid tjänsteresa i enskild tjänst, ändrade regler angående avdrag 2:1
— d:o normalbelopp för kalenderåret 1967 resp. 1968 1:3, 7:5
- Naturaförmåner*, beskattningen av vissa 7:4
- Nedskrivning* å fartygskontrakt, 1967 och 1968 års taxeringar 1:2
— å fordran på ett statligt indiskt företag 5:5
- Normalbelopp* för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst för kalenderåret 1967 resp. 1968 1:3, 7:5
- Omsättningstillgång*, uttag av ur rörelse? Författare avser att genom gåva överlåta hela upphovsrätten till visst verk 6:4
- Organisationsandelar* eller ej? 5:7
- Ortsavdrag* för här i riket bosatt norsk medborgare, vilkens hustru kvarbodde i Norge 6:9

Premier för föreslagna skyddsåtgärder, beskattningen av 5:2

Representation och liknande ändamål, avdrag för 7:2

Ränta å bolags eller förenings fordran hos delägare, beräkning av 5:1

Rörelse, byggnad i, fråga om avdrag för utran-
gering i visst fall 3:2

— tomtmark med tomträtt, planering och iord-
ningställande av, fråga om avdrag för 3:3

Skatteförmåga, extra avdrag för väsentligen
nedsatt (folkpensionärer) 3:1

Skog, värdeminskningsskatt för ägare av
skogsfastighet vid köp av intilliggande fas-
tighet med avverkningsbar skog 5:3

Skogsbrukskurser, vissa stipendier för 1:8

Stipendier, resestipendier som premie till an-
ställda 5:2

— vissa, för deltagare i skogsbrukskurser resp.
kurser för blivande yrkeslärare inom bygg-
nadsindustrin 1:8

Substansminskning, grusfyndighet 5:4

Tomtmark med tomträtt, planering och iord-
ningställande av, fråga om avdrag i rörelse
3:3

Traktor, förhyrning av genom ett s. k. leasing-
avtal eller genom avtal om korttidsuthyr-
ning 6:3

Tågtraktamente för befattningshavare vid SJ,
fråga om ökade levnadskostnader 1:9

Utlänning, Ortsavdrag för här i riket bosatt
norsk medborgare, vilkens hustru kvarbodde
i Norge 6:9

Utrangering av byggnad i aktiebolags rörelse,
fråga om avdrag i visst fall 3:2

Varulagervärdering, fråga om tillämpning av
den s. k. supplementärregeln I 5:6

— jordstyckningsrörelse 6:6

Värdeminskningsskatt för ägare av skogs-
fastighet vid köp av intilliggande fastighet
med avverkningsbar skog 5:3

— grusfyndighet 5:4

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 1 1967

---

1) **Angående skatteplikt**

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade Stiftelsen Idrottsbladet¹ anhållit om förhandsbesked huruvida stiftelsen genom utgivandet av tidningen Idrottsbladet antingen indirekt genom innehav av Tidnings AB Idrottsbladet eller direkt genom innehav av rörelsen kommer att belastas med allmän varuskatt.

Till ansökningen hade fogats bl. a. stadgar för stiftelsen varur inhämtades följande.

§ 1.

Ändamål

Stiftelsen skall främja svensk idrott genom att lämna understöd till specialförbund hörande till Riksidrottsförbundet eller på annat sätt lämna bidrag som innefattas i främjandet av svensk idrott.

¹ Namnet publicerat med vederbörligt medgivande.

§ 2.

Styrelse

Stiftelsens medel och angelägenheter skola handhas av en styrelse bestående av minst 3, högst 15 ledamöter.

Styrelsen skall vid behov förnya och komplettera sig själv. Härvid skall iakttagas att nya ledamöter företrädesvis bör utses bland styrelseledamöterna i de till Riksidrottsförbundet hörande specialförbunden.

I ärendet hade vidare upplysts följande. Tidskriften Idrottsbladet har sedan år 1961 varit officiellt organ för Svenska Bilsportförbundet (tidigare SVEMA) och sedan den 20 mars 1966 för Svenska Friidrottsförbundet. Förhandlingar pågår med Svenska Bandyförbundet, Svenska Skidförbundet, Svenska Orienteringsförbundet, Svenska Tennisförbundet, Sveriges Militära Idrottsförbund, Svenska Handbollförbundet och Svenska Fot-

bollförbundet om antagande av tidningen till respektive förbunds officiella organ. I samband därmed planeras ytterligare en utgivningsdag per vecka, sidantalet avses komma att utökas till minst 24 sidor. Respektive förbund avses skola erhålla "fasta sidor" varje vecka, innehållande förbundsmeddelanden, tränarråd och andra informationer från förbunden. Ett visst antal gratisexemplar kommer att utdelas till respektive förbund. F.n. erhåller Fri-Idrottsförbundet c:a 100 exemplar och Svemo-Svema 162 exemplar av tidningen utan kostnad.

Riksskattenämnden meddelade den 13 maj 1966 följande förhandsbesked: Jämlikt 10 § 1 mom. punkt 7 förordningen om allmän varuskatt enligt författningsrummets lydelse fr. o. m. den 1 januari 1961 äro från skatteplikt undantagna, bl. a., periodiska publikationer som väsentligen framstå som organ för sammanslutningar med huvudsakligt syfte att verka för idrottsliga ändamål.

Riksskattenämnden finner, att tidningen Idrottsbladet — under förutsättning att densamma utgör officiellt organ för ovan angivna idrottsorganisationer och tillika får sådan redaktionell utformning som av sökanden uppgivits — kan betraktas som sådan periodisk publikation, varom förmåles i föregående stycke.

Under angivna förutsättningar utgör tidningen Idrottsbladet icke skattepliktig vara och skattskyldighet åvilar icke Stiftelsen Idrottsbladet för vederlag som stiftelsen erhåller för försäljning av tidningen till konsument.

Till den del ansökningen icke besvarats genom vad riksskattenämnden här ovan förklarar, finner riksskattenämnden förhandsbesked icke böra meddelas samt avvisar förty ansökningen härutinnan.

R II:2

2) Angående vissa blanketter

Riksskattenämnden har fastställt ändrad lydelse av formulär till följande blanketter.

Form. nr AVS	Blankett nr Rsn	Beteckning
2	702	Registreringsanmälan
4	704	Erinran om deklarationsskyldighet
5	705	Anmaning att deklarerat
6	706	Anmaning att fullständiga deklaration
20	720	Inbetalningskort med deklaration
21	721	Tilläggsdeklaration
22	722	Debetsedel å slutlig allmän varuskatt
22 b	722 b	Debetsedel å tillkommande allmän varuskatt
23	723	Justeringsuppgift
25	725 b	Innerark till varuskattelängd
26	726 b	Innerark till debiteringslängd
37	737	Underrättelse om ifrågasatt avvikelser från deklarerad skattepliktig omsättning enligt förordningen om allmän varuskatt
38	738	Underrättelse om avvikelser från deklarerad skattepliktig omsättning enligt förordningen om allmän varuskatt
39	739	Underrättelse om påförd taxering enligt förordningen om allmän varuskatt
40	740	Upplysningar angående förordningen om allmän varuskatt med anvisningar till ledning för avgivande av deklaration för preliminär sådan skatt
41	741	Deklarationsupplysningar rörande jordbrukares skattskyldighet till allmän varuskatt
43	743	Kontrolluppgift för inkomsttaxering år 1967 avseende överskjutande preliminär allmän varuskatt enligt 1966 års taxering till allmän varuskatt
44	744	Meddelande angående allmän varuskatt

Riksskattenämnden har vidare fastställt formulär till inbetalningskort med deklaration (AVS 20 a, Rsn 720 a), avsett att utgöra del av erinrans- och anmaningsblanketterna samt formulär till blankett för sammanställningsuppgift jämlikt 15 § varuskattekungörelsen (AVS 24, Rsn 724).

Blanketterna Rsn 701 Ö, 704 Ö, 705 Ö, 737 Ö, 738 Ö och 739 Ö kommer icke att nytryckas.

Hos länsstyrelserna befintliga restupplagor av blanketterna Rsn 701, 706, 720, 737—739 och 737 Ö—739 Ö får användas. Tidigare upplagor av blanketterna Rsn 722 b och 725 c får användas för eftertaxering taxeringsåren 1961—1965.

3) Angående elektriska ledningar

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan om förhandsbesked hade ELEF, Svenska Elverkens Ekonomiska Förening,¹ anfört i huvudsak följande.

Föreningen försäljer till elverk och andra elkraftföretag, som alla bedriva rörelse, alla slags maskiner, apparater och annan utrustning för elkraftdistribution. Ifrågasvarande materiel etc. är genomgående investeringsvaror (döda inventarier) med en varaktighet, som avsevärt överstiger tre år.

Frågan om tillämpningen av reduceringsregeln enligt förordningen 18 §, 3 mom., är därför av största intresse för föreningen och torde därjämte vara av vikt för en enhetlig lagtolkning hos samtliga försäljare av elektrisk ledningsmateriel och kablar.

Enligt föreningens mening bör reduceringsregeln enligt varuskatteförordningens 18 §, 3 mom., vara tillämplig icke blott på transformatorer, brytare och liknande maskiner jämte hjälputrustning samt på mä-

¹ Namnet publicerat med vederbörligt medgivande.

tare och mätinstrument utan även på de kraftledningar av varierande typ och storlek, som förbinda generator- och transformatorstationerna sinsemellan och med elkraftkonsumenterna och som gemensamt med stationerna utgöra den integrerade transportapparatur varmed elkraften överföres och fördelas. Till stöd för denna sin uppfattning vill föreningen i korthet anföra följande.

När reduceringsregeln infördes i samband med allmänna varuskattens höjning år 1965 var avsikten härmed enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 14 (1965) uttryckligen att undantaga näringslivets investeringar från en höjd beskattning. Avsikten var även att reduceringsregeln, för att eliminera skattesatshöjningens kostnadsfördyrande verkningar, skulle gälla all yrkesmässig verksamhet, varibland särskilt omnämnes bl. a. distribution av elkraft. Med hänsyn till att kraftledningar och elektriska distributionsnät till helt övervägande del utföras i elkraftföretagens egen regi och med beaktande av den dominerande roll, som just ledningarna spela i kostnadshänseende inom eldistributionen, kan det enligt propositionen åsyftade resultatet för elkraftindustrins del endast uppnås genom att reduceringsregeln blir tillämplig även för ledningsmateriel (inkl. kablar).

Den materiel varom här är fråga kännetecknas genomgående av lång varaktighet. För de elektriska ledningsnäten, vilka utgöra eldistributionsföretagens största investering, tillämpas avskrivningstider av storleksordningen 20 à 40 år. Att det rör sig om investeringar och avskrivningsobjekt i föreningens och propositionens mening är sålunda ställt utom varje tvivel och någon annan mening torde ej heller ha kommit till synes.

Investeringar i byggnader och andra fastigheter skola enligt förutnämnda proposition nr 14 icke omfattas av reduceringsregeln, vilket bl. a. sammanhänger med byggnadsindustrins speciella struktur och svårigheter i fråga om avgränsningen gentemot egentlig konsumtion. Dessa förhållanden aktualiseras emellertid ej för de

elektriska ledningarna, vilka nästan uteslutande äro framdragna över mark, som icke tillhör ledningsägaren, och vilka vederligen icke i något sammanhang beskattats som fast egendom hos ledningsägaren. I anvisningar år 1960 har Riksskattenämnden själv konstaterat detta men ändå hänfört ledningarna till fastighetsområdet. Detta har emellertid, på grund av egenregiarbetenas dominans, tidigare saknat större betydelse, men skatteskärpningen 1965 och tillkomsten av reduceringsregeln med dess klart uttalade syften synas väl motivera en omprövning av 1960 års ställningstagande. I sammanhanget finnes även skäl framhålla, att Riksskattenämnden i anvisningar av den 27 augusti 1965 knutit reduceringsregeln tillämpning till anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, punkt 3 a, och att Regeringsrätten redan 1932 förklarat kraftledning vara sådant driftinventarium som där avses.

Utöver vad som här ovan anförts vill ELEF, Svenska Elverkens Ekonomiska Förening bl. a. åberopa vad som eljest anförts i Svenska Elverksföreningens inlagor till Riksskattenämnden av den 2 juli och 6 augusti 1965 och är självfallet beredd att i övrigt utveckla sin talan, vars huvudtes är att elektriska ledningar i överensstämmelse med lagstiftningens syfte skola inordnas under begreppet "maskiner och andra döda inventarier" enligt varuskatteförordningens 18 §, 3 mom., andra stycket.

Riksskattenämnden meddelade den 26 augusti 1966 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att av sökandeföreningen tillhandahållen ledningsmateriel (tråd, wire, stolpar, isolatorer m. m.) och kablar är att hänföra till sådana ledningar för distribution av elektrisk kraft, som nämnden i anvisningar den 31 maj 1966 till ledning för beskattningsmyndigheterna jämlikt grunderna för förordningen om allmän varuskatt har betraktat som fastighet, oavsett om ledningarna är framdragna i, på eller ovan jord och oav-

sett om marken tillhör ledningarnas ägare eller annan person.

Riksskattenämnden förklarar, att den i 18 § 3 mom. nämnda förordning intagna reduceringsregeln icke äger tillämpning vid tillhandahållande åt konsument av här ifrågavarande ledningsdetaljer.

I detta ärende var tre ledamöter skiljaktiga och ansåg att förhandsbeskedet hade bort erhålla följande lydelse:

Riksskattenämnden finner ansökningen icke omfatta material till sådana ledningar, vilkas värde skall ingå i särskilt maskinvärde. Beträffande av sökandeföreningen åt konsument tillhandahållen ledningsmateriel (tråd, vajer, stolpar, isolatorer m. m.) och kabel avsedd att ingå i sådana ledningar för distribution av elektrisk kraft, vilka framdras över annan än konsumenten tillhörig mark och på den grund i beskattningshänseende är att anse såsom lös egendom, förklarar riksskattenämnden att den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln under där angivna förutsättningar äger tillämpning vid tillhandahållandet.

I besvär till Regeringsrätten yrkade föreningen, att reduceringsregeln måtte förklaras tillämplig å föreningens tillhandahållande åt konsument av ledningsmateriel (tråd, vajer, stolpar, isolatorer med mera) och kabel, avsedd att ingå i sådana ledningar för distribution av elektrisk kraft, vilka framdrages över annan än konsumenten tillhörig mark.

Regeringsrätten meddelade den 14 december 1966 följande utslag: Den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt angivna reduceringsregeln avser, såvitt nu är i fråga, tillhandahållande och uttag av maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet. Enligt vad vid bestämmelsens införande ut-

talades avser den icke investeringar i byggnader och andra fastigheter men däremot sådana maskiner och inventarier, som på grund av den för dem beräknade varaktighetstiden kan betecknas såsom avskrivningsobjekt.

Jämlikt 6 § jämförd med anvisningarna till 9 § ovannämnda förordning skall i förordningen med fast egendom förstås vad som enligt kommunalskattelagen är att anse såsom fastighet. Av bestämmelsen i 4 § tredje stycket sagda lag och av allmän lag följer, att ledning för distribution av elektrisk kraft, framdragen i, på eller över mark som tillhör annan än ledningens ägare, icke är att anse såsom tillhörande marken utan är att betrakta som lös egendom.

På grund härav prövar Kungl. Maj:t lagligt att, med ändring av det överklagade förhandsbeskedet, förklara den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln under där angivna förutsättningar äga tillämpning vid föreningens tillhandahållande åt konsument av sådan ledningsmateriel (tråd, vajer, stolpar, isolatorer med mera) och kabel, som är avsedd att ingå i sådana ledningar för distribution av elektrisk kraft, vilka framgår över annan än konsumenten tillhörig mark.

4) Angående reduceringsregeln

I en till riksskattenämnden inkommen skrift hade aktiebolaget A anhållit om besked i vad mån Regeringsrättens utslag angående tolkningen av den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln äger tillämpning

(Stockholm den 16 januari 1967)

alltifrån den 1 juli 1965, då nämnda regel tillkom.

Sedan ärendet föredragits vid riksskattenämndens sammanträde den 9 december 1966 erhöll sökanden följande svar.

Författningsrummet har gällt fr. o. m. den 1 juli 1965. Regeringsrättens utslag uttrycker för hur författningsrummet enligt regeringsrättens mening bör tolkas. Utslag av regeringsrätten brukar allmänt beaktas av beskattningsmyndigheterna vid handläggning av mål och ärenden av likartat slag. En förutsättning härför är dock att hinder icke föreligger för prövning av frågan, t. ex. i form av lagakraftägande beslut tidigare.

Mot bakgrund härav bör därför skattepliktig omsättning föranledd av sådant tillhandahållande, varom här är fråga och som av Eder bedömts på annat sätt än som följer av en analog tillämpning av Kungl. Maj:ts beslut, kunna tillrättläggas genom avgivande av särskild justeringsuppgift i vad avser beskattningsår, som skall ligga till grund för taxering till allmän varuskatt år 1967. I vad mån däremot sådan korrigerig kan ske i fråga om tidigare beskattningsår, för vilket taxering redan ägt rum, är ett spørsmål som det icke ankommer på riksskattenämnden att uttala sig om. Det är en fråga som får bedömas utifrån de vanliga reglerna för anförande av besvär över taxering.

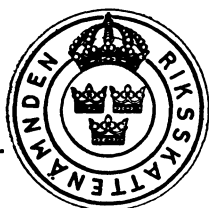
Härutöver må tilläggas, att det torde vara lämpligt att i denna fråga överlägga med taxeringsintendenten vid varuskattekontoret i Edert hemortslän angående de närmare detaljerna.

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 2 1967

---

1) Angående skatteplikt

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 3 februari 1967 jämlikt 72 § förordningen om allmän varuskatt förklarat *dels* att undantag från skatteplikt föreligger för s. k. T-sprit, *dels ock* att undantag från skatteplikt föreligger för karburatorsprit vid försäljning i förpackningar om en halv liter och större.

2) Angående begreppet fastighet

Riksskattenämnden meddelade den 31 maj 1966 anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande begreppet fastighet att gälla i stället för nämndens tidigare anvisning i ämnet den 8 mars 1960. Den nya anvisningen innebar en översyn av den tidigare anvisningen, föranledd av de

ändringar i nämnda förordning, som trätt i kraft den 1 juli 1965 (SFS 1965:75 och 157). Bl. a. angav nämnden hur ledningar för distribution av elektrisk kraft, gas och vatten, för avlopp, för distribution av värme från värmeverk, för transport av oljor till och från lagringsanläggningar och liknande ledningar — förutom sådana ledningar som enligt vad i anvisningen närmare angavs ingick som tillbehör i byggnad — borde betraktas ur fastighetssynpunkt. Vidare gjordes visst uttalande beträffande beskattningen av monterings- (sammansättnings-) arbete på varor med "särskilt maskinvärde".

Av två av Regeringsrätten den 11 oktober och den 14 december 1966 (RSN II år 1966 sid 27 och år 1967 sid 3) meddelade utslag framgår, att Regeringsrätten inte godtagit av riksskattenämnden i an-

R II:7

visningen den 31 maj 1966 gjorda uttalanden i nyssnämnda frågor.

Riksskattenämnden har därför vid sammanträde den 3 februari 1967 beslutat, att — med upphävande av anvisningen den 31 maj 1966 — såsom *ny anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande *beträffande begreppet fastighet*.

Enligt förordningen om allmän varuskatt (varuskatteförordningen) förstås med varor materiella ting av lös egendoms natur. I princip är alla varor underkastade varubeskattning. Fast egendom, varmed förstås vad som enligt kommunalskattelagen är att anse såsom fastighet, utgör icke vara. Borttages från fastighet tillbehör, inredning eller andra beståndsdelar, blir dessa dock att hänföra till varor (anvisningarna till 9 §).

Skatteplikten för tjänsteprestationer har anknutits till skattepliktiga varor. Detta innebär bl. a. att tjänsteprestationer med avseende på fastighet är skattefria (anvisningarna till 11 §).

Framhållas bör, att vad i denna anvisning uttalas inte innebär någon ändring i vad tidigare gällt i fråga om skatteplikt för byggnadsmaterial. Skattskyldighet åvilar, liksom tidigare, den som yrkesmässigt till konsument (fastighetsägare, byggmästare, byggnadshantverkare m. fl.) försäljer byggnadsmaterial och annat, som skall ingå såsom beståndsdel i eller utgöra tillbehör till fastighet.

De bestämmelser i kommunalskattelagen, som berör frågan om vad som enligt nämnda lag är att anse som fastighet, finnes återgivna i en vid denna anvisning fogad *Bilaga*. I denna bilaga har därjämte intagits vissa delar av lagen den 24 maj 1895 angående vad till fast egendom är att hänföra ävensom ett i näm-

dens kansli upprättat sammandrag ur en i propositionen 1966:24 med förslag till lag om vad som är fast egendom intagen redogörelse för vad som enligt hittills gällande bestämmelser civilrättsligt är att anse som fast egendom ("Kommentar till 1895 års lag").

Bestämmelserna om vad som civilrättsligt är fast egendom har ändrats genom en ny lag den 29 juli 1966 om vad som är fast egendom (SFS 1966:453), vilken lag träder i kraft den 1 juli 1967 (SFS 1966:645). Det skatterättsliga fastighetsbegreppet har däremot inte ändrats. Enligt 4 § kommunalskattelagen förstås vid tillämpningen av nämnda lag med fastighet bl. a. vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom. Genom lag den 13 maj 1966 om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen, som träder i kraft den 1 juli 1967 (SFS 1966:650) har till nämnda paragraf fogats en punkt så lydande: "Med allmän lag förstås härvid lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra, oaktat denna lag har upphört att gälla."

Vid tolkningen av begreppet fastighet bör iakttagas vad i det följande under *avsnitt A* anföres om primära fastighetsobjekt, såsom jord och byggnader, samt om objekt som i sig själva är av lös egendoms natur men som genom anknytning till primära fastighetsobjekt får fastighets natur (tillbehör till jord och till byggnad).

I ett senare *avsnitt B* lämnas redogörelse för huru de med verkan fr. o. m. den 1 juli 1965 införda ändringarna i 11 § och 18 § 3 mom. varuskatteförordningen i vissa fall kan påverka bedömningen av beskattningsvärdet vid tillhandahållande av vissa fastighetstillbehör ävensom av

tjänstprestationer med avseende på sådana tillbehör.

A. Tillämpningen av varuskatteförordningen på primära fastighetsobjekt och på tillbehör till sådana objekt

Med primära fastighetsobjekt förstås i denna anvisning jord och byggnader, dock inte för tillfälligt bruk uppförda skjul, kojor och flyttbara baracker. Till jorden hör därå uppförda staket, stängsel och flaggstänger. Till byggnader räknas även särskilda anläggningar, såsom brobyggnader, järnvägs- och spårvägsanläggningar ovan jord eller i tunnel, dammanläggningar, flottningsrännor och oljeanläggningar.

Vidare är ledningar för distribution av elektrisk kraft, gas och vatten, för avlopp, för distribution av värme från värmeverk, för transport av oljor till och från lagringsanläggningar och liknande ledningar — förutom sådana ledningar som enligt vad i det följande förmåles ingår som tillbehör i byggnad — framdragna i, på eller ovan mark tillhörig ledningens ägare att anse som fastighet. Ledningar framdragna i, på eller ovan mark, som inte tillhör ledningarnas ägare, utgör däremot lös egendom.

Samma betraktelsesätt gäller ifråga om ledning med fast apterad (ej rörlig) lina för transport av människor och gods (linbana).

Med ledning i detta sammanhang förstås även stolpar, stag, isolatorer, hängarmar och andra anordningar som ingår i själva ledningsnätet. Lösa detaljer såsom hängkorgar och liknande transportanordningar är att hänföra till lös egendom.

Till fastighet bör vidare vid varubeskattningen hänföras

1. såsom fastighetstillbehör i *byggnader i allmänhet*:

fasta avbalkningar och andra i vägg, tak eller golv intimerade eller inmurade anordningar, skåp- och bänkinredningar, hissar, ledstänger, ledningar för vatten, värme, elkraft och annat med därtill hörande kranar, strömbrytare och annan utrustning, badkar och andra sanitetsanordningar, alarmanläggningar, ringledningningar jämte tillbehör, pannor och element till värmeledning, kakelugnar och andra stadigvarande anordningar för byggnadens uppvärmning, järn-, gas- och elspisar, värme-, kyl- och frysskåp samt maskinella anordningar och annan utrustning i tvättstuga och liknande för tvätt och mangling, korkmattor, heltäckande vid golvet fästade mattor, innanfönster, markiser, persienner samt brandredskap, luftskyddsmateriel och andra anordningar avsedda för byggnaden som sådan,

2. såsom fastighetstillbehör i *butikslokaler och andra lokaler* som varaktigt inrättats för *kommersiellt ändamål*:

vissa möbelliknande anordningar, såsom sådana fasta bänkar, vaskar, hyllfack, arbetsbänkar, diskar, skåp och skyltfönsteranordningar, som särskilt apterats för byggnaden och vanligen efter utbrytning blir av jämförelsevis ringa värde,

3. såsom fastighetstillbehör i *ladugårdar*:

fasta anordningar för maskinmjölkning, för utfodring av djur eller för utgödsling,

4. såsom fastighetstillbehör i *fabriker och andra byggnader*, inrättade för *industriell eller därmed jämförlig verksamhet*:

kraftmaskiner med tillhörande ledningar, kylsystem och fläktmaskiner samt andra maskiner, under förutsättning att det styrkes, att maskinerna i beskattningshänseende skall behandlas som s. k. fasta maskiner och åsatts eller skall åsättas särskilt maskinvärde.

I princip gäller att ovan i punkterna 1—4 angivna varor är att betrakta som fastighetstillbehör endast om de tillföres fastigheten av fastighetens ägare och sålunda äges av denne. För skattskyldig, som tillhandahåller varorna, kan det emellertid vara svårt att vid tillhandahållandet i varje särskilt fall avgöra om leverans sker till fastighetens ägare eller ej. Det förra torde oftast vara fallet. Av praktiska skäl bör därför skattskyldig kunna utgå ifrån att anskaffandet sker av fastighetens ägare, såvida det inte visas annat eller vid tillhandahållandet framgår att annan än denne förvärvar varorna. Det sagda gäller dock inte vid tillhandahållande av maskiner för kommersiellt eller industriellt bruk, vilka istället regelmässigt bör betraktas som "lösa" varor, såvida det inte visas att fråga är om sådana maskiner, vilka skall åsättas särskilt maskinvärde och i följd härav bör betraktas som fastighetstillbehör.

I fråga om varor, som blir att anse såsom fastighetstillbehör, skall allmän varuskatt beräknas på varornas värde. Tjänsteprestationer med avseende på varorna, vilka utföres i samband med deras infogande eller installation i byggnaden eller vid reparation därstädes, skall däremot inte varubeskattas.

Borttages från fastighet tillbehör, inredningar eller andra beståndsdelar, blir dessa enligt anvisningarna till 9 § varuskatteförordningen att hänföra till lösa

varor. Härmed avses ett mera varaktigt borttagande, såsom fallet kan vara vid försäljning av detaljer från rivningshus o. dyl. Om ett fastighetstillbehör tillfälligt överföres till en verkstad eller fabrik för reparation, får föremålet anses fortfarande behålla egenskapen av fastighetstillbehör. Reparation av fastighetstillbehör bör därför inte varubeskattas, såvitt gäller den utförda tjänsteprestationen, vare sig reparationen utföres i byggnaden eller i en verkstad eller fabrik.

Skyltar för information, reklamändamål o. dyl. bör i varuskattehänseende inte hänföras till fastighet, oavsett hur de ap- terats. Uppsättningsanordningar (stolpar, linor och liknande) avseende sådana skyltar är ej heller att räkna som fastighetstillbehör. Härav följer att även tjänsteprestationer med avseende på sådana skyltar och anordningar blir skattepliktiga.

Även i fråga om andra varor, som tillföres byggnad utan att ingå i byggnaden som fastighetstillbehör, bör allmän varuskatt beräknas på såväl varornas värde som vederlaget för utförda tjänsteprestationer, t. ex. montering och installation eller uppsättning, även om arbetet till någon del kan beröra själva byggnaden, t. ex. genom anbringande av enkla fäst- anordningar i byggnaden (lösa diskar, hyllor och andra inredningar).

B. Beskattningsvärdets bestämmande i vissa fall

Då fråga är om försäljning av vara för infogande i fastighet kan under vissa förhållanden skatt uttas med reducerat belopp på varans beskattningsvärde. Härom har riksskattenämnden den 27 augusti 1965 utfärdat anvisningar (RSN II år

1965 sid 25). För att den däri angivna s. k. *reduceringsregeln* skall kunna tillämpas förutsättes bl. a. att fråga är om vara, som efter infogandet i fastigheten åsättes eller bör åsättas särskilt maskinvärde eller om varor som utgör delar till sådana maskiner och inventarier. I den mån monteringsarbete på sådana maskiner och inventarier undantagsvis skall beskattas, vilket kan vara fallet exempelvis då monteringen sker på fabrik eller eljest annorstädes än på byggnadsplatsen, äger reduceringsregeln tillämpning även på kostnaden för detta monteringsarbete, om detta utföres av den som levererar varan. Eftersom monteringsarbete och liknande på byggnadsplatsen inte är föremål för varubeskattning, kommer reduceringsregeln i sådant fall att avse endast värdet på varuleveransen *exklusive* monteringsarbetet. Har monteringsarbetet inte debiterats särskilt, bör jämlikt anvisningarna till 15 § varuskatteförordningen beskattningsvärdet bestämmas genom uppdelning av vederlaget efter skäligen grund.

Såsom tidigare nämnts kan ledningar i vissa fall i varuskattehänseende betraktas som fastighet. Härav följer att, å ena sidan, reduceringsregeln inte kan tillämpas på tillhandahållande av i sådana ledningar ingående varor och annat material men att, å andra sidan, tjänsteprestationer med avseende på ledningarna inte omfattas av varuskatteförordningens bestämmelser. Det sagda gäller dock inte sådana ledningar, vilka förbinder i särskilt maskinvärde inbegripna maskiner med byggnaden och vilkas värde på den grund ingår i det särskilda maskinvärdet. För dessa ledningar skall vad ovan sagts om maskiner, som åsättes eller bör åsättas särskilt maskinvärde, äga motsvarande tillämpning.

Som tidigare framhållits är vissa ledningar att betrakta som lös egendom. Reduceringsregelns tillämpning beträffande sådana ledningar berörs därför inte här.

Bilaga

4 § tredje stycket kommunalskattelagen (KL) (enligt dess lydelse före den 1 juli 1967):

Med fastighet förstås i denna lag vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom, så ock byggnad, ändå att den enligt allmän lag ej är hänförlig till fast egendom; dock skall registrering enligt lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft med mera icke föranleda därtill, att sålunda registrerad egendom allenast på denna grund i beskattningsavseende hänföres till fastighet.

Samma författningsrum enligt dess lydelse fr. o. m. den 1 juli 1967:

Med fastighet förstås i denna lag vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom, så ock byggnad, ändå att den enligt allmän lag ej är hänförlig till fast egendom; dock skall registrering enligt lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft med mera icke föranleda därtill, att sålunda registrerad egendom allenast på denna grund i beskattningsavseende hänföres till fastighet. Med allmän lag förstås härvid lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra, oaktat denna lag har upphört att gälla. (SFS 1966: 136 och 650).

10 § KL:

Vid taxering av fastighet skola, i den mån förhållandena därtill föranleda, följande särskilda värden, vilka tillsammans utgöra fastighetens taxeringsvärde, redovisas, nämligen:

R:II 11

för jordbruksfastighet:

a) *jordbruksvärde*, varmed förstås fastighetens värde, utom värdet av växande skog, under förutsättning att fastigheten användes för jordbruk med binärningar eller skogsbruk,

skolande därvid särskilt angivas vad av jordbruksvärdet som belöper å skogsmark (skogsmarksvärde);

b) *skogsvärde*, varmed förstås värdet av växande skog; samt

c) *tomt- och industrivärde*, varmed förstås värde, som fastigheten eller del därav äger utöver jordbruksvärdet och skogsvärdet på grund därav, att till fastigheten hörande mark kan tillgodogöras för annat ändamål än jordbruk med binärningar eller skogsbruk;

för annan fastighet:

a) *markvärde* eller värdet av marken, däri inbegripet värdet av träd, trädgårdsanläggningar och dylikt;

b) *byggnadsvärde* eller värdet av byggnader å fastigheten,

skolande särskilt angivas vad av byggnadsvärdet som belöper å maskiner och liknande tillgångar, vilka äro avsedda att huvudsakligen tjäna industriellt eller därmed jämförligt ändamål (särskilt maskinvärde).

Anvisningarna till 10 § KL:

— — — —
5.
— — — —

Enligt lagen om vad till fast egendom är att hänföra skola till fabrik eller annan för industriell verksamhet inrättad byggnad höra, bland annat, byggnadens ägare tillhöriga motorer, maskiner, kärl eller därmed jämförliga redskap, som för sin användning kräva och jämväl vila på fast, från grunden berett underlag (fasta maskiner). Värdet av fasta maskiner skall, om de äro avsedda att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, vid fastighetstaxeringen angivas såsom *särskilt maskinvärde*. På samma sätt skall förfaras beträffande dylika fasta maskiner i liknande byggnad, som ej är att enligt nämnda lag

hänföra till fast egendom. Därest fast maskin, som är avsedd att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, är hänförlig till fast inredning i byggnad, vars värde ingår i byggnadsvärde å annan fastighet, skall, ändock att byggnaden icke är i huvudsak inrättad för industriell verksamhet, den fasta maskinens värde angivas såsom särskilt maskinvärde. Vad nu sagts om fast maskin, som är avsedd att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, skall även tillämpas å maskin eller liknande anordning, vilkens värde ingår i byggnadsvärde, därest den är avsedd att i huvudsak direkt tjäna ett ändamål jämförligt med ett industriellt sådant, såsom fallet kan vara med anordning för distribution av eldfarliga oljor, vissa anordningar i spannmåslagerhus, automobilgarage m. m. Då i byggnadsvärde ingår värde av ledningar och liknande inrättningar, vilka förbinda i särskilt maskinvärde inbegripna maskiner med byggnaden, skall i det särskilda maskinvärdet ingå även värdet av dessa, därest de närmast äro att betrakta som tillbehör till maskinerna och hava sitt väsentliga värde tillsammans med dem, samt antagas kan att borttagande av maskinerna skulle föranleda, att även ledningarna m. m. avlägsnades. Uteslutet är ej, att byggnadsvärde i sin helhet tillika bör betecknas som särskilt maskinvärde; så kan exempelvis vara fallet med sådan förvaringscistern för eldfarliga oljor, som är att betrakta såsom byggnad.

Särskilt maskinvärde kan sålunda icke förekomma i fråga om byggnad, som uteslutande är avsedd för bostadsändamål. Värdet av fasta maskiner, vilka hava övervägande annat syfte än att direkt tjäna industriellt eller likartat ändamål, såsom anläggningar för belysning och uppvärmning, sanitetsanordningar, personhissar eller annat som är avsett för att göra byggnaden lämplig såsom uppehållsplats för människor, skall, vare sig byggnaden är inrättad för industriellt eller därmed jämförligt ändamål eller ej, icke ingå i särskilt maskinvärde.

Vanligen skall såsom särskilt maskin-

värde angivas skillnaden mellan, å ena sidan, hela byggnadsvärdet och, å andra sidan, värdet av byggnaden med bortseende från maskinerna m. m. Därest byggnad i huvudsak ej har annat ändamål än att utgöra ett mer eller mindre varaktigt skydd för sådana maskiner eller dylikt, som ej kunna avlägsnas utan att även byggnaden i det väsentliga borttages, skall emellertid såsom särskilt maskinvärde angivas så stor del av byggnadsvärdet som tillkommer maskinerna med bortseende från byggnaden. I taxeringslängden skall antecknas särskilt maskinvärde.

Lag 24 maj 1895 angående vad till fast egendom är att hänföra:

1 §. Fast egendom är jord å landet och i stad.

2 §. Till jorden höra: därå uppförda hus, vattenverk och andra byggnader, för stadigvarande bruk i jorden anbragta ledningar och andra anläggningar, stängsel, å rot stående träd och andra växter tillika med frukt därå, samt gödsel.

Angående vad i visst fall skall anses höra till fast egendom, därå finnes elektrisk station, är särskilt stadgat.

3 §. Till byggnad höra: fast inredning, såsom avbalkningar, ledstänger, spiltor, krubbor och annat dylikt, ledningar för uppvärmning, belysning, luftväxling samt vattens eller andra ämnens inledande eller bortförande, annat, som i vägg, tak eller golv är inmurat eller intimerat, samt vad till stadigvarande bruk för byggnaden blivit anskaffat, såsom dubbeldörrar, innanfönster, nycklar, järnspisar, järnugnar, kaminer, brandredskap m. m.

Till fabrik eller annan för industriell verksamhet inrättad byggnad hör dessutom varje motor, maskin, kärl eller därmed jämförligt redskap, som för sin användning kräver och jämväl vilar på fast, från grunden berett underlag, så ock kraftledningar med därtill hörande inrättningar, dock med undantag av sådana ledningar, som från det allmänna ledningssystemet överföra kraft till särskild

maskin, som ej är att hänföra till fast egendom.

Finnes till något, som, efter ty i denna paragraf sägs, till byggnad hörer, reservdel eller duplett, då må den ej till den fasta egendomen hänföras.

4 §. Har någon efter särskilt stadgande eller på annan emot en var gällande grund äganderätt till byggnad eller annat, som, efter ty i 2 eller 3 § sägs, skulle till annans fasta egendom höra, då må det ej till den fasta egendomen räknas. Byggnad, stängsel eller annan för stadigvarande bruk avsedd anläggning å område, som besväras av inskriven tomträtt eller vattenfallsrätt eller innehaves enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord, må ej, ändå att byggnaden eller anläggningen tillhör ägaren av den fasta egendomen, hänföras till denna.

För gruvdrift avsedd byggnad, stängsel, ledning eller annan anläggning, varom i 2 § är sagt, må ej, ändå att den tillhör ägaren av den jord, varå gruvan är belägen, till den jord hänföras.

— — —

Kommentar till 1895 års lag:

Fast egendom är jord på landet och i stad (1 §). Som omedelbara tillbehör till fast egendom skall anses på jorden uppförda hus, vattenverk och andra byggnader, för stadigvarande bruk i jorden anbragta ledningar och andra anläggningar, stängsel, på rot stående träd och andra växter med frukt därpå samt gödsel (2 §).

Uttrycket "jord" innefattar alla inom svensk jurisdiktion belägna delar av jordytan, som är föremål för äganderätt, vare sig de utgörs av torr mark eller är täckta av vatten. Med "byggnad" menas alla genom människohand på jorden medelst timring, murning eller på annat jämförligt sätt uppförda konstruktioner. Dit hänförs sålunda exempelvis murar, broar och bryggor. I rättspraxis har oljecister av plåt, som inte var fästade vid marken utan kvarhölls där enbart genom sin egen tyngd, ansetts som byggnader.

Till anläggningar räknas exempelvis vissa transportanordningar samt cisterner och källare, i den mån de inte är att anse som byggnader.

I 3 § 1895 års lag anges vad som skall anses utgöra tillbehör till byggnad i allmänhet. Kretsen av tillbehör bestäms här dels från synpunkten av ett visst yttre mekaniskt samband mellan föremålen och byggnaden, dels från ändamålssynpunkt, d. v. s. med hänsyn till föremålets och byggnadens gemensamma användning. Sålunda omfattar kretsen av byggnadstillbehör till en början fast inredning, såsom avbalkningar, ledstänger, spiltor och annat dylikt, vidare ledningar för uppvärmning, belysning, luftväxling och vattens eller andra ämnens inledande och bortförande samt annat, som i vägg, tak eller golv är inmurat eller intimerat. Dessutom inbegrips vad till stadigvarande bruk för byggnaden blivit anskaffat, såsom dubbeldörrar, innanfönster, nycklar, järnspisar, järnugnar, kamminer, brandredskap m. m.

Den återgivna bestämmelsen har ansetts innebära bl. a. att den fasta inredningen räknas till byggnaden, oberoende av det sätt, varpå den är fäst därvid, således vare sig den är inmurad, intimerad, fastlödd, fastlimmad eller fäst genom spikar, nitar eller skruvar. Till den fasta inredningen räknas inte endast vindskontor, garderober, fasta spisar, hissar och dylikt utan även vissa möbelliknande inrättningar, nämligen fasta bänkar, vaskar, hyllfack, arbetsbänkar m. m. ”som särskilt apterats för byggnaden och vanligen skulle efter utbrytning bli av jämförelsevis ringa värde”. Vanliga möbler, maskiner eller redskap bör däremot inte räknas till den fasta inredningen, även om de fastsatts vid byggnaden med spikar, nitar eller skruvar. Såsom anskaffade till stadigvarande bruk för bostadsbyggnad och därför som tillbehör till denna har i praxis bedömts bl. a. tvättställ, badkar, vattenklosetter, värmeledningspannor, radiatorer, korkmattor och oljeeldningsaggregat. I flera fall har tvekan uppstått i fråga om inventarier som an-

skaffats för mer speciella ändamål. Biografstolar, som fastsatts i golvet, har exempelvis inte ansetts som fast inredning och inte heller som anskaffade för stadigvarande bruk för byggnaden. Inredningens ändamål ansågs här koncentrerat till viss rörelse, inte till byggnaden som sådan.

I fråga om fabriker och andra för industriell verksamhet inrättade byggnader räknar lagen (3 § andra stycket) med en särskild krets av tillbehör, s. k. fabriksstillbehör eller med en mera vidsträckt beteckning industritillbehör, utanför kretsen av vanliga byggnadstillbehör. Varje motor, maskin, kärl eller därmed jämförligt redskap, som för sin användning kräver och jämväl vilar på fast, från grunden berett underlag, utgör fastighetstillbehör. Maskinen skall sålunda tillsammans med underlaget bilda en på jorden uppförd konstruktion. Till kretsen av sådana hör också kraftledningar med därtill hörande inrättningar, med undantag dock av sådana ledningar, som från det allmänna ledningssystemet överför kraft till särskild maskin, vilken inte är att hänföra till fast egendom.

Reservdel eller dubblett till byggnadstillbehör räknas ej till fast egendom (3 § tredje stycket).

En förutsättning för att föremål, som avses i 2 och 3 §§ 1895 års lag, skall utgöra tillbehör till jord respektive byggnad är att fastighetsägaren själv äger föremålen. Om det är skilda ägare till fastigheten och till föremål som tillförts denna blir föremålen som regel inte fastighetstillbehör. I 4 § stadgas sålunda, att sådana föremål, som nu sagts, ej skall räknas till fast egendom, om någon ”efter särskilt stadgande eller på annan emot en var gällande grund” har äganderätt till föremålen.

3) Angående ikraftträdandebestämmelserna till förordningen den 24 februari 1967 (nr 35) om ändring i förordningen om allmän varuskatt

Genom förordning den 24 februari

1967 (SFS 1967:35), som träder i kraft den 1 mars 1967, har skattesatsen för allmän varuskatt höjts från 9,1 procent till 10 procent.

I samband med ikraftträdandet har föreskrivits bl. a. följande.

1. Genom förordningen upphör att gälla de bestämmelser, som angivits i punkten 1 av ikraftträdandebestämmelserna till *dels* förordningen om allmän varuskatt, *dels* förordningarna den 15 december 1961 (nr 625) och den 9 april 1965 (nr 75) angående ändring i förordningen om allmän varuskatt, om annat inte följer av punkterna 2 och 3 här nedan.

2. Äldre bestämmelser gäller intill den 1 september 1967 i fråga om tillhandahållande inom riket av vara eller tjänsteprestation som fullgjorts före den 12 januari 1967 samt i fråga om tillhandahållande inom riket av vara enligt ett före den 12 januari 1967 träffat skriftligt avtal, vari vederlaget blivit till beloppet fastställt. Vad nu sagts om verkan av skriftligt avtal gäller även i fråga om vara, som före den 1 september 1967 införts till riket och anmälts till förtullning, om framställning angående tillämpning av äldre bestämmelser under återopande av avtalet göres till tullmyndighet före sistnämnda dag.

3. I fråga om uthyrning eller liknande tjänsteprestation med utsträckning i tiden gäller äldre bestämmelser för tillhandahållande intill den 1 mars 1967. Avser vederlag för sådan tjänsteprestation tid såväl före som efter utgången av februari 1967, skall vid skattskyldighet enligt förordningen den 24 februari 1967 vederlaget uppdelas på tid intill den 1 mars 1967 och tid därefter i förhållan-

de till den tid, som avser tillhandahållande före och efter nämnda tidpunkt.

4. Förordningen äger icke tillämpning på redovisning av preliminär allmän varuskatt för period som utlöper med utgången av februari 1967. Omfattar redovisningsperiod tid såväl före som efter utgången av februari 1967 skall särskild deklaration avgivas dels för den del av perioden som avser tid före utgången av februari 1967 dels för återstoden av perioden.

Riksskattenämnden har den 27 februari 1967 beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande uttalande beträffande *tillämpningen av bestämmelserna i 14 § och ikraftträdandebestämmelserna, till förordningen den 24 februari 1967, nr 35, om ändring i förordningen om allmän varuskatt.*

Som ovan nämnts utgår skatten fr.o.m. den 1 mars 1967 med tio procent av beskattningsvärdet, d.v.s. det pris konsumenten har att betala med skattens belopp inräknat (10 % av beskattningsvärdet motsvarar 11,111 % eller avrundat 11,1 % av priset före skatt). Vid tillhandahållande av sådana varor, varå den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln äger tillämpning, utgör skattens belopp vid öppen debitering 6,383 % eller avrundat 6,4 % av priset före skatt.

I fråga om tillämpningen av ikraftträdandebestämmelserna bör följande gälla.

1. I princip upphäves alla tidigare ikraftträdandebestämmelser både de som gällt i fråga om tillhandahållande av vara eller tjänsteprestation, som på grund av ikraftträdandebestämmelserna till varuskatte-

förordningen vid dess införande år 1960 undantagits från beskattning, och de bestämmelser som beslutats vid senare vidtagna ändringar i förordningen. Från denna huvudregel har vissa undantag gjorts, vilka redovisas i punkterna 2 och 3 här nedan.

2. *Fram till den 1 september 1967* — från och med nämnda dag utgår utan undantag skatt efter 10 procent — gäller äldre bestämmelser i följande fall:

a) i fråga om tillhandahållande inom riket *av vara eller tjänsteprestation* som fullgjorts före den 12 januari 1967,

b) i fråga om tillhandahållande inom riket *av vara* (ej tjänsteprestation), som grundar sig på ett före den 12 januari 1967 träffat skriftligt avtal, vari vederlaget blivit till beloppet fastställt, och

c) i fråga om *vara*, som före den 1 september 1967 *införts till riket* och anmälts till förtullning, om framställning angående tillämpning av äldre bestämmelser göres till tullmyndighet före sistnämnda dag och därvid åberopas ett före den 12 januari 1967 träffat skriftligt avtal, vari vederlaget blivit till beloppet fastställt.

Innebörden av uttalandet i punkt 2 a) här ovan är att för skattskyldig, som redovisar allmän varuskatt enligt kontantmetoden, blir *under angivna förutsättningar* äldre bestämmelser gällande i fråga om likvid som erhålles under övergångstiden fram till den 1 september 1967. För skattskyldig, som redovisar allmän varuskatt på grundval av fakturering enligt bokföringsmässiga grunder och som tillhandahållit vara eller tjänsteprestation före den 12 januari 1967, blir de äldre

bestämmelserna gällande även om faktureringen sker under övergångstiden fram till den 1 september 1967.

Vad i föregående stycke sagts skall gälla även i fråga om successiva leveranser. Har sålunda avtal träffats om leverans av ett parti varor i delposter under viss tid, skall den del av den totala leveransen som fullgjorts före den 12 januari 1967 bedömas efter de äldre bestämmelserna under nämnda övergångstid. Har avtal träffats med flera leverantörer om leverans från envar av dem av vissa detaljer ingående i en anläggning, maskin eller annat inventarium, skall frågan om vilken skattesats som skall användas, bedömas utifrån samma betraktelsesätt. Exempel: Om en elektrisk motor såsom tillbehör till en maskinläggning, som är under successivt uppförande, levereras från viss leverantör, äger de äldre bestämmelserna under övergångstiden giltighet på leveransen av motorn, under förutsättning av att tillhandahållandet av densamma fullgjorts före den 12 januari 1967.

Har en och samme leverantör åtagit sig att under viss tid leverera alla detaljer till en och samma maskinläggning, bör även i sådana fall varje delleverans för sig betraktas som ett särskilt tillhandahållande och tidpunkten för leveransen härav vara avgörande för vilken skattesats som skall tillämpas.

Av punkt 2 b) ovan framgår att förutsättningen för att skriftligt avtal avseende leverans *av vara*, vari vederlaget blivit till beloppet fastställt, skall kunna åberopas såsom grund för tillämpning av äldre bestämmelser, är att avtalet träffats före den 12 januari 1967. Frågan om vilken skattesats som skall användas under övergångstiden, får bedömas

utifrån samma betraktelsesätt som gäller vid tillhandahållande av vara före nämnda dag (jfr 2 a) ovan).

Bevillningsutskottet har i förtydligande syfte i sitt betänkande (BevU 1967:2) uttalat, att i fråga om sådana skriftliga avtal, varom här är fråga, skall punkten 2 i 1965 års ikraftträdandebestämmelser alljämt gälla. Detta innebär att skriftligt avtal med bestämt pris skall anses ha slutits även om skriftlig viljeförklaring föreligger från endast den ena parten och avtalet fullgöres i enlighet med denna viljeförklaring. Kan enligt avtalet vederlag som anges med bestämt belopp ändras om kostnadsändring eller dylikt inträffar, anses vederlaget likväl fastställt till beloppet, om vederlaget utgår utan ändring eller ändras endast i enlighet med bestämmelse i avtalet om ändring i anslutning till ändring i officiellt index eller, i fråga om entreprenadarbete eller motsvarande, i kollektivavtal.

Av punkt 2 c) ovan framgår att skattskyldig som vid import av vara önskar åberopa skriftligt avtal som grund för tillämpning av äldre bestämmelser kan göra detta till vilken tullmyndighet som helst före den 1 september 1967. Framställning behöver sålunda inte, såsom tidigare varit fallet, nödvändigtvis ske till generaltullstyrelsen.

3. Uthyrning och liknande skattepliktig tjänsteprestation med utsträckning i tiden, som utlöpt eller slutförts före den 1 mars 1967, följer de äldre bestämmelserna, oavsett när likvid erhålles och oav-

sett tillämpad redovisningsmetod. Avser uppbygget vederlag för sådan tjänsteprestation tid såväl före som efter utgången av februari 1967, skall vederlaget uppdelas på tid intill den 1 mars 1967 och tid därefter i förhållande till den tid som avser tillhandahållande före och efter nämnda tidpunkt, allt under förutsättning att skattskyldighet åvilar företagaren enligt de nya bestämmelserna. Exempel: Avtal har träffats om uthyrning av skattepliktig vara den 1 november 1966 under 6 månader. Likvid i efterskott för hela hyrestiden. Av det uppbygget vederlaget skall två sjättedelar beskattas enligt den högre skattesatsen och fyra sjättedelar enligt tidigare gällande.

4. De nya bestämmelserna skall icke äga tillämpning vid redovisning av preliminär allmän varuskatt för period som utlöper med utgången av februari 1967. Skattskyldig skall vid skatteredovisning för sådan period tillämpa tidigare gällande skattesats(er).

Omfattar redovisningsperiod tid såväl före som efter utgången av februari 1967, vilket bl. a. är fallet hos skattskyldiga, för vilka länsstyrelsen föreskrivit att redovisningsperiod fr. o. m. den 1 januari 1967 skall omfatta fyra eller sex kalendermånader eller helt kalenderår, skall på den för sådan skattskyldig gällande förfallodag två deklARATIONER avlämnas, varav den ena skall avse den del av perioden som avser tid före utgången av februari 1967 och den andra deklARATIONEN återstoden av perioden.

(Stockholm den 14 mars 1967.)

R II:17

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Arg. 8 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 3 1967

---

1) Angående gasoldistributörers förvärv av gasolflaskor

I anvisning den 14 mars 1960 (RSN II 1960 sid 46) angående tolkningen av begreppet material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt har riksskattenämnden bl.a. uttalat att till skattefritt emballage avsett att förbrukas i den egentliga varuhanteringen bör hänföras i första hand emballage av engångskaraktär, t.ex. konserverburkar o. dyl. men även emballage som användes mer än en gång, under förutsättning att det förbrukas i varuhanteringen relativt snabbt, t.ex. glasflaskor för mjölk, öl o. dyl. Till material bör enligt samma anvisning däremot inte hänföras varor av i huvudsak inventariekaraktär, som användes i varuhanteringen, såsom gastuber, damejeanner, transportflaskor för mjölk o. dyl.

Med anledning av att 18 § 3 mom. varuskatteförordningen erhöll ändrad lydelse utfärdade riksskattenämnden den 10 september 1965 (RSN II 1965 sid 28) ny anvisning — att gälla fr.o.m. den 1 juli 1965 — angående tolkningen av begreppet material. Nämnden gjorde därvid i huvudsak samma uttalande om emballage som i anvisningen den 14 mars 1960.

Enligt vad nämnden inhämtat föreligger svårigheter att tillämpa anvisningarna vid tillhandahållande av visst slags emballage med lång varaktighetstid (utbytesflaskor) för distribution av gasol. Detta har sin grund i själva marknadsföringen av detta bränsle. I stort sett sker distribution av gasol på följande sätt. Oljeföretag eller med dem samverkande företag, här benämnda gasdistributörer, förvärvar genom import eller

R II: 19

inköp från tillverkare inom riket sådana flaskor, vilka sedan de fyllts med gasol (skattefritt bränsle), tillhandahålles slutlig konsument via ett nät av återförsäljare (järnhandlare, bensinstationer, varuhus och andra detaljister). Till vissa större konsumenter försäljer gasdistributörerna de fyllda gasolflaskorna direkt. Vid tillhandahållande åt slutlig konsument av gasolflaskor, vilket sker utan utfästelse om motsvarande kreditering vid emballagets återställande, uttages och redovisas allmän varuskatt på värdet av själva flaskan, när annan likvärdig flaska inte lämnas i byte, medan däremot detta inte är fallet, när byte sker. Gasdistributörernas förvärv av flaskor har betraktats som förvärv för återförsäljning och därför icke beskattats. Detta medför, att av samtliga flaskor, som förvärvas av gasdistributörerna, en del blir beskattade och en del inte.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 3 mars 1967 beslutat att enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt meddela följande *bindande förklaring* rörande tillämpningen av nämnda förordning *beträffande gasdistributörers förvärv av utbytesflaskor avsedda att användas vid marknadsföring av gasol*.

Vid tillhandahållande av s.k. utbytesflaskor åt gasdistributör, varmed här avses företag som antingen direkt eller via återförsäljare marknadsför sådana flaskor fyllda med gasol, skall 30 procent av leveransen anses ha förvärvats av gasdistributören i dennes egenskap av konsument. Skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar den som till sådan gasdistributör levererar utbytesflaskor, varvid beskattningsvärdet med den allmänna varuskatten inräknad skall utgöra 30

procent av vederlaget för hela leveransen.

Vid införsel till riket skall motsvarande beräkningsgrund äga tillämpning.

Detta beslut äger tillämpning tills vidare fr.o.m. den 1 maj 1967.

2) Angående montering av maskiner m.m.

Riksskattenämnden har i anvisning den 27 augusti 1965 (RSN II år 1965 sid 25) angående tillämpningen av den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln bl.a. uttalat följande i fråga om tillhandahållande av tjänsteprestationer.

Montering är en tjänsteprestation varå reduceringsregeln icke äger tillämpning. Har emellertid leverantör av exempelvis en maskin åtagit sig att leverera maskinen hos köparen i monterat skick, tillämpas reduceringsregeln å det för hela leveransen betingade vederlaget, även om ersättningen för monteringen debiteras särskilt. Vad nu sagts skall gälla även i fråga om tillhandahållande under motsvarande förhållanden av maskiner som vid fastighetstaxering åsätts eller komma att åsättas särskilt maskinvärde.

I ett den 11 oktober 1966 meddelat utslag (RSN II år 1966 sid 27) på besvär över ett av riksskattenämnden i enlighet med ovanstående meddelat förhandsbesked avseende skattskyldighet till allmän varuskatt vid tillhandahållande av tjänsteprestationer omfattande montering av anläggning, som vid fastighetstaxering bör åsättas särskilt maskinvärde, har Regeringsrätten uttalat följande.

De ifrågavarande tjänsteprestationerna består, såvitt handlingarna utvisar, i montering och annat arbete med att uppföra anläggningar som vid fastighetstaxering bör åsättas särskilt maskinvärde. Dessa tjänsteprestationer får — oavsett att skatten för maskiner, maskinde-

lar och andra inventarier till anläggningen skall beräknas enligt 18 § 3 mom. andra stycket förordningen om allmän varuskatt — anses huvudsakligen ha avseende på fastighet och alltså icke på skattepliktiga varor.

På grund härav förklarar Kungl. Maj:t, med ändring av förhandsbeskedet i vad det överklagats, att tjänsteprestationerna icke är skattepliktiga till allmän varuskatt.

Riksskattenämnden har med anledning härav vid sammanträde den 21 mars 1967 beslutat att — med upphävande av anvisningen den 27 augusti 1965 i berörda del — såsom *ny anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande *beträffande tjänsteprestationer i form av montering av maskiner och liknande*.

Montering är en tjänsteprestation, varå reduceringsregeln i princip icke äger tillämpning. Har emellertid leverantör av exempelvis en maskin åtagit sig att leverera maskinen hos köparen i monterat skick, tillämpas reduceringsregeln på det för hela leveransen betingade vederlaget, även om ersättningen för monteringen debiteras särskilt. Vad nu sagts skall dock *icke* gälla i fråga om tillhandahållande under motsvarande förhållanden av maskiner som vid fastighetstaxering åsättes eller kommer att åsättas särskilt maskinvärde. Sådana monteringsarbeten är icke skattepliktiga till allmän varuskatt.

3) Angående reduceringsregeln

A Som svar på till riksskattenämnden inkomna förfrågningar har efter fördragning inför nämnden meddelats att den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln inte är tillämplig vid försäljning och ut-

tag ur rörelse av fabrikstillverkat murbruk och putsbruk.

B Som svar på en till riksskattenämnden inkommen förfrågan huruvida den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln är tillämplig vid inköp av däck till bilar, bussar, traktorer m.m. oaktat däcken regummeras, uttalades följande.

Den nu ifrågavarande reduceringsregeln kan tillämpas vid tillhandahållande för i författningsrummet närmare angivna ändamål av maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år. Under förutsättning att villkoren uppfylles, kan däck omfattas av reduceringsregeln.

Den omständigheten att ett föremål av inventariekaraktär genomgår normalt underhåll och normalt erforderliga reparationer kan inte anses påverka dess varaktighetstid. Till normalt underhåll synes dock icke kunna hänföras en så genomgripande reovering som regummeringen utgör. Ett däck, vars varaktighetstid utan regummering icke överstiger tre år, måste sålunda anses förbrukat inom nämnda tid.

Mot bakgrunden av det nu sagda synes reduceringsregeln kunna tillämpas endast i de fall då däck försäljes till företagare inom vilkens verksamhetsgren det är normalt att däcken *utan regummering* har en varaktighetstid överstigande tre år.

4) Angående beskattningsvärdets bestämmande

A Riksskattenämnden har vid sammanträde den 14 april 1967 gjort följande uttalande.

Den allmänna varuskatten är en vär-

deskatt, som utgår på det pris eller vederlag med den allmänna varuskatten inräknad som konsumenten i varje särskilt fall betalar (beskattningsvärdet).

I vederlaget skall inräknas värdet av annan vara eller tjänst som tages som dellikvid. Detta gäller även när vara eller tjänst helt bytes mot annan vara eller tjänst utan att kontanta medel eller motsvarande erlägges.

Inom motorfordonsbranschen är det ganska vanligt att s.k. regummering sker av nerslitna gummidäck, d.v.s. däckets stomme befrias från tidigare gummibläggning och förses med ny gummibläggning. Fordonets ägare kan lämna in renoveringsbart däck till motor- eller regummeringsverkstad och efter någon tid få däcket åter i regummerat skick. Mer och mer vanligt blir det dock att fordonsägaren lämnar in renoveringsbart däck till motorverkstad eller annat företag som tillhandahåller däck och omedelbart erhåller regummerat däck av samma dimension och typ i utbyte. Inom branschen förekommer därjämte, att fabriksnya eller regummerade däck tillhandahållas mot att köparen lämnar ett eller flera renoveringsbara däck (stommar) som dellikvid. Krav på identitet i fråga om dimensioner o. dyl. föreligger icke. Regummerade däck jämföras med och åtföljes av samma garanti som fabriksnya däck. I fråga om priserna på regummerade däck tillämpas två system, ett lägre pris om renoveringsbar stomme lämnas i byte och ett högre pris om sådan stomme ej lämnas i byte. Priserna på fabriksnya däck är icke uppbyggda efter dessa system.

Fråga har uppkommit angående beskattningsvärdets bestämmande vid tillhandahållande av regummerade däck i

fall då renoveringsbar stomme mottages från köparen.

Riksskattenämnden har i anledning härav denna dag beslutat att enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt meddela följande *bindande förklaring angående beskattningsvärdets bestämmande vid tillhandahållande av regummerade däck åt konsument* att gälla tills vidare fr.o.m. den 1 juli 1967.

Regummering av gummidäck till motorfordon utgör till allmän varuskatt skattepliktig tjänsteprestation. Beskattningsvärdet utgör vederlaget (kontant likvid (motsvarande) och/eller värdet av vara eller tjänst som lämnas som dellikvid eller likvid) för den utförda tjänsteprestationen.

Med tillhandahållande av skattepliktig tjänsteprestation skall jämföras det fall då innehavare av motor- eller regummeringsverkstad i stället för att återställa konsumentens däck i regummerat skick behåller dennes renoveringsbara däckstomme och tillhandahåller honom annat regummerat däck av samma dimension och typ. Beskattningsvärdet utgör det vederlag som erlägges i form av kontant likvid (motsvarande) och värdet av ev. lämnad vara — utöver den utbytta renoveringsbara stommen — eller tjänst, t. ex. ytterligare renoveringsbara stommar, som lämnas som dellikvid.

Tillhandahålls i annat fall regummerat däck eller nytt däck åt konsument, innebär detta tillhandahållande av vara. I beskattningsvärdet skall inräknas vad som erlägges kontant (motsvarande) och/eller i form av tjänst eller vara, t. ex. en eller flera renoveringsbara stommar till däck.

B I en till riksskattenämnden inkom-

men ansökan om förhandsbesked hade anförts följande.

Inom detaljhandeln förekommer numera en ganska riklig flora av s. k. rabattkuponger, som kunderna avlämna i samband med inköp av den vara kupongen gäller för, varvid de komma i åtnjutande av den rabatt, som svarar mot kupongvärdet. Efter insändandet av kupongerna till resp. fabrikanter eller grossister erhålles kontant likvid för kupongvärdet jämte en mindre ersättning för arbetet med kupongerna. Såväl inom detaljist- som fabrikantledet äro meningarna delade huruvida dessa likvider skola utgöra skattepliktig omsättning enligt Kungl. Maj:ts förordning om allmän varuskatt.

I anvisningarna till 15 § förordningen om allmän varuskatt står angivet "Kassarabatter och andra rabatter, som direkt avgå från likviden, skola däremot icke inräknas". Jag vill för min personliga del tolka denna bestämmelse så, att konsumenten icke skall betala varuskatt på värdet av rabattkupongen. De ersättningar som erhålles från fabrikanten eller annan för de mottagna kupongerna vill jag betrakta som en inköpsrabatt, varå allmän varuskatt icke skall utgå. Leverantörerna äro i detta sammanhang icke att betrakta som konsument.

Inom detaljhandeln förekommer även butiker med s. k. öppen redovisning av varuskatten, i varans pris är den allmänna varuskatten således icke inräknad, denna skatt uttages genom ett synligt tilllägg på den totala inköpssumman. I dessa butiker protesterar givetvis konsumenterna om de avkräves 10 % varuskatt på värdet av de avlämnade rabattkupongerna.

För att vi inom detaljhandeln skola kunna konkurrera på lika villkor finner jag det synnerligen angeläget att Riksskattenämnden må lämna att skyndsamt besked huruvida allmän varuskatt skall utgå på erhållna likvider för mottagna rabattkuponger, det må jämväl uttalas huruvida nämndens beslut får eller skall tillämpas med retroaktiv verkan.

Riksskattenämnden meddelade den 27 februari 1967 följande förhandsbesked: Riksskattenämnden finner, att av sökanden från tillverkare av viss skattepliktig vara mottagen ersättning uppbyren på i ansökan närmare angivna grunder utgör för sökanden vederlag av till allmän varuskatt skattepliktig natur. Riksskattenämnden förklarar, att skattskyldighet till sådan skatt åvilar sökanden för allt vederlag vid tillhandahållande av sådan vara, omfattande såväl vad konsumenten betalar som vad som på angivna grunder uppbäres från tillverkaren.

5) Angående fotografiska alster, m.m.

Riksskattenämnden har den 5 april 1960 (RSN II 1960 sid. 59) meddelat anvisning angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande företagare inom fotobranschen, m.m. Nämnden har i denna anvisning uttalat, att bl.a. fotografiska negativ och färdiga fotografiska bilder utgör skattepliktiga varor enligt 9 § varuskatteförordningen. Nämnden har vidare förklarat att skattskyldighet till allmän varuskatt bör åvila den som yrkesmässigt åt konsument på beställning tillhandahåller fotografiska bilder i samband med fotografering.

Enligt vad nämnden inhämtat har anvisningen tolkats olika av de skattskyldiga. Särskilt gäller detta innebörden av fotografiska negativ och färdiga bilder. Svenska Fotografernas Förbund har hos riksskattenämnden hemställt, att nämnden måtte ompröva anvisningen.

Riksskattenämnden har med anledning härav vid sammanträde den 14 april 1967 beslutat att enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt meddela följande

bindande förklaring rörande tillämpningen av nämnda förordning *beträffande fotografiska alster*.

Enligt 1 § lagen den 30 december 1960 om rätt till fotografisk bild (SFS 1960: 730) har den som framställt en fotografisk bild, med de inskränkningar som i lagen särskilt anges, uteslutande rätt att genom fotografi, tryck, teckning eller annat förfarande framställa exemplar av bilden ävensom att visa den offentligt. Som fotografisk bild anses även vad som framställes genom ett med fotografi jämförligt förfarande.

Om någon efter framställning av fotografisk bild yrkesmässigt tillhandahåller fotografiskt alster (den fotografiska bilden återgiven på negativ, kopia eller liknande), skall sådant tillhandahållande vid tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt — oavsett vem rätten till den fotografiska bilden tillkommer — vara att anse som tillhandahållande av skattepliktig vara. Beskattningsvärdet utgör hela det för framställandet och tillhandahållandet uppburna vederlaget.

Vad i föregående stycke sagts om tillhandahållande av fotografiskt alster skall även gälla om alstret mot vederlag endast disponeras av någon som avser att använda detsamma för särskilt ändamål, t.ex. i annons eller i trycksak, eller på liknande sätt.

Om fotografiskt alster användes för yrkesmässig framställning av trycksak eller annons i trycksak, får alstret vid tillämpningen av anvisningarna till 12 och 18 §§ nämnda förordning jämföras med s.k. skattefritt material.

Detta beslut äger tillämpning tills vidare fr.o.m. den 1 juli 1967.

I anslutning till denna bindande för-

klaring har riksskattenämnden vidare vid sammanträde denna dag beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande uttalande angående *tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande företagare inom fotobranschen, m.m.* Anvisningen gäller tills vidare fr. o. m. den 1 juli 1967. Av riksskattenämnden den 5 april 1960 meddelad anvisning i ämnet upphör samtidigt att gälla.

Film, plåtar, papper och andra utensilier för fotografiskt ändamål ävensom — i enlighet med riksskattenämndens bindande förklaring — fotografiska alster utgör skattepliktiga varor enligt 9 § förordningen om allmän varuskatt. Skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar den, som yrkesmässigt tillhandahåller konsument fotoartiklar av olika slag, vykort och andra fotografiska alster ävensom den, som yrkesmässigt åt konsument framställer och tillhandahåller fotografiska alster i samband med fotografering eller yrkesmässigt åt konsument utför eller ombesörjer utförande av framkallning, kopiering eller annat fotografiskt arbete. Beskattningsvärdet utgöres därvid av hela det för framställandet och tillhandahållandet uppburna vederlaget.

Med konsument förstås i varuskattehänseende bl. a. den, som förvärvar vara för annat ändamål än yrkesmässig återförsäljning eller användning som material vid yrkesmässig framställning av varor för avsalu eller vid yrkesmässigt utförande av tjänsteprestation med avseende på varor. Efter motsvarande grunder avgöres om den, åt vilken tjänsteprestation tillhandahålles, är att anse såsom konsument. Till material i nu näm-

da hänseende är att hänföra råvara, halvfabrikat eller annan vara, som bl.a. är avsedd att ingå som beståndsdel i bearbetad eller sammansatt vara eller att förbrukas i den egentliga produktions- eller bearbetningsprocessen (anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen).

I enlighet härmed och med tillämpning av riksskattenämndens bindande förklaring beträffande fotografiska alster bör fotografers tillhandahållande av sådana alster åt annons- och reklambyråer, tidnings- och tidskriftsföretag samt grafiska industrier, vilka anskaffat de fotografiska alstren som hjälpmedel vid framställning av annons, reklamtrycksak, tidning eller tidskrift o. dyl. för annat ändamål än utnyttjande som reklam för egen verksamhet, kunna med hänsyn till användningssättet hos dessa företag ske skattefritt enligt anvisningarna till nyssnämnda författningsrum.

Skattskyldighet föreligger däremot för fotograf vid tillhandahållande av fotografiska alster åt företag, vilka icke utövar sådan yrkesmässig verksamhet som kännetecknar i föregående stycke omnämnda företag och vilka ej heller förvärvar alstren för återförsäljning. Företaget är i detta fall att anse som konsument vid förvärvet.

Fotograf, som yrkesmässigt tillhandahåller fotografiska alster på sätt ovan sägs, äger i enlighet med anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen skattefritt inköpa fotografiskt material för verksamheten.

Vad ovan anförts beträffande fotografers tillhandahållande av fotografiska alster åt annons- och reklambyråer, tidnings- och tidskriftsföretag samt grafiska industrier bör äga motsvarande till-

ämpning i fråga om sådana företags egen framställning av dylika fotografiska alster som hjälpmedel för användning på sätt tidigare nämnts. Fotografiskt material för sådan verksamhet bör alltså kunna anskaffas skattefritt. Om företaget i sin tur tillhandahåller fotografiska alster åt andra, gäller för sådant tillhandahållande vad ovan sagts om fotografers verksamhet.

6) Angående företagare inom reklambranschen, m.m.

Riksskattenämnden har den 28 april 1960 (RSN II 1960 sid. 60) meddelat anvisning angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande företagare inom reklambranschen, m. m.

Enligt vad nämnden inhämtat har anvisningen tolkats olika av de skattskyldiga. Särskilt gäller detta vad i anvisningen uttalats angående skyltningsarbeten m.m. Reklam- och Dekorationsateljéers Förbund har hos nämnden hemställt om förtydligande uttalanden.

Riksskattenämnden har tidigare denna dag meddelat viss bindande förklaring beträffande fotografiska alster och ny anvisning beträffande företagare inom fotobranschen, m. m.

Riksskattenämnden har med anledning härav den 14 april 1967 beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande uttalande angående *tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande företagare inom reklambranschen, m. m.* Anvisningen gäller tills vidare fr.o.m.

den 1 juli 1967. Nämndens anvisning den 28 april 1960 upphör samtidigt att gälla.

Enligt 12 § 1 mom. varuskatteförordningen åvilar skattskyldighet den, som yrkesmässigt säljer skattepliktig vara till konsument eller yrkesmässigt utför eller ombesörjer utförande av skattepliktig tjänsteprestation åt konsument. Med konsument förstås i varuskattehänseende bl. a. den som förvärvar varor för annat ändamål än yrkesmässig återförsäljning eller användning som material vid bl.a. yrkesmässig tillverkning av varor för avsalu eller vid yrkesmässigt utförande av tjänsteprestation med avseende på varor. Efter motsvarande grunder avgöres om den, åt vilken tjänsteprestation tillhandahålles, är att anse som konsument.

Till material i nu nämnda hänseende är att hänföra råvara, halvfabrikat eller annan vara, som bl.a. är avsedd att ingå som beståndsdel i bearbetad eller sammansatt vara eller att förbrukas i den egentliga produktions- eller bearbetningsprocessen (anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen).

Verksamhet, som bedrivs av företagare inom eller med anknytning till reklambranschen, kan omfatta såväl försäljning av varor för reklamändamål som utförande av tjänsteprestationer, varvid i regel fråga är om utförande av reklamuppdrag på beställning. Företagens verksamhet kan vara helt inriktad på reklam men kan även vara kombinerad med annan verksamhet. Av reklamföretag tillhandahållna tjänster kan helt utföras i egen regi men vanligt är att andra företag anlitas för speciella uppgifter, exempelvis fotografer, klichéanstalter och tryckerier.

Varuförsäljning och varuuttag för reklamändamål

I varuskattehänseende är rörelseidkare att anse som konsument vid förvärv av varor avsedda för reklam i den egna verksamheten. Sådana varor är icke att hänföra till material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen. Härav följer att skattskyldighet åvilar den, som yrkesmässigt till rörelseidkare försäljer varor avsedda att av köparen användas i rörelsen som presentreklam eller för skyltnings-, deko- rations- eller annat dylikt ändamål.

Använder företagare egna omsättningsvaror för utdelning i reklamsyfte, är detta att betrakta som uttag av varor ur rörelsen. Skattskyldighet åvilar företagare härför enligt de för varu- uttag gällande beskattningsreglerna.

Enligt anvisningarna till 12 § varuskatteförordningen är verksamhet yrkesmässig om inkomsten därav är att hänföra till intäkt av rörelse. Detta innebär att företag, som förvärvar reklamtrycksalster eller andra reklamvaror, avsedda för återförsäljning, exempelvis till dotterföretag eller agenter, bör kunna förvärva sådana varor skattefritt. Skattskyldighet åvilar företaget för försäljningsintäkterna. Om sådana skattefritt inköpta varor av företaget utdelas gratis eller försäljes till pris understigande inköpskostnaden, bör värdet av de sålunda i anspråk tagna varorna redovisas som uttag ur rörelse.

Om företag i egen regi framställer tryckalster för sådan yrkesmässig försäljning, som avses i föregående stycke, bör företaget i dess egenskap av återförsäljare kunna skattefritt förvärva klichéer, teckningar, matriser och för

trycksaksframställningen erforderligt råmaterial och förbrukningsmaterial.

I detta sammanhang erinras om stadgandet i anvisningarna till 12 § varuskatteförordningen enligt vilket försäljning till konsument skall anses föreliggande såvida det icke framstår som uppenbart att köparen ej är konsument i fråga om den vara försäljningen avser.

Tjänsteprestation för reklamändamål m. m.

De tjänsteprestationer som utföres av företagare verksamma inom reklambranschen torde i huvudsak avse att verkställa utredningar i marknads-, försäljnings- och reklamfrågor, att utföra eller ombesörja utförande av reklamtryck, att utarbeta förslag till och ombesörja införande av annonser samt att utföra fönsterskyltning eller därmed likartade arbetsuppgifter. Bland företag, som utför eller ombesörjer utförande av här nämnda tjänster, återfinns annons- och reklambyråer, tidnings- och tidskriftsföretag, grafiska industrier samt skyltnings-, dekorations- och reklamateljéer.

Enligt 11 § förordningen om allmän varuskatt är tjänsteprestation skattepliktig, om den huvudsakligen har avseende på skattepliktiga varor och innefattar bl.a. förfärdigande på beställning (arbetsbeting), uthyrning, montering, reparation, ändring, underhåll eller rengöring. Denna utformning av tjänstebeskattningen innebär bl.a., att tjänster av personlig natur icke omfattas av den allmänna varuskatten. Vidare följer av skattens konstruktion (se anvisningarna till 12 §) att utövare av skattefria tjänster är att hänföra till konsumenter vid förvärv av varor för verksamheten. Till

personliga tjänster är att hänföra bl.a. sådana, som tillhandahålles av läkare, advokater, revisorer, arkitekter och konsulterande ingenjörer.

Av det anförda torde framgå att av företag inom reklambranschen tillhandahållna tjänster omfattar både sådana som är av personlig natur och sådana som har avseende på varor, närmast i form av arbetsbeting. Frågan om skattskyldighet föreligger för reklamföretag måste bedömas med beaktande härav.

Utredningar. Av reklamföretag verkställda utredningar i marknads-, försäljnings- och reklamfrågor bör i enlighet med tjänstebeskattnings utformning icke föranleda skattskyldighet till allmän varuskatt. Den som bedriver sådan konsultativ verksamhet är konsument i varuskattehänseende vid förvärv av varor för verksamheten i överensstämmelse med vad som gäller för nyssnämnda utövare av personliga tjänster.

Reklamtryck o. dyl. Med de undantag från skatteplikt, varom i 10 § 1 mom. punkt 7 varuskatteförordningen stadgas för allmänna nyhetstidningar och vissa periodiska publikationer, utgör trycksaker skattepliktiga varor. Detta gäller såväl trycksaker avsedda för återförsäljning, t.ex. böcker, som trycksaker avsedda att utdelas gratis, t.ex. reklam-broschyrer o. dyl.

Beträffande reklamtrycksaker är den att anse som konsument, vilken skall utnyttja trycksaken för reklamändamål. Skattskyldighet åvilar den, som yrkesmässigt tillhandahåller den färdiga trycksaken till konsumenten, därvid beskattningsvärdet jämlikt 15 § 1 mom. varuskatteförordningen utgör hela det för beställningens fullgörande utgående vederlaget med beloppet av den allmänna

varuskatten inräknat. Detta innebär bl.a. att i beskattningsvärdet inräknas även vad som betingas för det idémässiga (kreativa) arbetet.

Beställer konsument reklamtrycksak hos tryckeriföretag, åvilar skattskyldigheten detta företag. Beställes återigen trycksaken hos en annons- eller reklambyrå, som åtagit sig att ombesörja trycksakens färdigställande, anses byrån som säljare och skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar denna.

Om skattskyldig, som nu nämnts (tryckeriföretag, annons- eller reklambyrå o. dyl.), för beställningens fullgörande anlitar annan företagare för utförande av viss eller vissa med beställningen sammanhängande arbetsuppgifter, bör allmän varuskatt icke utgå på vederlag som sistnämnda företagare uppbär för dessa arbeten. Fråga är här om tjänsteprestation, som företagare utför åt den, som gentemot konsumenten åtagit sig att ombesörja utförandet av beställningen. I enlighet härmed äger den skattskyldige skattefritt anskaffa erforderliga teckningar, fotografiska alster, klichéer o. dyl. för beställningens fullgörande. Här må även erinras om riksskattenämndens tidigare denna dag meddelade bindande förklaring beträffande fotografiska alster och nämndens anvisning samma dag beträffande företagare inom fotobranschen, m.m. Allmän varuskatt bör ej heller beräknas på den ersättning, som annan företagare uppbär för sättnings-, trycknings- och dylika arbeten åt den skattskyldige.

Tillverkar skattskyldig (tryckeriföretag, annons- eller reklambyrå o. dyl) i egen regi erforderliga klichéer för den beställda trycksaken, äger han att skattefritt inköpa det material som erfordras

härför. Detsamma gäller även annat material som erfordras för arbetets fullgörande och som ingår i leveransen av den färdiga produkten eller förbrukas i den egentliga framställningsprocessen.

I detta sammanhang må även beaktas användningen av klichéer och material till klichéer för framställning av andra trycksaker än reklamtrycksaker, såsom tidningar, tidskrifter och böcker. För sådana trycksaker erforderliga klichéer för återgivning av bilder och text bör — med beaktande av det sätt på vilket klichéerna utnyttjas inom tryckeribranschen och den grafiska industrin — jämföras med s.k. skattefritt material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen. Tidnings- och andra tryckeriföretag bör sålunda kunna skattefritt anskaffa klichéer eller klichémateriel även för framställning av dessa trycksaker, oavsett om tryckalstret är undantaget från skatteplikt eller ej.

Vad ovan anförts har avseende på klichéer samt material till klichéer som anskaffas av någon som yrkesmässigt utför eller ombesörjer utförande av trycksaker. Det anförda äger däremot icke tillämpning då varor, varom här är fråga, förvärvas av någon som är att betrakta såsom konsument i varuskattehänseende. Eftersom klichéer och material till klichéer icke utgör varor, som är undantagna från skatteplikt, föreligger skattskyldighet för den som yrkesmässigt säljer sådana varor till konsument, t.ex. företagare som avser att använda klichéerna för framställning av reklam för egna varor och tjänster.

Med klichéer och material till klichéer är att likställa stereotyper och matri-ser samt material till sådana artiklar.

Annonser. Det pris som ett tidningsföretag eller annan utgivare av publikation betingar sig för en annons synes i första hand vara att betrakta såsom ersättning för upplåtelse av visst utrymme i publikationen. Mot bakgrunden härav bör annonslikvider i varuskattehänseende icke anses utgöra vederlag för varor. Skattskyldighet föreligger därför icke för tidnings- och tidskriftsföretagens annonsintäkter. Detta gäller oberoende av om publikationen i fråga är undantagen från skatteplikt eller ej.

Av det anförda följer även att annonsförmedling icke utgör skattepliktig tjänstprestation enligt förordningen om allmän varuskatt. Skattskyldighet åvilar icke annonsbyråer eller andra företag, som bedriver yrkesmässig annonsförmedlingsverksamhet, i vad avser sådan förmedlingsverksamhet.

Av varuskatteförordningens konstruktion följer emellertid att den som utför tjänstprestation, som faller utanför beskattningens ram, är att anse såsom konsument vid förvärv av varor för verksamheten. I förekommande fall ankommer det på annonsbyråerna att tillhandahålla annonsorganet erforderligt annonsmaterial såsom manuskript, teckningar, fotografiska alster, klichéer, stereotyper, matriser m.m. I annonsmaterialet ingår sålunda varor som i och för sig är skattepliktiga och för vilka skatt skall utgå vid yrkesmässig försäljning till konsument. Skattskyldighet synes därför i princip åvila leverantörerna till annonsbyråerna av varor avsedda för annonser.

I annonsmaterialet ingående klichéer, matriser och stereotyper utgör emellertid varor, som kommer till användning för den tekniska återgivningen av den

färdigställda annonsen i publikationen. Samma slags varor kommer till användning för framställningen av övriga delar av den publikation, i vilken annonsen skall införas. Härvid bör även beaktas att en och samma kliché kan användas såväl för annonser som för trycksaker.

I det föregående har uttalats, att klichéer m.m. avsedda för reklamtrycksaker bör kunna anskaffas skattefritt av den som yrkesmässigt utför eller ombesörjer utförandet av trycksaken. Vidare har uttalats, att klichéer m.m. för återgivning av bilder och text i tidningar, tidskrifter och böcker utgör s.k. skattefritt material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ varuskatteförordningen. Tryckeriföretag bör i enlighet härmed äga skattefritt anskaffa t.ex. klichéer ävensom material för egen klichéframställning för sådant ändamål. Härutöver må erinras om att riksskattenämnden i anvisning den 10 september 1965 (RSN II 1965 sid. 28) angående tolkningen av nämnda materialbegrepp uttalat, att bl.a. matrispapp och pappmatriser bör hänföras till skattefritt material vid användning inom den grafiska industrin.

Annonser är visserligen icke varor enligt förordningen om allmän varuskatt men annonserna införes i alster, som är att hänföra till varor. För denna införelse utgör klichéer, matriser och stereotyper den tekniska förutsättningen. Ur användningssynpunkt föreligger ingen skillnad mellan dessa varor och de varor av samma slag som erfordras för annan återgivning av text och bilder i annonsorganet eller m.a.o. för färdigställandet av publikationen. Med hänsyn härtill och med beaktande tillika att samma kliché kan komma till användning för såväl annonser som trycksaker, bör annonskli-

chéer i varuskattehänseende behandlas på samma sätt som andra klichéer, som erfordras för framställningen av publikationen. Annonsklichéer ävensom material till sådana klichéer bör förden skull hänföras till s.k. skattefritt material, när de anskaffas eller förfärdigas av den, som yrkesmässigt utger den publikation, vari annonsen skall publiceras. Sker anskaffningen av annonsklichéer av annonsbyrå eller annat därmed jämsällt mellanled, bör detta likställas med försäljning till återförsäljare och på denna grund vara skattefritt. Vad nu sagts bör gälla även i fråga om matriser och stereotyper.

Vad ovan sagts om klichéer m. m. bör i tillämpliga delar även gälla för annonsmaterial i form av fotografiska alster och teckningar. Beträffande fotografiska alster hänvisas till riksskattenämndens bindande förklaring denna dag om sådana alster och till riksskattenämndens anvisning samma dag betr. företagare inom fotobranschen, m. m.

I viss utsträckning förekommer att tidning eller tidskrift åtföljes av lös s. k. annonsbilaga. Dylik handling är ingen annons i egentlig mening utan bör vid tillämpning av varuskatteförordningen betraktas som reklamtrycksak. Motsvarande bör gälla även om handlingen förekommer inklistrad eller på annat sätt fäst vid tidningen eller tidskriften.

Om konsument mot särskild ersättning får särskilda avdrag av en annons, utgör avdragen skattepliktig vara. Skattskyldighet föreligger för den som tillhandahåller konsumenten annonsavdragen i fråga.

Skyltningsarbeten, m. m. Härmed avses uppdrag att i uppdragsgivarens lokaler, på utställningar eller annorstädes sammanställa (utställa, arrangera) av upp-

dragsgivaren tillhandahållna varor och reklamartiklar m. m. i syfte att åstadkomma reklam för uppdragsgivarens produkter, verksamhet eller intressen m. m.

I likhet med vad i det föregående anförts beträffande konsultativ reklamverksamhet bör sådant uppdrag icke anses utgöra skattepliktig tjänsteprestation enligt varuskatteförordningen.

Försäljes eller uthyres i samband med sådant uppdrag varor att användas vid uppdragets fullgörande, såsom montrar, modeller, hyllor, mobilier, skärmar, tygstoffer av olika slag, ställ och hållare för varornas exponering, skyltar, kartor och diagramtavlor, skivor av olika slag m. m., föreligger däremot skattepliktigt tillhandahållande, vilket föranleder skattskyldighet. Detsamma gäller tillhandahållande av tjänsteprestationer, t. ex. förfärdigande av nyssnämnda varor av material, som uppdragsgivaren ställer till förfogande.

Vid försäljning eller uthyrning av varor för skyltnings- och liknande ändamål eller förfärdigande av sådana varor, utgöres beskattningsvärdet av hela det för varans tillhandahållande erlagda vederlaget och omfattar sålunda även den del av vederlaget som har avseende på det idémässiga (kreativa) arbetet med färdigställande av själva varan. Den skattskyldige är i varuskattehänseende att betrakta som återförsäljare och äger därför inköpa dylika varor och material till desamma skattefritt. Skulle den skattskyldige för egen räkning taga i anspråk varor, varom här är fråga, får skattskyldigheten och beskattningsvärdet i dylika fall bedömas efter grunderna för uttag av vara.

Omfattar mellan uppdragsgivare och uppdragstagare träffat avtal såväl uppdrag, som enligt vad ovan anförts innebär

skattefri tjänsteprestation, som skattepliktig försäljning etc., och har därvid ett pris betingats i ett för allt, bestämmes beskattningsvärdet genom uppdelning av priset efter skälig grund (jfr anvisningarna till 15 § varuskatteförordningen).

Transportkostnader

Enligt anvisningarna till 15 § varuskatteförordningen får vid beskattningsvärdets beräkning avdrag icke göras för transport-, emballage- och andra liknande kostnader som ingår i priset för en vara eller tjänsteprestation.

Detta innebär i stort sett, att om vara försäljes under sådana villkor (exempelvis fritt beställarens lokal, utställning och motsvarande) att *säljaren* har att leverera — säljaren står faran för godset — på bestämmelseorten, skall transportkostnaden inräknas i beskattningsvärdet, oavsett hur kostnaden debiteras och oavsett vilka transportorgan (egna eller främmande) som anlitas.

Motsvarande gäller emballage- och liknande kostnader.

Särskilt debiterade fraktkostnader får däremot avdragas under följande förutsättningar:

1) Varan skall vara försåld under sådana villkor att det ankommer på köparen att ombesörja transporten. Detta är fallet vid försäljning exempelvis "fritt fabrik", "fob" etc. Faran för godset skall sålunda enligt köplagens bestämmelser ha övergått på köparen *innan* transporten börjat.

2) Säljaren skall på köparens särskilda uppdrag ha åtagit sig att ombesörja transporten.

För att särskilt uppdrag skall anses föreligga i nu nämnda fall har icke uppställts krav på en särskild skriftlig överenskommelse för varje enskild varuför-

säljning. Det har ansetts vara tillfyllest, om det av omständigheterna eller av tillämplad praxis framgår att säljarens åtagande att ombesörja transporten sker på köparens uppdrag.

3) Transporten skall utföras av en gentemot säljaren fristående fraktförare, exempelvis post, järnväg, åkeriföretag. Om transport sker med säljarens egna transportmedel, kan avdrag för fraktkostnaden icke medgivas.

4) Den av säljaren debiterade fraktkostnaden skall exakt motsvara vad han utgivit till fraktföraren.

7) Angående klichéer

En från Svenska Klichéanstaltsföreningen inkommen förfrågan angående varuskatteförordningens tillämpning på annonsklichéer i vissa fall har besvarats enligt följande.

Levereras klichéer till någon som *i varuskattehänseende* är att betrakta som konsument, exempelvis annonsör eller industriföretag, som i egen regi framställer trycksaker för eget bruk föreligger skattskyldighet till allmän varuskatt enligt de allmänna reglerna. Detta gäller även för det fall att sådan köpare med klichés hjälp framställer eller avser att framställa sådant reklamtryckalster på främmande språk eller sådan personaltidning som enligt särskilda stadganden är undantagna från skatteplikt. Anledningen härtill är den att materialbegreppet endast förekommer vid *yrkesmässig* tillverkning av varor för försäljning och vid *yrkesmässigt* utförande av tjänsteprestationer med avseende på varor. Verksamhet anses som yrkesmässig, om inkomst av verksamheten enligt kommunalskattelagen är att hänföra till intäkt av rörelse. Verk-

samhet som här avses är således icke yrkesmässig.

8) Angående materialbegreppet

Med anledning av en förfrågan till riksskattenämnden huruvida vissa varor som förbrukas inom pappers- och cellulosaindustrin är att hänföra till material har nämndens varuskattebyrå efter viss skriftväxling tillställt Svenska Pappersbruksföreningen en skrivelse av i huvudsak följande innehåll.

Till förbrukningsmaterial enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt bör inom pappers- och cellulosaindustrin kunna hänföras block och isoleringsmassa till sodapannor samt låsplomber för förslutning av hel-fabrikat med stålband.

Till maskinverktyg och motsvarande som förbrukas inom nämnda bransch i den egentliga produktions- och bearbetningsprocessen bör — under förutsättning att de normalt förbrukas inom ett år — kunna hänföras framföringslinor för pappersmaskiner, transportkedjor, länklås, membraner till ventiler och munstycke till sodapanna, plastdetaljer för vibrationssilar, silplåt, träsprättar för pappersskärning samt remfästen och remhakar i den mån fråga icke är om tillbehör till drivremmar och andra transmissionselement.

Lyftstroppar med tillbehör samt wire och wirelås bör — om de normalt förbrukas inom ett år — kunna anses som maskinverktyg och motsvarande i varuhanteringen.

Riksskattenämnden har i anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna den 10 september 1965 hänfört lastpallar till varor som icke kan anses utgöra material. Om det i någon bransch kan visas

att lastpallar normalt, genom förslitning eller på annat liknande sätt, förbrukas inom ett år, kan de hänföras till maskinverktyg och motsvarande i varuhanteringen.

Anglar för ramsågblad, bandsågringar av gummi, kutterblock, ledvalsar, roster för träbränsleugnar och skärprullar bör däremot icke anses utgöra material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ förordningen om allmän varuskatt.

9) Angående blomsterförmedling

Enligt 1 § förordningen om allmän varuskatt skall sådan skatt erläggas för varor som försäljes eller på annat sätt tillhandahålles inom riket. Beskattningsvärdet utgör därvid det vederlag den skattskyldige erlägger kontant eller på annat sätt, d. v. s. enligt grunderna för varuskatteförordningen i princip vad konsumenten erlägger för en skattepliktig vara eller tjänst.

Vid blomsterförmedling tillgår så, att beställaren-konsumenten hos den ordermottagande affären beställer varor att genom affär på annan ort levereras till av beställaren uppgiven adressat. För detta erlägger beställaren ett belopp innefattande förutom varornas värde *dels* en s. k. blommogramavgift — f. n. en krona — avsedd att täcka den ordermottagande affärens kostnader för blanketter, ev. porto o. dyl., *dels* en budavgift — f. n. två kronor — avsedd att täcka orderutförarens budkostnader, *dels* i förekommande fall den telefonkostnad ordermottagaren har att vidkännas för orderns intefonerande till orderutföraren, *dels slutligen* i vissa fall en fraktkostnad motsvarande vad orderutföraren har att erlagga för varans transport med allmänt

kommunikationsmedel från orderutförarens ort till adressaten.

Samtliga förmedlingsorder avräknas genom ett av Föreningen Blomsterförmedlingen upprättat centralt clearingkontor, från vilket varje medlem erhåller avräkningsbesked, upptagande specifikation av den gångna periodens transaktioner (avsända och utförda order).

Av ovan specificerade kostnader stannar blommogramavgiften samt förekommande telefonkostnader hos ordermottagaren utan att ingå i det avräkningsbeskedet denne erhåller från Blomsterförmedlingen. Övriga nämnda kostnadselement gottskrives orderutföraren vid avräkningen och ingår i avräkningsbeskedets "Orderbelopp brutto".

Vid tillämpningen av varuskatteförordningen såvitt gäller blomsterförmedling synes det mot bakgrunden av det sagda lämpligt, att skattskyldigheten delas så att envar av parterna erlagger skatt för honom tillkommande del av det av konsumenten-beställaren erlagda vederlaget.

Riksskattenämnden har vid sammanträde den 7 april 1967 beslutat att såsom *bindande förklaring* enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande angående *skattskyldighet vid blomsterförmedling* att gälla tills vidare fr. o. m. den 1 september 1967.

Den som på grundval av order om blomsterförmedling tillhandahåller vara inom riket är skattskyldig för värdet av

denna vara. Från beskattningsvärdet får icke avdragas provision eller andra i avräkningsbesked upptagna avgående poster, ej heller kostnader som har samband med uppdragets fullgörande.

Mot bakgrunden av vad inledningsvis anförts är den som mottager beställningen av kunden (ordermottagaren) skattskyldig för honom tillkommande blommogramavgift samt för ev. telefonkostnad.

Blomstercheck betraktas som presentkort. Om presentkort har riksskattenämnden tidigare (RSN II 1960 sid. 58) uttalat sig på i huvudsak följande sätt:

Enligt anvisningarna till 9 § förordningen om allmän varuskatt är presentkort och andra handlingar, vilkas värde grundar sig på rättigheter av olika slag icke i vad avser dylikt värde att anse som varor. Härav följer, att utställande av presentkort icke innebär varuförsäljning i varuskatteförordningens mening och att nämnda förordning icke äger tillämpning på sådana transaktioner.

Skattskyldighet till allmän varuskatt inträder enligt 12 § 3 mom. varuskatteförordningen, när vederlag för skattepliktig vara inflyter kontant eller eljest kommer den skattskyldige till godo. Sker försäljning av sådan vara mot betalning i form av presentkort bör enligt anvisningarna till 16 § varuskatteförordningen detta i varuskattehänseende vara att betrakta som kontantförsäljning.

Riksskattenämndens anvisning den 15 mars 1960 upphör samtidigt att gälla.

(Stockholm den 18 maj 1967)

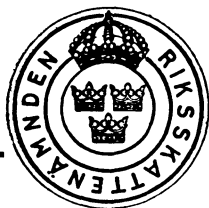
R II: 33

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8 Ang. den allmänna varuskatten Nr 4 1967

1) Angående elinstallatörer

Riksskattenämnden har den 16 februari 1960 (RSN II 1960 sid. 24 o. f.) meddelat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande företagare inom byggnadsbranschen, såsom byggmästare, rörledningsentreprenörer, elinstallatörer, plåtslagare m. fl. I fråga om behandlingen av elinstallatörerna i varuskattehänseende har nämnden i huvudsak uttalat följande.

Elinstallatörerna marknadsför i stort sett två slags varugrupper, dels installationsmaterial, som i regel icke omarbetas eller förarbetas före installation i fastighet, dels artiklar som närmast har karaktären av butiksvaor. Till den förra gruppen hänföres jordkablar, ledningar, kabelskåp, mätartavlor, linjematerial o. dyl. varor angivna på en särskild förteckning upprättad av Sveriges elgrossisters förening SEG och till den senare gruppen elspisar, visst slags armatur, glödlampor, elektriska hushållsartiklar av olika slag m. m.

Vidare uttalas i anvisningen att elinstallatörer som uteslutande ägnar sig åt arbeten med elinstallationer i fastighet bör enligt de allmänna reglerna (anv. till 12 §) vara att anse som konsument. Deras leverantörer blir skattskyldiga för leveranserna till dem.

Elinstallatör, som jämte installationsverksamhet även säljer varor, borde däremot betraktas som återförsäljare vid förvärv av samtliga varor han marknadsför. Material för installationsverksamheten skulle beskattas hos honom som uttag ur rörelsen efter ortens pris, d. v. s. till ett belopp högre än det elinstallatören skulle ha erlagt som konsument med skattens belopp inräknat i priset. Vissa icke önskvärda konsekvenser ur konkurrenssynpunkt vid olika prissättning skulle dock kunna uppkomma. Detta skulle till övervägande delen kunna elimineras genom att låta installatören upptaga den egentliga installationsverksamheten och försäljningen som skilda verksamhetsgrenar, under förutsättning av att han har en ordnad och tillförlitlig bokföring och att bokföringen möjliggör sådan särskild redovisning. Vid förvärv av installationsmaterial

*Om en elinstallatör är anställd ska
beträffande som konsument. Inom det
området som tillhör. Endast de*

R II: 35

skulle installatören enligt detta system betraktas som konsument men skattskyldig återförsäljare i fråga om marknadsföring av andra varor. Vid skatteredovisningen för den senare verksamhetsgrenen skulle den s. k. nettometoden kunna användas.

Om installatörens bokföring icke medgäve sådan uppdelning, som avhandlats i föregående stycke, måste han i sin skatteredovisning upptaga samtliga bruttointäkter och därifrån avdraga uppburna likvider i installationsverksamheten under förutsättning att installationsmaterialet inköpts i beskattat skick.

Elinstallatör slutligen, som huvudsakligen ägnar sig åt försäljningsverksamhet, skulle enligt anvisningen för hela sin rörelse få betraktas och registreras som skattskyldig återförsäljare med möjlighet att inköpa allt material skattefritt. Skatteredovisningen skulle omfatta vad den skattskyldige uppburit brutto i installationsverksamheten med rätt till avdrag för därå belöpande arbetskostnad hänförlig till arbete på fastighet. Denna möjlighet kunde begagnas även av andra elinstallatörer som — även om försäljningsverksamheten icke haft nyssnämnd omfattning — själv önskade vara registrerade som återförsäljare för hela verksamheten.

Enligt vad riksskattenämnden inhämtat har anvisningen tolkats olika av de skattskyldiga. Särskilt gäller detta vad i anvisningen uttalats angående konsument — och återförsäljaralternativen samt bestämmande av beskattningsvärdet vid uttag av vara. Vidare har den tidigare omnämnda förteckningen, den s. k. SEG-listan, visat sig i behov av en översyn och komplettering. Elektriska installatörsorganisationen EIO har hos riksskattenämnden hemställt, att nämnden måtte ompröva anvisningen.

Riksskattenämnden har med anledning härav vid sammanträde den 28 juni 1967 beslutat att såsom *anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande

uttalande *angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt beträffande elinstallatörer*. Anvisningen gäller tillsvdare fr. o. m. den 1 januari 1968. Nämndens anvisning den 16 februari 1960 i vad den avser elinstallatörer upphör samtidigt att gälla.

Den verksamhet, som det övervägande antalet elinstallatörer numera bedriver, omfattar såväl installationsarbeten och tjänstprestationer med avseende på fastighet och lös egendom som försäljning av varor. Beträffande den installationsverksamhet, som har avseende på fastighet (i samband med uppförande av hus och liknande anläggningar ävensom vid reparation och underhåll därav), är elinstallatören i varuskattehänseende närmast att jämställa med byggmästare. Enligt anvisningarna till 12 § varuskatteförordningen är elinstallatören därför att anse som konsument vid förvärv av varor (installationsmaterial) att användas i denna del av verksamheten. I syfte att åstadkomma enkla regler i fråga om skatteredovisningen för leverantörerna av sådant material till elinstallatörerna har riksskattenämnden efter samråd med Elektriska installatörsorganisationen EIO och Sveriges elgrossisters förening SEG fastställt här bifogade förteckning (*Bilaga A*) över sådana varor som är att hänföra till egentligt installationsmaterial.

Tillhandahålles sådant material åt elinstallatör, skall skattskyldighet till allmän varuskatt alltid åvila leverantören härav. Vid import föreligger skattskyldighet enligt särskilda grunder (68 §). Användes materialet av elinstallatören i av honom bedriven installationsverksamhet *med avseende på fastighet* — med undantag för s. k. fasta maskiner som vid fastighetstaxering åsättes eller kommer att

åsättas särskilt maskinvärde — föreligger ingen skattskyldighet till allmän varuskatt för honom för detta tillhandahållande vare sig användandet grundar sig på entreprenadåtagande från hans sida eller arbetet utföres av honom på löpande räkning. Försäljes däremot sådant material av elinstallatör till någon som är att anse som konsument i varuskattehänseende eller användes materialet av elinstallatören för installation i eller reparation eller underhåll av *lös egendom* och sådana fasta maskiner som nyss nämnts, åvilar sådan skattskyldighet installatören enligt de allmänna reglerna, i förekommande fall med tillämpning av den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen intagna reduceringsregeln. Vid skatteredovisningen för sådant skattepliktigt tillhandahållande äger installatören verkställa avdrag för utgivet vederlag för i beskattat skick inköpt installationsmaterial använt på sätt nyss nämnts.

Från huvudregeln att leverantören alltid blir skattskyldig till allmän varuskatt för tillhandahållande av installationsmaterial åt elinstallatör, oavsett hur denne disponerar materialet (för återförsäljning, för installationsarbeten av olika slag etc.), gäller följande undantag.

Företagare som jämte installationsverksamhet i den bemärkelse, som avses i denna anvisning, tillika bedriver tillverkning av installationsmaterial enligt bilaga A eller i stor omfattning driver engrosförsäljning (generalagent vid import, grossist o. dyl.) av sådant material bör kunna inköpa installationsmaterialet skattefritt. Då sådant material tages i anspråk för installationsverksamheten har företagaren att beräkna den skattepliktiga omsättningen efter grunderna för uttag av vara ur rörelsen. Beskattningsvärdet vid ianspråktagandet skall utgöra saluvärdet efter ortens

pris, d. v. s. det värde med den allmänna varuskatten inräknad som kan påräknas vid försäljning på leverans till annan elinstallatör av motsvarande myckenhet. Företagare, som avses i detta stycke, har att i detta hänseende hos hemortslänets varuskattekontor ansöka om registrering såsom skattskyldig till allmän varuskatt. Därvid bör samråd ske mellan företagaren och varuskattekontoret om de närmare betingelserna för redovisning av allmän varuskatt. Varuskattekontoret skall skriftligen lämna företaget besked härom. Av beskedet skall framgå att företaget äger rätt att skattefritt förvärva råvaror etc. för tillverkning av installationsmaterial ävensom sådana färdigvaror som finns angivna i bilaga A.

Beträffande andra varor än sådana angivna i SEG-listan är elinstallatörerna vid förvärvet att anse som återförsäljare. Härav följer att de blir skattskyldiga till allmän varuskatt för allt tillhandahållande till konsument eller uttag av dessa varor, även om varorna användes i deras installationsverksamhet omfattande arbeten i fastighet eller på lös egendom.

Övergångsbestämmelser

Elinstallatör, som enligt denna anvisning är att anse som konsument vid förvärv av installationsmaterial enligt bilaga A och som vid anvisningens ikraftträdande har *inneliggande lager av sådant material*, vilket förvärvats i obeskattat skick, har att iakttaga följande.

Bestyrkt inventeringsuppgift per den 31 december 1967 avseende lager av installationsmaterial enligt bilaga A bör före utgången av januari månad 1968 tillställas varuskattekontoret. Uppgiften skall omfatta lagrets värde till inköpspris (alltså exklusive allmän varuskatt). Elinstallatör-

ren äger rätt att omedelbart omvandla detta lager till beskattat installationsmateriallager genom att i skatteredovisning avseende första redovisningsperioden under år 1968 beräkna värdet av detta lager enligt ortens pris med den för redovisningsperioden gällande allmänna varuskattens belopp inräknat. I fråga om detta värde behöver — såsom riksskattenämnden redan uttalat i sin anvisning år 1960 — ortens pris inte vara detaljhandelspriset vid försäljning i butik utan kan beräknas till vad elinstallatören skulle kunna erhålla vid försäljning av motsvarande myckenhet till annan leverantör. Beloppet måste dock ligga högre än vad elinstallatören skulle ha erlagt som konsument med skattens belopp inräknat i priset. Skillnaden utgöres av den handelsmarginal som installatören tillämpar vid sådant tillhandahållande. Man torde f. n. kunna beräkna denna handelsmarginal inklusive allmän varuskatt till 15 procent. Elinstallatören har att i särskild skrivelse meddela varuskattekontoret hur han förfarit. — Är det lager, varom här är fråga, värdemässigt av sådan storlek att det kan bedömas medföra likviditetssvårighet för elinstallatören att på en gång redovisa allmän varuskatt för hela lagret, äger han efter samråd med varuskattekontoret upplägga en plan efter vilken lagret skall skatteredovisas. Planen bör vara avpassad på sådant sätt, att lagret senast vid redovisning för period som förfaller till betalning under januari 1969 blivit beskattat.

Bilaga A

Förteckning över material som ur varuskattesynpunkt är att betrakta som installationsmaterial och på vilken vid tillhandahållande åt elinstallatörer allmän varuskatt alltid skall utgå.¹

Jordkablar, stark- och svagströmsledning

¹ Artiklarna i förteckningen är ordnade i stort sett enligt branschens varukataloger.

Dynamotråd
Kabelmuffar
Kabelskåp
Förläggingsmaterial
Strömställare (ej sladdströmställare och likn.)
Tryckknappar, trappautomater, trappur.
Vägg- och golvvuttag
Säkringsmaterial
Mätartavlor och gruppcentraler av plåt
Material för kapslade fördelningscentraler
Greppsåkringar
Ventilavledare
Linjematerial
Byggnadsåskledarematerial
Isolermaterial
Signalmaterial för stark- och svagström samt övrigt material till svagströmsanläggningar
Antennmaterial
Tavelinstrument
Elmätare
Motstånd
Motorskyddsbrytare och kontaktorer
Vägg- och takarmatur för fast montage samt lamphållare för fast montage
Elspisar och elradiatorer för fast anslutning
Rumstermostater för fast montage

2) Angående reduceringsregeln

Som svar på en förfrågan angående tillämpningen av den i 18 § 3 mom varuskatteförordningen intagna reduceringsregeln vid leverans till kommunala inrättningar har uttalats bl. a. följande.

Med kommunalt affärsdrivande verk eller inrättning förstås kommunalt organ som under fullt affärsmässiga former och med egen självständig styrelse, skild från andra organ, bedriver sådan verksamhet varpå exempel angivits i den av nämnden den 8 oktober 1965 meddelade anvisningen angående tillämpningen av förenämnda reduceringsregel.

Avser ett kommunalt affärsdrivande verk att i *mindre* utsträckning disponera exempelvis en maskin med varaktighetstid överstigande tre år för andra än verkets egna uppgifter, medför detta förhållande icke någon inskränkning i tillämpningen av reduceringsregeln vid inköp av själva maskinen eller senare förvärv av reservdelar med varaktighetstid överstigande tre år.

3) Angående försäljning till konsument av varor avsedda att utföras ur riket

Riksskattenämnden har den 14 juni 1960 (RSN II 1960 sid. 70 o. f.) meddelat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om varor, som konsument förvärvar för utförelse ur riket. I anvisningen har nämnden i huvudsak uttalat följande.

Den allmänna varuskatten är ur teknisk synpunkt en skatt som uttages då skattepliktiga varor och tjänster tillhandahålls konsumenterna inom riket. Sker mottagandet här i riket skall skatt därför i princip erläggas oberoende av om konsumtionen äger rum inom landet eller ej. Från denna regel gäller undantag för varor, som försäljes för bruk ombord på fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik. Har leverans skett av skattepliktiga varor till konsument här i riket och denne har för avsikt att själv efter förvärvet utföra varorna ur riket, åvilar ändock skattskyldighet säljaren om denne bedriver yrkesmässig försäljningsverksamhet och fråga är om tillhandahållande av skattepliktig vara till köpare, som är att anse som konsument i varuskattehänseende.

Vidare uttalas i anvisningen, att om varan i stället för leverans till konsument här i riket levereras för konsumentens räkning direkt för mottagande utom riket föreligger exportförsäljning, som är skattefri i enlighet med vad som sägs i anvisningarna till 1 § förordningen. Säljaren bör i sådant fall kunna styrka att utförelse ägt rum genom av tullen påtecknad exporthandling.

Generaltullstyrelsen har i cirkulär den 26 maj 1967 (TFS 1967: 74) om tullkontroll på exportgods med hänsyn till allmän varuskatt meddelat, att tullkontroll på exportgods inte skall anordnas enbart för att tillhandahålla bevisning till styrkande av att allmän varuskatt ej skall utgå för god-

set. Vidare förordnas i cirkuläret, att kontrollbehandling och attestering i sådant syfte av exempelvis varor som medföres av eller vid avresa överlämnas till turister sålunda inte skall förekomma.

Riksskattenämnden har med anledning härav vid sammanträde den 30 augusti 1967 beslutat att — med upphävande av anvisningen den 14 juni 1960 — såsom *ny anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande *angående försäljning till konsument av varor avsedda att utföras ur riket*.

Enligt 1 § förordningen om allmän varuskatt skall sådan skatt bl. a. erläggas för varor som försäljes eller på annat sätt tillhandahålls eller tages i anspråk inom riket samt för tjänsteprestationer, som tillhandahålls inom riket. Skyldighet att erlagga sådan skatt åvilar enligt 12 § samma förordning den som yrkesmässigt försäljer skattepliktig vara eller yrkesmässigt utför eller ombesörjer utförande av skattepliktig tjänsteprestation, för tillhandahållande av sådan vara eller tjänsteprestation till förbrukare (konsument), samt för uttag ur rörelsen av skattepliktig vara. Skattskyldigheten inträder, när vederlaget inflyter kontant eller eljest kommer den skattskyldige till godo eller när skattepliktig vara uttages ur rörelsen.

I anvisningarna till 1 § uttalas, att begränsningen av stadgandet till att omfatta tillhandahållande eller ianspråktagande inom riket innebär, att försäljning av varor för export är skattefri. Försäljning av varor för bruk ombord på fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik är att likställa med export. Enligt förarbetena till varuskatteförordningen omfattas försäljning till tu-

risten och andra som tillfälligt uppehåller sig i riket av bestämmelserna i förordningen, även om den slutliga konsumtionen äger rum utomlands. Motsvarande gäller beträffande tjänsteprestationer.

Av det anförda framgår att allmän varuskatt utgår då skattepliktiga varor och tjänster tillhandahållas konsument inom landet oberoende av om den slutliga konsumtionen kommer att ske inom landet eller ej, med nyss angivna undantag för varor som försäljes för bruk ombord på fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik.

Om vara i stället för att tillhandahållas konsument här i riket levereras för dennes räkning direkt för mottagande utom riket föreligger exportförsäljning, för vilken skattskyldighet ej åvilar säljaren i en-

lighet med vad som sägs i anvisningarna till 1 § varuskatteförordningen. Säljaren har att i sådant fall styrka att export ägt rum. Detta kan ske på olika sätt, exempelvis med fraktsedel, konossement, expeditionsräkning, postkvitto eller annan liknande handling utvisande att varan utförts ur riket. Om tullverket för restitutionsändamål eller liknande bestyrkt utförelsen, må även dylik bevisning om utförelsen godtagas.

I fråga om skattefrihet vid försäljning av varor för bruk ombord på fartyg i utrikes trafik hänvisas till vad nämnden uttalat i anvisning den 22 mars 1960 (RSN II 1960 sid. 40 o. f.) angående förordningens tillämpning på fartyg och tillbehör till fartyg, m. m.

(Stockholm den 12 augusti 1967)

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg. 8 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 5 1967

---

1) Angående monteringsfärdiga hus

Riksskattenämnden har den 10 maj 1965 (Rsn II 1965 sid 14 o. f.) meddelat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om tillhandahållande av monteringsfärdiga hus. I anvisningen har nämnden i huvudsak uttalat följande.

Med monteringsfärdiga hus förstås — — — hus avsedda för stadigvarande bruk, som för uppförande på fast grund levereras antingen i form av färdigställda byggnadselement, innefattande fullständig sats av bjälklags-, vägg- och takkonstruktioner med tillhörande beklädnads- och isoleringsmaterial samt byggnadssnickrier, eller på motsvarande sätt färdigmonterade.

Av det anförda framgår, att stadgandet i 18 § 3 mom. gäller alla monteringsfärdiga hus, oavsett vilket material de består av, samt att regeln skall gälla icke blott vid leverans av en komplett sats av byggnadselement för montering på byggnadsplatsen utan även när leverans sker av redan monterade hus.

Ingår i leverans eller uttag av monteringsfärdigt hus även andra delar än de nyssnämnda, såsom inrednings- och utomhussnickrier, material för uthusbyggnader till källarlösa hus, glas, papp, smide och plåt samt med huskonstruktionen sammanhängande värme-, sanitets- och ventilationsanläggning och elinstallationer, bör dessa delar vara att hänföra till huset. Stadgandet i 18 § 3 mom. bör alltså äga tillämpning jämväl på värdet av sådana delar.

Som svar på förfrågan huruvida reduceringsregeln i 18 § 3 mom. första

R II : 41

stycket förordningen om allmän varuskatt är tillämplig i fråga om leverans av vissa tillbehör till monteringsfärdiga hus har riksskattenämnden (Rsn II 1966 sid 34) uttalat att detaljer som värmepanna, oljecistern, varmvattenberedare, elspis, badkar, tvättställ och toalett bör omfattas av nämnda reduceringsregel under förutsättning att de redan vid leveransen av huset är infogade i huskonstruktionen. I fråga om övriga i skrivelsen omnämnda tillbehör — kylskåp, frysbox, tvättmaskin, centrifug, torkskåp och diskmaskin — bör reduceringsregeln icke äga tillämpning. Detta gäller även om dessa varor tillhandahålles av husleverantören i samband med husleveransen.

Med anledning av att tveksamhet synes råda om innebörden av sistnämnda uttalande har riksskattenämnden vid sammanträde den 18 oktober 1967 beslutat att enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt meddela följande *bindande förklaring* rörande tillämpningen av nämnda förordning i fråga om vissa tillbehör till monteringsfärdiga eller färdigmonterade hus.

Omfattar leverans av monteringsfärdigt eller färdigmonterat hus även värmepanna, oljecistern, varmvattenberedare, elspis, badkar, tvättställ och toalett är den i 18 § 3 mom. varuskatteförordningen intagna reduceringsregeln under övriga i författningsrummet angivna förutsättningar tillämplig jämväl på nu nämnda varor, endast om desamma fysiskt infogats i huskonstruktionen och redan vid ankomsten till byggnadsplatsen är fast förankrade i visst huselement. Är så icke fallet kan reduceringsregeln icke tillämpas. Beträffande kylskåp, frysbox, tvättmaskin, centrifug, torkskåp, diskmaskin och andra dylika utrustningar är redu-

ceringsregeln icke tillämplig även om de vid leveransen är fysiskt infogade på sätt nyss sagts.

2) Angående reduceringsregeln tillämpning på vattenledning

I en till riksskattenämnden inkommen ansökan hade Aktiebolaget A anhållit om förhandsbesked huruvida den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln är tillämplig vid försäljning till Stockholmstraktens vattenverksförbund av rör och rördelar avsedda för i marken framdragen huvudvattenledning.

Riksskattenämnden meddelade den 8 augusti 1967 följande numera lagakraftvunna förhandsbesked: Riksskattenämnden finner att av sökandebolaget tillhandahållna rör och rördelar avsedda för i marken framdragen huvudvattenledning är inte att hänföra till sådana inventarier i köparens verksamhet, vilka avses i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt. Riksskattenämnden förklarar den i nämnda författningsrum intagna reduceringsregeln inte tillämplig på ifrågavarande tillhandahållande.

3) Angående jordbrukares skattskyldighet för försäljning av virke

En till riksskattenämnden inkommen förfrågan från Sveriges Trä- och Byggvaruhandlars Centralförbund angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt i fråga om jordbrukares försäljning av virke, som för hans räkning uppsågats vid annan tillhörigt sågverk, har efter föredragning vid nämndens sammanträde den 27 september 1967 besvarats sålunda.

Jämlikt 63 § förordningen om allmän varuskatt föreligger skattskyldighet för ägare eller brukare av jordbruksfastighet, som till konsument försäljer eller för förbrukning uttager sådan produkt från jordbruket eller dess binärningar som enligt förordningen är att hänföra till skattepliktig vara.

Enligt anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen hänföres försäljning av virke icke till inkomst av jordbruk eller dess binärningar utan till inkomst av skogsbruk. Har den, som idkat skogsbruk, tillika drivit virkesförädling eller utvinning av biprodukter av skogsbruket såsom tjära o.dyl., anses denna verksamhet som skogsbruk, där den varit av mindre omfattning eller väsentligen avsett husbehov. Har dylik verksamhet däremot varit av större omfattning och bedrivits med särskilda anordningar av stadigvarande

art, t.ex. fasta kolugnar, fasta tjärugnar eller dyl., anses särskild rörelse föreligga.

Om jordbrukares försäljning av virke sker på sådant sätt och i sådan omfattning att verksamheten kan anses som särskild rörelse, virkeshandel, uppkommer — under förutsättning tillika att försäljning sker till konsument — skattskyldighet till allmän varuskatt för jordbrukaren. Härvid synes det sakna betydelse om virket framställts vid jordbrukarens egen såg eller genom s. k. legosågning. Om intäkterna av virkesförsäljningen däremot hänföres till inkomst av jordbruksfastighet, torde skattskyldighet inte uppkomma för jordbrukaren. Det torde närmast ankomma på vederbörande beskattningsmyndigheter att utöva erforderlig kontroll och därvid fördela intäkterna på resp. förvärvskällor.

(Stockholm den 15 november 1967)

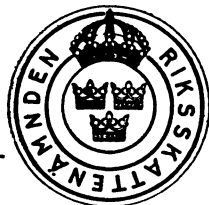
R II : 43

II

Meddelanden från

Riksskattenämnden

Årg 8 *Ang. den allmänna varuskatten* Nr 6 1967

---

1) Angående begreppet fastighet

Riksskattenämnden har den 8 mars 1960 (Rsn II 1960 sid. 35), den 31 maj 1966 (Rsn II 1966 sid. 5) och den 3 februari 1967 (Rsn II 1967 sid. 7) meddelat anvisningar till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt såvitt gäller begreppet fastighet.

Sedan anvisningarna till 9 § nämnda förordning med verkan fr. o. m. den 1 januari 1968 ändrats genom förordning den 1 december 1967 (nr 660) har riksskattenämnden vid sammanträde den 12 december 1967 beslutat att — med upphävande av tidigare meddelade anvisningar i ämnet — såsom *ny anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna* göra följande uttalande *beträffande begreppet fastighet*.

Enligt anvisningarna till 9 § förord-

ningen om allmän varuskatt förstås med vara materiellt ting som icke utgör fastighet. Vad som bör åsättas särskilt maskinvärde vid fastighetstaxering, s. k. fast maskin, anses icke som fastighet utan som vara. Detsamma gäller fastighetstillbehör eller annat dylikt, då det borttages från fastigheten.

Till fastighet räknas enligt nämnda förordning vad som enligt kommunal-skattelagen är att hänföra till fastighet utom fast maskin. Såsom fastighet anses även alltid sådan ledning i, på eller över marken för överföring av elektrisk kraft, gas, vatten eller värme, för transport av oljeprodukter, för teleförbindelser eller för jämförligt ändamål, som icke ingår i fast maskin eller annat inventarium.

Framhållas bör, att vad i denna anvisning uttalas inte innebär någon ändring i vad tidigare gällt i fråga om skatteplikt för byggnadsmaterial. Skattskyldighet åvilar, liksom tidigare, den som yrkesmäs-

R II: 45

sigt till konsument (fastighetsägare, byggmästare, byggnadshantverkare m. fl.) försäljer byggnadsmaterial och annat, som skall ingå såsom beståndsdel i eller utgöra tillbehör till fastighet.

De bestämmelser i kommunalskattelagen, som berör frågan om vad som enligt nämnda lag är att anse som fastighet, finnes återgivna i en vid denna anvisning fogad *Bilaga*. I denna bilaga har därjämte intagits vissa delar av lagen den 24 maj 1895 angående vad till fast egendom är att hänföra ävensom ett i nämndens kansli upprättat sammandrag ur en i propositionen 1966:24 med förslag till lag om vad som är fast egendom intagen redogörelse för vad som enligt hittills gällande bestämmelser civilrättsligt är att anse som fast egendom ("Kommentar till 1895 års lag").

Bestämmelserna om vad som civilrättsligt är fast egendom har ändrats genom en ny lag den 29 juli 1966 om vad som är fast egendom (SFS 1966:453), vilken lag trädde i kraft den 1 juli 1967 (SFS 1966:645). Det skatterättsliga fastighetsbegreppet har däremot inte ändrats. Enligt 4 § kommunalskattelagen förstås vid tillämpningen av nämnda lag med fastighet bl. a. vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom. Genom lag den 13 maj 1966 om ändrad lydelse av 4 § kommunalskattelagen, som trädde i kraft den 1 juli 1967 (SFS 1966:650) har till nämnda paragraf fogats en punkt så lydande: "Med allmän lag förstås härvid lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra, oaktat denna lag har upphört att gälla."

Vid tolkningen av begreppet fastighet bör iakttagas vad i det följande anföres om primära fastighetsobjekt, såsom jord

och byggnader, samt om objekt som i sig själva är av lös egendoms natur men som genom anknytning till primära fastighetsobjekt får fastighets natur (tillbehör till jord och till byggnad).

Med primära fastighetsobjekt förstås i denna anvisning jord och byggnader, dock inte för tillfälligt bruk uppförda skjul, kojor och flyttbara baracker. Till jorden hör därå uppförda staket, stängsel och flaggstänger. Till byggnader räknas även särskilda anläggningar, såsom brobyggnader, järnvägs- och spårvägsanläggningar ovan jord eller i tunnel, dammanläggningar, flottningsrännor och oljeanläggningar. Vidare är ledningar för distribution av elektrisk kraft, gas och vatten, för avlopp, för distribution av värme från värmeverk, för transport av oljor till och från lagringsanläggningar och liknande ledningar alltid att anse som fastighet oavsett om de är framdragna i, på eller ovan mark och oavsett om marken och ledningen är i samma eller olika ägares hand. Ledning som ingår i fast maskin eller annat inventarium är dock att anse som vara.

Samma betraktelsesätt gäller ifråga om ledning med fast apterad (ej rörlig) lina för transport av människor och gods (linbana).

Med ledning i detta sammanhang förstås även stolpar, stag, isolatorer, hängarmar och andra anordningar som ingår i själva ledningsnätet. Lösa detaljer såsom hängkorgar och liknande transportanordningar är att hänföra till lös egendom.

Till fastighet bör vidare vid varubeskattningen hänföras

1. såsom fastighetstillbehör i *byggnader i allmänhet*:

fasta avbalkningar och andra i vägg, tak eller golv intimerade eller inmurade anord-

ningar, skåp- och bänkinredningar, hissar, ledstänger, ledningar för vatten, värme, elkraft och annat med därtill hörande kranar, strömbrytare och annan utrustning, badkar och andra sanitetsanordningar, alarmanläggningar, ringledningar jämte tillbehör, pannor och element till värmeledning, kakelugnar och andra stadigvarande anordningar för byggnadens uppvärmning, järn-, gas- och elspisar, värme-, kyl- och frysskåp samt maskinella anordningar och annan utrustning i tvättstuga och liknande för tvätt och mangling, korkmattor, heltäckande vid golvet fasta mattor, innanfönster, markiser, persienner samt brandredskap, luftskyddsmateriel och andra anordningar avsedda för byggnaden som sådan,

2. såsom fastighetstillbehör i *butikslokaler och andra lokaler* som varaktigt inrättats för *kommersiellt ändamål*:

vissa möbelliknande anordningar, såsom sådana fasta bänkar, vaskar, hyllfack, arbetsbänkar, diskar, skåp och skyltfönsteranordningar, som särskilt apterats för byggnaden och vanligen efter utbrytning blir av jämförelsevis ringa värde,

3. såsom fastighetstillbehör i *ladugårdar*: fasta anordningar för maskinmjölkning, för utfodring av djur eller för utgödsling.

I princip gäller att ovan i punkterna 1—3 angivna varor är att betrakta som fastighetstillbehör endast om de tillföres fastigheten av fastighetens ägare och sålunda äges av denne. För skattskyldig, som tillhandahåller varorna, kan det emellertid vara svårt att vid tillhandahållandet i varje särskilt fall avgöra om leverans sker till fastighetens ägare eller ej. Det förra torde oftast vara fallet. Av praktiska skäl bör därför skattskyldig kunna utgå ifrån att anskaffandet sker av

fastighetens ägare, såvida det inte visas annat eller vid tillhandahållandet framgår att annan än denne förvärvar varorna.

I fråga om varor, som blir att anse såsom fastighetstillbehör, skall allmän varuskatt beräknas på varornas värde. Tjänsteprestationer med avseende på varorna, vilka utföres i samband med deras infogande eller installation i byggnaden eller vid reparation därstädes, skall däremot inte varubeskattas.

Borttages från fastighet tillbehör, inredningar eller andra beståndsdelar, blir dessa enligt anvisningarna till 9 § varuskatteförordningen att hänföra till lösa varor. Härmed avses ett mera varaktigt borttagande, såsom fallet kan vara vid försäljning av detaljer från rivningshus o. dyl. Om ett fastighetstillbehör tillfälligt överföres till en verkstad eller fabrik för reparation, får föremålet anses fortfarande behålla egenskapen av fastighetstillbehör. Reparation av fastighetstillbehör bör därför inte varubeskattas, såvitt gäller den utförda tjänsteprestationen, vare sig reparationen utföres i byggnaden eller i en verkstad eller fabrik.

Skyltar för information, reklamändamål o. dyl. bör i varuskattehänseende inte hänföras till fastighet, oavsett hur de apterats. Uppsättningsanordningar (stolpar, linor och liknande) avseende sådana skyltar är ej heller att räkna som fastighetstillbehör. Härav följer att även tjänsteprestationer med avseende på sådana skyltar och anordningar blir skattepliktiga.

Även i fråga om andra varor, som tillföres byggnad utan att ingå i byggnaden som fastighetstillbehör, bör allmän varuskatt beräknas på såväl varornas värde som vederlaget för utförda tjänsteprestationer, t. ex. montering och installation eller uppsättning, även om arbetet till nå-

gon mindre del kan beröra själva byggnaden, t. ex. genom anbringande av enkla fästånordningar i byggnaden (lösa diskar, hyllor och andra inredningar).

Fasta maskiner, d. v. s. sådana maskiner som vid fastighetstaxeringen åsättes eller skall åsättas särskilt maskinvärde, anses i varuskattehänseende inte som fastighetstillbehör utan som varor. Detta innebär att tjänsteprestationer med avseende på sådana maskiner skall beskattas. Ersättning för arbete, som i samband med leveransen utföres direkt på fastigheten, d. v. s. på mark eller byggnad, t. ex. gjutning av fundament, blir däremot skattefria. Till fasta maskiner hänföres bl. a. sådana cisterner för oljelagring som vid fastighetstaxering åsätts eller skall åsättas särskilt maskinvärde.

Bilaga

4 § tredje stycket kommunalskattelagen (KL) (enligt dess lydelse före den 1 juli 1967):

Med fastighet förstås i denna lag vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom, så ock byggnad, ändå att den enligt allmän lag ej är hänförlig till fast egendom; dock skall registrering enligt lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft med mera icke föranleda därtill, att sålunda registrerad egendom allenast på denna grund i beskattningsavseende hänföres till fastighet.

Samma författningsrum enligt dess lydelse fr. o. m. den 1 juli 1967:

Med fastighet förstås i denna lag vad enligt allmän lag är att hänföra till fast egendom, så ock byggnad, ändå att den enligt allmän lag ej är hänförlig till fast egendom; dock skall registrering enligt lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser

om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft med mera icke föranleda därtill, att sålunda registrerad egendom allenast på denna grund i beskattningsavseende hänföres till fastighet. Med allmän lag förstås härvid lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra, oaktat denna lag har upphört att gälla. (SFS 1966: 136 och 650).

10 § KL:

Vid taxering av fastighet skola, i den mån förhållandena därtill föranleda, följande särskilda värden, vilka tillsammans utgöra fastighetens taxeringsvärde, redovisas, nämligen:

för jordbruksfastighet:

a) *jordbruksvärde*, varmed förstås fastighetens värde, utom värdet av växande skog, under förutsättning att fastigheten användes för jordbruk med binärningar eller skogsbruk,

skolande därvid särskilt angivas vad av jordbruksvärdet som belöper å skogsmark (skogsmarksvärde);

b) *skogsvärde*, varmed förstås värdet av växande skog; samt

c) *tomt- och industrivärde*, varmed förstås värde, som fastigheten eller del därav äger utöver jordbruksvärdet och skogsvärdet på grund därav, att till fastigheten hörande mark kan tillgodogöras för annat ändamål än jordbruk med binärningar eller skogsbruk;

för annan fastighet:

a) *markvärde* eller värdet av marken, däri inbegripet värdet av träd, trädgårdsanläggningar och dylikt;

b) *byggnadsvärde* eller värdet av byggnader å fastigheten,

skolande särskilt angivas vad av byggnadsvärdet som belöper å maskiner och liknande tillgångar, vilka äro avsedda att huvudsakligen tjäna industriellt eller därmed jämförligt ändamål (särskilt maskinvärde).

Anvisningarna till 10 § KL:

5.

Enligt lagen om vad till fast egendom är att hänföra skola till fabrik eller annan för industriell verksamhet inrättad byggnad höra, bland annat, byggnadens ägare tillhöriga motorer, maskiner, kärl eller därmed jämförliga redskap, som för sin användning kräva och jämväl vila på fast, från grunden berett underlag (fasta maskiner). Värdet av fasta maskiner skall, om de äro ansedda att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, vid fastighets-taxeringen angivas såsom *särskilt maskinvärde*. På samma sätt skall förfaras beträffande dylika fasta maskiner i liknande byggnad, som ej är att enligt nämnda lag hänföra till fast egendom. Därest fast maskin, som är avsedd att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, är hänförlig till fast inredning i byggnad, vars värde ingår i byggnadsvärde å annan fastighet, skall, ändock att byggnaden icke är i huvudsak inrättad för industriell verksamhet, den fasta maskinens värde angivas såsom särskilt maskinvärde. Vad nu sagts om fast maskin, som är avsedd att i huvudsak direkt tjäna industriellt ändamål, skall även tillämpas å maskin eller liknande anordning, vilkens värde ingår i byggnadsvärde, därest den är avsedd att i huvudsak direkt tjäna ett ändamål jämförligt med ett industriellt sådant, såsom fallet kan vara med anordning för distribution av eldfarliga oljor, vissa anordningar i spannmåls-lagerhus, automobilgarage m. m. Då i byggnadsvärde ingår värde av ledningar och liknande inrättningar, vilka förbinda i särskilt maskinvärde inbegripna maskiner med byggnaden, skall i det särskilda maskinvärdet ingå även värdet av dessa, därest de närmast äro att betrakta som tillbehör till maskinerna och hava sitt väsentliga värde tillsammans med dem, samt antagas kan att borttagande av maskinerna skulle föranleda, att även ledningarna m. m. avlägsnades. Uteslutet är ej, att byggnadsvärde i sin helhet tillika bör be-

tecknas som särskilt maskinvärde; så kan exempelvis vara fallet med sådan förvaringscistern för eldfarliga oljor, som är att betrakta såsom byggnad.

Särskilt maskinvärde kan sålunda icke förekomma i fråga om byggnad, som uteslutande är avsedd för bostadsändamål. Värdet av fasta maskiner, vilka hava övervägande annat syfte än att direkt tjäna industriellt eller likartat ändamål, såsom anläggningar för belysning och uppvärmning, sanitetsanordningar, personhissar eller annat som är avsett för att göra byggnaden lämplig såsom uppehållsplats för människor, skall, vare sig byggnaden är inrättad för industriellt eller därmed jämförligt ändamål eller ej, icke ingå i särskilt maskinvärde.

Vanligen skall såsom särskilt maskinvärde angivas skillnaden mellan, å ena sidan, hela byggnadsvärdet och, å andra sidan, värdet av byggnaden med bortseende från maskinerna m. m. Därest byggnad i huvudsak ej har annat ändamål än att utgöra ett mer eller mindre varaktigt skydd för sådana maskiner eller dylikt, som ej kunna avlägsnas utan att även byggnaden i det väsentliga borttages, skall emellertid såsom särskilt maskinvärde angivas så stor del av byggnadsvärdet som tillkommer maskinerna med bortseende från byggnaden. I taxeringslängden skall antecknas särskilt maskinvärde.

Lag 24 maj 1895 angående vad till fast egendom är att hänföra:

1 §. Fast egendom är jord å landet och i stad.

2 §. Till jorden höra: därå uppförda hus, vattenverk och andra byggnader, för stadigvarande bruk i jorden anbragta ledningar och andra anläggningar, stängsel, å rot stående träd och andra växter tillika med frukt därå, samt gödsel.

Angående vad i visst fall skall anses höra till fast egendom, därå finnes elektrisk station, är särskilt stadgat.

3 §. Till byggnad höra: fast inredning, såsom avbalkningar, ledstänger, spiltor,

R II:49

krubbor och annat dylikt, ledningar för uppvärmning, belysning, luftväxling samt vattens eller andra ämnens inledande eller bortförande, annat, som i vägg, tak eller golv är inmurat eller intimrat, samt vad till stadigvarande bruk för byggnaden blivit anskaffat, såsom dubbeldörrar, innanfönster, nycklar, järnspisar, järnugnar, kaminer, brandredskap m. m.

Till fabrik eller annan för industriell verksamhet inrättad byggnad hör dessutom varje motor, maskin, kärl eller därmed jämförligt redskap, som för sin användning kräver och jämväl vilar på fast, från grunden berett underlag, så ock kraftledningar med därtill hörande inrättningar, dock med undantag av sådana ledningar, som från det allmänna ledningssystemet överföra kraft till särskild maskin, som ej är att hänföra till fast egendom.

Finnes till något, som, efter ty i denna paragraf sägs, till byggnad hör, reservdel eller duplett, då må den ej till den fasta egendomen hänföras.

4 §. Har någon efter särskilt stadgande eller på annan emot en var gällande grund äganderätt till byggnad eller annat, som, efter ty i 2 eller 3 § sägs, skulle till annans fasta egendom höra, då må det ej till den fasta egendomen räknas. Byggnad, stängsel eller annan för stadigvarande bruk avsedd anläggning å område, som besväras av inskriven tomträtt eller vattenfallsrätt eller innehaves enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord, må ej, ändå att byggnaden eller anläggningen tillhör ägaren av den fasta egendomen, hänföras till denna.

För gruvsdrift avsedd byggnad, stängsel, ledning eller annan anläggning, varom i 2 § är sagt, må ej, ändå att den tillhör ägaren av den jord, varå gruvan är belägen, till den jord hänföras.

—————
Kommentar till 1895 års lag:

Fast egendom är jord på landet och i stad (1 §). Som omedelbara tillbehör till fast egendom skall anses på jorden uppförda hus, vattenverk och andra byggnader,

för stadigvarande bruk i jorden anbragta ledningar och andra anläggningar, stängsel, på rot stående träd och andra växter med frukt därpå samt gödsel (2 §).

Uttrycket "jord" innefattar alla inom svensk jurisdiktion belägna delar av jordytan, som är föremål för äganderätt, vare sig de utgörs av torr mark eller är täckta av vatten. Med "byggnad" menas alla genom människohand på jorden medelst timring, murning eller på annat jämförligt sätt uppförda konstruktioner. Dit hänförs sålunda exempelvis murar, broar och bryggor. I rättspraxis har oljecisterner av plåt, som inte var fästade vid marken utan kvarhölls där enbart genom sin egen tyngd, ansetts som byggnader. Till anläggningar räknas exempelvis vissa transportanordningar samt cisterner och källare, i den mån de inte är att anse som byggnader.

I 3 § 1895 års lag anges vad som skall anses utgöra tillbehör till byggnad i allmänhet. Kretsen av tillbehör bestäms här dels från synpunkten av ett visst yttre mekaniskt samband mellan föremålen och byggnaden, dels från ändamålssynpunkt, d. v. s. med hänsyn till föremålen och byggnadens gemensamma användning. Sålunda omfattar kretsen av byggnadstillbehör till en början fast inredning, såsom avbalkningar, ledstänger, spiltor och annat dylikt, vidare ledningar för uppvärmning, belysning, luftväxling och vattens eller andra ämnens inledande och bortförande samt annat, som i vägg, tak eller golv är inmurat eller intimrat. Dessutom inbegrips vad till stadigvarande bruk för byggnaden blivit anskaffat, såsom dubbeldörrar, innanfönster, nycklar, järnspisar, järnugnar, kaminer, brandredskap m. m.

Den återgivna bestämmelsen har ansetts innebära bl. a. att den fasta inredningen räknas till byggnaden, oberoende av det sätt, varpå den är fäst därvid, således vare sig den är inmurad, intimrad, fastlödd, fastlimmad eller fäst genom spikar, nitar eller skruvar. Till den fasta inredningen räknas inte endast vindskontor,

garderober, fasta spisar, hissar och dylikt utan även vissa möbelliknande inrättningar, nämligen fasta bänkar, vaskar, hyllfack, arbetsbänkar m. m. ”som särskilt apterats för byggnaden och vanligen skulle efter utbrytning bli av jämförelsevis ringa värde”. Vanliga möbler, maskiner eller redskap bör däremot inte räknas till den fasta inredningen, även om de fastsatts vid byggnaden med spikar, nitar eller skruvar. Såsom anskaffade till stadigvarande bruk för bostadsbyggnad och därför som tillbehör till denna har i praxis bedömts bl. a. tvättställ, badkar, vattenklosetter, värmeledningspannor, radiatorer, korkmattor och oljeeldningsaggregat. I flera fall har tvekan uppstått i fråga om inventarier som anskaffats för mer speciella ändamål. Biografstolar, som fastsatts i golvet, har exempelvis inte ansetts som fast inredning och inte heller som anskaffade för stadigvarande bruk för byggnaden. Inredningens ändamål ansågs här koncentrerat till viss rörelse, inte till byggnaden som sådan.

I fråga om fabriker och andra för industriell verksamhet inrättade byggnader räknar lagen (3 § andra stycket) med en särskild krets av tillbehör, s. k. fabriks-tillbehör eller med en mera vidsträckt beteckning industritillbehör, utanför kretsen av vanliga byggnadstillbehör. Varje motor, maskin, kärl eller därmed jämförbart redskap, som för sin användning kräver och jämväl vilar på fast, från grunden berett underlag, utgör fastighetstillbehör. Maskinen skall sålunda tillsammans med underlaget bilda en på jorden uppförd konstruktion. Till kretsen av sådana hör också kraftledningar med därtill hörande inrättningar, med undantag dock av sådana ledningar, som från det allmänna ledningssystemet överför kraft till särskild maskin, vilken inte är att hänföra till fast egendom.

Reservdel eller dubblett till byggnadstillbehör räknas ej till fast egendom (3 § tredje stycket).

En förutsättning för att föremål, som avses i 2 och 3 §§ 1895 års lag, skall utgöra tillbehör till jord respektive byggnad

är att fastighetsägaren själv äger föremålen. Om det är skilda ägare till fastigheten och till föremål som tillförts denna blir föremålen som regel inte fastighetstillbehör. I 4 § stadgas sålunda, att sådana föremål, som nu sagts, ej skall räknas till fast egendom, om någon ”efter särskilt stadgande eller på annan emot en var gällande grund” har äganderätt till föremålen.

2) Angående reduceringsregeln

Riksskattenämnden har den 27 augusti 1965 (Rsn II 1965 sid. 25 o. f.) meddelat anvisning till ledning för beskattningsmyndigheterna angående tillämpningen av den reduceringsregel, varom föreskrifter finns lämnade i 18 § 3 mom förordningen om allmän varuskatt och anvisningarna till nämnda paragraf, närmast såvitt gäller vad däri finns stadgat om ”maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år”.

Genom förordningen den 1 december 1967 (nr 660) angående ändring i förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt, vilken förstnämnda förordning träder i kraft den 1 januari 1968, har bl. a. 18 § 3 mom varuskatteförordningen jämte därtill hörande anvisning samt anvisningarna till 9 § erhållit ändrad lydelse i vad avser tillhandahållande av maskiner och andra döda inventarier.

Enligt förstnämnda författningsrum i dess nya lydelse beräknas skatt med tillämpning av reduceringsregeln i fråga om tillhandahållande eller uttag ur rörelse av komplett maskin eller annat komplett inventarium under förutsättning

att inventariets beskattningsvärde är lägst femhundra (500) kronor,

att tillhandahållandet eller uttaget sker för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet, samt

att inventariet med hänsyn till sin varaktighet utgör sådan anläggningstillgång som normalt enligt punkt 3 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen är föremål för årliga värdeminskingsavdrag eller skulle varit föremål för sådana avdrag, om inkomsten av verksamheten utgjort inkomst av rörelse.

Till dylik maskin eller annat inventarium hänföres enligt anvisningarna till 18 § varuskatteförordningen personbil och sådan med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustad lastbil, vars tjänstevikt ej överstiger 1.800 kg, endast om den är avsedd att nyttjas i yrkesmässig trafik. Till maskin eller annat inventarium räknas vid tillämpning av förevarande författningsbestämmelser även sådana delar, verktyg eller tillbehör som i normal omfattning tillhandahålles med inventariet. Detsamma gäller även annan del om den utgör ett komplett inventarium, t. ex. motor till en arbetsmaskin, och dess beskattningsvärde är lägst 500 kronor.

Vid tillämpning av reduceringsregeln på kompletta maskiner och inventarier inräknas i den skattepliktiga omsättningen även vederlag för montering eller annat arbete med avseende på varan hos köparen. Vid tillhandahållande av fast maskin, som vid fastighetstaxering åsättes eller bör åsättas särskilt maskinvärde och som enligt de ändrade anvisningarna till 9 § nämnda förordning är att anse som vara, inräknas dock inte vederlag som är att hänföra till arbete direkt på fastighet, d. v. s. på mark eller byggnad.

Vad som torde vara av särskilt intresse

vid tillämpningen av de nya bestämmelserna är tolkningen av begreppen komplett maskin och komplett inventarium och reduceringsregelns tillämpning på dylika.

Av den till grund för den nya förordningen liggande propositionen 1967:47 framgår (sid. 10 o. f.) bl. a. att författningsändringen har tillkommit i syfte inte endast att skapa större klarhet beträffande reduceringsregelns tillämpningsområde utan också att så långt möjligt undanröja praktiska svårigheter i debiterings- och redovisningshänseende. Vidare uttalas att de tillämpningssvårigheter, som uppkommit genom att varor med karaktär av stapelvaror kommit att omfattas av bestämmelserna, torde falla bort, om regeln primärt avgränsas till att avse endast sådana objekt, som redan vid leveranstillfället utgör en komplett eller färdigställd investeringsvara (maskin eller annat inventarium) och som dessutom i egenskap av anläggningstillgång hos köparen bör göras till föremål för årlig avskrivning enligt punkten 3 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. Vid en motsvarande avgränsning för investeringarna i jordbruk faller delar till maskiner och andra inventarier utanför regelns tillämpningsområde såväl när delar inköps för maskinbygge eller reparation i egen regi som när delar utbyts vid reparation av en fristående företagare. Viss jämkning av en sådan begränsning av regeln anses dock befogad. Sålunda uttalas i propositionen att även delar till en anläggningstillgång kan ha karaktär av en självständig, i och för sig komplett investeringsvara. Detta kan exempelvis anses vara fallet i fråga om elektriska motorer för olika slags arbetsmaskiner och sådana objekt som karosserier, kranar och andra lastanordningar till motorfordon. Sådana objekt bör i princip

berättiga till skattereducering både vid nyanskaffning och vid utbyten i samband med reparation. Sådana utbytestransaktioner bör enligt uttalande av departementschefen anses som försäljning i förening med montering av reduceringsberättigad investeringsvara, varigenom regeln blir tillämplig på hela beskattningsvärdet.

Den vidtagna avgränsningen av reduceringsregelns tillämpningsområde har kompletterats med stadgande om en värdegräns. Beträffande denna uttalas i propositionen att regeln skall gälla för objekt med ett beskattningsvärde, d. v. s. pris inklusive skatt, av minst 500 kronor. För objekt med lägre värde bör regeln inte gälla, vare sig vid leverans av enstaka exemplar eller vid leverans av så många exemplar att totala försäljningsvärdet överstiger gränsbeloppet.

Riksskattenämnden har med anledning av ovan redovisade ändringar i varuskatteförordningen vid sammanträde den 12 december 1967 beslutat — med upphävande i berörda delar av nämndens den 27 augusti 1965 meddelade anvisning angående tillämpningen av den i 18 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt intagna reduceringsregeln — att enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt meddela följande *bindande förklaring* vid tillämpningen av nämnda författningsrum *beträffande tolkningen av begreppen komplett maskin och komplett inventarium samt beträffande tillämpningen av värdegränsen (500 kronor)*.

Med komplett maskin eller komplett inventarium förstås maskin eller annat inventarium som i levererat skick är färdigt att tagas i bruk för sitt avsedda ändamål. Härmed likställs sådana delar till en maskin eller annat inventarium som i sitt levererade skick är särskilt färdigställda

för att i oförändrat skick installeras och tagas i bruk, t. ex. valsar, motorer, axlar till maskiner och karosserier till motorfordon, allt under förutsättning att respektive inventarium och respektive del därav per styck har ett beskattningsvärde av lägst 500 kronor.

Till komplett inventarium kan icke hänföras vara, som närmast har karaktär av stapelvara, såsom virke, plåt, rör, tråd, ledningsmateriel, balk o. dyl., även om varan skall utgöra anläggningstillgång hos köparen.

Tillhandahålles samtidigt inventarier av samma slag eller tillhandahålles flera sådana delar till ett inventarium, varom förmåles i första stycket av denna bindande förklaring, fordras för tillämpning av reduceringsregeln att beskattningsvärdet för varje enskilt inventarium eller för varje del är lägst 500 kronor.

3) Angående beskattningsvärdets bestämmande

Riksskattenämnden har den 11 juni 1965 (Rsn II 1965 sid. 19 o. f.) meddelat anvisning angående tillämpningen av förordningen om allmän varuskatt såvitt gäller bestämning av beskattningsvärde och beräkning av skattepliktig omsättning vid betalning mot växel eller på liknande sätt. Därvid har nämnden bl. a. uttalat följande.

Vid betalning mot växel anses som beskattningsvärde det avtalade priset med skattens belopp inräknat. Avdrag får icke ske för ränta eller annan kostnad som avgått vid diskontering av växel eller omsättning av diskonterad växel. Ej heller får avdrag ske för avbetalningstillägg, vare sig tillägget är fixerat till visst bestämt belopp utöver kontantpris, listpris eller dylikt eller tillägget utgår på grund-

val av en ränteklausul eller tillägget utgöres av en kombination av bådadera. Som avbetalningstillägg är icke att betrakta sådan ränta, som ingår i utställd växel.

I anvisningen uttalas vidare att man vid betalning mot växel torde som regel kunna utgå från att det avtalade priset överensstämmer med det belopp, varå växeln lyder men att om skiljaktighet föreligger mellan växelbelopp och avtalat pris inklusive avbetalningstillägg och skatt, enligt föreliggande faktura eller annan motsvarande handling, det avtalade priset, inklusive nämnda tillägg och skattebelopp, skall gälla som beskattningsvärde.

Fråga har uppkommit angående tolkningen av begreppet avtalat pris i det fall då däri ingår ränta och växel (växlar) eller andra skuldebrev utställts på det vid köpeavtalets ingående överenskomna vederlaget.

Riksskattenämnden har med anledning härav den 12 december 1967 beslutat att såsom *bindande förklaring* enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande *angående begreppet avtalat pris* att gälla tills vidare fr. o. m. den 1 januari 1968 och ha avseende på köpeavtal ingångna från och med nämnda tidpunkt.

Med avtalat pris förstås vid tillämpningen av varuskatteförordningen det vederlag med den allmänna varuskatten inräknad som säljaren betingar sig för visst tillhandahållande enligt därom träffad överenskommelse med köparen vid tidpunkten för köpeavtalets ingående. I sådant vederlag skall inräknas jämväl avbetalningstillägg, finansieringstillägg, räntor och andra dylika priselement, varom överenskommelse träffats vid nämnda tidpunkt. Kassarabatter och andra rabatter,

som direkt avgår vid betalningen, skall däremot icke medräknas.

Har i samband med avtalet en eller flera växlar eller reverser eller andra skuldebrev utställts, utgör sammanlagda beloppet av desamma jämte annat vederlag det avtalade priset, även om lägre belopp kan ha angivits i köpeavtal eller liknande handling.

Av räkenskaperna skall framgå hur det avtalade priset bestämts.

4) Angående utbytesmotorer, m. m.

Inom vissa branscher (motorbranschen, elmotorbranschen m. fl.) förekommer icke sällan, att då fråga uppkommer att reparera en vara, t. ex. en bilmotor eller en i en maskin ingående elmotor, man i stället för att reparera den i och för sig renoveringsbara varan byter ut denna mot en helrenoverad eller ny vara av samma slag (märke och typ). Den utbytta varan, som vid utbytet icke åsättes något öppet värde, renoveras och användes därefter senare som utbytesvara på motsvarande sätt.

Fråga har uppkommit om sådan transaktion skall betraktas som tillhandahållande av vara eller som reparationstjänst samt hur beskattningsvärdet skall bestämmas.

Riksskattenämnden har med anledning härav den 12 december 1967 beslutat att såsom *bindande förklaring* enligt 72 § förordningen om allmän varuskatt göra följande uttalande *angående likställighet med reparationstjänst av byte i vissa fall av renoveringsbar vara mot ny eller renoverad vara av samma slag* att gälla ifråga om sådana tillhandahållanden tillsvidare fr. o. m. den 1 januari 1968.

Vid tillämpningen av varuskatteförordningen likställes med tillhandahållande av

reparationstjänst sådan transaktion som innebär att — i stället för att reparation utföres på en revoneringsbar vara — den renoveringsbara varan bytes utan särskild värdering mot en ny eller renoverad vara av samma slag (typ och märke). Beskattningsvärdet utgöres därvid av det för tillhandahållandet utgående vederlaget med den allmänna varuskatten inräknad. I vederlaget inräknas icke något värde av den inbytta varan.

Den i 18 § 3 mom varuskatteförordningen intagna reduceringsregeln äger icke tillämpning på sådan reparations-tjänst.

Tillhandahålles i annat fall ny eller renoverad vara åt konsument innebär detta tillhandahållande av vara. I beskattningsvärdet skall inräknas vad som erlägges kontakt (motsvarande) och/eller i form av tjänst eller vara, t. ex. en eller flera renoveringsbara varor.

(Stockholm den 22 december 1967)

R II: 55

Sakregister till meddelanden från Riksskattenämnden serie II åren 1960–1967 angående den allmänna varuskatten

*Anm. I registret angivna sifferbeteckningar hänvisar till år och sida
i meddelandet där frågan behandlas.*

- Acetylängas, ej skattepliktig vara* 1960: 11
Additiv till bränsle 1966: 23
Adresslappar 1963: 9, 1965: 33, 38
Adressutskrifter 1960: 6
Allmänna försäkringskassor 1966: 2
Annonser, annonsförmedling 1960: 63, 1967: 29
Arbets- och skyddskläder 1960: 53, 1965: 32, 44
Aska, skattepliktig vara 1960: 12
Arkivfilmning 1960: 6
Automater, försäljning från 1960: 44, 1962: 3
— utthyrning 1960: 44
— visst utnyttjande av 1960: 7, 1963: 17
Avbetalningskontrakt 1963: 8
Avtal, begreppet skriftligt avtal 1960: 1, 1962: 6,
1965: 11, 1967: 16
— hyres 1960: 3, 39, 1962: 8, 1963: 11, 1967: 17
— underhålls 1960: 3, 1961: 18, 1962: 6, 1965: 11
Avtalat pris 1967: 53
- Bakteriologiska preparat* 1960: 14
Balpressningsgarn 1962: 23
Bankgiro 1962: 5
Begagnade byggnadsvaror 1961: 9, 1962: 13
Begravningsentreprenörer 1961: 3
Beskattningsvärde, bestämmande av 1960: 90, 94,
1962: 11, 22, 1963: 3, 7, 8, 15, 19, 1964: 2,
1965: 4, 19, 1966: 13, 21, 1967: 10, 21, 53
— d:o, vid varuuttag 1960: 25
Bestämt pris 1960: 2, 1965: 11, 1967: 15
Betongmassa m. m., tillverkning av 1960: 81,
1965: 15
Blomstercheckar 1967: 33
Blomsterförmedling 1960: 44, 1967: 32
Blomsterlök 1960: 12, 1964: 9
Blåsprit, ej skattepliktig vara 1960: 11
Bokföringsuppdrag 1960: 6, 18
Bonus 1960: 92, 1965: 43
Bränslen, skatteplikt för vissa 1960: 12
Byggmästare 1960: 26, 1961: 9
Byggnadsbranschen 1960: 24, 1964: 5
Byggnadselement 1960: 23, 81, 1965: 14
Byggnadsentreprenör 1960: 24
Byggnadsmaterial 1960: 24, 1966: 22
— fabriksmässig tillverkning av 1960: 81, 1965:
15
Byggnadsställningar, utthyrning av 1960: 39,
1965: 22
Byte av vara i visst fall 1960: 5, 1962: 23, 1963:
19, 1965: 4
”*Bytesdifferens*” 1963: 19
”*Bytesförlust*” 1963: 19
Båtshakar 1965: 44
- Desinfektionsmedel, skattepliktig vara* 1960: 11
Diagnostiska preparat 1960: 14
Diagrampapper 1962: 28, 1963: 14, 1965: 35
Diskontering 1960: 4, 1963: 8, 1965: 19
Dissousgas 1960: 11
Draghakar 1965: 44
Däck 1967: 21
- Efterjustering av prel. allmän varuskatt* 1961: 1
Eldfast infodringsmaterial 1960: 49, 1962: 24,
1963: 20, 1964: 8, 10, 1965: 30
Elektriska ledningar 1967: 3, 9
Elinstallatörer 1960: 28, 1967: 35
Emballage 1960: 47, 91, 1962: 3, 18, 1965: 32
Entréavgifter 1960: 46, 1965: 22
Export 1960: 70, 1962: 29, 1963: 1, 1964: 1,
1967: 39
Extraktionsbensin 1962: 18
- Fabrikstillverkad betongmassa* 1965: 15
Fartyg 1960: 40, 1962: 27, 1963: 2, 1964: 7
— tjänsteprestationer å 1960: 42
Fartygstillbehör, skatteplikt för 1960: 40, 1964: 7,
1966: 33
Fastigheter 1960: 35, 1966: 5, 27, 1967: 7, 45
Fastighetstillbehör 1960: 36, 1962: 24, 1963: 10,
1964: 1, 11, 1965: 42, 1966: 6, 22, 34, 1967: 9, 46
Filmproduktion 1960: 78, 1965: 45
Filmuthyrning 1960: 6
Filterpatroner 1966: 3
Fiskefartyg 1960: 40, 1964: 9
Fiskeredskap 1966: 1
*Fiskrom och fiskyngel, för utplantering, ej
skattepliktig vara* 1960: 11
Fob utländsk hamn 1962: 19
Fodermedel, fråga om skatteplikt 1960: 11, 12,
1961: 20, 1963: 13, 17, 1964: 13, 1966: 33
Formvirke 1961: 11
Fotografer 1960: 59, 61
Fotografiska artiklar och tjänster 1960: 45, 59,
61, 78, 1967: 23, 28
Fotostatkopiering 1960: 6
Fraktkostnader, debitering av 1960: 9, 24, 90,
1966: 21, 1967: 31
Frihamn, varor för 1962: 13
Frisörer 1960: 7
Fröer 1960: 12
Förbrukningsmaterial 1960: 46, 1965: 29
Försäkringsbolag 1960: 93
Försäkringsersättningar 1966: 25
Försäkringskostnader, debitering av 1960: 9
Förstadagsbrev 1965: 3

- Garantireparationer* 1961: 22
Gaser 1960: 11, 14
Gasolflaskor 1967: 19
Gatsten, skattepliktig vara 1960: 12
Gjuterindustrin 1966: 3
Glasmästare 1960: 31
Glass 1962: 2
Goldläggare 1960: 32, 1963: 13
Grafiska industrin 1960: 49, 1965: 30
Grammofonautomater 1960: 45
Graveringsarbeten, skatteplikt för 1960: 57, 1965: 44, 1966: 26
Gravvårdar 1964: 6
Gruva 1965: 2
Gruvindustrin 1965: 30
Gödselmedel 1960: 12
- Halkskydd* 1965: 44
Handverktyg 1965: 31
Hektografering 1960: 6
Heltäckande mattor 1962: 24
Hemsömmerskor 1960: 65
Hormonpreparat, skatteplikt för vissa 1960: 11
Hundfoder 1963: 13, 17, 1964: 13
Hålkortsbearbetning 1960: 18
Hässjelinor 1962: 23
- Ideella föreningar*, skatteplikt för 1960: 69
Idrottsbladet, skattskyldighet för 1961: 10¹, 1967: 1
Idrottsmärken o dyl, försäljning av 1960: 70
Inbytesvaror, försäljning mot likvid i form av 1960: 5, 91, 94, 1962: 11
"Indirekt export" 1960: 70, 1962: 14, 1967: 39
Inlämningstvätt 1960: 7, 92
Inredning, fast, i byggnad 1960: 36, 1966: 5
Insektsbekämpningsmedel 1962: 18
Installation av fastighetstillbehör 1960: 25, 39, 1962: 24, 1964: 6, 1966: 7
Intressegemenskap 1960: 93, 1962: 13, 14, 22, 1963: 18
Investeringsvaror 1965: 23, 25, 39
- Jord- och stenindustrin* 1965: 30
Järnhanteringen 1960: 54, 1965: 36
- Kantsten* 1960: 12
Kapskivor 1963: 14, 1965: 36
Karburatorsprit 1967: 7
Kenttvätt i automat 1963: 17
Keramisk industri 1965: 38
Klichéer 1960: 62, 1967: 28, 31
Klädhängare 1960: 87
Kokiller 1961: 15, 1965: 36
Kommunala inrättningar 1967: 38
Kommunala myndigheter, skattskyldighet för 1960: 21
Konfektyrvaror 1962: 2
Konkurs 1961: 5, 1965: 9
Konstnärer, skattskyldighet för 1960: 22, 75
Konstverk 1960: 22, 75
- Kontorsmaterial* 1960: 51, 1965: 38, 1966: 3
Kontoringsförsäljning 1960: 92, 1965: 21
Kontorsutensilier 1966: 3
Kontrakt 1960: 1, 1962: 6, 1965: 12
 — diskontering av 1960: 92, 1963: 8
Kopieringsanstalter 1960: 6
KORP, ej skattepliktig vara 1962: 28
Korrespondensinstitut 1960: 22
Kostservering av, vid anstalter, skolor m. m. 1960: 17, 55
 — tillhandahållande av, åt personal 1960: 45, 1964: 14
 — tillhandahållande av inom hotell- och pensionatsrörelser 1964: 2
Kostnadsersättning åt skattskyldiga 1960: 71
Kreditbevis, viss försäljning mot 1960: 5
Krigsmateriel, ej skattepliktiga varor 1960: 13
Kristallolja, ej skattepliktig vara 1960: 12
Krukväxter, skattepliktig vara 1960: 12
Kundförluster, avdrag för 1960: 92, 1965: 43
Kurslitteratur 1960: 22
Kutterspån, ej skattepliktig vara 1960: 11
Kuvertavgifter 1960: 46, 1965: 22
Kvittning, i vissa fall 1960: 4
Kyrkklockor 1963: 11
- Laboratorier*, material för, m. m. 1960: 50, 1962: 28, 1965: 31
Legosågning 1960: 58
Likvid i natura 1960: 91, 94
Ljuskopiering 1960: 6
Logementsfartyg 1962: 27
Lombardering 1960: 4, 92, 1963: 8, 1965: 21
Luftfartyg 1964: 13
Läsmedel 1960: 31
Läkemedel, ej skattepliktig vara 1960: 14, 1966: 33
Läkemedelskort, försäljning enligt 1960: 15
Lökar 1960: 12, 1964: 9
Löneförmalning 1960: 18
- Malkroppar* 1962: 12, 1965: 36
Manskapshus 1960: 24
Marsvin 1960: 11
Maskiner, fasta 1960: 37, 1965: 27, 1966: 10, 27
 — i gruva 1965: 2
Maskinverktyg 1965: 31, 1967: 32
Massindustrin 1960: 54, 1965: 37
Materialbegreppet 1960: 23, 47, 66, 1961: 11, 15, 1962: 12, 18, 23, 28, 1963: 9, 14, 20, 1964: 2, 8, 10, 1965: 9, 28, 44, 1966: 3, 26, 1967: 32
Matriser 1960: 63, 1967: 28
Medicinska gaser, ej skattepliktig vara 1960: 14
Mejerihanteringen 1960: 54
Mineralterpentin, ej skattepliktig vara 1960: 11
Montering av fastighetstillbehör 1960: 39, 1965: 42, 1966: 29
 — av byggnadsställningar 1960: 40, 1965: 22
 — av maskin 1961: 11, 1964: 5, 1965: 28, 1967: 20
 — av fast maskin 1966: 27, 1967: 20
Monteringsfärdiga hus 1965: 14, 1966: 23, 34, 1967: 41
 — uthyrning av 1966: 3

¹) numera skattefria vara

Monteringsfärdiga trähus 1960: 23, 1963: 16, 1964: 3, 10
Murbruk 1967: 21
Musikinstrument, stämning av 1960: 44
Målare 1960: 32

Narkosmedel, ej skattepliktig vara 1960: 14

Offsetgummiduk 1960: 55, 1963: 14, 1965: 37

Packningar 1965: 32, 36
Panter, försäljning av 1960: 58
Pappassetter 1965: 44
Pappersindustrin 1960: 54, 1965: 37
Penslar 1966: 3
Plantor 1960: 12
Plåtslagare 1960: 30
Polermedel 1960: 53, 1965: 35
Postförskott, försäljning mot 1960: 9, 1965: 4
Provanteringsfrilager 1962: 4
Puzzolanjord, ej skattepliktig vara 1960: 12
Prenumerationsförmedling 1960: 8
Presentkort, försäljning mot 1960: 58, 90
Presentreklam 1960: 61
Präglingsarbeten, vissa 1960: 6
Publikationer, viss införsel av 1960: 9
Putsbruk 1967: 21

Rabatter, avdrag för 1960: 90, 1965: 43
Rabattkuponer 1967: 23
Recept 1960: 15
Rederier 1960: 43
Redovisningsperioder 1966: 31
Reducceringsregeln 1965: 23, 25, 39, 43, 1966: 2, 14, 19, 29, 1967: 3, 5, 21, 38, 42, 51
Regummerade däck 1967: 21, 22
Reklam, spridning av 1960: 6
Reklambranschen 1960: 60, 1962: 14, 1967: 25
Reklamfilm 1960: 78
Reklamteckningar 1960: 62, 76
Reklamtryck 1960: 62, 1967: 27
Reklamtryckalster på främmande språk 1962: 15
Reklamvaror 1962: 14
Rengöringsmedel 1960: 50, 1965: 30
Renolin, ej skattepliktig vara 1960: 12
Roskostnader, debitering av 1960: 9, 1963: 7
Reservdelar 1965: 26
"Returemballage" 1962: 18
"Ringa omfattning" 1960: 88, 94
Rättgift o dyl, skattepliktig vara 1960: 11
Rättigheter, upplåtelse av 1960: 6, 59, 63, 79
Rörledningsentreprenörer 1960: 28, 1961: 4

Schablonmässig beräkning av allmän varuskatt 1961: 4, 10
Serveringsrörelser 1962: 1, 1963: 4, 10
Sjukhus, försäljning till 1960: 14
— försäljning av terapialster 1963: 18
— tillhandahållande av kost vid 1960: 17
Självrisk 1961: 23
"Själötvätt" 1960: 7, 93
Skadestånd 1963: 3
Skattepliktig omsättning, beräkning av 1960: 90, 1961: 4, 10, 1965: 8, 19, 43, 1967: 23
Skattskyldighet, inträde av 1960: 4, 5, 90, 1962: 5

Skoning av hästar 1960: 57
Skrivbyråer 1960: 6
Skyltar 1967: 10
Skyltningsarbeten 1960: 61, 1967: 30
Slagg, skattepliktig vara 1960: 12
Slipmedel 1960: 53, 1963: 13, 14, 1965: 35
Smeder 1960: 31
Smörjmedel 1960: 42, 53, 1965: 35
Socker, försäljning av, till biodlare 1960: 69
Specialverktyg, debiterad ersättning för 1961: 13
Spelautomater 1960: 45
Startkapslar, skattepliktig vara 1960: 12
Statliga myndigheter, skattskyldighet för 1960: 19
Stegar, uthyrning av 1960: 39, 1965: 22
Stencilering 1960: 6
Stereotyper 1960: 63, 1967: 28
Stämning av instrument 1960: 44
Stämplar, stämpeldynor, stämpelfärg 1965: 44
Sågsån, ej skattepliktig vara 1960: 11
Säkerhetsbränslen, fasta 1960: 12
Särskilt maskinvärde 1966: 10, 22, 28

T-sprit 1967: 7
Tandtekniker 1961: 20
Teglindustrin 1965: 38
Tejp 1960: 53, 1965: 36
Terapialster, försäljning av i visst fall 1963: 18
Textilindustrin 1960: 54, 1965: 37
Tillhandahållande inom riket 1962: 19
Tillsatsmaterial 1960: 47, 1965: 30
Tillsatsmedel till bränsle 1966: 23
Timmerhakar 1965: 44
Tobaksvaror 1962: 2
Traktamentskostnader, debitering av 1960: 9, 1963: 7
Trottoarsten 1960: 12
Trycksaker för reklamändamål 1960: 62, 1962: 15
Trähus, monteringsfärdiga 1960: 23, 1963: 16
Träindustrin 1960: 54, 1965: 37
Tvättautomater 1960: 7, 1963: 17
Tvättinrättningar 1960: 7, 92, 93, 1963: 17
Tändstickor och andra tändmedel, skattepliktig vara 1960: 12

Underleverantörer, skattskyldighet för, i visst fall 1960: 84
Undervisning 1960: 21
Utbytesmotorer 1967: 54
Uthyrning, i visst fall 1960: 39, 1961: 21, 1962: 13, 19, 1964: 14, 1965: 7, 22, 28, 45, 1966: 3
Uthyrnings- och underhållsavtal 1960: 3, 1961: 18, 1962: 7, 1963: 11, 1965: 11
Utländska företagare, skattskyldighet 1960: 83
Utredningar 1960: 62, 1967: 27
Utrikes trafik 1960: 40
Utskrifter 1960: 6
Uttag av varor ur rörelse för reklamändamål 1960: 61, 1967: 26
— beskattningsvärde vid 1960: 25, 90

Varietéavgifter 1960: 46, 1965: 21
Varnolene, ej skattepliktig vara 1960: 12
Varubyten, i visst fall 1960: 5, 1965: 4, 5
Varv, skattskyldighet för 1960: 43

Vattenledning 1967: 42
Vederlag, i ett för allt 1960: 10, 33, 40
— till beloppet fastställt 1960: 2, 1962: 6, 17, 27,
1965: 12
— vid likvid i natura 1960: 90
Verkstadsindustrin 1960: 54, 1965: 36
Verktyg i materialhänseende 1960: 50, 66, 1963:
14, 1965: 29
— för speciell varutillverkning 1961: 13
Virke från jordbruksfastighet 1961: 17, 1965: 2,
1967: 42
Vite 1963: 3
Vittvätt i automat 1963: 17
Volvogarantin 1961: 22
Välgörenhetsmärken o. dyl., försäljning av
1960: 70
Växlar, diskontering av 1960: 4, 90, 1965: 19
— lombardering av 1960: 4, 92, 1965: 21
— omsättning av 1960: 91, 1965: 19
— ränta å 1960: 91, 1965: 19, 1967: 54

Värtskyddsmedel, ej skattepliktig vara 1960: 11,
12, 1965: 7

Yrkesmässig trafik 1965: 28
Yrkesmässig verksamhet, fråga om i speciella
fall 1960: 55, 92, 93, 1961: 20, 21, 1962: 13,
14, 19, 21, 1963: 18, 1964: 14, 1965: 24, 25,
39, 42, 1966: 2

Återbäring 1965: 43
Återköp av vara 1962: 11
Återtagande av vara 1966: 13
Återropspanter 1960: 58

Övergångsbestämmelserna 1960: 1, 1961: 19,
1962: 5, 17, 25, 1963: 11, 1965: 11, 1966: 4,
1967: 14
”*Övervärde*” 1963: 19
”*Översättningsarbeten*” 1960: 6